

แหล่งข้อมูล เกณฑ์การพิจารณา และเส้นทางการตัดสินใจในการเลือกตั้งทางการเมือง  
ของเยาวชนในระดับอุดมศึกษา

นาย เอกรัฐ ตะเคียนนุช

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต  
สาขาวิชาวารสารสนเทศ ภาควิชาวารสารสนเทศ  
คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย  
ปีการศึกษา 2551  
ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

SOURCES OF INFORMATION, CRITERIA AND DECISION MAKING ROUTE USED BY  
YOUTHS IN THE TERTIARY EDUCATIONAL LEVEL TO SUPPORT THEIR  
DECISION MAKING IN POLITICAL VOTE

Mr. Eakarat Takiannuch

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements  
for the Degree of Master of Arts Program in Journalism and Information

Department of Journalism

Faculty of Communication Arts

Chulalongkorn University

Academic Year 2008

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์	แหล่งข้อมูล เกณฑ์การพิจารณา และเส้นทางการตัดสินใจในการเลือกตั้งทางการเมืองของเยาวชนในระดับอุดมศึกษา
โดย	นาย เอกรัฐ ตะเคียนนุช
สาขาวิชา	วารสารสนเทศ
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ดวงกมล ชาติประเสริฐ

---

คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบริหารธุรกิจ

..... คณบดีคณะนิเทศศาสตร์  
(รองศาสตราจารย์ ดร. ยุบล เบ็ญจรงค์กิจ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ  
(รองศาสตราจารย์ ดร. พีระ จิรโสภณ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา  
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ดวงกมล ชาติประเสริฐ)

..... กรรมการ  
(รองศาสตราจารย์ วิจิตลักษณ์ แสงอุไร)

เอกรัฐ ตะเคียนหนู : แหล่งข้อมูล เกณฑ์การพิจารณา และเส้นทางการตัดสินใจในการเลือกตั้งทางการเมืองของเยาวชนในระดับอุดมศึกษา. (SOURCES OF INFORMATION, CRITERIA AND DECISION MAKING ROUTE USED BY YOUTHS IN THE TERTIARY EDUCATIONAL LEVEL TO SUPPORT THEIR DECISION MAKING IN POLITICAL VOTE)

อ. ที่ปรึกษา : ผศ. ดร. ดวงมล ชาติประเสริฐ, 220 หน้า.

นับตั้งแต่ปี 2538 ที่รัฐธรรมนูญไทยขยายสิทธิในการออกเสียงเลือกตั้งทางการเมืองแก่เยาวชนอายุ 18 ปี งานวิจัยมากมายชี้ให้เห็นว่าเยาวชนไทยยังคงมีความรู้ความเข้าใจ และความใส่ใจและความตระหนักในเรื่องการเมืองต่ำ เป็นเหตุให้การตัดสินใจในการเลือกตั้งทางการเมืองขาดประสิทธิภาพ แต่การศึกษาถึงการพิจารณาเกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งและแหล่งที่มาของข้อมูลซึ่งอาจเป็นอีกปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพดังกล่าวกลับยังไม่ปรากฏให้เห็น ดังนั้น งานวิจัยนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาว่า เยาวชนไทยตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งโดยพิจารณาจากเกณฑ์ใด เยาวชนไทยแสวงหาข้อมูลข่าวสารจากแหล่งใด เยาวชนไทยพิจารณายอมรับข้อมูลข่าวสารเพื่อการโน้มน้าวใจผ่านเส้นทางหลักหรือเส้นทางรอง และเยาวชนไทยมีความพึงพอใจต่อแหล่งข้อมูลข่าวสารมากน้อยเพียงใด นอกจากนี้ความแตกต่างกันทางด้าน เพศ อายุ ระดับสถานศึกษา ประสบการณ์ในการออกเสียงเลือกตั้งและความรู้ทางการเมือง ทำให้เยาวชนไทยมีพฤติกรรมในการเลือกตั้งทางการเมืองเหล่านั้นแตกต่างกันหรือไม่อย่างไร

งานวิจัยนี้ใช้วิธีวิจัยเชิงสำรวจเก็บข้อมูลโดยแบบสอบถามและใช้การสัมภาษณ์เพื่อให้ได้ข้อมูลในเชิงลึก ประชากรที่ศึกษา คือ เยาวชนไทยอายุ 18-21ปี ในกรุงเทพมหานคร ศึกษาอยู่ในระดับอุดมศึกษาและเคยมีประสบการณ์ในการออกเสียงเลือกตั้งทางการเมืองอย่างน้อยหนึ่งครั้ง

ผลวิจัยชี้ให้เห็นว่าเยาวชนไทยตัดสินใจเลือกผู้สมัครโดยพิจารณาเกณฑ์คุณธรรมจริยธรรมทางการเมืองและศักยภาพเชิงผู้นำในระดับสูง และแสวงหาข้อมูลข่าวสารเพื่อกำหนดเกณฑ์ในการตัดสินใจจากสื่อบุคคลและสื่อมวลชนมากกว่าสื่ออินเทอร์เน็ตและสื่อเฉพาะกิจ ผลวิจัยยังชี้ให้เห็นว่าปัจจัยทางด้าน เพศ และระดับสถานศึกษามีความสัมพันธ์ต่อการพิจารณาเกณฑ์ในการตัดสินใจ ส่วนปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการแสวงหาข้อมูลข่าวสารคือ เพศ อายุ และระดับสถานศึกษา และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อความพึงพอใจต่อแหล่งข้อมูลข่าวสารคือ อายุ ระดับสถานศึกษาและความรู้ทางการเมือง

ผลวิจัยยังชี้ให้เห็นว่าเยาวชนไทยพิจารณาข้อมูลข่าวสารเพื่อการโน้มน้าวใจผ่านเส้นทางรองมากกว่าเส้นทางหลัก และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับเส้นทางในการยอมรับข้อมูลข่าวสารเพื่อการโน้มน้าวใจนั้นประกอบไปด้วยระดับสถานศึกษา ประสบการณ์ในการออกเสียงเลือกตั้ง และความรู้ทางการเมือง

ภาควิชา.....วารสารสนเทศ..... ลายมือชื่อนิสิต.....  
 สาขาวิชา.....วารสารสนเทศ..... ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....  
 ปีการศึกษา.....2551.....

## 488 51709 28 : MAJOR JOURNALISM

KEYWORDS : SOURCES OF INFORMATION / CRITERIA / DECISION MAKING / POLITICAL VOTE / POLITICS

EAKARAT TAKIANNUCH : SOURCES OF INFORMATION, CRITERIA AND DECISION MAKING ROUTE USED BY YOUTHS IN THE TERTIARY EDUCATIONAL LEVEL TO SUPPORT THEIR DECISION MAKING IN POLITICAL VOTE. THESIS ADVISOR: ASST. PROF. DUANG-KAMOL CHARTPRASERT Ph.D., 220 pp.

Since 1995 the Thai constitution extends political voting right to youth as young as 18. A number of studies suggested that many Thai youths have little understanding of, do not pay much attention to and have a rather low level of awareness of political matters resulting in poor voting decision. This research, therefore, aims at studying study criteria and information sources that young voters rely on when they make voting decisions. It also examines whether their decision making follows the central or the peripheral routes and study their satisfaction of the information sources. In addition, the research examines how sex, age, educational institution category, their past voting experience and their political knowledge voting decision related behavior.

Data were collected by a survey method of university students in Bangkok aged 18-21 years with prior voting experience.

Results indicate that Thai youths make their voting decision by considering political ethical criteria and candidates' potential as leaders. They rely on other people and mass media as their major information sources over the Internet media and specialized media. Results also indicate that factors related to the use of decision criteria are gender and educational institution category. Factors related to the use of information sources are gender, age and educational institution category and factors that are related to their satisfaction with the information sources are age, educational institution category and political knowledge.

Results also indicate that young voters accept persuasive information through the peripheral route more often than the central route. Factors related to the persuasive route include educational institution category, prior voting experience and political knowledge.

Department ..... Journalism ..... Student's Signature : .....

Field of Study ..... Journalism and Information ..... Advisor's Signature : .....

Academic Year ..... 2008 .....

## กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ดวงกมล ขาติประเสริฐ ที่ได้กรุณาสละเวลาอันมีค่าให้แก่ผู้วิจัย ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงอย่างสมบูรณ์พร้อมในที่สุด ขอขอบพระคุณสำหรับความรู้ คำแนะนำ ความห่วงใย รวมไปถึงข้อคิดในการดำเนินชีวิต ที่ผู้วิจัยได้มีโอกาสเรียนรู้อันถือเป็นสิ่งที่มีค่ายิ่งต่อชีวิตของผู้วิจัย ผู้วิจัยภาคภูมิใจที่ได้เป็นลูกศิษย์ของอาจารย์ นอกจากนี้ ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. พีระ จิโรโสภณ ที่กรุณาเป็นประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และให้ความอนุเคราะห์แก่ผู้วิจัยเสมอมา รวมทั้งยังให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น และขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์รจิตลักษณ์ แสงอุไร ที่กรุณาเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ขอขอบคุณสำหรับข้อเสนอแนะต่างๆ ซึ่งเป็นประโยชน์ในการวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างยิ่ง

ขอขอบคุณเพื่อนทุกคนในภาควิชาวารสารสนเทศ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในความช่วยเหลือ และสอบถามถึงความคืบหน้าในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้เสมอมา และขอขอบคุณ คุณทรงศรี โพธิสวัสดิ์ ที่ช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกแก่ผู้วิจัยในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้อยู่ตลอดเวลา

ขอขอบคุณเพื่อนสวนกุหลาบฯ รุ่น118 ห้อง 611 สำหรับการสอบถามถึงความคืบหน้าในการทำวิทยานิพนธ์ รวมไปถึงความห่วงใยอันมีค่าจาก "เพื่อน" ที่มีให้แก่ผู้วิจัย

ขอขอบคุณ คุณสุนิษา ศรีดวงศ์ชัย ที่คอยกระตุ้น สอบถามความคืบหน้า และเป็นกำลังใจให้แก่ผู้วิจัยเสมอมาจนทำให้การวิจัยครั้งนี้เสร็จสิ้นลงอย่างสมบูรณ์ในที่สุด นอกจากนี้ ขอขอบคุณ คุณณัฐพงษ์ รัตนคุณาภรณ์ และคุณอนุชา พิระพรเลิศ สำหรับความช่วยเหลือในการเก็บข้อมูลและรวบรวมข้อมูล ทำให้การวิจัยครั้งนี้เป็นไปอย่างสะดวกและรวดเร็วมากยิ่งขึ้น

และที่สำคัญ ขอขอบคุณกลุ่มตัวอย่างทุกท่านที่กรุณาสละเวลาอันมีค่าในการให้ข้อมูลแก่ผู้วิจัย อันอาจเป็นข้อมูลที่มีค่ายิ่งต่อการส่งเสริมและพัฒนาาระบบประชาธิปไตยของประเทศไทยต่อไป

ท้ายที่สุด ผู้วิจัยขอกราบแทบเท้าคุณพ่อ คุณแม่ และพี่สาว ที่คอยสนับสนุน ห่วงใยให้คำปรึกษา รวมทั้งเป็นกำลังใจ และเป็นแรงผลักดันให้แก่ผู้วิจัยมาโดยตลอด จนทำให้ผู้วิจัยสำเร็จการศึกษาในที่สุด

## สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฐ
<b>บทที่ 1 บทนำ.....</b>	<b>1</b>
1.1 ความเป็นมา และความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	6
1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	7
1.4 ขอบเขตของการวิจัย.....	7
<b>บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....</b>	<b>8</b>
2.1 แนวคิดทางการเมือง.....	8
2.1.1 คุณลักษณะของระบอบประชาธิปไตย.....	9
2.2.2 การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย.....	10
2.2.3 การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยผ่านการเลือกตั้ง ทางการเมือง.....	12
2.2.4 เยาวชนกับสิทธิในการเลือกตั้งทางการเมือง.....	13
2.2 แนวคิดเรื่องการตัดสินใจ.....	14
2.2.1 ธรรมชาติของการตัดสินใจ.....	14
2.2.2 ทฤษฎีการตัดสินใจในเชิงอุดมคติ.....	17
2.2.3 ทฤษฎีการตัดสินใจในชีวิตจริง.....	18
2.2.4 กระบวนการรู้คิดในการตัดสินใจ.....	20
2.2.5 ธรรมชาติของการตัดสินใจในการเลือกตั้งทางการเมือง.....	24

	หน้า
3. แนวคิดเกี่ยวกับเยาวชนในฐานะผู้ตัดสินใจในการเลือกตั้งทางการเมือง.....	27
3.1.1 แนวคิดเกี่ยวกับวัยรุ่น.....	27
3.1.2 ธรรมชาติของวัยรุ่น.....	28
3.1.3 ธรรมชาติของการคิดการตัดสินใจของวัยรุ่น.....	29
3.1.4 การตัดสินใจในการเลือกตั้งทางการเมืองของวัยรุ่น.....	32
3.1.5 ความแตกต่างระหว่างบุคคลกับการตัดสินใจ.....	38
4. แหล่งข้อมูลข่าวสารเพื่อกำหนดเกณฑ์ในการตัดสินใจของเยาวชน.....	40
4.1.1 ทฤษฎีการแสวงหาข้อมูลข่าวสาร.....	40
4.1.2 ข่าวสารทางการเมืองและแหล่งข้อมูลข่าวสารทางการเมือง.....	42
4.1.3 ความแตกต่างระหว่างบุคคลกับการแสวงหาข้อมูลข่าวสาร.....	47
4.1.4 การประมวลผลสารสนเทศ.....	50
4.1.5 กระบวนการพิจารณาอรับข้อมูลข่าวสารเพื่อการโน้มน้าวใจ.....	54
สมมติฐานการวิจัย.....	60
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	61
<b>บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย.....</b>	<b>64</b>
3.1 การวิจัยเชิงสำรวจ.....	64
3.1.1 ประชากร.....	64
3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง.....	64
3.1.3 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล.....	65
3.1.4 การวัดตัวแปรและเกณฑ์การให้คะแนน.....	66
3.2 การสัมภาษณ์.....	72
3.2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	72
3.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล.....	72
3.2.3 การวัดตัวแปร.....	74
การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	76
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	78
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	78



	หน้า
<b>บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....</b>	<b>79</b>
4.1 การวิจัยเชิงสำรวจ.....	79
4.1.1 คุณลักษณะทางประชากรของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด.....	80
4.1.1.1 เพศ.....	80
4.1.1.2 อายุ.....	80
4.1.1.3 ระดับของสถานศึกษา.....	80
4.1.2 ประสบการณ์ในการออกเสียงเลือกตั้งทางการเมือง.....	81
4.1.3 ความรู้ทางด้านการเมือง.....	82
4.1.4 การพิจารณาเกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้ง.....	83
4.1.4.1 การพิจารณาเกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งทางการเมืองของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด.....	83
4.1.4.2 การพิจารณาเกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งทางการเมืองของกลุ่มตัวอย่างที่มี เพศ อายุ ระดับสถานศึกษา ประสบการณ์ในการออกเสียงเลือกตั้งทางการเมือง และความรู้ทางการเมืองแตกต่างกัน.....	88
4.1.4.2.1 เพศ.....	88
4.1.4.2.2 อายุ.....	89
4.1.4.2.3 ระดับสถานศึกษา.....	90
4.1.4.2.4 ประสบการณ์ในการออกเสียงเลือกตั้งทางการเมือง.....	95
4.1.4.2.5 ความรู้ทางการเมือง.....	96
4.1.5 การแสวงหาข้อมูลข่าวสารเพื่อประกอบเกณฑ์ในการตัดสินใจ.....	99
4.1.5.1 การแสวงหาข้อมูลข่าวสารเพื่อประกอบเกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งทางการเมืองของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด.....	99
4.1.5.2 การแสวงหาข้อมูลข่าวสารจากแหล่งต่างๆเพื่อประกอบเกณฑ์ในการตัดสินใจของกลุ่มตัวอย่างที่มี เพศ อายุ ระดับสถานศึกษา ประสบการณ์ในการออกเสียงเลือกตั้งทางการเมือง และความรู้ทางการเมืองแตกต่างกัน.....	107
4.1.5.2.1 เพศ.....	107

	หน้า
4.1.5.2.2 อายุ.....	108
4.1.5.2.2 ระดับสถานศึกษา.....	109
4.1.5.2.4 ประสบการณ์ในการออกเสียงเลือกตั้งทางการเมือง.....	110
4.1.5.2.5 ความรู้ทางการเมือง.....	111
4.1.6 การพิจารณายอมรับสารเพื่อการโน้มน้าวใจผ่านเส้นทางหลัก (Central Route) หรือ เส้นทางรอง (Peripheral Route) .....	113
4.1.6.1 การพิจารณายอมรับสารเพื่อการโน้มน้าวใจของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด.....	113
4.1.6.2 การพิจารณายอมรับข้อมูลข่าวสารเพื่อการโน้มน้าวใจกลุ่มตัวอย่างที่มี เพศ อายุ ระดับสถานศึกษา ประสบการณ์ในการออกเสียงเลือกตั้งทางการเมือง และความรู้ทางการเมืองแตกต่างกัน.....	118
4.1.6.2.1 เพศ.....	118
4.1.6.2.2 อายุ.....	119
4.1.6.2.3 ระดับสถานศึกษา.....	120
4.1.6.2.3 ประสบการณ์ในการออกเสียงเลือกตั้งทางการเมือง.....	121
4.1.6.2.4 ความรู้ทางการเมือง.....	122
4.1.7 ความพึงพอใจต่อแหล่งข้อมูลข่าวสารต่างๆ.....	126
4.1.7.1 ความพึงพอใจต่อแหล่งข้อมูลข่าวสารต่างๆ ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด.....	126
4.1.7.2 ความพึงพอใจต่อแหล่งข้อมูลข่าวสารต่างๆ ของกลุ่มตัวอย่างที่มี เพศ อายุ ระดับสถานศึกษา ประสบการณ์ในการออกเสียงเลือกตั้งทางการเมือง และความรู้ทางการเมืองแตกต่างกัน.....	130
4.1.7.2.1 เพศ.....	130
4.1.7.2.2 อายุ.....	131
4.1.7.2.3 ระดับสถานศึกษา.....	132
4.1.7.2.3 ประสบการณ์ในการออกเสียงเลือกตั้งทางการเมือง.....	135

	หน้า
4.1.7.2.4 ความรู้ทางการเมือง.....	136
4.2 การสัมภาษณ์.....	139
4.2.1 การพิจารณาเกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้ง.....	139
4.2.2 การแสวงหาข้อมูลข่าวสารเพื่อประกอบเกณฑ์ในการตัดสินใจ.....	146
4.2.3 การพิจารณายอมรับข้อมูลข่าวสารเพื่อการโน้มน้าวใจ.....	151
4.2.4 ความพึงพอใจต่อแหล่งข้อมูลข่าวสารต่างๆ.....	157
4.2.5 ความแตกต่างของการพิจารณาเกณฑ์ในการตัดสินใจ การแสวงหา ข้อมูลเพื่อประกอบเกณฑ์ในการตัดสินใจ การพิจารณายอมรับข้อมูลข่าวสาร และความพึงพอใจต่อแหล่งข้อมูลข่าวสารต่างๆระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีความ แตกต่างในด้านเพศ อายุ ระดับสถานศึกษา ประสบการณ์ในการออกเสียง เลือกตั้งและความรู้ทางการเมืองที่แตกต่างกันของเยาวชนไทย.....	160
4.2.5.1 เพศ.....	164
4.2.5.2 อายุ.....	164
4.2.5.3 ระดับสถานศึกษา.....	164
4.2.5.3 ประสบการณ์ในการเลือกตั้งทางการเมือง.....	164
4.2.5.4 ความรู้ทางการเมือง.....	165
<b>บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....</b>	<b>166</b>
การพิจารณาเกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้ง.....	166
การแสวงหาข้อมูลข่าวสารเพื่อประกอบเกณฑ์ในการตัดสินใจ.....	173
การพิจารณายอมรับข้อมูลข่าวสารเพื่อการโน้มน้าวใจ.....	177
ความพึงพอใจต่อแหล่งข้อมูลข่าวสารต่างๆ.....	184
บทสรุปประเด็นสำคัญของการวิจัยครั้งนี้.....	187
บทสรุปของสาเหตุที่ทำให้การตัดสินใจในการเลือกตั้งทางการเมืองของเยาวชน ไทยยังขาดประสิทธิภาพ.....	191
แนวทางในการแก้ไขเพื่อให้การตัดสินใจในการเลือกตั้งทางการเมืองของ เยาวชนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น.....	194
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป.....	197

	หน้า
รายการอ้างอิง.....	198
ภาคผนวก.....	203
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	220

## สารบัญตาราง

ตาราง		หน้า
ตารางที่ 1	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ.....	80
ตารางที่ 2	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามตามอายุ.....	80
ตารางที่ 3	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับสถานศึกษา.....	81
ตารางที่ 4	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามประสบการณ์ในการ ออกเสียงเลือกตั้งทางการเมือง.....	81
ตารางที่ 5	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามคะแนนความรู้ทาง การเมือง.....	82
ตารางที่ 6	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มเยาวชนจำแนกตามระดับความรู้ทาง การเมือง.....	83
ตารางที่ 7	การเปรียบเทียบการเลือกเกณฑ์ในการพิจารณาผู้สมัครรับเลือกตั้งของกลุ่ม ตัวอย่างทั้งหมด.....	84
ตารางที่ 8	แสดงค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นต่อเกณฑ์ในการพิจารณาผู้สมัครรับ เลือกตั้งของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด.....	84
ตารางที่ 9	แสดงค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นต่อเกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกผู้สมัคร รับเลือกตั้งทางการเมืองทั้ง 38 ชื่อของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด.....	86
ตารางที่ 10	การเปรียบเทียบการเลือกเกณฑ์ในการพิจารณาผู้สมัครรับเลือกตั้งระหว่าง กลุ่มตัวอย่างเพศชายและเพศหญิง.....	89
ตารางที่ 11	การเปรียบเทียบการเลือกเกณฑ์ในการพิจารณาผู้สมัครรับเลือกตั้งระหว่าง กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุแตกต่างกัน.....	90
ตารางที่ 12	การเปรียบเทียบการเลือกเกณฑ์ในการพิจารณาผู้สมัครรับเลือกตั้งในเกณฑ์ คุณลักษณะทางด้านกายภาพระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับสถานศึกษา แตกต่างกัน.....	91
ตารางที่ 13	การเปรียบเทียบการเลือกเกณฑ์ในการพิจารณาผู้สมัครรับเลือกตั้งในด้าน ความรู้ความสามารถนโยบายและผลงานระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับ สถานศึกษาแตกต่างกัน.....	92

ตารางที่ 14	การเปรียบเทียบการเลือกเกณฑ์ในการพิจารณาผู้สมัครรับเลือกตั้งด้าน ศักยภาพเชิงผู้นำระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับของสถานศึกษาแตกต่างกัน.	93
ตารางที่ 15	การเปรียบเทียบการเลือกเกณฑ์ในการพิจารณาผู้สมัครรับเลือกตั้งด้าน คุณธรรมจริยธรรมทางการเมืองระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับสถานศึกษา แตกต่างกัน.....	94
ตารางที่ 16	การเปรียบเทียบการเลือกเกณฑ์ในการพิจารณาผู้สมัครรับเลือกตั้งด้าน คุณธรรมจริยธรรมทางการเมืองระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับสถานศึกษา แตกต่างกัน.....	95
ตารางที่ 17	การเปรียบเทียบการเลือกเกณฑ์ในการพิจารณาผู้สมัครรับเลือกตั้งระหว่าง กลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์ในการเลือกตั้งแตกต่างกัน.....	96
ตารางที่ 18	การเปรียบเทียบการเลือกเกณฑ์ในการพิจารณาผู้สมัครรับเลือกตั้งระหว่าง กลุ่มตัวอย่างที่มีความรู้ทางการเมืองแตกต่างกัน.....	97
ตารางที่ 19	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความแตกต่างในด้านเพศ อายุ ระดับ สถานศึกษา ประสบการณ์ในการออกเสียงเลือกตั้งทางการเมือง และ ความรู้ทางการเมือง กับการพิจารณาเกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับ เลือกตั้ง.....	98
ตารางที่ 20	การเปรียบเทียบการแสวงหาข้อมูลข่าวสารจากแหล่งต่างๆของกลุ่มตัวอย่าง ทั้งหมด.....	100
ตารางที่ 21	แสดงค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นต่อการแสวงหาข้อมูลข่าวสารจากแหล่ง ต่างๆ ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด.....	101
ตารางที่ 22	แสดงค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นต่อเกณฑ์ในการแสวงหาข้อมูลข่าวสาร เพื่อประกอบเกณฑ์ในการตัดสินใจทั้ง 36 ข้อของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด.....	103
ตารางที่ 23	การเปรียบเทียบการแสวงหาข้อมูลข่าวสารจากแหล่งต่างๆเพื่อประกอบ เกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งระหว่างกลุ่มตัวอย่างเพศชาย และเพศหญิง.....	107
ตารางที่ 24	การเปรียบเทียบการแสวงหาข้อมูลข่าวสารจากแหล่งต่างๆเพื่อประกอบ เกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ แตกต่างกัน.....	108

ตารางที่25	การเปรียบเทียบการแสวงหาข้อมูลข่าวสารจากแหล่งต่างๆเพื่อประกอบ เกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับ สถานศึกษาแตกต่างกัน.....	109
ตารางที่26	การเปรียบเทียบการแสวงหาข้อมูลข่าวสารจากแหล่งต่างๆเพื่อประกอบ เกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มี ประสบการณ์ในการเลือกตั้งแตกต่างกัน.....	110
ตารางที่27	การเปรียบเทียบการแสวงหาข้อมูลข่าวสารจากแหล่งต่างๆเพื่อประกอบ เกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มี ความรู้ทางการเมืองแตกต่างกัน.....	111
ตารางที่28	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความแตกต่างในด้านเพศ อายุ ระดับ สถานศึกษา ประสบการณ์ในการออกเสียงเลือกตั้งทางการเมือง และ ความรู้ทางการเมือง กับการแสวงหาข้อมูลข่าวสารเพื่อประกอบการ ตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้ง.....	112
ตารางที่29	การเปรียบเทียบการพิจารณายอมข้อมูลข่าวสารเพื่อการโน้มน้าวใจผ่าน เส้นทางหลัก(Central Route) และ เส้นทางรอง (Peripheral Route) ของ กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด.....	114
ตารางที่30	แสดงค่าเฉลี่ยรวมของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการพิจารณายอมรับข้อมูล ข่าวสารต่างๆ ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด.....	114
ตารางที่31	แสดงค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการพิจารณายอมรับข้อมูล ข่าวสารต่างๆทั้ง 14 ข้อย่อยของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด.....	116
ตารางที่32	การเปรียบเทียบการพิจารณาข้อมูลข่าวสารเพื่อการโน้มน้าวใจผ่านเส้นทาง หลัก(Central Route) และเส้นทางรอง(Peripheral Route) ระหว่างกลุ่ม ตัวอย่างเพศชายและเพศหญิง.....	118
ตารางที่33	การเปรียบเทียบการพิจารณาข้อมูลข่าวสารเพื่อการโน้มน้าวใจผ่านเส้นทาง หลัก(Central Route) และเส้นทางรอง(Peripheral Route) ระหว่างกลุ่ม ตัวอย่างที่มีอายุแตกต่างกัน.....	119
ตารางที่34	การเปรียบเทียบการพิจารณายอมรับข้อมูลข่าวสารเพื่อการโน้มน้าวใจ ผ่านเส้นทางหลัก(Central Route) ระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับ สถานศึกษาแตกต่างกัน.....	120

ตารางที่35	การเปรียบเทียบการพิจารณายอมรับข้อมูลข่าวสารเพื่อการโน้มน้าวใจผ่านเส้นทางรอง(Peripheral Route)ระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับสถานศึกษาแตกต่างกัน.....	121
ตารางที่36	การเปรียบเทียบการพิจารณายอมรับข้อมูลข่าวสารเพื่อการโน้มน้าวใจระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์ในการออกเสียงเลือกตั้งทางการเมืองแตกต่างกัน.....	122
ตารางที่37	การเปรียบเทียบการพิจารณายอมรับข้อมูลข่าวสารเพื่อการโน้มน้าวใจผ่านเส้นทางหลัก(Central Route)ระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีความรู้ทางการเมืองแตกต่างกัน.....	123
ตารางที่38	การเปรียบเทียบการพิจารณายอมรับข้อมูลข่าวสารเพื่อการโน้มน้าวใจผ่านเส้นทางหลัก(Peripheral Route) ระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีความรู้ทางการเมืองแตกต่างกัน.....	124
ตารางที่39	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความแตกต่างในด้านเพศ อายุ ระดับสถานศึกษา ประสบการณ์ในการออกเสียงเลือกตั้งทางการเมือง และความรู้ทางการเมือง กับการพิจารณายอมรับข้อมูลข่าวสารเพื่อการโน้มน้าวใจ.....	124
ตารางที่40	การเปรียบเทียบความพึงพอใจต่อแหล่งข้อมูลข่าวสารต่างๆของกลุ่มตัวอย่างเยาวชนไทยทั้งหมด.....	126
ตารางที่41	แสดงค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นของความพึงพอใจต่อแหล่งข้อมูลข่าวสารต่างๆของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด.....	127
ตารางที่42	แสดงค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นของความพึงพอใจต่อแหล่งข้อมูลข่าวสารต่างๆทั้ง 21 ข้อของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด.....	128
ตารางที่43	การเปรียบเทียบความพึงพอใจต่อแหล่งข้อมูลข่าวสารต่างๆ ระหว่างกลุ่มตัวอย่างเพศชายและเพศหญิง.....	131
ตารางที่44	การเปรียบเทียบความพึงพอใจต่อแหล่งข้อมูลข่าวสารต่างๆ ระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุแตกต่างกัน.....	132
ตารางที่45	การเปรียบเทียบความพึงพอใจต่อแหล่งข้อมูลข่าวสารสื่อมวลชน ระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับสถานศึกษาแตกต่างกัน.....	133
ตารางที่46	การเปรียบเทียบความพึงพอใจต่อแหล่งข้อมูลข่าวสารสื่อบุคคล ระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับสถานศึกษาแตกต่างกัน.....	134



ตารางที่47	การเปรียบเทียบความพึงพอใจต่อแหล่งข้อมูลข่าวสารสื่ออินเทอร์เน็ต ระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับสถานศึกษาแตกต่างกัน.....	134
ตารางที่48	การเปรียบเทียบความพึงพอใจต่อแหล่งข้อมูลข่าวสารสื่อเฉพาะกิจ ระหว่าง กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับสถานศึกษาแตกต่างกัน.....	135
ตารางที่49	การเปรียบเทียบความพึงพอใจต่อแหล่งข้อมูลข่าวสารต่างๆ ระหว่างกลุ่ม ตัวอย่างที่มีประสบการณ์ในการเลือกตั้งทางการเมืองแตกต่างกัน.....	136
ตารางที่50	การเปรียบเทียบความพึงพอใจต่อแหล่งข้อมูลข่าวสารต่างๆ ระหว่างกลุ่ม ตัวอย่างที่มีความรู้ทางการเมืองแตกต่างกัน.....	137
ตารางที่51	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความแตกต่างในด้านเพศ อายุ ระดับ สถานศึกษา ประสบการณ์ในการออกเสียงเลือกตั้งทางการเมือง และ ความรู้ทางการเมือง กับความพึงพอใจต่อแหล่งข้อมูลข่าวสารต่างๆ.....	137

# บทที่ 1

## บทนำ

### ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การเลือกตั้งตัวแทนประชาชนหรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเพื่อเป็นตัวแทนในการปกครองประเทศ ถือเป็นหัวใจสำคัญในระบบการปกครองที่เชื่อว่าอำนาจสูงสุดในการปกครองเป็นของประชาชน หรือที่เรียกกันว่า “การปกครองในระบอบประชาธิปไตย” (สมบุญธรรม สุขสำราญ , 2520) การปกครองในระบอบนี้เชื่อว่าประชาชนเป็นที่มาของอำนาจอันชอบธรรม โดยถือว่าอำนาจในการปกครองเป็นของประชาชน โดยประชาชน และเพื่อประชาชน และประชาชนได้ตกลงใจร่วมกันที่จะมอบอำนาจนี้ให้แก่ตัวแทนเพื่อบริหารประเทศให้ตรงตามเจตนารมณ์ของตน (กนก วงศ์ตระหง่าน , 2527) ดังนั้น การเลือกตั้งทางการเมืองจึงเป็นกระบวนการที่สำคัญยิ่งในระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย

ในระบอบประชาธิปไตยนั้นจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องให้ประชาชนจำนวนมากที่สุดได้มีส่วนร่วมในการใช้อำนาจธิปไตย ซึ่งได้แก่บุคคลทุกคนของชาติ และการกำหนดกฎเกณฑ์เรื่องคุณสมบัติผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งก็ควรจะต้องจำกัดไว้ให้น้อยที่สุด (หยุด แสงอุทัย , 2512) อันจะทำให้การเลือกตั้งเป็นไปตามหลักการออกเสียงโดยทั่วไป (Universal Suffrage) ที่ได้บัญญัติไว้ในปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนของสหประชาชาติ ข้อ 2(1) (พิพัฒน์ วิเชียรสุวรรณ , 2535) ซึ่งถือเป็นหลักเกณฑ์สำคัญยิ่งของการเลือกตั้ง

การเปลี่ยนแปลงของกฎเกณฑ์ในด้านคุณสมบัติของผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งที่สำคัญที่สุดอย่างหนึ่ง คือ กฎเกณฑ์ในด้านของการกำหนดอายุของผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้ง ในหลายประเทศที่เป็นเอกราชทั่วโลกกว่า 132 ประเทศ มีถึง 96 ประเทศที่ได้มีการขยายฐานอายุผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งให้เหลือเพียง 18 ปี จึงทำให้ทราบถึงความมุ่งหวังที่จะให้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งทางการเมืองแก่ประชาชนอย่างกว้างขวางมากยิ่งขึ้น (Ian Gorrin , 1989)

สำหรับประเทศไทยมีการขยายฐานให้สิทธิการเลือกตั้งแก่เยาวชนอายุ 18 ปีบริบูรณ์ขึ้นไปเป็นครั้งแรกในปี 2538 ตามประกาศรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับ

ที่ 5) พุทธศักราช 2538 โดยมีผลบังคับใช้เป็นครั้งแรกในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั่วไปในวันที่ 2 กรกฎาคม 2538 ที่ผ่านมา (เอกสารอัดสำเนาสรุปสาระสำคัญของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช 2538)

ในระยะเริ่มต้นเกิดข้อถกเถียงในเรื่องความเหมาะสมเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงคุณสมบัติของผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งดังกล่าวอย่างมากมายจากทั้งในแวดวงนักวิชาการ นักการเมือง รวมไปถึงสื่อมวลชน โดยประกอบไปด้วยทั้งผู้ที่สนับสนุนและผู้ที่คัดค้าน

ฝ่ายผู้สนับสนุนให้เหตุผลว่า เยาวชนอายุ 18 ปีนั้นมีพัฒนาการด้านความรู้เกี่ยวกับความเป็นผู้นำ สติปัญญาและความคิดเริ่มโตเป็นผู้ใหญ่ มีความสามารถในการคิดเชิงนามธรรม อีกทั้งการได้รับโอกาสในการศึกษาที่สูงขึ้น จึงสามารถใช้วิจารณญาณในการตัดสินใจใช้สิทธิเลือกตั้งอย่างมีประสิทธิภาพได้ด้วยตนเอง (ประไพพรรณ ภูมิวุฒิสาร, 2538)

วิวัฒน์ อุดมการณ์ คอลัมน์นิสต์หนังสือพิมพ์ แสดงความคิดเห็นว่า “แม้จะยังขาดความสนใจทางการเมืองหรือความกระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองไปบ้าง แต่ทว่าเยาวชนอายุ 18 ปีนั้น ก็ถือว่าเป็นกลุ่มที่มีวุฒิภาวะ และมีวิจารณญาณพอสมควรในการแยกแยะนักการเมืองที่ดีได้” (เนชั่นสุดสัปดาห์ วันที่ 22 มกราคม 2538)

อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ สมาชิกพรรคประชาธิปัตย์ (ในขณะนั้น) แสดงความคิดเห็นว่า “ด้วยวัยของพวกเขา ความคิดการตัดสินใจ เริ่มโน้มเอียงไปในแนวทางของความเป็นผู้ใหญ่ พวกเขาถือเป็นพลังที่มีคุณภาพในการวางอนาคตของบ้านเมืองได้” (วัฏจักรรายวัน วันที่ 20 มกราคม 2538)

สอดคล้องกับ Buhler (1972) นักวิชาการด้านจิตวิทยาพัฒนาการของมนุษย์ที่กล่าวว่า วงจรชีวิตของวัยรุ่นในช่วงอายุ 16 – 20 ปี ถือเป็นระยะที่มีวัยรุ่นมีความต้องการในการเข้าร่วมกิจกรรมในสังคมเป็นอย่างมาก และกิจกรรมทางการเมืองถือเป็นกิจกรรมหนึ่งที่จะสามารถช่วยพัฒนาศักยภาพในเชิงความคิด สติปัญญา และการตัดสินใจของวัยรุ่นในช่วงวัยดังกล่าวได้เป็นอย่างดี

อย่างไรก็ตาม ฝ่ายผู้คัดค้านสิทธิการออกเสียงเลือกตั้งของเยาวชนอายุ 18 ปีนี้ ได้ตั้งข้อสงสัยเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการตัดสินใจของเยาวชน อันเนื่องมาจากยังอยู่ในวัยที่ยังไม่

บรรลุนิติภาวะ นอกจากนี้ความสนใจ ความรู้และความเข้าใจในด้านการเมืองการปกครองรวมไปถึงสถานการณ์บ้านเมืองและสังคมของเด็กวัยนี้ก็ยังคงมีอยู่น้อย จึงทำให้อาจถูกชักจูงได้ง่ายจากปัจจัยแวดล้อมต่างๆ ซึ่งอาจส่งผลให้การตัดสินใจในการเลือกตั้งทางการเมืองขาดประสิทธิภาพได้

สมเกียรติ พงษ์ไพบูลย์ นักวิชาการแสดงความคิดเห็นว่า "...กลุ่มเยาวชนอายุ 18 ปี ยังขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบและพฤติกรรมทางการเมือง ยังไม่สามารถพิจารณาถึงความแตกต่างระหว่างนโยบายพรรคการเมือง ผู้สมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และภาพลักษณ์ของผู้นำทางการเมือง กลุ่มเยาวชนดังกล่าวเรียนรู้อะไรเกี่ยวกับการเมืองอย่างฉาบฉวยจากสื่อมวลชน มิได้เรียนรู้จากการมีประสบการณ์โดยตรงโดยการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองอย่างต่อเนื่อง ทำให้การตัดสินใจทางการเมืองของเยาวชนอาจเป็นไปได้โดยไม่มีประสิทธิภาพมากนัก และขาดผลลัพธ์ที่ดีต่อการพัฒนาคุณภาพการเมืองไทย..." (เนชั่นสุดสัปดาห์ วันที่ 11-17 ตุลาคม 2539)

ชวน หลีกภัย หัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์ (ในขณะนั้น) ได้แสดงความห่วงใยถึงเยาวชนอายุ 18 ปีว่า "...เด็กวัยนี้อาจจะขาดข้อมูล ปุ่มหลัง ของผู้สมัครบางคนหรือพรรคการเมืองบางพรรคซึ่งไม่ชอบมาพากลแต่ไปหลงเชื่อคำพูดคำปราศรัยที่สวยหรูผ่านสื่อ"(เนชั่นสุดสัปดาห์ วันที่ 16-22 มิถุนายน 2538)

สอดคล้องกับ Almond and Werba (1965) นักวิชาการด้านรัฐศาสตร์ที่แสดงความวิตกกังวลเกี่ยวกับความรู้ ทักษะและการแสดงพฤติกรรมทางการเมืองของเยาวชนอายุ 18 ปี เขากล่าวว่า "ปัญหาสำคัญคือ กลุ่มเยาวชนจะสามารถแสวงหาข้อมูลข่าวสารและใช้ความรู้ที่มีอยู่ตัดสินใจเลือกผู้สมัครได้ดีเพียงใด และยอมรับถึงบทบาททางการเมืองในด้านการใช้สิทธิเลือกตั้งได้หรือไม่ และที่สำคัญคือ พวกเขาสามารถตระหนักถึงความสำคัญของผลการตัดสินใจเลือกผู้แทนราษฎรที่จะตามมาในภายหลังได้หรือไม่"

ด้วยเหตุนี้ ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาจึงมีงานวิจัยที่มุ่งศึกษาเกี่ยวกับความสนใจ ความรู้ ความเข้าใจ การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับด้านการเมืองการปกครอง ความตระหนักถึงบทบาทหน้าที่และความสำคัญของการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง รวมไปถึงความสนใจในสถานการณ์บ้านเมืองและสังคมของเยาวชนเพื่อพิสูจน์ข้อถกเถียงเกี่ยวกับความเหมาะสมของสิทธิในการออกเสียงเลือกตั้งของเยาวชนดังที่ได้กล่าวไป โดยที่งานวิจัยส่วนใหญ่พบว่าปัจจัยดังกล่าวของเยาวชนยังคงมีอยู่น้อยมาก

ในด้านความรู้ความเข้าใจทางการเมืองและการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนนั้น ชัยวัฒน์ รัชชจักร (2538) พบว่า ความรู้ความเข้าใจในเรื่องการเมืองในระบบประชาธิปไตย รวมถึงไปถึงความกระตือรือร้นในการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองและการปกครองของเยาวชนยังถือว่าอยู่ในระดับที่ค่อนข้างต่ำ

สอดคล้องกับวิจิต เต็งอำนาจ (2538) ที่พบว่า การเปิดรับข้อมูลข่าวสาร และความสนใจในเรื่องการเมืองการปกครองของเยาวชนนั้นมีน้อยมาก โดยรายการที่เยาวชนส่วนใหญ่เปิดรับมากที่สุดคือรายการภาพยนตร์บันเทิง ขณะที่พวกเขาเห็นว่าเรื่องข่าวสารทางการเมืองเป็นเรื่องที่น่าเบื่อและไกลตัว

ในด้านความสนใจเกี่ยวกับสถานการณ์บ้านเมืองและสังคมของเยาวชนนั้น ศิริพงษ์ จันทรหอม (2539) พบว่า เยาวชนมักไม่ได้ให้ความสำคัญต่อสถานการณ์บ้านเมืองและสังคมมากนักแต่จะมุ่งสนใจเฉพาะสิ่งใกล้ตัวและความบันเทิง เช่น เรื่องการกินอยู่ การแต่งกาย การเที่ยวเตร่ เป็นสำคัญ เยาวชนส่วนน้อยมากที่จะสนใจด้านเหตุการณ์บ้านเมือง สังคม รวมไปถึงเรื่องการเมืองการปกครอง

วิวัฒน์ อุดมการณ์ (2538) คอลัมนิสต์หนังสือพิมพ์ได้แสดงความคิดเห็นสนับสนุนเกี่ยวกับประเด็นดังกล่าวไว้ว่า “...ความสนใจทางการเมือง(Political Interest) หรือความกระตือรือร้นเอาใจใส่ต่อเหตุการณ์บ้านเมือง กิจกรรมทางการเมือง หรือความเป็นไปในสังคมของพวกเขา มีอยู่น้อยมาก คนรุ่นนี้ยินดีที่จะจับกลุ่มหยอกล้อ เล่นเกมแบบเด็กๆ มากกว่าที่จะจับกลุ่มพูดคุยแลกเปลี่ยนกันในประเด็นปัญหาด้านสังคม หรือ การเมือง แต่เขากลับมีความสนใจในเรื่องบันเทิง ชอบที่จะไปดูหนัง ฟังเพลง เดินห้างสรรพสินค้า มากกว่าที่จะขอศึกษาหาความรู้ในห้องสมุด...” (เนชั่นสุดสัปดาห์ 16-22 มิถุนายน 2538)

จะเห็นได้ว่าความใส่ใจ ความรู้และความเข้าใจ การเปิดรับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับด้านการเมืองการปกครอง ความตระหนักถึงบทบาทหน้าที่และความสำคัญของการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง รวมไปถึงความสนใจในสถานการณ์บ้านเมืองและสังคมของเยาวชนยังคงมีอยู่น้อย อาจส่งผลต่อประสิทธิภาพในการตัดสินใจในการเลือกตั้งทางการเมืองได้

อย่างไรก็ตาม การศึกษาเกี่ยวกับเกณฑ์ที่เยาวชนใช้ในการตัดสินใจเลือกผู้สมัครในการเลือกตั้งรวมถึงแหล่งที่มาของข้อมูลข่าวสารต่างๆ เพื่อนำมากำหนดเกณฑ์ที่ใช้ในการตัดสินใจ

อันอาจเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่สามารถชี้ให้เห็นถึงประสิทธิภาพของการตัดสินใจของเยาวชนในการเลือกตั้งทางการเมืองนั้นกลับยังไม่ปรากฏให้เห็น

ประกอบกับในปัจจุบันจะสังเกตเห็นได้อย่างชัดเจนว่า ในการเลือกตั้งทางการเมืองไม่ว่าจะเป็นการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร การเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา หรือ การเลือกตั้งผู้ว่าฯ กทม. ฯลฯ มักจะมีปรากฏการณ์การลงคะแนนให้แก่ผู้สมัครที่มีบุคลิกที่แปลก และโดดเด่น อยู่เป็นประจำ

ยกตัวอย่างเช่น การเลือกตั้งผู้ว่าราชการจังหวัดกรุงเทพมหานครเมื่อวันที่ 29 สิงหาคม 2547 และวันที่ 5 ตุลาคม 2551 ที่ผ่านมา แม้ว่านายชูวิทย์ กมลวิศิษฎ์ จะมีประสบการณ์ในการลงเล่นการเมืองน้อยและมีภูมิหลังและภาพลักษณ์ที่ค่อนข้างติดลบ แต่กลับได้รับคะแนนจากประชาชนชาวกรุงเทพมหานครไปถึงสามแสนกว่าคะแนนด้วยกัน โดยมีคะแนนอยู่ในลำดับที่ 3 ในการเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครทั้งสองครั้ง

ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุชุม เฉลยทรัพย์ ประธานสวนดุสิตโพล แสดงความคิดเห็นต่อปรากฏการณ์ดังกล่าวว่า “การเลือกตั้งผู้ว่าฯ กทม.ที่ผ่านมา สิ่งที่น่าสนใจที่สร้างความแปลกใจให้กับสังคมอย่างมากคือ คะแนนเสียงของนายชูวิทย์ ที่อยู่ในอันดับ 3 ซึ่งได้รับคะแนนไปถึง 300,000 กว่าคะแนน ปัจจัยที่ทำให้ นายชูวิทย์ ประสบความสำเร็จในการเลือกตั้งผู้ว่าฯ น่าจะมาจาก แคมเปญการหาเสียงที่เจาะเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายทุกกลุ่มโดยเฉพาะกลุ่มเยาวชน นักเรียน นักศึกษา และกลุ่มคนที่เพิ่งเริ่มทำงาน ซึ่งนายชูวิทย์ใช้รูปแบบการโฆษณา ประชาสัมพันธ์ ผ่านสื่อต่างๆ ได้ อย่างแตกต่างและโดดเด่น นอกจากนี้ ภาพลักษณ์ที่เป็นคนกล้าชนของนายชูวิทย์ ทำให้ตรงใจกลุ่มเป้าหมายวัยรุ่นเป็นอย่างมาก” (กรุงเทพธุรกิจ 31 สิงหาคม 2547)

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาว่า ในการเลือกตั้งทางการเมืองนั้นเยาวชนไทยตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งโดยพิจารณาจากเกณฑ์ใดกันแน่ และเยาวชนไทยแสวงหาข้อมูลข่าวสารมาจากแหล่งข้อมูลใด และหลังจากได้รับข้อมูลข่าวสารดังกล่าวพวกเขาพิจารณาข้อมูลข่าวสารเหล่านั้นเพื่อประกอบการตัดสินใจผ่านเส้นทางหลัก (หมายถึง การใช้ความพยายามในการคิดพิจารณาโดยตรง ความละเอียด ความถูกต้อง ข้อดี ข้อเสีย ของข้อมูลข่าวสารเพื่อการโน้มน้าวใจต่างๆในช่วงการเลือกตั้งนั้น) หรือ ผ่านเส้นทางรอง (หมายถึงการอาศัยเพียงปัจจัยหรือนัยยะง่ายๆ (Simple cue) ที่มีอยู่ในข่าวสารต่างๆนั้น เช่น ความน่าเชื่อถือของแหล่งข่าวสาร ความ

มีชื่อเสียงของแหล่งข่าวสาร เป็นต้น) (จวงจันทน์ หอมจันทนากุล, 2541: 8) รวมไปถึงเยาวชนจะมีความพึงพอใจต่อข้อมูลแหล่งข้อมูลข่าวสารต่างๆ มากน้อยเพียงใดอีกด้วย

ทั้งนี้ผลวิจัยจะสามารถใช้เป็นแนวทางแก่ผู้สมัครรับเลือกตั้งทางการเมืองในการให้ความสำคัญเกี่ยวกับการนำเสนอตนเอง การสร้างภาพลักษณ์ ในการหาเสียงเลือกตั้ง เพื่อที่จะได้รับคะแนนเสียงจากเยาวชนอันเป็นฐานเสียงกลุ่มใหญ่ นอกจากนี้ผลวิจัยยังสามารถใช้เป็นแนวทางแก่องค์กรที่เกี่ยวข้องทางการเมืองในการให้ความสำคัญต่อการรณรงค์ให้เยาวชนไทยตระหนักถึงความสำคัญของการตัดสินใจในการเลือกตั้งทางการเมืองซึ่งต้องอาศัยการพิจารณา รายละเอียด ความถูกต้อง ของข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับตัวผู้สมัครรวมไปถึงพรรคการเมือง จากแหล่งข้อมูลข่าวสารต่างๆ อย่างรอบคอบก่อนที่จะตัดสินใจในท้ายที่สุด รวมไปถึงผลวิจัยยังสามารถใช้เป็นแนวทางให้แก่องค์กรที่เกี่ยวข้องทางการเมืองในการให้ความสำคัญต่อการนำเสนอข้อมูล ภูมิหลัง ประวัติ และรายละเอียดเกี่ยวกับตัวผู้สมัครรับเลือกตั้งผ่านแหล่งข้อมูลข่าวสารต่างๆ โดยละเอียดมากกว่าเดิม ทั้งนี้เพื่อการตัดสินใจเลือกผู้สมัครที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นของเยาวชนไทย

### วัตถุประสงค์การวิจัย

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อตอบคำถามดังต่อไปนี้

1. เยาวชนไทยตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งทางการเมืองโดยพิจารณาจากเกณฑ์ใด
2. เยาวชนไทยแสวงหาข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับผู้สมัครรับเลือกตั้งเพื่อนำมากำหนดเกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งทางการเมืองจากแหล่งข้อมูลใด
3. เยาวชนไทยพิจารณายอมรับข้อมูลข่าวสารจากแหล่งต่างๆ เพื่อประกอบการตัดสินใจผ่านเส้นทางหลัก(Central Route) หรือ เส้นทางรอง(Peripheral Route)
4. เยาวชนไทยมีความความพึงพอใจต่อแหล่งข้อมูลข่าวสารต่างๆ มากน้อยเพียงใด
5. ความแตกต่างกันทางด้าน เพศ อายุ ระดับสถานศึกษา ประสบการณ์ในการออกเสียงเลือกตั้งทางการเมือง ตลอดจนความรู้ทางการเมืองของเยาวชนไทย ทำให้พวกเขาพิจารณาเกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้ง แสวงหาข้อมูลข่าวสาร มีการพิจารณายอมรับข้อมูลข่าวสารและมีความพึงพอใจต่อแหล่งข้อมูลข่าวสารแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร

## ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เป็นแนวทางแก่ผู้สมัครรับเลือกตั้งทางการเมืองในการให้ความสำคัญเกี่ยวกับการนำเสนอตนเอง การสร้างภาพลักษณ์ ในการหาเสียงเลือกตั้ง เพื่อที่จะได้รับคะแนนเสียงจากเยาวชนอันเป็นฐานเสียงกลุ่มใหญ่
2. เป็นแนวทางแก่องค์กรที่เกี่ยวข้องทางการเมืองในการรณรงค์ส่งเสริมเพื่อให้การตัดสินใจในการเลือกตั้งทางการเมืองของเยาวชนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

## ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาการพิจารณาเกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้ง การแสวงหาข้อมูลข่าวสารเพื่อกำหนดเกณฑ์ในการตัดสินใจ การพิจารณายอมรับข้อมูลข่าวสารผ่านเส้นทางหลัก(Central Route) หรือเส้นทางรอง (Peripheral Route) และความพึงพอใจต่อแหล่งข้อมูลข่าวสารต่างๆ รวมทั้งยังต้องการศึกษาว่าความแตกต่างกันในด้าน เพศ อายุ ระดับสถานศึกษา ประสบการณ์ในการออกเสียงเลือกตั้ง และความรู้ทางการเมืองของเยาวชนไทยทำให้พวกเขาพิจารณาเกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้ง แสวงหาข้อมูลข่าวสารเพื่อกำหนดเกณฑ์ในการตัดสินใจ พิจารณายอมรับข้อมูลข่าวสารผ่านเส้นทางหลักหรือเส้นทางรอง และมีความพึงพอใจต่อแหล่งข้อมูลข่าวสารต่างๆ แตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร โดยจะเก็บรวบรวมข้อมูลจากเยาวชนไทย อายุระหว่าง 18-21 ปี อาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานคร ศึกษาอยู่ในระดับอุดมศึกษา และเคยมีประสบการณ์ในการเลือกตั้งทางการเมืองในระดับใดระดับหนึ่ง(การเลือกตั้ง ส.ส., ส.ว., ส.ก., ส.ข. หรือ ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร) อย่างน้อย 1 ครั้ง



## บทที่ 2

### แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยเรื่อง “แหล่งข้อมูล เกณฑ์การพิจารณา และเส้นทางการตัดสินใจในการเลือกตั้งทางการเมืองของเยาวชนในระดับอุดมศึกษา” ผู้วิจัยได้ใช้แนวคิดและทฤษฎีเพื่อเป็นแนวทางในการวิจัย ดังนี้

#### 1. แนวคิดทางการเมือง

- คุณลักษณะของระบอบประชาธิปไตย
- การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย
- การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยผ่านการเลือกตั้งทางการเมือง
- เยาวชนกับสิทธิในการเลือกตั้งทางการเมือง

#### 2. แนวคิดเรื่องการตัดสินใจ

- ธรรมชาติของการตัดสินใจ (Nature of Decision Making)
- ทฤษฎีการตัดสินใจในเชิงอุดมคติ (Normative Decision Theory)
- ทฤษฎีการตัดสินใจในชีวิตจริง (Descriptive Decision Theory)
- กระบวนการรู้คิดในการตัดสินใจ (Cognitive processes in decision making)
- กลยุทธ์ในการตัดสินใจ
- ธรรมชาติของการตัดสินใจในการเลือกตั้งทางการเมือง (Nature of political voting)

#### 3. แนวคิดเกี่ยวกับเยาวชนในฐานะผู้ตัดสินใจในการเลือกตั้งทางการเมือง

- แนวคิดเกี่ยวกับวัยรุ่น
- ธรรมชาติของวัยรุ่น
- ธรรมชาติของการคิดการตัดสินใจของวัยรุ่น
- การตัดสินใจในการเลือกตั้งทางการเมืองของวัยรุ่น
- ความแตกต่างระหว่างบุคคลกับการตัดสินใจ

#### 4. แหล่งข้อมูลข่าวสารเพื่อกำหนดเกณฑ์ในการตัดสินใจของเยาวชน

- ทฤษฎีการแสวงหาข้อมูลข่าวสาร
- ข่าวสารทางการเมืองและแหล่งข้อมูลข่าวสารทางการเมือง
- ความแตกต่างระหว่างบุคคลกับการแสวงหาข้อมูลข่าวสาร
- การประมวลผลสารสนเทศ
- การพิจารณายอมรับข้อมูลข่าวสารเพื่อการโน้มน้าวใจ
- ทฤษฎีการใช้ประโยชน์จากสื่อและความพึงพอใจในการใช้สื่อ

## 1. แนวคิดทางด้านการเมือง

### คุณลักษณะของระบอบประชาธิปไตย

ระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยที่ได้รับการยอมรับมากที่สุดในโลกระบอบหนึ่งก็คือ “ระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย” เพราะเป็นระบอบที่สื่อถึงความเป็นคนของมนุษย์โดยแท้ บ่งบอกถึงความแตกต่างของมนุษย์จากสิ่งอื่นใดในโลก เพราะมนุษย์มีความรู้สึกนึกคิดและจิตวิญญาณที่ต้องการสิทธิเสรีภาพ อำนาจ และการได้มาซึ่งสิ่งต่างๆ โดยอิสระและชอบธรรม ระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยนี้เชื่อว่าประชาชนเป็นที่มาของอำนาจอันชอบธรรม โดยถือว่าอำนาจในการปกครองเป็นของประชาชน โดยประชาชน และเพื่อประชาชน และประชาชนได้ตกลงใจร่วมกันที่จะมอบอำนาจนี้ให้แก่ตัวแทนเพื่อบริหารประเทศให้ตรงตามเจตนารมณ์ของตน (กนก วงศ์ตระหง่าน , 2527)

นอกจากนี้การปกครองในระบอบประชาธิปไตยยังเป็นการปกครองที่ยกย่องคุณค่าของมนุษย์ว่าประชาชนควรจะเป็นผู้เลือกรัฐบาลของเขาและเขามีความสามารถและวิจรรย์ญาณเพียงพอที่จะเลือกด้วย เป็นการปกครองที่รัฐบาลจะต้องรับผิดชอบต่อประชาชน ประชาชนมีอำนาจที่จะตรวจสอบและควบคุมการทำงานของรัฐบาล จึงเป็นการปกครองที่ได้รับความเชื่อถือจากประชาชนมากกว่าการปกครองในแบบอื่นๆ ลักษณะการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยจึงอยู่ที่การยอมรับว่า ประชาชนเป็นเจ้าของอำนาจสูงสุดในการปกครอง (Popular Sovereignty) กล่าวคือ ผู้ปกครองจะอยู่ได้ด้วยเสียงสนับสนุนจากประชาชนส่วนใหญ่ซึ่งแสดงออกผ่านด้วยการเลือกตั้ง (กนก วงศ์ตระหง่าน , อ้างแล้ว)

ทั้งนี้ เสกสรรค์ ประเสริฐกุล (2548 อ้างถึงใน ดลภพ เหล่าวานิช, 2551) ได้ให้หลักการต้นแบบของคุณลักษณะของประชาธิปไตย ซึ่งสรุปอุดมคติทางการเมืองแบบประชาธิปไตยที่เข้าใจง่ายไว้ดังนี้

1. มีรัฐบาลที่มาจากความยินยอมของประชาชน (Government by consent) หรือกล่าวได้ว่า ประชาชนมีอำนาจในการแต่งตั้งแต่ถอดถอนรัฐบาลได้ โดยผ่านกระบวนการที่ตกลงร่วมกัน
2. มีระบอบการปกครองที่ฟังเสียงข้างมาก (Majority rule) และในกรณีที่จำเป็นก็ถือเสียงข้างมากเป็นเกณฑ์ โดยที่ไม่ละเมิดล่วงเกินสิทธิพื้นฐานของฝ่ายข้างน้อย (Minority rule)
3. มีการปกครองโดยยึดหลักนิติธรรมที่สามารถให้ความยุติธรรมได้อย่างเสมอภาค โดยไม่ผันแปรไปตามผลประโยชน์และเจตนารมณ์ส่วนตัวของผู้ใด

4. มีการค้าประกันสิทธิมนุษยชน (Human rights) ของประชาชน
5. มีการสืบทอดอำนาจจากรัฐบาลหนึ่งไปสู่รัฐบาลหนึ่งโดยสันติวิธี (Peaceful succession of power)

จะเห็นได้ว่าสังคมประชาธิปไตยเป็นสังคมที่อาศัยเหตุผลในการอยู่ร่วมกัน เคารพในความแตกต่าง ยึดหลักสมานฉันท์ในการแก้ปัญหา ในขณะที่เดียวกันประชาธิปไตยไม่ใช่การปกครองที่ไพร่ฟ้ารับคำสั่งจากราชการแต่เพียงอย่างเดียว แต่ต้องรู้จักสื่อสารปัญหาของตนและชุมชนให้ผู้ปกครองทราบซึ่งต้องอาศัยการมีส่วนร่วมทางการเมืองจากประชาชนภายใต้รัฐธรรมนูญของระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยนั่นเอง

### การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย

การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยนั้น ถือเป็นกิจกรรมทางกฎหมายของพลเมืองที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อกดดันหรือโน้มน้าวให้รัฐบาล ผู้นำ หรือผู้กำหนดนโยบายกระทำตามความประสงค์ของตนหรือกลุ่มของตน รวมทั้งสิทธิในการมีความคิดเห็น การตัดสินใจ และการเลือกผู้นำที่สอดคล้องกับความต้องการของตน

นอกจากนั้นการมีส่วนร่วมทางการเมือง ยังเป็นเครื่องชี้วัดอันแสดงให้เห็นถึงอุดมการณ์ทางการเมือง เจตคติทางการเมือง และพัฒนาการทางการเมืองของแต่ละประเทศ ดังเช่นประเทศที่พัฒนาแล้วที่ปกครองในระบอบประชาธิปไตยนั้น รัฐบาลจะเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองสูง และประชาชนก็มีความกระตือรือร้นและพร้อมที่จะเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองเช่นเดียวกัน (วิชา ไชยสาร, 2545:25)

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2550 ได้เปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในทางการเมืองมากขึ้น มีการปรับปรุงโครงสร้างทางการเมือง การสร้างกลไกการตรวจสอบอำนาจรัฐโดยการจัดตั้งองค์กรอิสระ การสร้างกลไกคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชน เพื่อปรับปรุงระบบการเมืองให้ภาคประชาสังคมมีส่วนร่วมทางการเมืองควบคู่กันไปกับนักการเมือง โดยประชาชนสามารถมีส่วนร่วมในการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย การเข้าชื่อถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและข้าราชการระดับสูง สิทธิในการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะโดยวิธีประชาพิจารณ์ สิทธิในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของราชการ ตลอดจนสิทธิในการเสนอเรื่องร้องทุกข์และฟ้องหน่วยงานราชการ เป็นต้น

โดยชฎานิน เจริมมาก (2547 : 31) ได้แบ่งรูปแบบของการมีส่วนร่วมทางการเมืองจากระดับกิจกรรมน้อยไปหามากดังนี้

1. สิทธิในการใช้สิทธิเลือกตั้ง ลงคะแนนเสียง
2. การรับรู้ข้อมูลข่าวสารต่างๆ จากราชการ ในกิจกรรมมีผลกระทบสำคัญที่เกี่ยวข้องกับตนเองหรือชุมชน
3. การเสนอความคิดเห็นในประเด็นต่างๆ ทางการเมืองที่มีผลกระทบถึงประชาชน
4. การเข้าชื่อเสนอกฎหมาย
5. การเข้าชื่อถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและข้าราชการระดับสูง
6. สนับสนุนหรือทำงานให้ผู้สมัครหรือพรรคการเมือง โดยอาจได้รับค่าจ้างหรือด้วยความสมัครใจ ทั้งในฐานะสมาชิกพรรคการเมืองและที่ไม่ได้เป็นสมาชิกพรรคการเมือง
7. การออกเสียงประชามติ
8. ร่วมแสดงความคิดเห็นโดยวิธีประชาพิจารณ์
9. เสนอเรื่องราวร้องทุกข์หรือฟ้องหน่วยงานรัฐ เนื่องจากกระทำหรือการละเว้นการกระทำของข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานนั้น
10. เข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ขององค์กรหรือกลุ่มที่เกี่ยวกับปัญหาการเมืองและสังคม
11. ติดต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อช่วยแก้ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้น
12. ส่งข่าวสาร บทความ ร่วมแสดงความคิดเห็นทางการเมืองผ่านสื่อมวลชน

จากรูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองดังกล่าว แม้ว่ารัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันจะได้ให้สิทธิแก่ประชาชนในการมีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้น แต่ดูเหมือนว่าหลายคนอาจไม่ได้ตระหนักถึงสิทธิอันพึงได้รับนี้ อาจเพราะไม่เห็นความสำคัญหรือคุณค่า หรืออาจเข้าใจผิดว่าประชาชนไม่สามารถมีอำนาจต่อรองกับอิทธิพลของผู้นำทางการเมืองได้ ทำให้การเมืองอาจเป็นเรื่องหรือการตัดสินใจของคนบางกลุ่มเท่านั้น จึงทำให้การพัฒนาประชาธิปไตยเป็นไปอย่างล่าช้าเมื่อพลเมืองไร้คุณภาพ กล่าวคือ ขาดความสนใจข่าวสารบ้านเมืองและไม่ต้องการมีส่วนร่วมทางการเมือง จึงนำไปสู่การตัดสินใจทางการเมืองที่ไม่ได้อาศัยข้อมูลที่มีความหลากหลายและมีคุณภาพ นอกจากนั้น ยังไม่ได้ใช้ความคิดอย่างมีเหตุผลในการตัดสินใจเช่นเดียวกัน

อย่างไรก็ตาม การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยที่เด่นชัดและเป็นการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่พลเมืองทุกระดับพอจะทราบและเข้าใจในหลักการในระดับหนึ่ง สามารถมีส่วนร่วมได้มากที่สุด และง่ายที่สุด ก็คือการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยผ่านการเลือกตั้งนั่นเอง

## การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยผ่านการเลือกตั้ง

ดังที่ได้กล่าวถึงหัวใจของการปกครองแบบประชาธิปไตยที่ให้ความสำคัญต่ออำนาจของประชาชนซึ่งตกลงใจร่วมกันที่จะมอบอำนาจนี้ให้แก่ตัวแทนเพื่อบริหารประเทศให้ตรงตามเจตนารมณ์ของตน การเลือกตั้งจึงเป็นขั้นตอนที่สำคัญประการหนึ่งในกระบวนการทางการเมืองและเป็นเงื่อนไขที่สำคัญที่สุดประการหนึ่งของการปกครองในระบอบประชาธิปไตย เพราะการเลือกตั้งเป็นการแสดงออกถึงเจตนารมณ์ของประชาชนผู้เป็นเจ้าของประเทศ ในอันที่จะตัดสินใจมอบความไว้วางใจให้ตัวแทนของตนเข้าไปทำหน้าที่ หรือใช้อำนาจนั้นแทนตน การออกเสียงเลือกตั้งจึงเป็นสิทธิขั้นมูลฐานของมนุษย์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสังคมประชาธิปไตย ซึ่งปรากฏเด่นชัดในบทบัญญัติแห่งปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน (Universal Declaration of Human Rights) สรุปใจความสำคัญได้ว่า “เจตจำนงของประชาชนย่อมเป็นมูลฐานแห่งอำนาจของรัฐบาล ผู้ปกครอง เจตจำนงดังกล่าวต้องแสดงออกโดยการเลือกตั้งอันสุจริต ซึ่งจัดขึ้นเป็นครั้งคราวตามกำหนดเวลา ด้วยการลงคะแนนเสียงของชายหญิง โดยถือหลักคนละหนึ่งเสียงเท่ากัน และกระทำเป็นการลับ ด้วยวิธีการอื่นใดที่จะรับประกันให้การลงคะแนนเสียงเลือกตั้งได้เป็นไปโดยเสรี”

ฉะนั้นการไปใช้สิทธิเลือกตั้งจึงเป็นสิ่งสำคัญในการบ่งชี้ให้เห็นถึงการพัฒนาของการปกครองในระบอบประชาธิปไตยและประเทศชาติ ซึ่งหมายถึง การที่ประชาชนทุกคนในชาติที่มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งตามที่กำหนดไว้ในกฎหมาย ได้มีส่วนร่วมในการไปใช้สิทธิออกเสียง หรือใช้อำนาจอธิปไตยของตนให้มากที่สุดและการเลือกตั้งนั้นจะต้องเป็นไปอย่าง “บริสุทธิ์ ยุติธรรม” ด้วย (สุขุม นवलสกุล, 2535: 7)

อย่างไรก็ตาม ปัญหาที่สำคัญในสังคมประชาธิปไตยโดยเฉพาะในประเทศที่กำลังพัฒนา คือ การที่ประชาชนมีความรู้เกี่ยวกับข่าวสารทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม หรือความเป็นไปของประเทศชาติในวงจำกัด ทำให้กระบวนการทางการเมืองโดยเฉพาะประสิทธิภาพของการเลือกตั้งทางการเมืองในแต่ละครั้งเป็นไปอย่างด้อยประสิทธิภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง สำหรับประเทศที่กำลังพัฒนา เนื่องจากประชาชนทั่วไปมีการศึกษาต่ำ และมีความยากจนและไม่รู้ถึงสภาพของปัญหาที่ตนเองกำลังเผชิญอยู่ จึงมอบความไว้วางใจลงมติดูเห็นชอบต่อแนวทางที่ผู้นำหรือนักการเมืองเลือกสรรมาอย่างดีแล้วเท่านั้น ทำให้นักการเมืองบางคนเมื่อได้รับการเลือกตั้งเข้าไปแล้ว อาจถือโอกาสจากความไม่รู้เท่าทันของประชาชน แสวงหาหาผลประโยชน์ให้ตนเองได้ (พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว, 2523: 4-5)

## เยาวชนกับสิทธิในการเลือกตั้งทางการเมือง

นับตั้งแต่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับที่ 5) พ.ศ.2538 ได้มีการเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับกฎเกณฑ์เกี่ยวกับอายุ ซึ่งเป็นคุณสมบัติของผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร โดยเปลี่ยนแปลงจากอายุไม่ต่ำกว่า 20 ปี บริบูรณ์ เป็นอายุ 18 ปีบริบูรณ์ และมีผลบังคับใช้ครั้งแรกตั้งแต่การเลือกตั้งทั่วไป เมื่อวันที่ 2 กรกฎาคม 2538 ที่ผ่านมานั้น หลายฝ่ายเล็งเห็นว่า เยาวชนเป็นกลุ่มพลังแห่งความสร้างสรรค์ ฉะนั้น ควรได้รับโอกาสได้เข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง เพื่อสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องเหมาะสมเกี่ยวกับประชาธิปไตย ตลอดจนหน้าที่และบทบาทอันถึงกระทำให้ในทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย เพราะพวกเขาเป็นผู้ที่จะพัฒนาสังคมและประเทศชาติต่อไปในอนาคต แต่นั่นดูเหมือนเป็นเพียงความเชื่อมั่นในอุดมคติสำหรับการที่จะฝากอนาคตทางการเมืองการปกครองไว้ให้แก่เด็กอายุไม่ถึง 20 ปี (สมเกียรติ พงษ์ไพบูลย์, 2538: 18)

Almond and Werba (1965) แสดงความวิตกกังวลเกี่ยวกับความรู้ ทักษะและการแสดงพฤติกรรมทางการเมืองของเยาวชนอายุ 18 ปี เขากล่าวว่า “ปัญหาสำคัญคือ กลุ่มเยาวชนจะสามารถแสวงหาข้อมูลข่าวสารและใช้ความรู้ที่มีอยู่ตัดสินใจเลือกผู้สมัครได้ดีเพียงใด และยอมรับถึงบทบาททางการเมืองในด้านการใช้สิทธิเลือกตั้งได้หรือไม่ และที่สำคัญคือ พวกเขาสามารถตระหนักถึงความสำคัญของผลการตัดสินใจเลือกผู้แทนราษฎรที่จะตามมาในภายหลังได้หรือไม่”

เหตุการณ์ที่สะท้อนให้เห็นถึงความกังวลในเรื่องดังกล่าวจะเห็นได้จากในระยะหลังของการเลือกตั้งทางการเมือง ไม่ว่าจะเป็นการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร การเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา หรือ การเลือกตั้งผู้ว่าฯ กทม. ฯลฯ เยาวชนมักถูกตั้งข้อสงสัยถึงการคิดการตัดสินใจในการลงคะแนนให้ผู้สมัคร ยกตัวอย่างเช่น การเลือกตั้งผู้ว่าราชการจังหวัดกรุงเทพมหานครเมื่อวันที่ 29 สิงหาคม 2547 และวันที่ 5 ตุลาคม 2551 ที่ผ่านมา แม้ว่านายชูวิทย์ กมลวิศิษฎ์ จะมีประสบการณ์ในการลงเล่นการเมืองน้อยและมีภูมิหลังและภาพลักษณ์ที่ค่อนข้างติดลบ แต่กลับได้รับคะแนนจากประชาชนชาวกรุงเทพมหานครไปถึงสามแสนกว่าคะแนนด้วยกัน โดยมีคะแนนอยู่ในลำดับที่ 3 ในการเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครทั้งสองครั้ง

ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุชุม เฉลยทรัพย์ ประธานสวนดุสิตโพล แสดงความคิดเห็นต่อปรากฏการณ์ดังกล่าวว่า “การเลือกตั้งผู้ว่าฯ กทม.ที่ผ่านมา สิ่งที่สร้างความแปลกใจให้กับสังคม

อย่างมากคือ คะแนนเสียงของนายชววิทย์ ที่อยู่ในอันดับ 3 ซึ่งได้รับคะแนนไปถึง 300,000 กว่าคะแนน ปัจจัยที่ทำให้ นายชววิทย์ ประสบความสำเร็จในการเลือกตั้งผู้ว่าฯ น่าจะมาจากแคมเปญการหาเสียงที่เจาะเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายทุกกลุ่มโดยเฉพาะกลุ่มเยาวชน นักเรียน นักศึกษา และกลุ่มคนที่เพิ่งเริ่มทำงาน ซึ่งนายชววิทย์ใช้รูปแบบการโฆษณา ประชาสัมพันธ์ ผ่านสื่อต่างๆ ได้อย่างแตกต่างและโดดเด่น นอกจากนี้ ภาพลักษณ์ที่เป็นคนกล้าชนของนายชววิทย์ ทำให้ตรงใจกลุ่มเป้าหมายวัยรุ่นเป็นอย่างมาก” (สุชุม เฉลยทรัพย์, 2547)

ดังนั้น จึงสมควรที่จะศึกษาถึงพฤติกรรมในการตัดสินใจในการเลือกตั้งทางการเมืองของเยาวชนเหล่านี้ ว่าพวกเขาตัดสินใจลงคะแนนให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งโดยพิจารณาจากคุณสมบัติด้านไหน รวมไปถึงการแสวงหาข้อมูลข่าวสารเพื่อนำมากำหนดเกณฑ์ในการตัดสินใจดังกล่าว เพื่อเป็นการส่งเสริมเจตนาารมณ์ของการเปลี่ยนแปลงกฎเกณฑ์ของรัฐธรรมนูญจากระบบแบบประชาธิปไตยสิทธิในการให้สิทธิเลือกตั้งทางการเมืองของเยาวชนอายุ 18 ปี ให้เป็นไปได้โดยถูกต้องและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

## 2. แนวคิดเรื่องการตัดสินใจ

การตัดสินใจเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องในชีวิตประจำวันของมนุษย์อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ เพราะทุกคนย่อมมีปัญหา และต้องการหาทางออกด้วยการกำหนดทางเลือกต่างๆ เพื่อประเมินทางเลือกที่ดีที่สุด แล้วจึงตัดสินใจ การตัดสินใจนั้นมีตั้งแต่เรื่องง่ายๆ เช่น การเลือกรับประทานอาหาร การเลือกสวมใส่เสื้อผ้า การเลือกรับชมรายการโทรทัศน์ ไปจนถึงเรื่องที่ซับซ้อนมากยิ่งขึ้น เช่น การเลือกซื้อรถยนต์ การเลือกสถานที่ศึกษาต่อ การเลือกสถานที่ทำงาน เป็นต้น นอกจากนี้ การตัดสินใจยังอาจเกิดขึ้นได้ในระดับย่อยในระดับปัจเจกบุคคล หรือกลุ่มบุคคลจำนวนหนึ่ง ไปจนถึงระดับองค์กร ตลอดจนมวลชนได้ เช่น การตัดสินใจในการเลือกตั้งทางการเมือง เป็นต้น

### ธรรมชาติของการตัดสินใจ (Nature of Decision Making)

โดยทั่วไป การตัดสินใจหมายถึง กระบวนการรู้คิด (Cognitive processing) ในการเลือกระหว่างทางเลือกอันหลากหลาย โดยอาศัยการแสวงหาสารสนเทศที่เกี่ยวข้อง (Relevant information searching) เพื่อใช้อ้างอิง มีการเปรียบเทียบและประเมิน (Evaluation) ทางเลือกต่างๆ แล้ว จึงตัดสินใจเลือกทางเลือกที่ตนคิดว่าให้ประโยชน์สูงสุด ดีที่สุด และเหมาะสมที่สุด

Chesterl. Bernard (1938) กล่าวว่ากระบวนการตัดสินใจเป็นเทคนิควิธีที่จะลดจำนวนทางเลือกลงมา นั่นก็หมายถึงว่าเป็นการเลือกทางเลือกใดทางเลือกหนึ่งขึ้นมานั่นเอง ซึ่งในกระบวนการดังกล่าวนี้ Herbert A. Simon (1960) ก็ให้ความเห็นว่ากระบวนการตัดสินใจนั้นจะมีกิจกรรมสำคัญที่เกี่ยวข้องอยู่หลายประการ คือ

ประการแรก เป็นกิจกรรมทางด้านเซาร์ปัญญา (intelligence activity) หมายถึง การแสวงหาข้อมูล ข่าวสาร สภาพการณ์ต่างๆ เพื่อที่จะใช้ในการตัดสินใจ

ประการที่สอง เป็นกิจกรรมออกแบบ (design activity) หมายถึงว่า เป็นการสร้างพัฒนาวิเคราะห์ แนวทางต่างๆ ที่น่าจะนำไปปฏิบัติได้

ประการสุดท้ายคือกิจกรรมคัดเลือก (choice activity) หมายถึง การเลือกทางเลือกอันเหมาะสมที่นำไปปฏิบัติได้จริง

ในขั้นตอนทั้ง 3 ประการนี้เองที่สะท้อนให้เห็นถึงธรรมชาติที่สำคัญของการตัดสินใจว่าเป็นกระบวนการตามลำดับขั้นในการที่จะเลือกทางเลือกใดทางเลือกหนึ่งออกมาสำหรับใช้ในการปฏิบัติ โดยที่การตัดสินใจนั้นมีได้สิ้นสุดที่การเลือก แต่ว่าจะไปสิ้นสุดที่การปฏิบัติตนเอง (Newman, Summer and Kirby, 1972)

นอกจากนี้ simon (อ้างแล้ว) ยังได้แบ่งขั้นตอนของกระบวนการตัดสินใจไว้ดังนี้

#### 1. การแยกแยะตัวปัญหา (problem Identification)

ในประการแรกอาจเรียกได้ว่า เป็นการค้นหาข้อเท็จจริงในตัวปัญหาออกมาให้ได้ ในขั้นตอนแรกของการตัดสินใจนั้น จึงเป็นเรื่องของการสร้างความแน่ใจ มั่นใจ โดยการค้นหาทำความเข้าใจกับตัวปัญหาที่แท้จริง ซึ่ง Charles H. Kepner and B Tregoe (1965) ก็ได้เสนอว่าในขั้นตอนแรกการตัดสินใจนั้นอยู่ที่การแยกแยะตัวปัญหาที่แท้จริงออกมาให้ได้เท่านั้นเอง

#### 2. การหาข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับตัวปัญหานั้น (Information Search)

ในขั้นตอนที่สองขั้นตอนการตัดสินใจ จะเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับตัวปัญหา ซึ่งตรงกับกิจกรรมที่ Simon (อ้างแล้ว) เสนอว่าเป็นกิจกรรมทางด้านเซาร์ปัญญา คือ ในปัญหาต่างๆ นั้นเราทราบได้แน่นอนว่าการที่เกิดปัญหาใดๆ ขึ้นมาต้องมีสาเหตุ เพราะฉะนั้น



การหาข่าวสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับปัญหานั้นคือการสิ่งที่เป็นสาเหตุซึ่งอาจจะไม่ใช่สาเหตุโดยตรง ก็เป็นได้ สรุปแล้วในขั้นตอนที่สองนี้เป็นเรื่องของการเสาะหาตัวข่าวสาร ซึ่งข่าวสารที่สรรหานั้น จำเป็นจะต้องมีความเกี่ยวข้องกับสาเหตุหรือสิ่งทีก่อให้เกิดตัวปัญหา ตลอดจนมีความเพียงพอในการแก้ปัญหา (relevant necessary and sufficient information)

### 3. การประเมินค่าข่าวสาร (Evaluation of Information)

ในบรรดาข่าวสารที่เสาะแสวงหานั้น เราต้องยอมรับความจริงประการหนึ่งว่ามีได้หมายความว่าข่าวสารทุกชนิดที่หามาได้นั้นจะเกี่ยวข้องกับปัญหาและมีคุณค่ากับตัวปัญหาเสมอ เพราะฉะนั้นก็จำเป็นต้องมีการประเมินค่าดูว่าข่าวสารที่ได้มานั้นถูกต้องเหมาะสม เพียงพอตรง และสามารถจะนำไปวิเคราะห์ปัญหาได้หรือไม่ ซึ่งจะมีการเสาะหาข่าวสารเพิ่มเติมหลังจากการประเมินค่าข่าวสารแล้วว่าไม่เพียงพอหรือไม่เกี่ยวข้องเท่าที่ควรหรือจำเป็นต้องตัดข่าวสารบางอย่างออกไปถ้าเห็นว่าไม่เกี่ยวข้องกับปัญหาที่จะทำการแก้ปัญหาหรือตัดสินใจ

### 4. การกำหนดทางเลือก (Listing of Alternative)

ในขั้นตอนนี้เองโดยทั่วๆ ไปมักจะเห็นว่าเป็นขั้นตอนที่สำคัญมากของการตัดสินใจคือการกำหนดทางเลือกมากที่สุดเท่าที่จะทำได้ และในการกำหนดทางเลือกหลายๆ ทางนั้น ทางเลือกทุกทางอาจจะช่วยแก้ปัญหา อาจจะมีผลสำคัญ หรือจำเป็น ตลอดจนความเหมาะสมในหลายๆ ระดับด้วยกัน คือ ทางเลือกแต่ละทางอาจช่วยให้แก้ปัญหาได้ถูกต้องเหมาะสมในระดับที่ต่างกัน

### 5. การเลือกทางเลือก (Selection of Alternative)

เมื่อได้กำหนดทางเลือกต่างๆ ออกมาแล้วพร้อมทั้งกำหนดลำดับความสำคัญและความเหมาะสมในการแก้ปัญหาแล้ว ขั้นต่อไปคือการเลือกทางเลือกที่จะปฏิบัติการต่อไป (selection of course of action) และขั้นนี้เองเป็นที่ยอมรับกันว่าเป็นขั้นตอนการตัดสินใจอย่างแท้จริง แต่ความจริงแล้วขั้นนี้เองเป็นเพียงอีกขั้นหนึ่งที่อยู่ในขั้นตอนของการตัดสินใจซึ่งยังไม่สามารถกล่าวได้ว่ายังไม่สมบูรณ์ตามที่ตั้งใจ เพราะว่ายังมีขั้นตอนหนึ่งซึ่งอย่างน้อยเป็นขั้นตอนที่จะสร้างความสมบูรณ์ให้กับการตัดสินใจ

## 6. การปฏิบัติการตามการตัดสินใจ (Implementation of Decision)

เมื่อทางเลือกได้ถูกเลือกขึ้นมาแล้ว ก็เป็นการปฏิบัติตามผลของการตัดสินใจ หรือ ทางเลือกนั้น เราจะทราบได้ว่าการตัดสินใจนั้นถูกต้องเหมาะสมเพียงใดหรือไม่ ก็ขึ้นอยู่กับผลของการตัดสินใจนั้น ซึ่งหมายถึงว่าสามารถที่จะแก้ปัญหาที่ได้แยกแยะออกมาตามลำดับขั้นตอนแรกได้หรือไม่

อย่างไรก็ตาม ทั้งหมดนี้เป็นขั้นตอนของการตัดสินใจที่จำเป็นต้องมีดังที่กล่าวไว้แล้วว่าจะ โดยรู้ตัวหรือไม่ก็ตามเพื่อที่จะได้ดำเนินการตั้งแต่เกิดความรู้สึกในตัวปัญหาตลอดจนการปฏิบัติการแก้ปัญหาตามผลของการตัดสินใจ คือการเลือกทางเลือกนั่นเอง และในหลายๆ กรณี อาจจะมีการแบ่งขั้นตอนละเอียดย่อยไปมากกว่านี้ก็เป็นได้ (Alex and Wilson. 1967 , Moore and Thomas, 1976)

## ทฤษฎีการตัดสินใจในเชิงอุดมคติ (Normative Decision Theory)

แบบจำลองการตัดสินใจในยุคแรก ๆ มักอ้างถึงทฤษฎีการตัดสินใจแบบคลาสสิก (Classic Decision Theory) หรือ ทฤษฎีการตัดสินใจในเชิงอุดมคติ ซึ่งนำเสนอโดยนัก เศรษฐศาสตร์ นักสถิติ และนักปราชญ์ แต่ไม่รวมถึงการศึกษาของนักจิตวิทยา ดังนั้นทฤษฎีการตัดสินใจดังกล่าวสะท้อนมุมมองแนวคิดทางเศรษฐศาสตร์อย่างชัดเจน โดนละเลยพฤติกรรม การตัดสินใจของมนุษย์ในเชิงจิตวิทยา ดังเช่นการกำหนดพฤติกรรมการตัดสินใจของมนุษย์ด้วยสูตร คำนวณทางคณิตศาสตร์ นอกจากนี้ยังอ้างถึงสมมติฐานในการตัดสินใจของมนุษย์ดังนี้ (Sternberg Robert J, 2003 อ้างถึงใน ดลภพ เหล่าวานิช, 2550: 13)

1. มนุษย์มีความเข้าใจอย่างถี่ถ้วนในทางเลือกที่เป็นไปได้ทั้งหมด ตลอดจนคำนึงถึง ผลลัพธ์ที่ตามมาอย่างดี (Fully informed regarding all possible options and outcomes)
2. มีทักษะในการประเมินความแตกต่างระหว่างทางเลือกต่าง ๆ แม้ว่าจะมีความแตกต่างที่ ซ่อนเร้นมากเท่าใดก็ตาม (Infinitely sensitivity to the subtle distinctions among decision options)
3. คำนึงถึงการใช้เหตุผลในการตัดสินใจอย่างเต็มที่ (Fully rational in regard to their choice of options)

การตัดสินใจโดยทั่วไป บุคคลจะต้องวิเคราะห์ เปรียบเทียบ การลงทุนลงแรงและประโยชน์ที่จะได้รับ (cost-benefit analysis) โดยพยายามแสวงหาทางเลือกที่ให้ประโยชน์สูงสุด แต่ลงทุนน้อยที่สุด ทั้งนี้ Baron(2000) ได้วิจารณ์ว่าทฤษฎีการตัดสินใจในเชิงอุดมคติ มีข้อบกพร่องอยู่หลายประการ เช่น มีความเข้มงวดเกินไป ในการเหมารวมว่ามนุษย์มีความสามารถในการใช้เหตุผลอย่างไม่จำกัดในการตัดสินใจ และการละเลยความแตกต่างของแต่ละบุคคลในกระบวนการตัดสินใจ เพราะไม่จำเป็นว่าเมื่ออยู่ในสถานการณ์เดียวกัน ทุกคนจะตัดสินใจเหมือนกัน

### ทฤษฎีการตัดสินใจในชีวิตจริง (Descriptive Decision Theory)

ในขณะที่ทฤษฎีการตัดสินใจในเชิงอุดมคติ อธิบายถึงสิ่งที่มนุษย์ควรจะตัดสินใจ แต่ทฤษฎีการตัดสินใจในชีวิตจริงพยายามอธิบายสิ่งที่มนุษย์ตัดสินใจในชีวิตประจำวัน ในช่วงปี ค.ศ. 1950 เป็นต้นมา นักจิตวิทยาได้ตั้งคำถามทฤษฎีการตัดสินใจในเชิงอุดมคติว่า จริงหรือที่มนุษย์ตัดสินใจอย่างมีเหตุผลทุกครั้ง และความสามารถในการใช้เหตุผลของมนุษย์ไม่มีความจำกัดหรือจึงเป็นที่มาของการศึกษาถึงสิ่งที่ซ่อนเร้นอยู่ภายใต้การประมวลผลสารสนเทศ นั่นคือ ในบางครั้งมนุษย์อาจตัดสินใจไม่ถึงระดับที่ใช้เหตุผลสมบูรณ์ (Suboptimality)

พฤติกรรมการตัดสินใจของมนุษย์เบี่ยงเบนไปจากรูปแบบในเชิงอุดมคติ เนื่องจากมนุษย์มีข้อจำกัดด้านการประมวลผลสารสนเทศ และข้อจำกัดด้านความจำ การตัดสินใจของมนุษย์จึงไม่ได้อ้างอิงหลักความน่าจะเป็น หรือการคำนึงถึงอรรถประโยชน์ที่คาดหวังสูงสุด ด้วยการบิดเบือนความน่าจะเป็นที่ปราศจากอคติ (Objective probability) ให้เป็นความน่าจะเป็นอันแฝงด้วยอคติส่วนบุคคล (Subjective probability) และนอกจากนั้นการประเมินอรรถประโยชน์ยังขึ้นอยู่กับความแตกต่างระหว่างบุคคล ทำให้การคำนวณอรรถประโยชน์ที่คาดหวังมีความเป็นอัตวิสัย (subjectivity) (Kahneman & Tversky, 1979)

Herbert Simon (อ้างแล้ว) ก็มีความเห็นสอดคล้องกับ Kahneman และ Tversky (อ้างแล้ว) เรื่องกระบวนการตัดสินใจที่ไม่สมบูรณ์แบบของมนุษย์ จากงานวิจัยของเขาพบว่า มนุษย์นั้นแม้ว่าจะมีเหตุผลแต่อยู่ภายใต้ความจำกัด (We are rational within limits) หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งได้ว่า มนุษย์มีศักยภาพในการใช้เหตุผลซึ่งมีขอบเขตจำกัด (bounded rationality) Simon ได้ให้ความนิยามกลยุทธ์หนึ่งในการตัดสินใจของมนุษย์ว่า การสร้างความพึงพอใจ (Satisficing) กล่าวคือในการตัดสินใจของมนุษย์ เราไม่ได้วิเคราะห์ทางเลือกที่เป็นไปได้ทุกทางอย่างละเอียด

โดยคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดและสร้างความเสียหายน้อยที่สุด (maximize our gain and minimize our losses) แต่มนุษย์จะพิจารณาทางเลือกทีละทาง จนกระทั่งพบทางเลือกที่พึงพอใจ ซึ่งเป็นทางเลือกที่ดีเพียงพอ (good enough) นั่นคือทางเลือกนั้นอาจแย่ที่สุดเท่าที่ยอมรับได้ (minimum level of acceptability) โดยที่เราพยายามประเมินทางเลือกให้น้อยที่สุดเท่าที่เป็นไปได้ แทนที่จะพิจารณาทุกทางเลือก การตัดสินใจด้วยความพึงพอใจนี้จึงเป็นลักษณะหนึ่งของการตัดสินใจที่ไม่ถึงการใช้เหตุผลสมบูรณ์ (Suboptimality)

ทั้งนี้ความคิดของ Haber เรื่องพฤติกรรมกรรมการตัดสินใจ ก็ไปในแนวทางเดียวกับ Simon โดยเขาพบว่า การประมวลผลสารสนเทศของมนุษย์สามารถเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา แต่อยู่ภายใต้ความจำกัด นั่นคือความจำกัดของการใช้ความคิด เป็นตัวขัดขวางมิให้มนุษย์ตัดสินใจอย่างมีเหตุผลสมบูรณ์

ยกตัวอย่างเช่น การซื้อรถมือสอง หากมีร้านขายรถมือสองจำนวนมากในละแวกบ้าน เราอาจไม่มีเวลาเพียงพอในการไปดูทุกร้าน โดยอาจเลือกขึ้นมาหนึ่งร้าน หากพบรถที่ถูกใจซึ่งยอมรับได้ ก็อาจตัดสินใจซื้อ แต่หากยังไม่ถูกใจก็จะเลือกไปดูร้านอื่น ๆ อีกจนพบรถที่ดีเพียงพอ นั่นคือ เราไม่อาจตัดสินใจอย่างมีเหตุผลโดยใช้เวลา 4 เดือนดูรถที่ตรงกับความสนใจเราทั้งหมดทั่วกรุงเทพฯ หรืออีกตัวอย่างหนึ่ง เราอาจใช้หลักสร้างความพึงพอใจในการเลือกหัวข้อทำรายงานท่ามกลาง หัวข้อที่น่าสนใจนับไม่ถ้วน เราอาจคำนึงถึงเพียง 2-3 หัวข้อ และปักหลักที่หัวข้อหนึ่งซึ่งเราคิดว่าดีเพียงพอ โดยไม่ได้สำรวจหัวข้ออื่นต่อไป นอกจากนั้นผู้ตัดสินใจอาจปรับลดข้อตกลงเบื้องต้น เมื่อพบว่าตัวเลือกที่มีอยู่ไม่ถึงระดับที่ตั้งไว้หรือยอมรับได้ เพราะไม่เข้มงวดในข้อตกลงที่ตนเองสร้างขึ้นเท่าใดนัก

นอกจากหลักการสร้างความพึงพอใจ มนุษย์ยังมีการเลือกด้วยวิธีการตัดทางเลือกออกหากไม่ตรงตามเกณฑ์ต่าง ๆ ที่เรากำหนดขึ้น (Elimination by Aspects) อย่างที่ Tversky (อ้างแล้ว) ได้เสนอว่า เมื่อมนุษย์พบว่ามีทางเลือกต่าง ๆ มากมายเกินกว่าที่จะตัดสินใจอย่างมีเหตุผลได้ เราจะไม่พยายามประเมินทางเลือกที่เป็นไปได้ทั้งหมด แต่จะตัดทางเลือกอื่น ๆ ออกตามเกณฑ์หรือคุณสมบัติที่เรากำหนดขึ้น โดยเราจะต้องสร้างเกณฑ์เบื้องต้นที่ตรงกับความสนใจของเราขึ้นมาก่อน เมื่อตัดทางเลือกต่าง ๆ ออกแล้วยังเหลืออีก ก็สร้างเกณฑ์ใหม่ขึ้นมาอีกเพื่อพิจารณาตัดทางเลือกที่เหลือออกไปอีก จนกระทั่งเหลือทางเลือกสุดท้าย

ดังตัวอย่าง การเลือกซื้อรถยนต์ เราอาจสร้างเกณฑ์เรื่องราคาขายเป็นตัวตัดสินใจ โดยละเลยค่าบำรุงรักษา ค่าประกันภัย หรือปัจจัยอื่นที่อาจส่งผลต่อการสูญเสียค่าใช้จ่ายในอนาคต จากนั้นจึงตัดตัวเลือกที่ไม่ตรงตามเกณฑ์ที่กำหนดขึ้น เมื่อยังเหลือทางเลือกอื่นอีกก็จะสร้างเกณฑ์ใหม่ขึ้นมาอีก เช่น สมรรถนะของเครื่องยนต์ ทำเช่นนี้ไปเรื่อย ๆ จนกระทั่งเหลือเพียงทางเลือกสุดท้าย กลยุทธ์การตัดสินใจเช่นนี้เป็นการกำหนดขอบเขตของตัวเลือกให้แคบลงเพียง 2-3 อย่าง หลังจากนั้นจึงตัดสินใจประเมินทางเลือกที่เหลืออย่างละเอียดถี่ถ้วน

### กระบวนการรู้คิดในการตัดสินใจ (Cognitive processes in decision making)

กระบวนการรู้คิดในการตัดสินใจ แบ่งได้เป็น 3 ขั้นตอนใหญ่ ๆ โดยเริ่มจากการแยกแยะตัวปัญหา (problem identification) การแสวงหาสารสนเทศที่เกี่ยวข้อง (information searching) และการตัดสินใจ

การตัดสินใจคล้ายกับการแก้ปัญหา เมื่อเรากำลังอยู่ท่ามกลางปัญหา เราจะต้องเอาชนะอุปสรรคที่มีอยู่ เพื่อหาคำตอบของปัญหา หรือเพื่อให้เป้าหมายที่วางไว้สำเร็จ ทั้งนี้ปัญหาเกิดขึ้นเพราะเราไม่สามารถเรียกหาคำตอบหรือวิธีแก้ปัญหาจากความทรงจำได้อย่างรวดเร็ว ดังนั้นเราจึงไม่สามารถหลีกเลี่ยง “วัฏจักรของการแก้ปัญหา” ซึ่ง Bransford & Stein ได้เสนอไว้เป็นขั้นตอนคล้ายกับกระบวนการตัดสินใจ โดยบุคคลอาจเรียงลำดับขั้นตอนใหม่ หรือมีการกลับไปกลับมาระหว่างขั้นตอน หรืออาจจะข้ามบางขั้นตอนไป ในบางครั้งอาจเพิ่มขั้นตอนใหม่ขึ้นมาตามความเหมาะสมดังนี้ (Sternberg Robert J, 2003 อ้างถึงใน ดลภพ เหล่าวานิช, อ้างแล้ว)

#### 1. การแยกแยะปัญหา (Problem identification)

การแยกแยะปัญหาที่กำลังเผชิญอยู่ซึ่งบางครั้งดูเป็นเรื่องที่ยาก เราอาจล้มเหลวในการตระหนักถึงเป้าหมายที่วางไว้ อาจพบกับอุปสรรคขัดขวางการนำไปสู่เป้าหมาย หรือการแก้ปัญหาที่คิดไว้ในใจอาจใช้การจริงไม่ได้ หากตัวผู้แก้ปัญหาไม่ทราบถึงตัวปัญหาที่แน่นอนก็ไม่สามารถดำเนินการแก้ปัญหาต่อไปได้

#### 2. การนิยามและวาดภาพปัญหา (Problem definition and representation)

หลังจากการแยกแยะตัวปัญหาแล้ว จะต้องนิยามหรือวาดภาพตัวปัญหาให้ชัดเจน

เพียงพอที่จะเข้าใจว่าจะแก้ปัญหาต่อไปอย่างไร เช่น การทำรายงาน เราต้องนิยามหัวข้อการทำรายงานอย่างชัดเจน ให้เพียงพอที่จะกำหนดทิศทางของรายงานและกลยุทธ์ที่จะดำเนินต่อไปได้ ขั้นตอนนี้จึงมีความสำคัญ หากเรานิยามปัญหาไม่ถูกต้อง การดำเนินการแก้ปัญหาต่อไปจะเป็นเรื่องยาก

### 3. การวางกลยุทธ์ (Strategy formulation)

การวางแผนกลยุทธ์เพื่อนำไปสู่การแก้ปัญหา เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ หรือการแยกส่วนพิจารณาปัญหาที่ซับซ้อนออกเป็นหน่วยย่อย และสังเคราะห์หรือรวบรวมความคิดที่แยกย่อยดังกล่าวเป็นองค์รวมที่มีความหมายขึ้นมา เช่นเดียวกับการเขียนรายงาน เราต้องวิเคราะห์องค์ประกอบต่าง ๆ ของหัวข้อรายงาน แล้วจึงสังเคราะห์องค์ประกอบเหล่านั้นเป็นโครงร่าง นอกจากนี้การวางกลยุทธ์ยังรวมถึงการแจกแจงองค์ประกอบที่หลากหลายของทางเลือกที่เป็นไปได้ทั้งหมด แล้วหลังจากนั้นจึงสังเคราะห์เพื่อให้ตัวเลือกที่มีความหลากหลายนั้นแคบลง เหลือเพียงตัวเลือกที่ดีที่สุดเพียงอย่างเดียว เช่นการเขียนรายงานก็ต้องแจกแจงหัวข้อรายงานที่สามารถเป็นไปได้ทั้งหมด แล้วจึงสังเคราะห์เพื่อเลือกหัวข้อที่คิดว่าเหมาะสมที่สุดและตรงกับความสนใจของเรา

### 4. การจัดระบบสารสนเทศ (Organization of information)

การจัดระบบสารสนเทศนั้นเกิดขึ้นได้หลายครั้งตลอดวัฏจักรของการแก้ปัญหา เพื่อรวบรวมสารสนเทศที่มีอยู่เพื่อใช้วางกลยุทธ์ในการแก้ปัญหา เช่น การทำรายงาน ต้องจัดระบบสารสนเทศโดยเขียนเป็นโครงร่าง เพื่อรวบรวมความคิดทั้งหมด ถ้าปัญหาคือการหาสถานที่ การจัดระบบสารสนเทศคือการเขียนแผนที่ขึ้นมา

### 5. การจัดสรรทรัพยากร (Resource allocation)

หลายคนมักประสบกับปัญหาการมีทรัพยากรจำกัด เช่นความจำกัดด้านเวลา เงิน หรือเครื่องมือ เป็นต้น ปัญหาบางอย่างอาจจำเป็นต้องใช้เวลายาวนาน แต่บางอย่างอาจใช้เวลาสั้น เราจะต้องรู้วิธีว่าควรจัดสรรทรัพยากรเมื่อใดและอย่างไร ผู้แก้ปัญหาที่ดีมักจะอุทิศการใช้ทรัพยากรทางความคิด ในการวางแผนแบบพิจารณาองค์รวม ในขณะที่ผู้แก้ปัญหาที่ไม่ดี มักให้ความสนใจกับรายละเอียดปลีกย่อยโดยขาดการตระหนักถึงภาพรวมของปัญหา ผู้แก้ปัญหาที่ดีมักให้เวลากับการมองปัญหาล่วงหน้า ให้เห็นและเข้าใจองค์รวม จึงเริ่มต้นได้ถูกทางและมีโอกาสผิดพลาดน้อยกว่า ทั้งยังเป็นการประหยัดเวลาและหลีกเลี่ยงความยุ่งยากในภายหลัง เช่น

การเขียนรายงานก็ต้องให้ความสำคัญกับการกำหนดทิศทางของรายงาน การเรียบเรียงไต่ต่าง ๆ และการวางแผน

## 6. Monitoring การสอดส่องปัญหา

ผู้แก้ปัญหาที่ดีที่สุดไม่สามารถแยกตัวเองออกจากปัญหาได้ และรอจนดำเนินการแก้ปัญหาใกล้จะจบแล้วจึงตรวจสอบว่าตนเองอยู่ตรงไหน แต่จะต้องตรวจสอบว่าตนเองดำเนินการแก้ปัญหาถูกทางและใกล้เป้าหมายที่วางไว้หรือไม่ หากไม่เป็นเช่นนั้นก็ต้องประเมินว่ากำลังทำอะไรอยู่ อาจเป็นเพราะเริ่มต้นไม่ถูกหรือหลงทางไป เช่น การเขียนรายงานต้องคอยสอดส่องว่ามีความก้าวหน้าหรือไม่ หากมีปัญหาต้องหาสาเหตุให้ได้

## 7. Evaluation การประเมิน

การประเมินผลไม่ได้เป็นขั้นตอนท้ายสุด แต่เราจำเป็นต้องประเมินแนวทางแก้ปัญหาอยู่ตลอด แต่การประเมินผลตอนสุดท้ายก็สามารถทำให้รู้ได้ว่า เราตัดสินใจถูกต้องเพียงใด เช่นเดียวกับการเขียนโครงร่างรายงาน จะต้องประเมินผลโครงร่างนั้น ปรับปรุงแก้ไขใหม่เรื่อย ๆ ซึ่งอาจพบปัญหาใหม่ ก็ต้องนิยามตัวปัญหาใหม่ และวางกลยุทธ์ในการแก้ปัญหาใหม่ อันนำไปสู่วัฏจักรของการแก้ปัญหาอีกครั้ง

## กลยุทธ์ในการตัดสินใจ

ในการทำงานเดียวกันกระบวนการตัดสินใจก็มีความคล้ายคลึงกับการแก้ปัญหาอยู่หลายประการ Klayman(1982) ได้อธิบายองค์ประกอบสำคัญ 2 ประการในการดำเนินกลยุทธ์ในการตัดสินใจ ดังนี้

### 1. การแสวงหาสารสนเทศ(Information search)

บุคคลจะรวมสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับตัวเลือกก่อนตัดสินใจ ซึ่งในกระบวนการตัดสินใจสามารถแบ่งรูปแบบการแสวงหาสารสนเทศ (information searching pattern) ได้ดังนี้

#### 1.1 การแสวงหาสารสนเทศอย่างถี่ถ้วน(Thorough information search)

ผู้ตัดสินใจจะแสวงหาสารสนเทศอย่างถี่ถ้วนถี่ ทั้งหมดทุกด้านที่มีความสำคัญ ของแต่ละตัวเลือกอย่างเท่าเทียมกันก่อนที่จะตัดสินใจ ในรูปแบบนี้เหมาะสมกับ กลยุทธ์การตัดสินใจในระดับที่ใช้เหตุผลสมบูรณ์ หรือการตัดสินใจที่ดีในเชิงอุดมคติ เช่น การตัดสินใจอาศัยทฤษฎีอรรถประโยชน์ที่คาดหวัง

## 1.2 รูปแบบความพึงพอใจ (Satisficing pattern)

เป้าหมายของกลยุทธ์นี้คือ การหาตัวเลือกที่ดีที่สุด มากกว่าตัวเลือกที่มีคุณค่ามากที่สุด ผู้ตัดสินใจมักจะหยุดค้นหาทันทีที่พบกับตัวเลือกที่พอใจ โดยไม่พิจารณาตัวเลือกอื่นต่อไปอีก

## 1.3 การค้นหาหลายขั้นตอน (Multipass search)

ในรูปแบบนี้ผู้ตัดสินใจจะค้นหาสารสนเทศหลายขั้นตอน โดยในครั้งแรกผู้ตัดสินใจจะค้นหาตัวเลือกอย่างสั้น ๆ เพื่อดูเฉพาะบางแง่มุมที่สนใจ เหมือนกับการส่องไฟฉายกราดไปในห้องมืด เราจะตั้งใจมองหาเฉพาะสิ่งที่เราสนใจ โดยของหลายอย่างยังคงอยู่ในความมืด และในครั้งที่สอง ผู้ตัดสินใจจะกลับมาที่ตัวเลือกที่ตนเองสนใจอันเป็นหน่วยย่อยของกลุ่มตัวเลือกทั้งหมด (smaller subset of promising alternatives) เพื่อพิจารณาตัวเลือกที่เหลืออย่างถี่ถ้วนอีกครั้ง

## 2. กฎแห่งตัวเลือก (Combining rules or choice rules)

หมายถึงการประเมินและรวบรวมเรียบเรียงสารสนเทศ ซึ่งนักวิจัยได้เสนอกฎแห่งตัวเลือกไว้หลากหลายแนวทาง แต่หากพิจารณาโดยยึดเฉพาะรูปแบบการเรียบเรียง (combine) สารสนเทศก็สามารถแบ่งได้เป็น 2 กลุ่มใหญ่ ๆ ดังนี้

### 2.1 กฎแห่งการชดเชย (Compensatory rules)

กฎแห่งการชดเชยนี้ คุณสมบัติที่ดีและไม่ดีในด้านต่าง ๆ ของตัวเลือกสามารถสร้างความสมดุล (trade off) หรือชดเชยซึ่งกันและกันได้ เช่น ในการเลือกบ้านเช่า ผู้ตัดสินใจอาจยอมจ่ายเงินสูง เพื่ออยู่ในทำเลที่สะดวกสบาย นั่นคือ คุณสมบัติเด่นสามารถชดเชยหรือทดแทนคุณสมบัติด้อยอื่น ๆ ได้ ดังนั้นผู้ตัดสินใจจะต้องสามารถจัดลำดับความสำคัญ (rating) ของคุณสมบัติต่าง ๆ ในกลุ่มตัวเลือกได้

### การแห่งการไม่ยอมรับการสร้างสมดุล (Non compensatory rules)

กฎนี้จะไม่ยอมรับการสร้างสมดุลซึ่งกันและกันในคุณสมบัติต่าง ๆ ของตัวเลือก เช่น หลักการตัดตัวเลือกออกตามเกณฑ์ต่าง ๆ (elimination by aspects) หากตัวเลือกนั้นไม่ถึงระดับเบื้องต้นที่ยอมรับได้ ก็จะไม่พิจารณาต่อ เช่น ผู้ตัดสินใจอาจปฏิเสธบ้านเช่าที่ไม่มีที่จอดรถ แม้ว่าจะมีสาธารณูปโภคอื่นที่น่าสนใจก็ตาม ในรูปแบบนี้ผู้ตัดสินใจจะพิจารณาด้วยตัวเลือกทีละด้าน

จะเห็นได้ว่าหลักของ Information search และ Combining rules มีลักษณะบางอย่างร่วมกัน กล่าวคือ Compensatory rules มีความคล้ายกับ Thorough information search เพราะผู้ตัดสินใจจะต้องแสวงหาสารสนเทศอย่างพอเพียงเพื่อใช้อ้างอิงในการชั่งน้ำหนักเปรียบเทียบแต่ละตัวเลือกว่า ตัวเลือกใดที่ดีที่สุดภายหลังจากที่ประเมินข้อดีข้อเสียต่าง ๆ แล้ว



อันเป็นการตัดสินใจในระดับที่ใช้เหตุผลสมบูรณ์ ในขณะที่ Non compensatory rules ใกล้เคียงกับลักษณะของ Multipass search เพราะในหลักการทั้งสอง ผู้ตัดสินใจจะตัดตัวเลือก บางตัวทิ้งไป หากตัวเลือกดังกล่าวขาดคุณสมบัติตามข้อตกลงเบื้องต้น ซึ่งก็สอดคล้องกับ ลักษณะของ Descriptive decision Theory ที่อธิบายว่ามนุษย์ไม่ได้ตัดสินใจอย่างสมบูรณ์ โดยเราไม่ได้ประเมินตัวเลือกทุกตัวอย่างทั่วถึง

### ธรรมชาติของการตัดสินใจในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง (Nature of political voting)

พฤติกรรมในการออกเสียงเลือกตั้งนั้น ก็ถือเป็นกิจกรรมหนึ่งในกระบวนการของการตัดสินใจซึ่งต้องอาศัยกระบวนการในการรู้คิด(Cognitive processes) เช่นเดียวกัน โดยธรรมชาติของกระบวนการในการตัดสินใจในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งนั้น จะประกอบไปด้วย ขั้นตอนต่างๆ ดังต่อไปนี้ (Robert,1969)

#### 1. การพิจารณาแยกแยะตัวปัญหา และการเสาะแสวงหาข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้ง

ขั้นตอนนี้ เป็นขั้นตอนแรกของกระบวนการตัดสินใจเลือกตั้งแต่ละครั้ง ก่อนที่จะตัดสินใจ จะต้องทราบเป้าหมายของการตัดสินใจก่อน คือ การเลือกตั้งในระดับต่างๆ เป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดพฤติกรรมตัดสินใจ และมองเห็นช่องว่างระหว่างเป้าหมายและความเป็นจริง ซึ่งก็คือปัญหานั้นเอง ในการเลือกตั้งแต่ละครั้งนั้น จะมีผู้สมัครหรือผู้เข้าแข่งขัน (candidate) อยู่หลายคน ดังนั้นจึงเป็นเรื่องของการพิจารณาเสาะแสวงหาข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับตัวผู้สมัครเพื่อนำมาพิจารณากำหนดเกณฑ์การตัดสินใจในท้ายที่สุด โดยแหล่งข้อมูลข่าวสารจะประกอบไปด้วย แหล่งข้อมูลภายในและภายนอกของผู้สมัครรับเลือกตั้ง แหล่งข้อมูลภายในได้แก่ ความรู้ ความสามารถของผู้สมัคร คุณสมบัติของผู้สมัคร นโยบายของผู้สมัคร บุคลิกภาพ ส่วน แหล่งข้อมูลภายนอกได้แก่ การแข่งขันระหว่างผู้สมัครด้วยกัน สิ่งที่สำคัญคือ บุคคลได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งโดยผ่านสื่อ หรือช่องทางใดบ้าง และข่าวสารต่างๆ ในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งเกี่ยวกับผู้สมัครรับเลือกตั้ง หรือเกี่ยวกับพรรคการเมืองของผู้สมัครรับเลือกตั้ง บุคคลจะเลือกรับข่าวสารในลักษณะใด จนกระทั่งนำข่าวสารมาเป็นหลักเกณฑ์คัดเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งให้เลือกเท่ากับจำนวนที่ต้องการจะลงคะแนนเสียงให้ในท้ายที่สุด

#### 2. การสร้างหลักเกณฑ์และการให้น้ำหนักของหลักเกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกผู้สมัคร

เมื่อผู้ลงคะแนนเสียงยอมรับว่าจะต้องมีการตัดสินใจในการเลือกตั้ง และได้รับข่าวสารต่างๆ เกี่ยวกับผู้สมัครรับเลือกตั้ง หรือนโยบายของพรรคการเมืองที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งสังกัดอยู่ บุคคลจะสร้างหลักเกณฑ์ในการที่จะคัดเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้ง เพื่อที่จะคัดเลือกผู้สมัครรับ

เลือกตั้งที่ตนเองถูกใจมากที่สุดให้เหลือจำนวนเท่ากับสมาชิกที่สามารถพึงมีได้ในการเลือกตั้งระดับต่างๆ หรือเท่าที่ตนเองต้องการจะลงคะแนนเสียงให้

ขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนของการรวบรวมความคิดและทรัพยากรข้อมูลข่าวสารต่างๆ เพื่อใช้ในการพัฒนาทางเลือกเพื่อใช้ในการตัดสินใจ บุคคลจะพัฒนาทางเลือกซึ่งหมายถึง การทำให้เกิดทางเลือกหลายๆ ทาง แล้วนำทางเลือกแต่ละทางมาประเมินเพื่อเลือกทางเลือกที่เหมาะสมกับเป้าหมายซึ่งก็คือการเลือกตั้งในระดับต่างๆ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับผู้ตัดสินใจ กล่าวคือ ในขั้นตอนนี้จะเริ่มมีการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งเพื่อให้ผู้ลงคะแนนเห็นชอบกับตัวผู้สมัคร ข่าวสารต่างๆ ทั้งในด้านส่วนตัวของผู้สมัครรับเลือกตั้ง ก็จะเริ่มเข้าสู่ผู้ลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ซึ่งจะเริ่มประเมินข่าวสารต่างๆ ที่ได้รับมานั้นว่าสอดคล้องกับหลักเกณฑ์หรือจุดมุ่งหมายของผู้ลงคะแนนเสียงหรือไม่ โดยที่ผู้ลงคะแนนบางคนอาจจะให้ความสำคัญกับพรรคการเมือง บางคนให้ความสำคัญกับคุณสมบัติส่วนตัวของผู้สมัครรับเลือกตั้ง หรือบางคนอาจจะพิจารณาว่าผู้สมัครคนใดที่สามารถให้ผลตอบแทนหรือผลประโยชน์เฉพาะหน้ามากกว่าผู้อื่น เช่น สามารถให้สิ่งของหรือเงินได้มากกว่าผู้สมัครคนอื่นๆ เป็นต้น

### 3. การประเมินและจัดลำดับ

เมื่อได้กำหนดหลักเกณฑ์ต่างๆ และให้นำหนักของหลักเกณฑ์ที่ใช้ในการลงคะแนนเสียงตามที่ผู้ลงคะแนนเสียงใช้เป็นเกณฑ์ในการคัดเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งแล้ว หลังจากนั้นจะเป็นการประเมินผู้สมัครรับเลือกตั้งแต่ละคน ว่าตามหลักเกณฑ์ที่ได้กล่าวมาแล้วนั้น ผู้สมัครรับเลือกตั้งแต่ละคนควรจะได้รับประเมินเท่าไร ตามการประเมินของผู้ลงคะแนนเสียงแต่ละคน ก่อนที่จะตัดสินใจทางเลือกที่ดีที่สุดและพิจารณาว่า เมื่อเลือกตัดสินใจให้ผู้สมัครคนใดคนหนึ่งแล้วจะเกิดผลอย่างไร

### 4. การตัดสินใจสุดท้าย

ในขั้นตอนนี้ตามปกติแล้วผู้ลงคะแนนเสียงจะตัดสินใจเลือกผู้สมัครที่มีคะแนนรวมจากการประเมินมากที่สุด แต่ในขั้นตอนนี้อาจจะมีเหตุการณ์บางอย่างเข้ามาสอดแทรกคือ ผู้ลงคะแนนเสียงบางคนอาจจะลงคะแนนเสียงเลือกตั้งตามอิทธิพลของผลตอบแทนหรือผลประโยชน์เฉพาะหน้าที่ได้รับจากหัวหน้าคะแนน หรือ ผู้สมัครรับเลือกตั้ง ซึ่งผลตอบแทนหรือผลประโยชน์เฉพาะหน้านี้อาจจะมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงการตัดสินใจลงคะแนนเสียงให้กับผู้สมัครคนใดคนหนึ่งด้วย กล่าวคือ ถึงแม้ว่าจะดำเนินการตามขั้นตอนของธรรมชาติในกระบวนการตัดสินใจเลือกตั้งมาโดยตลอด จนกระทั่งได้ตัวผู้สมัครที่ได้รับการประเมินสูงสุด แต่ก็

อาจจะมีการเปลี่ยนแปลงการตัดสินใจลงคะแนนเสียงให้กับผู้สมัครที่มีผลตอบแทนหรือผลประโยชน์เฉพาะหน้ามากกว่าผู้สมัครคนอื่นก็เป็นได้

สอดคล้องกับสัมฤทธิ์ (2530: 36-71) ที่ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับกระบวนการตัดสินใจในการเลือกตั้งระดับต่างๆ ของประชาชน ผลการศึกษาสรุปได้ว่าธรรมชาติของกระบวนการในการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งในแต่ละครั้งนั้น จะแบ่งออกเป็น 4 ระยะ คือ ระยะข่าวสาร ระยะหลักเกณฑ์ ระยะประเมิน และระยะการตัดสินใจ รายละเอียดของแต่ละขั้นตอนมีดังนี้

1. ระยะข่าวสาร ระยะนี้ประชาชนจะเริ่มสนใจข่าวสารต่างๆ เกี่ยวกับการเลือกตั้ง เช่น ข่าวสารเกี่ยวกับตัวผู้สมัคร นโยบายพรรคและข้อมูลต่างๆ วิธีการค้นหาข่าวสารของประชาชน ได้แก่ การหาข้อมูลจากกลุ่มมวลชนใจการเมือง ข้อมูลจากหนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ และเวทีปราศรัยหาเสียงต่างๆ ข้อมูลที่ถูกรวบรวมได้ในระยะนี้จะถูกนำไปประมวลในระยะที่ 2

2. ระยะหลักเกณฑ์ ระยะนี้ประชาชนจะนำข้อมูลที่รวบรวมได้ในระยะที่ 1 มากำหนดกฎเกณฑ์เกี่ยวกับตัวผู้สมัครที่จะลงคะแนนให้ และจะเลือกตัวผู้สมัครให้เหลือเท่ากับจำนวนที่จะมีได้ในเขตการเลือกตั้งนั้นๆ สำหรับตัวผู้สมัครเองในระยะนี้จะมีการรณรงค์หาเสียงเป็นการใหญ่เพื่อสร้างคะแนนนิยมให้ตัวเอง

3. ระยะประเมิน เป็นการนำเอาหลักเกณฑ์ในระยะที่ 2 มาประเมินหรือกำหนดน้ำหนักคะแนนให้คนที่มีความสมบัติตามเกณฑ์ โดยนำเอาตัวผู้สมัครมาจัดเรียงลำดับความสำคัญ เริ่มตั้งแต่คนที่มีโอกาสจะได้รับเลือกตั้งเข้ามาเป็นคนแรกสุดแล้วไล่เรียงไปหาคนสุดท้าย แต่สำหรับตัวผู้ประเมินเองอาจจะไม่ตัดสินใจลงคะแนนให้ใคร

4. ระยะตัดสินใจ ระยะนี้เป็นช่วงของการตัดสินใจเลือกตัวผู้สมัคร อาจจะเลือกคนที่ชอบมากที่สุดเพียงคนเดียวหรืออาจจะเลือกคนอื่นด้วย เพื่อให้ได้ตัวผู้สมัครครบตามจำนวน ในระยะนี้อาจจะมีการเปลี่ยนแปลงคนที่เลือกไปตามอิทธิพลของปัจจัยบางอย่าง เช่น ผลประโยชน์สิ่งของ เงินทอง เป็นต้น

จะเห็นได้ว่า ธรรมชาติของการตัดสินใจในการเลือกตั้งนั้นจะอาศัยกระบวนการในการตัดสินใจ ซึ่งจะเริ่มจากการแสวงหาข้อมูลข่าวสารเพื่อนำมาพิจารณากำหนดเกณฑ์หรือทางเลือกในการตัดสินใจเลือกผู้สมัคร ขั้นตอนที่สำคัญของกระบวนการตัดสินใจในการเลือกตั้งก็คือการกำหนดเกณฑ์ที่จะใช้พิจารณาผู้สมัคร ซึ่งจะต้องอาศัยการแสวงหา ใช้ข้อมูล

ข่าวสารต่างๆเพื่อกำหนดเกณฑ์ รวมไปถึงการให้น้ำหนักความสำคัญกับเกณฑ์ต่างๆนั้น เพื่อตัดสินใจเลือกผู้สมัครในท้ายที่สุด

### 3. เยาวชนในฐานะผู้ตัดสินใจในการเลือกตั้ง

ก่อนที่จะศึกษาว่าเยาวชนมีการคิดการตัดสินใจในการเลือกตั้งทางการเมืองอย่างไร จะต้องศึกษาถึงธรรมชาติของเด็กวัยนี้ว่าเป็นอย่างไร มีพัฒนาการอย่างไร ธรรมชาติของการคิดการตัดสินใจของพวกเขาเป็นอย่างไร อันจะนำไปสู่การคิดการตัดสินใจในการเลือกตั้งทางการเมืองของเยาวชนในท้ายที่สุด

#### แนวคิดเกี่ยวกับวัยรุ่น

Hurlock (2529) อธิบายว่า “วัยรุ่น” ตรงกับคำว่า “Adolescence” ในภาษาอังกฤษ มีรากศัพท์เดิมมาจากภาษาลาตินว่า “Adolescere” ซึ่งมีความหมายว่าเจริญเติบโตหรือเจริญเติบโตไปสู่วุฒิภาวะ (Maturity) การที่ได้บรรลุถึงขั้นวุฒิภาวะนี้ไม่ใช่จะเจริญแต่ทางร่างกายด้านเดียวเท่านั้น ทางจิตใจก็เจริญตามตัวไปด้วย นั่นคือจะต้องมีพัฒนาการทั้ง 4 ด้านไปพร้อมๆกัน ได้แก่ ร่างกาย อารมณ์ สติปัญญา สังคม

Dorothy Rogers (อ้างถึงใน ปราณี รามสูต, 2528) ได้กล่าวถึงคำว่า “วัยรุ่น” ว่าหมายถึงการก้าวไปสู่วุฒิภาวะ (To grow into maturity) ดังนั้นเรื่องของวัยรุ่นจึงเน้นหนักการศึกษากระบวนการของการพัฒนาทางด้านความคิด ความเชื่อ และการปรับตัวทางด้านสังคมของบุคคลจากวัยเด็กไปสู่วัยผู้ใหญ่ โดยช่วงอายุของวัยรุ่นนั้นปัจจุบันจะยาวนานขึ้น โดยจะอยู่ระหว่าง 12 - 25 ปี เนื่องจากเด็กทุกวันนี้ต้องอยู่ในสถาบันการศึกษานานขึ้น การเป็นผู้ใหญ่ที่พึ่งตัวเองได้ทางเศรษฐกิจต้องยืดระยะเวลาออกไป อีกทั้งรูปแบบชีวิตสมัยใหม่ทำให้เด็กมีวุฒิภาวะทางจิตใจ (Maturity) ช้ากว่ายุคสมัยที่ผ่านมา

G. Stanley Hall (1983) ยังกล่าวอีกว่า “เป็นวัยของพายุและความกดดัน” วัยรุ่นเป็นวัยของการกระทำที่เหมือนเด็ก แต่ก็เหมือนผู้ใหญ่ด้วย ระยะเวลาของวัยรุ่นจัดว่าเป็นระยะที่เริ่มตั้งแต่วัยเด็กตอนปลายจนย่างเข้าสู่วัยผู้ใหญ่ ในช่วงเวลาดังกล่าว จึงยังอาจมีการแสดงออกถึงการกระทำที่ยังเป็นเด็กอยู่หลายอย่าง แม้ว่าจะเป็นเวลาที่เด็กกำลังเจริญเติบโตขึ้นเรื่อยๆ ก็ตาม วัยรุ่น

ถูกจัดได้ว่าเป็นช่วงเวลาที่คุณคนไม่สมควรได้รับการปฏิบัติเยี่ยงเด็กแต่ก็ยังไม่พร้อมที่จะได้รับการปฏิบัติอย่างเช่นผู้ใหญ่ ช่วงเวลาที่อยู่ระหว่างวัยเด็กกับวัยผู้ใหญ่จึงถูกจัดว่าเป็นระยะของวัยรุ่น

ดังนั้นจึงพอสรุปได้ว่า วัยรุ่นเป็นวัยเด็กที่กำลังจะเข้าสู่วัยผู้ใหญ่ หรือกำลังก้าวเข้าสู่วัยที่มีวุฒิภาวะ มีการเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์และสังคม วัยรุ่นจึงถือเป็นช่วงวัยหัวเลี้ยวหัวต่อระหว่างความเป็นเด็กและความเป็นผู้ใหญ่

### ธรรมชาติของวัยรุ่น

มลวิภา ทรงวุฒิสีล (2526) กล่าวว่าธรรมชาติของวัยรุ่นนั้น จะมีพัฒนาการของการเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านโครงสร้างและแบบแผนของอินทรีย์ทุกๆส่วน การเปลี่ยนแปลงนี้จะพัฒนาไปเรื่อยๆ จากระยะหนึ่งไปสู่อีกระยะหนึ่ง อันจะทำให้มีลักษณะและความสามารถใหม่ๆ เกิดขึ้นซึ่งจะทำให้เกิดความเจริญเติบโตทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาของวัยรุ่น ดังนี้

1. พัฒนาการด้านร่างกาย เป็นการเปลี่ยนแปลงที่เห็นได้ชัดเจนที่สุด มีทั้งส่วนภายนอก เช่น ส่วนสูง น้ำหนัก รูปร่าง ส่วนสัด เป็นต้น และการเปลี่ยนแปลงภายใน เช่น การทำงานของต่อมบางชนิด การมีประจำเดือนของผู้หญิง การผลิตเซลล์สืบพันธุ์ในผู้ชาย เป็นต้น โดยทั่วไปเด็กชายจะมีการเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกายเมื่อเข้าสู่วัยรุ่นช้ากว่าเด็กหญิงประมาณ 2 ปี พัฒนาการดังกล่าวเป็นไปโดยธรรมชาติตามอายุของวัยรุ่น

2. พัฒนาการด้านอารมณ์ การเปลี่ยนแปลงและความเจริญเติบโตทางด้านร่างกายทั้งภายในและภายนอก มีผลต่ออารมณ์ของวัยรุ่น คือ มีอารมณ์เปลี่ยนแปลงง่าย สับสน อ่อนไหว มีความเข้มของอารมณ์สูง ไม่มั่นคง ระดับความเข้มของอารมณ์แต่ละอย่างนั้นขึ้นอยู่กับบุคลิกภาพดั้งเดิมของเด็ก และสิ่งแวดล้อมๆ ตัวเด็ก นักวิชาการบางท่านเรียกลักษณะอารมณ์ของวัยรุ่นว่าเป็นแบบพายุพายุแคะ (Storm and Stress) คือมีความรู้สึกรุนแรง เปิดเผย ตรงไปตรงมา กล้าแสดงออก และมักมีความมั่นใจในตัวเองสูง มีความรู้สึกยกย่อง เกิดหุน และมีพฤติกรรมเลียนแบบตัวอย่างที่ตัวเองชื่นชม เช่น บุคคลมีชื่อเสียง หรือบุคคลที่รู้สึกว่ามี ความมั่นใจในตัวเอง และกล้าแสดงออก

3. พัฒนาการทางสังคม วัยรุ่นให้ความสำคัญกับเพื่อนมาก และคบเพื่อนต่างเพศมากขึ้น เป็นวัยที่เริ่มลดความเอาใจใส่ต่อบุคคลต่างวัย ไม่ว่าจะผู้ใหญ่หรือเด็ก ภาระนี้จึงเป็นการเริ่มต้นชีวิตกลุ่มที่แท้จริง (Gang Age) ทั้งนี้เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงทางกายและอารมณ์ อย่างรวดเร็วและมากมาย ทำให้วัยรุ่นต้องการกลุ่มเพื่อร่วมทุกข์ร่วมสุข เข้าใจปัญหาของกันและกัน การรวมกลุ่มเป็นไปโดยธรรมชาติ ไม่มีกฎเกณฑ์ตายตัว วัยรุ่นจะมีความจงรักภักดีต่อกลุ่ม ยอมรับค่านิยม ความเชื่อ ความสนใจของกลุ่มอย่างเต็มที่ ดังนั้นเพื่อนจึงมีอิทธิพลต่อชีวิตของวัยรุ่นในทุกๆ ด้าน เช่นเดียวกับครอบครัวที่มีอิทธิพลต่อชีวิตของวัยทารกและวัยเด็ก

นอกจากนี้วัยรุ่นยังเริ่มค้นหาตนเอง ซึ่งวิธีที่มักจะใช้ก็คือการเลียนแบบบุคคลที่ตนชอบ ดังนั้นสื่อมวลชนจึงเริ่มเข้ามาบทบาทต่อวัยรุ่นในด้านของการเอาอย่าง เช่น การเลียนแบบการแต่งตัวของดาราที่ตัวเองชื่นชอบ เป็นต้น อย่างไรก็ตามสื่อมวลชนเป็นเพียงส่วนหนึ่งในหลายสิ่งที่มีอิทธิพลต่อการค้นหาตัวเองของวัยรุ่นเท่านั้น วัยรุ่นยังค้นหาตนเองจากสังคมรอบๆ ข้าง ไม่ว่าจะ เป็นเพื่อน ครู และครอบครัว

4. พัฒนาการทางสติปัญญา Piage (1954) กล่าวว่า วัยรุ่นเป็นระยะของการพัฒนาทางด้านสติปัญญาอย่างเต็มที่ก่อนช่วงอายุ 25 ปี และค่อยๆ ลดลงตามลำดับ ในวัยนี้ความสามารถของระดับสติปัญญาจะเจริญถึงระดับสูงสุด คือขั้นความสามารถในการวิเคราะห์เชิงนามธรรมได้

#### **ธรรมชาติของการคิดการตัดสินใจของวัยรุ่น**

ในวัยนี้ความสามารถของระดับสติปัญญาจะเจริญถึงระดับสูงสุด คือขั้นความสามารถในการวิเคราะห์ซึ่งเรียกว่า การแสดงออกระดับซับซ้อนหรือ ทุตัญญุมิ (second order representation) ระดับความสามารถของการคิดดังกล่าวทำให้วัยรุ่นสามารถตัดสินใจแก้ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นได้ด้วยตัวเอง (Piage, 1972: 14)

การแสดงออกระดับซับซ้อนนี้เป็นรูปแบบ การคิด 2 ลักษณะ คือ การคิดแบบรูปธรรมที่คำนึงถึงสิ่งที่เห็น และสัมผัสได้ด้วยประสาททั้งห้า (concrete operations) และการคิดอย่างนามธรรมคือ การหาสาระและเหตุผล (formal operations)

การคิดด้วยการพิจารณาจริงจังกับสิ่งที่พบเห็น (concrete operations) กับการคิดนามธรรมที่อาศัยความคิด ความเข้าใจ ทักษะคิด อารมณ์ (formal operations) เป็นลักษณะแนวคิดของวัยรุ่นที่มักทำให้เกิดความสับสนในใจอยู่เสมอ บางอารมณ์วัยรุ่นอาจมีความคิดที่จริงจังต้องให้เห็นเข้าใจชัดเจนจึงจะยอมรับ บางที่เขาอาจฝัน คิดนึกเอาตามอารมณ์ความรู้สึกของตนจนไม่รับฟังผู้อื่น แนวคิด 2 ลักษณะนี้อาจเกิดกับวัยรุ่นได้พร้อมๆ กันและอาจสร้างความขัดแย้งภายในตัวของวัยรุ่นได้มาก ซึ่งเป็นสาเหตุของปัญหาที่ทำให้เกิดความขัดแย้งกับผู้ใหญ่ Piaget(อ้างแล้ว)กล่าวว่าลักษณะการคิดแบบนามธรรมนี้ทำให้เกิดการพัฒนาทางความคิดของวัยรุ่นดังนี้

1. วัยรุ่นสามารถคิดแก้ปัญหาและตัดสินใจโดยอาศัยวิธีการหลายๆ ทาง เช่น การลองผิดลองถูก ซึ่งการเรียนรู้โดยวิธีนี้วัยรุ่นได้ลงมือทำเอง ได้พบปัญหาและหาวิธีแก้ไขปัญหานั้นกว่าจะได้ผลเป็นที่พอใจ แต่วิธีดังกล่าวมักเป็นไปโดยปราศจากการหาเหตุผลมาสนับสนุนได้อย่างเต็มที่

2. ความสามารถในการเข้าใจลักษณะสัญลักษณ์ต่างๆ วัยรุ่นสามารถเข้าใจและจำสัญลักษณ์แทนได้ไม่จำเป็นต้องอธิบายอย่างละเอียด โดยวัยรุ่นจะประมวลผลจากความคิดรวบยอดและลักษณะเหตุการณ์ต่างๆ เช่น เข้าใจสัญลักษณ์การจราจร บางที่วัยรุ่นนำลักษณะความคิดนี้มาใช้ตั้งเครื่องหมาย สัญลักษณ์ ภาษาแสดงใช้เป็นที่เข้าใจกันในกลุ่มของตน

ประสบการณ์ของวัยรุ่นแต่ละคนเป็นต้นแบบของการอธิบายความเข้าใจสัญลักษณ์ การพัฒนาความคิดนี้แสดงให้เห็นว่าวัยรุ่นสนใจในการใช้ความคิด ความเข้าใจมากกว่าการจำการเลียนแบบ และรับฟังคำบอกเล่า การปล่อยให้วัยรุ่นมีโอกาสแสดงความคิดเห็นและตัดสินใจในสถานการณ์ต่างๆ ด้วยตนเองจึงเป็นการพัฒนาการคิดได้ดี

3. ความสามารถในการคิดและตัดสินใจในการแก้ปัญหาต่างๆ อย่างมีระบบ (systematic thinking) ซึ่ง Piaget (อ้างแล้ว) อธิบายว่ามี 3 ขั้นตอน คือ

1. การหาสมมติฐาน (Hypothesis) คือการคาดการณ์ว่าถ้ามีสิ่งนี้เกิดขึ้นแล้ว น่าจะมีอีกสิ่งหนึ่งเกิดขึ้น
2. การพิจารณารวมข้อคิดเห็น (deductive) คือการรวบรวมข้อพิจารณาจากการคาดคะเนขั้นต้นเพื่อหาความจริง หรือตัดสินใจในสถานการณ์ต่างๆ

3. การให้เหตุผล (reasoning) คือการย้ายแนวคิดที่รวบรวมว่ามีสิ่งที่น่าเชื่อถือได้อย่างไร

อย่างไรก็ตามการคิดทั้ง 3 ขั้นตอนทีกล่าวนี้อาจไม่ได้พัฒนาถึงขั้นการใช้เหตุผลสูงสุด (formal operation thought) ได้ทุกคน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบต่างๆ เช่น ฐานะทางสังคม เศรษฐกิจ ฐานะทางวัฒนธรรมของครอบครัว การศึกษา ระดับสติปัญญาของแต่ละบุคคล

นอกจากนี้ ความคิด สติปัญญาและการตัดสินใจของวัยรุ่น แม้จะพัฒนาถึงขั้นสูงสุด แต่ด้วยวัยที่ยังไม่เข้าสู่ความเป็นผู้ใหญ่อย่างเต็มตัว และภาวะทางอารมณ์ที่แปรปรวน รวมไปถึงประสบการณ์ในด้านการปฏิบัติต่อสถานการณ์จริงยังมีอยู่ในระดับต่ำ อาจทำให้การคิดและการตัดสินใจเป็นไปโดยขาดประสิทธิภาพได้

Riseman (1963) กล่าวว่า ระดับการคิดของวัยรุ่นนั้นเป็นขั้นของการพัฒนาสูงสุด สามารถคิดและตัดสินใจได้ในลักษณะของผู้ใหญ่ แต่ขณะเดียวกันวัยรุ่นก็ยังคงเป็นวัยแห่งความมีอุดมคติสูง (Idealistic) เป็นพวกอุดมคติ (idealist) มากกว่ามุ่งไปในทางปฏิบัติได้จริง (pragmatist) เป็นวัยแห่งการเรียนรู้ทฤษฎี และยังไม่เคยออกไปประสบกับสภาพแห่งความเป็นจริง ทำให้หลายครั้ง การคิด การตัดสินใจ และการจัดการกับปัญหาต่างๆ จึงอาจขาดการพิจารณาที่ถี่ถ้วนและละเลยมองข้ามความเป็นจริงไป บางครั้งก็ตกเป็นเครื่องมือของผู้มีอำนาจมีอิทธิพลมีบารมีที่จะแสวงหาประโยชน์ รวมไปถึงอำนาจในการชักจูง ชักนำความคิดจากสื่อมวลชน นอกจากนี้การมีอุดมคติแบบแรงกล้า บุคลิกที่กล้าเสี่ยง และมีพลังผลักดันสูง ประกอบกับมีแนวโน้มจะเชื่อคนง่าย โดยไม่คิดว่ามนุษย์ในโลกนี้อาจจะมีวิธีการที่ลึกซึ้ง มีลักษณะไปในทางไม่สุจริตและอาจแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัวได้ จึงทำให้การตัดสินใจในแต่ละครั้งนั้นอาจขาดการพิจารณาอย่างรอบคอบ

### การตัดสินใจในการเลือกตั้งทางการเมืองของวัยรุ่น

#### เกณฑ์ในการตัดสินใจ

ก่อนที่จะกล่าวถึงการตัดสินใจในการเลือกตั้งทางการเมืองของเยาวชนนั้น ต้องเข้าใจถึงเกณฑ์ในการตัดสินใจก่อน ดังที่กล่าวไปแล้วว่าการตัดสินใจเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องในชีวิตประจำวันของมนุษย์อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ เพราะทุกคนย่อมมีปัญหา และต้องการหาทางออกจากปัญหา



นั้นด้วยการกำหนดทางเลือกต่างๆ เพื่อประเมินทางเลือกหรือเกณฑ์ที่ดีที่สุด แล้วจึงตัดสินใจในทำที่ดีที่สุด ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยการพิจารณาเสาะแสวงหาที่เกี่ยวข้องการแสวงหาสารสนเทศที่เกี่ยวข้อง (information searching) เพื่อประเมินทางเลือกและตัดสินใจเลือกทางเลือกนั้นๆ ในการแก้ปัญหาในทำที่ดีที่สุด การตัดสินใจนั้นมีตั้งแต่เรื่องง่ายๆ เช่น การเลือกรับประทานอาหาร ซึ่งเราต้องอาศัยการกำหนดเกณฑ์ในการเลือกว่าเราจะรับประทานอะไร โดยดูจากเกณฑ์ในด้านความอร่อย ความสะอาด หรือความสะดวกรวดเร็ว หรือด้านราคา ไปจนถึงเรื่องที่ซับซ้อนมากยิ่งขึ้น เช่น การเลือกซื้อรถยนต์ โดยพิจารณาจากเกณฑ์ด้านราคา ความหรูหรา หรือความปลอดภัย เป็นต้น เป็นต้น นอกจากนี้การตัดสินใจยังอาจเกิดขึ้นได้ในระดับย่อยในระดับปัจเจกบุคคล หรือกลุ่มบุคคลจำนวนหนึ่ง ไปจนถึงระดับองค์กร ตลอดจนมวลชนได้ เช่น การตัดสินใจในการเลือกตั้งทางการเมือง ซึ่งต้องอาศัยการกำหนดเกณฑ์ในการเลือกลงคะแนนให้บรรดาผู้สมัครรับเลือกตั้งว่าจะพิจารณาจากเกณฑ์ในด้านความรู้ความสามารถ ความเป็นผู้นำ หรือความซื่อสัตย์สุจริต เป็นต้น สำหรับการพิจารณาเกณฑ์ในทางการเมืองนั้น กาญจนา แก้วเทพ (2545:233) ได้กล่าวถึงอิทธิพลจากสื่อมวลชนในการกำหนดเกณฑ์ในการพิจารณาแก่สาธารณชนไว้ว่า สื่อมวลชนได้เลาะเล็มตัดแต่ง (Priming) การตัดสินใจหรือข้อสรุปทางการเมืองบางประการเท่านั้นมานำเสนอต่อผู้รับสาร โดยตัดทิ้งบรรดารายละเอียดอื่นๆ ออกไป เพื่อตัดเย็บให้เหมาะสมกับแบบแผนการรับรู้ (Schema) ของผู้รับสาร โดยที่สื่อมวลชนอาจไม่สามารถชี้นำการตัดสินใจได้ แต่ข้อสรุปจากเนื้อหาข่าวก็มีน้ำหนักในการตัดสินใจได้ อาจกล่าวได้ว่า สื่อมวลชนได้ตีความสารสนเทศในเบื้องต้นให้แก่ผู้รับสาร แม้ว่าผู้รับสารจะเปลี่ยนแปลงทัศนคติในภายหลัง แต่ก็อาจเป็นไปอย่างมีอคติได้ ซึ่งอิทธิพลของการกำหนดเกณฑ์ในการตัดสินใจจากสื่อมวลชนดังกล่าวจะได้อภิปรายต่อไป

### เกณฑ์การตัดสินใจในการเลือกตั้งทางการเมือง

Alan C. Elm (1995: 56) กล่าวว่าบุคลิกภาพทางการเมืองของบุคคลที่แสดงออกมานั้นมีอิทธิพลต่อความรู้สึกและอารมณ์ของผู้ประเมิน ผู้เข้าแข่งขันที่มีบุคลิกภาพที่ดีจะทำให้ผู้ประเมินเกิดความเชื่อถือศรัทธา ได้รับการประเมินไปในทางบวก โดยเฉพาะอย่างยิ่งการประเมินในช่วงของการเลือกตั้ง ผู้เข้าแข่งขันทางการเมืองจะถูกพิจารณาจากเกณฑ์ในด้านบุคลิกภาพซึ่งแบ่งออกเป็นสองลักษณะใหญ่ๆ คือ

1. บุคลิกภาพภายใน หมายถึงสิ่งที่ปรากฏอยู่ในตัวของบุคคลแต่ละคน ซึ่งสิ่งดังกล่าวมักจะแปรรูปออกมาในลักษณะของแรงกระตุ้น แรงผลักดันให้เกิดพฤติกรรมต่างๆ ขึ้น ได้แก่

1.1 ความรู้ (Knowledge or attainment) คือ ความรู้ทางวิชาการ วิชาชีพ ความรู้พิเศษ และประสบการณ์ต่างๆ

1.2 เซาว์ (Intelligence) คือ ความเฉลียวฉลาดรอบคอบ ความเป็นคนมีไหวพริบ การแก้ปัญหาเฉพาะหน้า

1.3 ความสนใจ (Interests) ได้แก่ ความสนใจของคนแต่ละคนในเรื่องราวต่างๆ เช่น ความสนใจการเมือง สถานการณ์บ้านเมือง สังคม

1.4 นิสัยใจคอ (Habit or disposition) คือ ความตั้งใจ ความเอาจริงเอาจัง การเป็นคน เหลาะแหละ ความโอบอ้อมอารี เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ หรือโหดร้าย การเป็นคนใจเย็น

2. บุคลิกภาพภายนอก หมายถึง รูปร่าง รูปราง ลักษณะ ที่บุคคลมองเห็น คือ ร่างกาย (Physical) หมายถึง รูปร่างหน้าตาเป็นอย่างไร สุขภาพ น้ำหนัก ความสูง ทรงผม การเดิน การแต่งตัว การเป็นคนกระตือรือร้น กระฉับกระเฉง ท่าที่เฉื่อยชา หรือหลุกหลิกไม่น่าไว้วางใจ เป็นต้น

Scott and Powers (1978) ยังได้กล่าวถึงคุณลักษณะสำคัญของผู้เข้าแข่งขันทางการเมืองที่จะถูกพิจารณาจากผู้ลงคะแนน โดยอาศัยคุณลักษณะในด้านความดึงดูดใจซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ด้าน ดังต่อไปนี้

1. ความดึงดูดใจทางกายภาพ (Physical attraction) คือ ความดึงดูดใจที่เกิดจากการรับรู้ รูปร่าง หน้าตา หรือลักษณะภายนอกของบุคคล เรามักหันไปมองคนที่มีรูปร่างหน้าตาดี หรือต้องการพูดคุยกับคนที่หน้าตาถูกชะตากัน รวมไปถึงประเมินระดับความต้องการมีความสัมพันธ์ต่อเนื่องในระดับสูง ผู้สมัครที่มีรูปร่างหน้าตาดี มักจะได้รับการประเมินจากผู้ลงคะแนนไปในทางบวกในอันดับต้นๆ เสมอ ความดึงดูดทางกายภาพนับว่ามีอิทธิพลมากในช่วงต้นหรือระยะแรกเริ่มของการพิจารณาจากบุคคล

2. ความดึงดูดใจทางหน้าที่การงาน และความสามารถ (Task Attraction) คือ ความดึงดูดใจที่เกิดขึ้นจากการประเมินผู้เข้าแข่งขันที่มีความรู้ ความสามารถ มีลักษณะของความเป็นผู้นำ กล้าคิด กล้าตัดสินใจ มีศักยภาพเชิงผู้นำ คุณลักษณะของผู้เข้าแข่งขันดังกล่าวมักจะได้รับความดึงดูดใจจากผู้ลงคะแนนในระดับสูง รวมไปถึงยังได้รับการประเมินในทางบวกเสมอ

3. ความดึงดูดใจทางสังคม (Social Attraction) คือ ความดึงดูดใจที่เกิดจากการอยู่ร่วมหรือความใกล้ชิดกับบุคคลหนึ่งๆ ในสังคม บุคคลอาจมีความต้องการรู้จักกับผู้เข้าแข่งขันทางการเมืองมากขึ้นจากการพูดจากันหรือสังเกตนิสัยหรือบุคลิกท่าทางอื่นๆ ความดึงดูดใจทางสังคม

ดังกล่าวยังหมายรวมถึงคุณธรรม จริยธรรม ของผู้อยู่ร่วมกันในสังคม ผู้เข้าแข่งขันทางการเมือง มักจะถูกพิจารณาถึงคุณสมบัติด้านคุณธรรม จริยธรรม ทางด้านการเมือง รวมทั้งการยอมรับ บทบาทการวางตัวทางสังคมของบุคคลๆ หนึ่ง จากการอยู่ร่วมกันในสังคม ทั้งนี้จะต้องผ่าน กระบวนการแสวงหาข้อมูลข่าวสารเพื่อนำมาพิจารณาเกณฑ์ทั้ง 3 ในท้ายที่สุด

จะเห็นได้ว่าผู้สมัครรับเลือกตั้งทางการเมืองนั้นจะถูกพิจารณาจากบุคลิกภาพทั้งภายนอก และภายใน รวมไปถึงความรู้ความสามารถ ซึ่งถือเป็นคุณสมบัติที่ค่อนข้างละเอียดซับซ้อน และ ผู้ตัดสินใจย่อมต้องแสวงหาข้อมูลข่าวสารเพื่อมาพิจารณาข้อมูลต่างๆเหล่านี้ อย่างไรก็ตาม Greenberg and Baron (1995) ได้แบ่งเกณฑ์ในการตัดสินใจของผู้สมัครรับเลือกตั้งให้เห็นภาพได้ อย่างชัดเจนไว้ ดังนี้

1. คุณลักษณะด้านกายภาพ (Physical Characteristics) ถือเป็นเรื่องที่แตกต่างกันไป ตามแต่ละบุคคล คุณลักษณะด้านกายภาพประกอบไปด้วย รูปร่างหน้าตา ส่วนสูง น้ำหนัก รวมไปถึงความแข็งแรงสมบูรณ์ของร่างกาย
2. ความรู้ความสามารถของผู้สมัคร (Intelligence) อันได้แก่ เซอร์วิญญา ความสามารถในการตัดสินใจ ความคล่องแคล่วในการใช้ภาษา ความสามารถในการพูดจา
3. คุณลักษณะด้านสังคม และคุณธรรม (Social skill and Ethics) คุณลักษณะด้าน สังคมและคุณธรรมของผู้นำทางการเมืองประกอบไปด้วย การรู้จักประนีประนอม ความสามารถในการบริหาร การทำงานเป็นทีม ความซื่อสัตย์สุจริต ไม่มีประวัติการคอร์รัปชัน
4. คุณสมบัติในด้านบุคลิกภาพ (Personality) เป็นเรื่องที่ติดมากับตัวของบุคคลแต่ละ บุคคล บุคลิกภาพดังกล่าว คือ ความสามารถในการปรับตัว ความต้องการที่จะนำ ความมั่นคง ทางอารมณ์ ความเป็นตัวของตัวเอง ความอุตสาหพยายาม รวมไปถึงมีความคิดสร้างสรรค์

นอกจากนี้ Almond and Werba (1965) ยังได้กล่าวว่า พรรคการเมืองก็ถือเป็นเกณฑ์ หนึ่งที่จะมีอิทธิพลสำคัญต่อการตัดสินใจของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง หลายครั้งที่ผู้มีสิทธิมักเลือก ลงคะแนนให้แก่บรรดาผู้สมัครเพียงเพราะสังกัดอยู่ในพรรคการเมืองที่มีชื่อเสียง หรือที่ตนชื่นชอบ โดยมีต้องพิจารณาถึงคุณสมบัติด้านอื่นๆ เลยทีเดียว

งานวิจัยหลายชิ้นแสดงให้เห็นว่า การตัดสินใจเลือกผู้สมัครผ่านเกณฑ์ของประชาชน ทั่วไปนั้นแตกต่างกันออกไป

Greenberg and Baron (ข้างแล้ว) พบว่า ผู้นำทางด้านการเมือง จะถูกประเมินจากเกณฑ์ในด้านของความรู้ความสามารถ เช่น หน้าที่การงาน ระดับความรู้ การศึกษา และเกณฑ์ด้านคุณลักษณะภายนอก เช่น หน้าตา ส่วนสัดของบุคคล รวมไปถึงบุคลิกลักษณะของความเป็นผู้นำ เช่น กล้าตัดสินใจ กล้าแสดงออก แต่เกณฑ์ในด้านความรู้ความสามารถจะได้รับการประเมินจากผู้ลงคะแนนมากที่สุด

สอดคล้องกับ McCroskey, Holdridge, and Toomb (1974) ที่พบว่าบุคคลมักจะพิจารณาตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งจากเกณฑ์ในด้านความรู้ความสามารถ (Competent) ความฉลาดรอบรู้ (Intelligent) รวมไปถึงรูปลักษณ์ภายนอกของผู้สมัคร (Physical Characteristics) ของผู้สมัครเป็นสำคัญ โดยเกณฑ์ในด้านความรู้ความสามารถ (Competent) ของผู้สมัคร จะถูกประเมินจากผู้ลงคะแนนมากที่สุด

เช่นเดียวกับ Michel Pfau, Tracy Diedrich, Karla M. Larson, and Kim M. Van Winkle (1994) ที่พบว่า การพิจารณาจะเกี่ยวข้องกับคุณลักษณะของผู้สมัครรับเลือกตั้ง ซึ่งได้แก่ การมีอำนาจ ความรู้ ความสามารถ (Competence) เป็นสำคัญ นอกจากนี้ความน่าเชื่อถือ (Trustworthiness) และศักยภาพในความเป็นผู้นำ (Leadership Potential) ของผู้สมัครก็จะถูกประเมินจากผู้ลงคะแนนเช่นเดียวกัน

ในขณะที่สาธิตนี้ ไชยเวช (2542) กลับพบว่าในการตัดสินใจเลือกผู้สมัครนั้น บุคคลจะพิจารณาถึงเกณฑ์ในด้านความมีอำนาจและภาวะความเป็นผู้นำ (Leadership Potential) ของผู้สมัครมากที่สุด ส่วนประสบการณ์ด้านการปฏิบัติงาน ความรู้ความสามารถ (Competence) ได้รับการประเมินในระดับรองลงมา

นอกจากนี้ จุฑาทิพย์ สุขรังสรรค์ (2524) ที่ได้ศึกษาถึงแบบแผนพฤติกรรมของการเลือกตั้งผู้ว่าราชการจังหวัดกรุงเทพมหานครปี พ.ศ. 2528 ยังพบด้วยว่า บุคคลผู้มีสิทธิในการเลือกตั้งจะให้ความสำคัญกับชื่อเสียงของพรรคการเมือง รวมไปถึงความนิยมต่อหัวหน้าพรรคเป็นปัจจัยสำคัญเลยทีเดียว

สุจิต บุญบงการ และ พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว (2527) ยังพบด้วยว่าความนิยมชมชอบต่อพรรคการเมือง รวมไปถึงนโยบายของพรรค มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของคนไทยด้วยกัน พรรคการเมืองมักทำให้ผู้มีสิทธิตัดสินใจลงคะแนนได้เร็วมากขึ้นกว่าเดิม

จะเห็นได้ว่า การพิจารณาเกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งทางการเมืองของประชาชนทั่วไปนั้น มีความแตกต่างกันไป แต่ในขณะเดียวกัน งานวิจัยเพื่อศึกษาการพิจารณาเกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งทางการเมืองของเยาวชนโดยตรงนั้น กลับยังไม่ปรากฏให้เห็น ฉะนั้น จึงจำเป็นจะต้องศึกษาถึงเกณฑ์ที่เยาวชนตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้ง ทั้งนี้เพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพการตัดสินใจในการเลือกตั้งของเยาวชนให้มากยิ่งขึ้น

### การพิจารณาเกณฑ์การตัดสินใจในการเลือกตั้งทางการเมืองของเยาวชน

จากการที่เยาวชนไทยส่วนใหญ่ยังขาดความกระตือรือร้นทางการเมือง อัตราการการเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองต่ำ แม้ในรูปแบบพื้นฐานเช่นการเลือกตั้ง ความตระหนักในสิทธิหน้าที่และความสำคัญของการเลือกตั้งในแต่ละครั้งของเยาวชนก็ยังคงมีอยู่น้อย การตัดสินใจยังคงเป็นแบบเด็กวัยรุ่น มีความคะนอง ดังนั้นนักศึกษาซึ่งเป็นเยาวชนที่เติบโตผ่านกระบวนการอบรมกล่อมเกล่าในสภาพแวดล้อมเหล่านี้ ประกอบกับการเรียนรู้ที่ได้จากสถาบันการศึกษา ซึ่งส่วนใหญ่ไม่ได้ส่งเสริมให้เกิดความรู้ลึกซึ้งเข้าใจและความสนใจต่อความเคลื่อนไหวทางการเมือง ทำให้เยาวชนของไทยเห็นห่างและไม่มีความสัมพันธ์กับระบบการเมืองเท่าที่ควร นอกจากนี้ความเข้าใจทางการเมืองของนักศึกษายังอยู่ในขอบเขตที่จำกัดและปัจจุบันนักการเมืองยังมีพฤติกรรมที่เข้าใจยากอีกด้วย จึงทำให้การตัดสินใจในทางการเมืองของเยาวชนนั้นเป็นไปโดยขาดประสิทธิภาพ (เสรี วงษ์มณฑา, 2544: 40)

นอกจากนี้ การที่ เยาวชน นักเรียน นักศึกษาขาดประสบการณ์ทางการเมืองโดยตรง และยังห่างไกลต่อการถูกระทบกระเทือนและสูญเสียผลประโยชน์ พวกเขาจะสนใจทางการเมืองก็เฉพาะสิ่งที่เป็นหลักการในระบบประชาธิปไตย เช่นเมื่ออายุครบ 18 ปีบริบูรณ์ต้องไปเลือกตั้ง และรูปแบบของการตัดสินใจในการเลือกตั้งแต่ละครั้งนั้น ก็มักจะเป็นไปโดยตามกระแส ขาดการพินิจพิเคราะห์หาข้อมูลเกี่ยวกับผู้เข้าแข่งขันทางการเมืองอย่างถ่วงถี้ บ่อยครั้งที่เยาวชนวัยนี้มีรูปแบบในการตัดสินใจโดยใช้ภาพตัวตนของนักการเมืองเป็นเสมือนดารานักร้อง ผู้เข้าแข่งขันคนใดมีคุณลักษณะภายนอกที่ดี มีภาพลักษณ์ของความเท่เห็นความคิดของวัยรุ่น มักจะได้รับคะแนนเสียงจากเด็กเหล่านี้เสมอ (เสรี วงษ์มณฑา, อ้างแล้ว)

Riseman (อ้างแล้ว) ยังได้กล่าวว่า การตัดสินใจทางการเมืองของวัยรุ่นนั้น จะเป็นไปในลักษณะของการมีอุดมคติแบบแรงกล้า จึงทำให้กล้าเสี่ยง และมีพลังผลักดันสูง ปราศจากการ

พิจารณาว่าการแข่งขันทางการเมืองนั้นจะมีลักษณะไปในทางไม่สุจริตและอาจแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัวได้ จุดอ่อนของวัยนี้คือ หากเชื่อแล้วจะเชื่ออย่างจริงจัง ในขณะที่เดียวกันก็มีความระแวงไม่เชื่ออะไรง่าย ๆ นอกจากนี้มีหลักฐานมาอ้างอิงให้เชื่อถือ ถ้าเชื่อแล้วเกิดไม่เป็นจริงอย่างที่เชื่อ จะเปลี่ยนความเชื่ออย่างรวดเร็ว เพราะเป็นวัยที่ชอบวีรบุรุษ (hero - worship) คือ เชิดชู คนกล้าจริง ผู้เข้าแข่งขันทางการเมืองที่มีคุณลักษณะของความเป็นฮีโร่ (Hero) มักได้รับการเชิดชูและได้รับคะแนนเสียงจากกลุ่มวัยรุ่นเป็นอย่างมาก

นอกจากนี้ศรีเรือน แก้วกังวาล (2522) ยังได้วิเคราะห์พฤติกรรมการตัดสินใจทางการเมืองในแง่พฤติกรรมศาสตร์ของวัยรุ่นไทยไว้ว่า วัยรุ่นมีจิตประการหนึ่ง คือ ต้องการขวัญใจ (Hero) เพื่อเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติ วัยรุ่นมักจะแสวงหา “ขวัญใจ” ทางการเมืองในการเลือกตั้งแต่ละครั้ง ซึ่งโดยส่วนมากแล้ว “ขวัญใจ” ทางการเมืองของวัยรุ่นมักจะหนีไม่พ้นผู้ที่มีบุคลิกลักษณะที่โดดเด่น เป็นคนรุ่นใหม่ กล้าพูด กล้าคิด กล้าตัดสินใจ มีมาดแห่งความเป็นผู้นำ

Anderson(1991) ยังได้วิเคราะห์อีกด้วยว่า ด้วยคุณลักษณะของเด็กวัยนี้ การเห็นความสำคัญของการทำหน้าที่ในการเลือกตั้งของพวกเขาอาจยังมีอยู่น้อย เด็กวัยนี้อาจยังไม่สามารถเชื่อมโยงและตระหนักถึงผลของการตัดสินใจที่มีต่อระดับประเทศหลังการเลือกตั้ง นอกจากนี้หน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบในระดับสูงดังกล่าวกับวัยของพวกเขาอาจยังไม่สอดคล้องกัน ทำให้การจะพิจารณาถึงผลงานความสามารถอันสะท้อนให้เห็นถึงประสิทธิภาพโดยตรงของบรรดาผู้เข้าแข่งขันนั้นได้รับการประเมินความสำคัญในระดับต่ำ

สอดคล้องกับ Dayan (1992) ที่พบว่า ในการตัดสินใจเลือกผู้เข้าแข่งขันในทางการเมืองนั้น เยาวชนจะประเมินผู้สมัครในด้านของคุณลักษณะภายนอก รวมไปถึงบุคลิกลักษณะของผู้เข้าแข่งขัน มากกว่าการพิจารณาจากความรู้ความสามารถที่จะต้องอาศัยความพยายามในการเสาะแสวงหาข้อมูลเพื่อพิจารณาเกณฑ์ดังกล่าว

ด้าน Bickhard (1980) พบว่าผู้สมัครที่มีบุคลิกลักษณะในเชิงผู้นำ เป็นคนกล้าคิด กล้าตัดสินใจ มักจะได้รับคะแนนจากวัยรุ่นส่วนใหญ่ ในขณะที่คุณลักษณะภายนอกของผู้สมัครมักถูกประเมินจากเยาวชนมากกว่าการพิจารณาความรู้ความสามารถ หรือผลงาน ซึ่งต้องอาศัยการคิดพิจารณาที่ละเอียดซับซ้อนเกินไป

แต่อย่างไรก็ตาม Barnard (1968) ได้แสดงความคิดเห็นแย้งว่า ยังมีเยาวชนอีกกลุ่มหนึ่งที่มีความกระตือรือร้นทางการเมือง ต้องการที่จะมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับต่างๆ นอกเหนือไปจากการเลือกตั้ง นอกจากนี้ความตระหนักในสิทธิหน้าที่และความสำคัญของการเลือกตั้งในแต่ละครั้งของเยาวชนก็ไม่ใช่ว่าน้อยไปเสียทั้งหมด ดัง Buegoon and Hale (1987) พบว่าเยาวชนส่วนหนึ่งจะพิจารณาตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งจากเกณฑ์ในด้านความรู้ความสามารถ (Competent) ความฉลาดรอบรู้ (Intelligent) รวมไปถึงรูปลักษณ์ภายนอกของผู้สมัคร (Physical Characteristics) ของผู้สมัครเป็นสำคัญ โดยเกณฑ์ในด้านความรู้ความสามารถ (Competent) ของผู้สมัคร จะถูกประเมินจากผู้ลงคะแนนมากที่สุด ทั้งนี้เยาวชนในกลุ่มดังกล่าว มักเป็นกลุ่มที่มีความรู้ความเข้าใจในด้านการเมืองค่อนข้างสูง

ด้าน Bluhm(1994)พบว่าเยาวชนที่มีความรู้ทางการเมืองค่อนข้างน้อยมักจะตัดสินใจมักจะประเมินผู้สมัครจากคุณลักษณะภายนอก แต่ในขณะเดียวกันก็มีเยาวชนอีกส่วนหนึ่งที่ประเมินผู้สมัครด้วยคุณสมบัติในด้านความรู้ ความสามารถ รวมไปถึงผลงานในอดีต ซึ่งเป็นกลุ่มเยาวชนที่มีความรู้ทางการเมืองค่อนข้างสูงด้วยเช่นกัน

จะเห็นได้ว่า แม้การคิดการตัดสินใจของเยาวชนส่วนใหญ่ยังคงไม่ค่อยมีประสิทธิภาพมากนัก อาจเป็นเพราะไม่เห็นความสำคัญหรือขาดความตระหนักถึงผลของการตัดสินใจที่จะตามมา โดยมักจะลงคะแนนให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งโดยพิจารณาจากคุณลักษณะภายนอกของผู้สมัครเป็นส่วนใหญ่ แต่ในขณะเดียวกัน ก็ยังมีเยาวชนอีกกลุ่มหนึ่งที่ยังตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งโดยพิจารณาด้านความรู้ความสามารถของผู้สมัครเป็นสำคัญเช่นเดียวกัน

### **ความแตกต่างระหว่างบุคคลของเยาวชนกับการตัดสินใจเลือกเกณฑ์**

Barnard (อ้างแล้ว) ได้อธิบายว่า ในความเป็นจริงแล้ว การตัดสินใจเลือกผู้สมัครของเยาวชนนั้นยังขึ้นอยู่กับระดับสติปัญญา ระดับของความเข้าใจในเรื่องการเมือง รวมไปถึงระดับความรู้เกี่ยวกับเรื่องการเมือง ณ ขณะนั้นด้วย เยาวชนที่มีระดับสติปัญญาสูงมักจะแสวงหาคิดพิจารณาข้อมูลข่าวสารก่อนที่จะตัดสินใจ ส่วนเยาวชนที่สนใจในด้านการเมืองการปกครอง ก็มักมีความรู้ทางการเมืองในระดับสูงไปในตัว ฉะนั้น จึงทำให้เยาวชนกลุ่มนี้มีการคิดการตัดสินใจที่แตกต่างไปจากเยาวชนกลุ่มใหญ่ทั่วไป

Rush (1971) ได้หาข้อสรุปเกี่ยวกับแบบแผนทั่วไปในการตัดสินใจทางการเมืองของเยาวชนไว้ว่า การตัดสินใจทางการเมืองของเยาวชนนั้นจะแตกต่างกันไปตามคุณลักษณะของเยาวชนแต่ละคนดังต่อไปนี้

1. ความแตกต่างทางด้านเพศ Rush กล่าวว่า การคิดการตัดสินใจระหว่างเพศชายและเพศหญิงนั้น แตกต่างกันในระดับหนึ่ง เป็นไปตามกระบวนการคิดผ่านบุคลิกภาพโดยรวมของแต่ละเพศ เพศชายมักเกิดทุนต่อบุคคลที่มีมาดของความเป็นฮีโร่ เป็นผู้นำสูง และมักจะตัดสินใจโดยมิได้คิดพิจารณาถึงผลที่จะตามมาในภายหลัง ตรงกันข้ามกับเพศหญิง ที่มักจะคิดพิจารณาไตร่ตรองมากกว่า

2. ความแตกต่างทางด้านอายุ อายุเป็นปัจจัยหนึ่งที่เยาวชนมีพฤติกรรมในการตัดสินใจที่ต่างกัน Rush กล่าวว่า อายุนั้นเป็นตัวกำหนดความแตกต่างในเรื่องของความยากง่ายในการชักจูงใจ กล่าวคือ เด็กที่มีอายุมากกว่า โดยเฉพาะกลุ่มที่บรรลุนิติภาวะขึ้นไป โอกาสในการที่จะถูกชักจูงให้ตัดสินใจตามก็จะมีน้อยลง

3. ระดับสติปัญญา มีผลอย่างมากต่อความแตกต่างในการตัดสินใจทางการเมือง Rush อธิบายว่า ผู้มีระดับสติปัญญาสูง มีโอกาสได้รับการศึกษาในระดับสูง ซึ่งจะมีแนวโน้มในการตัดสินใจทางการเมืองด้วยความสำนึกในหน้าที่พลเมือง เด็กกลุ่มนี้ถูกชักจูงและโน้มน้าวให้เชื่อได้ยาก และมักคำนึงถึงผลของการตัดสินใจในครั้งนั้นๆที่จะตามมาในภายหลัง ซึ่งตรงกันข้ามกับกลุ่มเด็กที่มีสติปัญญาในระดับต่ำ เด็กเหล่านี้มักถูกชักจูงได้ง่าย และขาดความตระหนักในผลของการตัดสินใจต่างๆที่จะตามมา

4. ระดับของความรู้ความเข้าใจในเรื่องการเมืองการปกครอง เยาวชนที่มีระดับของความรู้ความเข้าใจในเรื่องการเมืองการปกครองสูง มักเป็นผู้ที่มีความเกี่ยวข้อง หรือมีส่วนร่วม และมีความสนใจ ใส่ใจในความเป็นไปของบ้านเมือง เด็กกลุ่มนี้มักจะเป็นเด็กที่ตัดสินใจโดยผ่านการคิดพิจารณาที่ละเอียดรอบคอบกว่ากลุ่มผู้มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการเมืองการปกครองต่ำ

จะเห็นได้ว่า เยาวชนจะมีพฤติกรรมการตัดสินใจทางการเมืองแตกต่างกันไปตามคุณลักษณะที่แตกต่างกัน งานวิจัยนี้ผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาว่าความแตกต่างกันในด้าน เพศ อายุ ระดับของสถานศึกษา(ซึ่งอาจสะท้อนให้เห็นถึงความแตกต่างของระดับสติปัญญา) ระดับของความรู้ความเข้าใจทางการเมือง รวมไปถึงประสบการณ์ในการออกเสียงเลือกตั้งที่ผู้วิจัย



ต้องการศึกษาเพิ่มขึ้นมาอีกหนึ่งตัวแปร จะทำให้พวกเขาตัดสินใจเลือกผู้สมัครโดยพิจารณาเกณฑ์ที่แตกต่างกันหรือไม่

#### 4. แหล่งข้อมูลข่าวสารเพื่อประกอบการกำหนดเกณฑ์ในการตัดสินใจในการเลือกตั้งของเยาวชน

ในการตัดสินใจในการเลือกตั้งนั้น ขั้นตอนที่สำคัญที่สุดขั้นตอนหนึ่งก็คือ การแสวงหาข้อมูลข่าวสาร สารสนเทศต่างๆ เพื่อที่จะใช้เพื่อประเมินทางเลือกและตัดสินใจในท้ายที่สุด เป็นเรื่องของ การพิจารณาแสวงหาข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับตัวผู้สมัครหรือพรรคการเมืองเพื่อนำมา พิจารณากำหนดเกณฑ์การตัดสินใจ สามารถอธิบายถึงความต้องการข้อมูลข่าวสารดังกล่าวได้ โดยอาศัยแนวคิดดังต่อไปนี้

##### การแสวงหาข้อมูลข่าวสาร (Information Seeking)

Rosengren (1972) กล่าวว่าความต้องการทางด้านร่างกายและจิตใจก่อให้เกิดแรงจูงใจ และพฤติกรรมการแสวงหาข้อมูลข่าวสาร กล่าวคือบุคคลได้ประสบกับสถานการณ์ทางสังคม ต่างๆ ซึ่งเต็มไปด้วยความขัดแย้ง และความตึงเครียดจนทำให้บุคคลนั้นได้รับแรงจูงใจที่จะ พยายามหาทางผ่อนคลายความตึงเครียดด้วยการเปิดรับสื่อมวลชน หรือการที่บุคคลตระหนักถึง ปัญหาทางสังคม ซึ่งเป็นเหตุจูงใจให้เกิดการแสวงหาข่าวสาร เพื่อที่จะทำความเข้าใจใน เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

การแสวงหาข่าวสารจึงเกิดขึ้นมาจากความต้องการจำเป็น (Needs) ในการรับรู้ เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นรอบๆตัว และความต้องการของมนุษย์ที่แตกต่างกันออกไป ทำให้พฤติกรรมการ ใช้สื่อของบุคคลเกิดขึ้นต่างกันไปตามความต้องการนั้นๆ เช่น ต้องการคลายเครียดจึงเปิดดู รายการตลกจากโทรทัศน์ หรือ ต้องการทราบข่าวสารของคะแนนผู้สมัคร ส.ส. ในการเลือกตั้งจึง เปิดดูรายการที่รายงานผลคะแนนการเลือกตั้ง ณ ขณะนั้น เป็นต้น (ยุบล เบญจรงค์กิจ , 2534)

Charles Atkin (1973) กล่าวว่าบุคคลจะเลือกรับข่าวสารใดจากสื่อมวลชนนั้นขึ้นอยู่กับ การคาดคะเนเปรียบเทียบระหว่างผลรางวัลตอบแทน (Reward Value) กับการลงทุนลงแรง (Expenitures) และพันธะผูกพัน (liabilities) ที่จะตามมา ถ้าผลตอบแทนหรือผลประโยชน์ที่จะ

ได้รับ สูงกว่าการลงทุนลงแรง หรือการต้องการใช้ความพยายามที่จะรับรู้หรือทำความเข้าใจแล้ว บุคคลย่อมแสวงหาข่าวสารนั้น (Information seeking) แต่ถ้าผลประโยชน์ที่ได้รับน้อยกว่าการลงทุนลงแรง บุคคลก็อาจจะเฉยเมยต่อข่าวสารนั้น (Information ignoring) ในกรณีที่บุคคลเห็นว่าการรับข่าวสารนั้นจะก่อให้เกิดพันธะผูกพัน เช่น ทำให้เกิดความไม่พอใจ หรือความไม่แน่ใจมากขึ้น ก็อาจจะใช้วิธีหลีกเลี่ยงข่าวสารนั้น (Information avoidance) ในบางครั้งถ้าหากว่าความพยายามที่จะหลีกเลี่ยงหรือไม่รับข่าวสารต้องลงทุนลงแรงมากกว่า การรับข่าวสารอาจจะต้องยอมรับข่าวสารนั้นทั้งๆ ที่ไม่เต็มใจ (Information yielding)

Atkin ชี้ให้เห็นว่า การแสวงหาข่าวสารหรือความต้องการสื่อมวลชนของปัจเจกบุคคลนั้น คือ ต้องการได้รับข่าวสาร (Information) และความบันเทิง (Entertainment)

ความต้องการข่าวสารนั้นเกิดจากความไม่รู้หรือไม่แน่ใจ (Uncertainty) ของปัจเจกบุคคลที่มาจาก

1. การมองเห็นความไม่สอดคล้องต้องกันระหว่างระดับความรู้ของปัจเจกบุคคลขณะนั้น กับระดับความต้องการที่อยากรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมภายนอก (Extrinsic uncertainty) ยิ่งเป็นเรื่องที่สำคัญก็ยิ่งอยากมีความรู้ความแน่ใจสูง
2. การมองเห็นความไม่สอดคล้องต้องกันระหว่างความรู้ที่มีอยู่ของปัจเจกบุคคลขณะนั้น กับความรู้ตามเป้าหมายที่ต้องการซึ่งกำหนดโดยระดับความสนใจส่วนบุคคลของปัจเจกบุคคลนั้น ต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง (Intrinsic uncertainty)

โดยสรุปแล้ว กล่าวได้ว่า การแสวงหาข่าวสาร นอกจากเพื่อสนับสนุนทัศนคติหรือความคิดและความเข้าใจที่มีอยู่เดิมแล้ว ยังเป็นการแสวงหาเพื่อการนำไปใช้ประโยชน์ในทางอื่นๆ เช่น เพื่อให้มีความรู้ใช้เป็นแนวทางในการตัดสินใจแก้ปัญหา รวมทั้งเพื่อสนองความสนใจส่วนบุคคลและเพื่อความบันเทิงเรีงใจด้วย นอกจากนี้การที่บุคคลใดจะตัดสินใจแสวงหาข่าวสาร เฉยเมยต่อข่าวสาร หรือหลีกเลี่ยงการเปิดรับข่าวสารนั้น ก็ขึ้นอยู่กับประเมิณเปรียบเทียบถึงความพยายามที่ใช้และผลตอบแทนในการที่จะรับรู้ข่าวสารใดๆ อีกด้วย สำหรับการตัดสินใจทางการเมือง การแสวงหาข่าวสารจะช่วยลดความไม่แน่นอน (Uncertainty) ความรู้สึกไม่แน่ใจ การเมือง ขจัดความรู้สึกว่าตนเองมีความรู้เกี่ยวกับเรื่องการเมืองและช่วยให้การตัดสินใจทางการเมืองมีประสิทธิภาพมากขึ้นในท้ายที่สุดโดยอาศัยข้อมูลข่าวสารทางด้านการเมือง

## ข่าวสารทางการเมือง

ในแง่ของการสื่อสาร ข่าวสารมีลักษณะเป็นสาร (message) อย่างหนึ่งซึ่งส่งมาตามสื่อต่างๆ ในรูปลักษณะของสัญลักษณ์หรือสัญญาณ (Symbol of sign) ดังนั้น ข่าวสารจึงหมายถึงเนื้อหา ของสื่อที่ใช้ในการสื่อสาร Schramm (1973) อธิบายว่า ข่าวสารหมายถึง เนื้อหาอะไรก็ได้ที่จะช่วยลดความไม่แน่ใจ หรือจำนวนทางเลือกที่อาจเป็นไปได้ในสถานการณ์หนึ่ง ช่วยให้บุคคลสามารถสร้างภาพที่ชัดเจน ขยายภาพแวดล้อมที่เขาเกี่ยวข้องและช่วยกำหนดพฤติกรรมที่เขาควรจะทำในสถานการณ์นั้นๆ (Wilber Schramm and Donald F. Roberts , 1971)

ทางด้าน Steven Chaffee (1975) ได้ให้คำนิยามที่ชี้เฉพาะลงไปถึง “ข่าวสารการเมือง” โดยอาศัยแนวการวิเคราะห์ระบบของ เดวิส อีสตัน ว่า ข่าวสารการเมืองเป็นความรู้ของสมาชิกในระบบการเมืองเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงเคลื่อนไหวใดๆ ในสภาวะของระบบการเมือง ซึ่งข่าวสารจะทำให้เกิดความชัดเจนในอันที่จะช่วยกำหนดพฤติกรรมที่ควรทำในสถานการณ์นั้นๆ

James D. Barber (1969) กล่าวว่า “ข่าวสาร” ถือเป็นทรัพยากรทางการเมืองอย่างหนึ่งเป็นตัวกำหนดอำนาจ หรืออิทธิพลทางการเมืองของบุคคล ข่าวสารจะช่วยลดความไม่แน่ใจและช่วยให้การตัดสินใจมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ความรู้ที่รู้ไม่แน่ใจทางการเมือง ความรู้ที่รู้เกี่ยวกับตนเองมีความรู้ที่น้อยเกี่ยวกับการเมือง เป็นที่มาสำคัญของความนิ่งเฉยทางการเมือง ระบบการเมืองแบบประชาธิปไตยจึงไม่สามารถจะเป็นไปได้ ถ้าประชาชนทั่วไปไม่มีความรู้ถึงความ เป็นไปของการเมืองการปกครองบ้างเลย (James D. Barber, 1969)

ด้าน Almond and Werba (1965) ยังได้กล่าวว่า ความรู้ที่รู้ก็มีความสามารถทางการเมืองในระบบประชาธิปไตย ซึ่งเป็นความรู้ที่รู้ทางการเมืองที่จำเป็นสำหรับการดำเนินการปกครองแบบประชาธิปไตยนั้นมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับการมีข้อมูลข่าวสารที่เที่ยงตรงเกี่ยวกับประเด็นปัญหาและกระบวนการทางการเมือง รวมทั้งเกี่ยวข้องกับความสามารถในการใช้ข้อมูลข่าวสารในการวิเคราะห์ทำความเข้าใจกับปัญหาต่างๆ การที่บุคคลมีข้อมูลข่าวสารเพิ่มขึ้นจะทำให้บุคคลมีการประเมินคุณค่าและกำหนดข้อตัดสินใจในประเด็นต่างๆ ได้อย่างมั่นคงยิ่งขึ้น (พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว , 2523)

ข่าวสารทางการเมือง จึงนับว่ามีบทบาทสำคัญต่อกระบวนการกล่อมเกลาการเรียนรู้ทางการเมือง หรือกระบวนการสังคมประภิตทางการเมืองของเยาวชน กล่าวคือ ข่าวสารทาง

การเมืองจะมีผลต่อการเรียนรู้ทางการเมืองของเยาวชนโดยอ้อม การทราบข่าวสารเกี่ยวกับเหตุการณ์ทางการเมืองจะมีผลให้เกิดความเชื่อ ความรู้สึก ความต้องการ ทศนคติ ความคิดเห็น ตลอดจนพฤติกรรมการตัดสินใจต่างๆ ในทางการเมืองโดยเฉพาะอย่างยิ่งการเลือกตั้งทางการเมืองได้

### แหล่งข้อมูลข่าวสารทางการเมือง

Almond and Werba (อ้างแล้ว) กล่าวว่า แหล่งข้อมูลข่าวสารทางการเมืองในการทำหน้าที่เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารสำคัญในทางการเมืองนั้นมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง การที่บุคคลจะมีความรู้ความเข้าใจในข้อมูลข่าวสารทางการเมืองจะเป็นไปไม่ได้หากขาดแหล่งข้อมูลข่าวสารที่ทำหน้าที่ดังกล่าว ทั้งนี้ช่องทางการสื่อสารต่างๆ อย่างเช่นสื่อมวลชน นับว่ามีความสำคัญอย่างมากต่อการกระจายข่าวสารทางการเมือง เพราะเป็นเรื่องยากที่ประชาชนในระบบการเมืองจะเรียนรู้สิ่งต่างๆ ในทางการเมืองได้โดยตรง

จากองค์ประกอบของกระบวนการสื่อสาร จะเห็นได้ว่าช่องสาร (Channels) หรือสื่อ มีความสำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าองค์ประกอบอื่นเลย เพราะสื่อจะเป็นตัวกำหนดความสำเร็จในการสื่อสาร อันจะทำให้ผู้รับสารเกิดความรู้ ทศนคติ และเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมต่างๆ ตามความต้องการของตน

Tapper (1978) ได้ระบุถึง แหล่งข้อมูลข่าวสาร ที่มีอิทธิพลต่อการกระจายข่าวสารทางการเมือง โดยเฉพาะในช่วงของการออกเสียงเลือกตั้ง ออกตามลักษณะสื่อได้เป็น 3 ลักษณะ คือ

1. แหล่งข้อมูลจากสื่อมวลชน
2. แหล่งข้อมูลจากสื่อบุคคล
3. แหล่งข้อมูลจากสื่อเฉพาะกิจ

1. แหล่งข้อมูลจากสื่อมวลชน (Mass Media) เป็นวิถีทางในการถ่ายทอดข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับสื่อมวลชนต่างๆ คือ หนังสือพิมพ์ วิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ ซึ่งแหล่งข่าวหรือผู้ส่งสารอาจเป็นบุคคลจำนวนหนึ่งหรือมากกว่านั้น ที่จะส่งข่าวสารไปยังผู้รับสารจำนวนมากได้ สื่อมวลชนนั้นสามารถที่จะเข้าถึงกลุ่มผู้ฟังที่มีจำนวนมากได้อย่างรวดเร็ว อันเป็นการเพิ่มพูนความรู้หรือการแพร่กระจายข่าวสารซึ่งอาจจะสามารถเปลี่ยนทัศนคติที่บุคคลมีอยู่ได้ ในขณะเดียวกัน สื่อมวลชนก็ยังสามารถสร้างทัศนคติและค่านิยมใหม่ๆ ให้เกิดแก่ประชาชนได้เช่นกัน

อย่างไรก็ตาม ทักษะคิดและค่านิยมใหม่อาจจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อบุคคลผู้นั้นรับสารที่เสนอเรื่องราวในแนวเดียวกันบ่อยๆ สื่อมวลชนจึงมีอิทธิพลต่อประชาชนในลักษณะสะสม (Cumulative Impact) มิใช่อิทธิพลที่ก่อให้เกิดผลได้ทันทีทันใด หรือในระยะเวลาอันสั้น คือมิใช่อิทธิพลที่เกิดขึ้นจากการดูรายการโทรทัศน์เพียงครั้งเดียว หรือการอ่านหนังสือพิมพ์เกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งเพียงครั้งเดียว ดังที่ Klapper (อ้างถึงใน กาญจนา แก้วเทพ, 2530) พบว่าสื่อมวลชนนั้นไม่น่าจะมีอิทธิพลชักจูงโน้มน้าวใจผู้รับในลักษณะที่เป็นทางตรง (Direct) และบรรลุเป้าหมายในระยะสั้น (Short Term Objective) หากแต่จะมีอิทธิพลต่อผู้รับในลักษณะทางอ้อม (Indirect) และเป็นเป้าหมายระยะยาว (Long Term Objective) ยกตัวอย่างเช่น การใช้หน้าหนังสือพิมพ์โฆษณาให้ผู้อ่านตัดสินใจลงคะแนนให้แก่ผู้สมัครที่สังกัดพรรค ก. พรรค ข. สำหรับเป้าหมายในระยะสั้นและทางตรงดังกล่าวอาจไม่บรรลุผล แต่หากหนังสือพิมพ์ให้ความสนใจต่อการลงข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งเป็นอย่างมาก ก็จะมีผลลัพท์ทางอ้อมในระยะยาว คือสามารถชักจูงให้ประชาชนสนใจประชาธิปไตยแบบรัฐสภา รวมทั้งมีความเชื่อมั่นในการปกครองดังกล่าวมากกว่าระบบเผด็จการหรือระบบอื่นๆ เป็นต้น

Piaget (อ้างแล้ว) ยังได้กล่าวถึงอิทธิพลของสื่อมวลชนในรูปแบบต่างๆที่มีต่อเยาวชน เช่น ภาพยนตร์ โทรทัศน์ หนังสือ การโฆษณา หนังสือการ์ตูน ล้วนมีบทบาทและอิทธิพลต่อการแสวงหาข้อมูลข่าวสารต่างๆของเด็กวัยนี้เป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากความสามารถของสื่อมวลชนในการเสนอข่าวสารสารพัดเรื่องต่อสาธารณชนในวงกว้างสำหรับคนทุกชั้นทุกวัย เด็กวัยรุ่นจึงได้รับทราบและซึมซับเอาข่าวสารต่างๆเหล่านั้นเพื่อใช้ประกอบในการคิดพิจารณาในเรื่องต่างๆด้วย

อิทธิพลของสื่อมวลชนต่อเด็กในทางการเมืองนั้น Rush M. (1971) กล่าวว่า สื่อมวลชนถือเป็นสถาบันที่มีบทบาทและมีอิทธิพลยิ่งต่อการตัดสินใจทางการเมืองเยาวชน เนื่องจากเครือข่ายการสื่อสารที่ทันสมัยในปัจจุบัน ทำให้สื่อมวลชนสามารถเข้าถึงประชาชนได้อย่างกว้างขวาง และเมื่อพิจารณาในแง่ของตัวเยาวชนเองก็จะเห็นได้ว่า ในปัจจุบันนี้ เด็กได้รับอิทธิพลจากสื่อต่างๆ ค่อนข้างมาก เพราะในแต่ละวันเด็กใช้เวลาไปไม่น้อยกับสื่อต่างๆ เช่น ดูโทรทัศน์ ฟังวิทยุ อ่านหนังสือพิมพ์ เป็นต้น และสำหรับในทางการเมืองแล้ว ด้วยลักษณะของข่าวสารทางการเมืองที่ค่อนข้างเป็นเรื่องหนักสำหรับเด็กวัยนี้ เด็กมักจะตัดสินใจในเรื่องต่างๆทางการเมืองตามที่สื่อมวลชนนำเสนอมากกว่าจะนำข้อมูลข่าวสารต่างๆ มาพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง

Wackman (1966) ที่ศึกษาเกี่ยวกับบทบาทของสื่อมวลชนต่อการตัดสินใจทางการเมืองของเยาวชนที่ศึกษาอยู่ในระดับอุดมศึกษา พบว่า สื่อมวลชนมีอิทธิพลต่อการค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับการเมืองของเด็กในระดับสูง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงของการหาเสียงเลือกตั้งทั่วไป สื่อมวลชนถือว่ามีบทบาทสำคัญในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งแก่เยาวชน นอกจากนี้ บ่อยครั้งที่การตัดสินใจของเยาวชนจะโน้มเอียงตามที่สื่อมวลชนนำเสนอ

เช่นเดียวกับ Pye (1963) ได้พบว่า สื่อมวลชนมีบทบาทสำคัญในการเลือกตั้ง สื่อมวลชนถือว่ามีบทบาทสำคัญในการกระจายข้อมูลข่าวสารต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นนโยบายของผู้ลงสมัครแข่งขัน ข้อมูลข่าวสาร รายละเอียด กฎเกณฑ์ต่างๆ ให้แก่เยาวชนในระดับสูง และที่สำคัญ สื่อมวลชนยังมีอิทธิพลในการกำหนดกฎเกณฑ์ของสังคมเพื่อเป็นแนวทางในการตัดสินใจทางการเมืองให้แก่เยาวชนอีกด้วย

2. แหล่งข้อมูลจากการสื่อสารระหว่างบุคคล (Interpersonal Communication) เป็นการติดต่อระหว่างบุคคลต่อบุคคล เพื่อที่จะถ่ายทอดข่าวสารระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสาร โรเจอร์ส ได้กล่าวถึงความเปลี่ยนแปลงอันอาจเกิดขึ้นได้ ในกรณีที่เราได้มีการติดต่อกับผู้อื่น เช่น กับผู้นำทางความคิด ได้แก่ นักการเมือง กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ฯลฯ การติดต่อกับญาติ เพื่อนฝูงที่รู้จัก หรือเจ้าหน้าที่ทางราชการ ก็อาจมีผลต่อการติดตามข่าวสารทางการเมืองได้เช่นกัน นักปราชญ์ทางสื่อมวลชนหลายท่านยอมรับความสำคัญของการสื่อสารระหว่างบุคคลว่ามีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของบุคคลมากกว่าอิทธิพลของสื่อมวลชนเสียอีก โรเจอร์ส กล่าวเพิ่มเติมอีกว่า สื่อมวลชนมีความสำคัญในการเพิ่มพูนความรู้ แต่การสื่อสารระหว่างบุคคลช่วยให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ (Everett M. Rogers and Floyd F. Shoemaker, 1971) สำหรับการสื่อสารทางการเมืองนั้น นักรัฐศาสตร์ กล่าวว่า ความรู้ทางการเมืองส่วนมากได้มาจากการสังสรรค์ระหว่างบุคคล (James Barber, 1969)

ในส่วน of เยาวชนนั้น Piaget (อ้างแล้ว) กล่าวว่าธรรมชาติของเด็กวัยนี้ ข้อมูลข่าวสารที่ได้รับหรือพฤติกรรมที่แสดงออกของ บุคคลที่มีอิทธิพลต่อการเสาะแสวงหาข้อมูลดังกล่าว จะประกอบไปด้วยทั้งบุคคลภายในครอบครัวและบุคคลภายนอกครอบครัว และมักจะเป็นผู้ที่สูงวัยกว่าและเพื่อนร่วมวัย เช่น บิดา มารดา ญาติพี่น้อง ครู อาจารย์ และเพื่อนสนิท ข้อมูลข่าวสาร การคิดการตัดสินใจในประเด็นปัญหาต่างๆ รวมไปถึงพฤติกรรมของเด็กวัยนี้ บุคคลดังกล่าวล้วนมีอิทธิพลต่อเป็นอย่างมาก

Almond and Powell (1976) ยังได้กล่าวว่าบุคคลใกล้ชิด เช่น ครอบครัวเป็นตัวการในการอบรมกล่อมเกล่าในการใช้ข้อมูลเพื่อดำเนินกิจกรรมที่มีอิทธิพลสูงของเยาวชน โดยมีความต่อเนื่องทั้งระยะยาวทั้งโดยตรงและทางอ้อม ประสบการณ์ของเด็กเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในครอบครัวจะส่งผลต่อความรู้สึกมีความสามารถในการตัดสินใจในเรื่องต่างๆ โดยเฉพาะเรื่องการเมือง สามารถสร้างทักษะเกี่ยวกับการมีปฏิสัมพันธ์ทางการเมือง และนำไปสู่การมีส่วนร่วมทางการเมืองในอนาคต

ถ้าจะเปรียบเทียบกันระหว่างการสื่อสารระหว่างบุคคล กับการสื่อสารมวลชนแล้ว งานวิจัยต่างๆมักพบว่า การสื่อสารระหว่างบุคคลนั้นมีอิทธิพลในการโน้มน้าวใจมากกว่าการสื่อสารมวลชน เช่น Mcleod, Backer and Byrnes (1974) ที่พบว่า การสื่อสารระหว่างบุคคลเป็นปัจจัยสำคัญ ในการตัดสินใจขั้นสุดท้ายในการลงคะแนนเสียงให้ผู้สมัครในช่วงที่มีการรณรงค์หาเสียง นอกจากนี้ Katz and Lazarsfeld (1955) ก็ยังเห็นพ้องต้องกันว่า การสื่อสารระหว่างบุคคลมีผลต่อการทำให้ผู้รับสารยอมรับที่จะเปลี่ยนแปลงทัศนคติทางการเมืองมากที่สุด

James Barber (1969) นักวิชาการด้านรัฐศาสตร์ยังได้กล่าวว่า ความรู้ทางการเมืองรวมถึงการตัดสินใจทางการเมืองนั้นส่วนมากจะได้มาจากการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างบุคคล เขามองว่า การสื่อสารระหว่างบุคคลเป็นการสื่อสารที่มีความสำคัญเป็นอันดับแรก ส่วนการสื่อสารทางด้านสื่อมวลชนนั้นจะมีบทบาทสำคัญรองลงมา การที่นักการเมืองได้พบปะพูดคุยกับประชาชนย่อมมีประสิทธิผลที่ดีกว่าการกระจายข่าวสารต่างๆ ออกไปทางสื่อมวลชน แต่กรณีที่มีการสื่อสารระหว่างบุคคลไม่สามารถกระจายไปได้ทั่วถึง สื่อมวลชนจะเข้ามามีบทบาทสำคัญในการให้ข้อมูลเกี่ยวกับทางด้านการเมือง เช่น นักการเมือง ผู้สมัครรับเลือกตั้ง ผลงานที่ผ่านมา เป็นต้น

เช่นเดียวกับที่นักรัฐศาสตร์มองว่า การสื่อสารระหว่างบุคคลเป็นการสื่อสารที่มีความสำคัญเป็นปฐม ส่วนการสื่อสารทางด้านสื่อมวลชนนั้นจะมีบทบาทสำคัญรองลงมา การที่นักการเมืองได้พบปะพูดคุยกับประชาชนนั้นย่อมดีกว่าการที่กระจายข่าวสารต่างๆ ออกไปทางสื่อมวลชน แต่กรณีที่มีการสื่อสารระหว่างบุคคลไม่สามารถกระจายไปได้ทั่วถึง สื่อมวลชนจะเข้ามามีบทบาทสำคัญในการทำให้ประชาชนรู้จักพรรคการเมือง ผู้นำของรัฐบาล และผลงานของรัฐบาล (เลวี วงษ์มณฑา , 2537) อย่างไรก็ตาม การสื่อสารมวลชนก็เป็นปัจจัยช่วยส่งเสริมหรือสนับสนุน (Reinforcement) ให้เกิดความสัมฤทธิ์ผลในการโน้มน้าวใจผู้รับสารได้รวดเร็วยิ่งขึ้นเมื่อใช้ควบคู่กับสื่อบุคคล

3. แหล่งข้อมูลข่าวสารจากสื่อเฉพาะกิจ สื่อเฉพาะกิจ (Specialized Media) หมายถึง สื่อที่จัดทำขึ้นเพื่อโอกาสพิเศษ เพื่อใช้ในการรณรงค์ เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ ชักจูงใจ หรือให้ความรู้ขององค์กรหรือหน่วยงานต่างๆ รวมทั้งการเผยแพร่สิ่งใหม่ๆ สู่อุตสาหกรรม สำหรับสังคมไทย สื่อเฉพาะกิจเป็นเรื่องจำเป็นเพราะประเทศไทยเป็นประเทศกำลังพัฒนา สื่อเฉพาะกิจนั้นจัดว่าเป็นแขนงหนึ่งของสื่อมวลชน แต่ได้พัฒนาเนื้อหาเพื่อให้ประโยชน์เป็นเรื่องราวๆ ไป ฉะนั้น สื่อเฉพาะกิจนี้โดยทั่วไปมีกลุ่มประชาชนที่เป็นเป้าหมายแน่นอน มีการส่งเนื้อหาต่างๆ อันจะเป็นประโยชน์เฉพาะแก่ประชาชนกลุ่มนั้นๆ การผลิตไม่ยุ่งยากการนำเสนอเนื้อหาเป็นไปอย่างง่ายดาย ตัวอย่างเช่น จากการวิจัยการใช้สื่อสิ่งพิมพ์เฉพาะกิจในโครงการอีสานเขียว พบว่า เข้าถึงประชากรประมาณร้อยละ 60 (สากล ไพเราะ, 2532) และผลการวิจัยพฤติกรรมกรับข่าวสารที่มีผลต่อการยอมรับการปลูกกาแพชของเกษตรกร แสดงว่าสื่อเฉพาะกิจให้ผลรองลงมาจากสื่อบุคคล (พรพิมล วรดิถก, 2524)

สื่อทั้งสามประเภทนี้ ต่างก็มีบทบาทหน้าที่แตกต่างกันในกระบวนการสังคมประเภททางการเมือง ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับลักษณะเฉพาะของสื่อแต่ละประเภท รวมทั้งความสนใจของเยาวชนผู้เปิดรับข่าวสารที่มีต่อสื่อแต่ละประเภทด้วย และเนื่องจากในปัจจุบันจะเห็นได้อย่างชัดเจนว่าสื่อใหม่อย่างอินเทอร์เน็ตกำลังเป็นที่นิยมเป็นอย่างมาก เพราะอินเทอร์เน็ตนับเป็นสื่อที่มีคุณสมบัติโดดเด่นและได้เปรียบสื่อแบบเก่า อันได้แก่ วารสาร นิตยสาร หนังสือพิมพ์ วิทยุ หรือแม้กระทั่งโทรทัศน์ ในหลายๆแง่มุม ทั้งในด้านความรวดเร็ว ความสะดวกสบาย และการมีข้อมูลปริมาณมากและหลากหลาย ไม่เว้นแม้แต่ข้อมูลข่าวสารในด้านการเมือง(เสรี วงษ์มณฑา, อ้างแล้ว)

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำแนวคิดนี้มาประกอบในการศึกษาถึงบทบาทและอิทธิพลของสื่อแต่ละประเภทที่มีผลต่อการคิดพิจารณาข้อมูลข่าวสารเพื่อนำมาใช้ประกอบในการณกำหนดเกณฑ์ในการตัดสินใจจะคะแนนให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งของเยาวชนในท้ายที่สุด

### **ความแตกต่างระหว่างบุคคลกับการแสวงหาข้อมูลข่าวสารของเยาวชน**

ปกติแล้วบุคคลมีความแตกต่างกันในทางจิตวิทยา เช่น ทักษะสติ ค่านิยม ความเชื่อ ทำให้ความสนใจในการแสวงหาข่าวสารหรือตีความข่าวสารจากสื่อมวลชน แตกต่างกัน (De Fleur, 1966 อ้างถึงในอนรรุทธิ กามิด, 2541)



Defleur ได้เสนอหลักการพื้นฐานเกี่ยวกับทฤษฎีความแตกต่างระหว่างบุคคลไว้ ดังนี้ (De Fleur, 1966 อ้างถึงในอนุรุทธิ์ กามิต, อ้างแล้ว)

1. มนุษย์เรามีความแตกต่างกันอย่างมากในด้านองค์ประกอบทางจิตวิทยาส่วนบุคคล
2. ความแตกต่างนี้ บางส่วนมาจากลักษณะแตกต่างทางชีวภาพ หรือทางร่างกายของแต่ละบุคคล แต่ส่วนใหญ่แล้วจะมาจากความแตกต่างที่เกิดจากการเรียนรู้
3. มนุษย์ที่ถูกเลี้ยงดูภายใต้สภาพการณ์ต่าง ๆ จะเปิดรับความคิดเห็นแตกต่างกันไปอย่างกว้างขวาง
4. การเรียนรู้จากสิ่งแวดล้อมทำให้เกิดทัศนคติ ค่านิยมและความเชื่อที่รวมเป็นลักษณะทางจิตวิทยาส่วนบุคคลที่แตกต่างกันไป

จากเงื่อนไขข้างต้น De Fleur(อ้างแล้ว) ได้ชี้ให้เห็นว่าข่าวสารต่าง ๆ เปรียบเสมือนสิ่งเร้าที่ทำให้ผู้รับสารแต่ละคนมีการตอบสนองต่างกัน รวมทั้งสร้างลักษณะความแตกต่างของบุคคลด้วย

อย่างไรก็ตาม De Fleur(อ้างแล้ว) ได้อธิบายเพิ่มเติมว่า บุคคลที่มีคุณลักษณะทางสังคมคล้ายคลึงกัน เช่น การศึกษา รายได้ อาชีพ ศาสนา อายุ เพศ ภูมิภาค ฯลฯ จะมีพฤติกรรมการสื่อสารมวลชนคล้ายคลึงกัน เช่น การเปิดรับสื่อมวลชน ความชอบต่อสื่อประเภทต่าง ๆ และผลของการสื่อสาร โดยบุคคลเหล่านี้จะมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและอุปนิสัยในการใช้สื่อร่วมกัน (อัษฎนิภรณ์ นิลอรุณ, 2538)

Schramm (1973) ยังได้กล่าวถึงองค์ประกอบด้านต่างๆ ในการเลือกรับข่าวสารของผู้รับสารไว้ดังนี้

1. ประสบการณ์ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ผู้รับสารแสวงหาข่าวสารแตกต่างกัน
2. การประเมินสารประโยชน์ของข่าวสาร ผู้รับสารจะแสวงหาข่าวสารเพื่อสนองจุดประสงค์ของตนอย่างไรก็ตามอย่างใดอย่างหนึ่ง
3. ภูมิหลังที่แตกต่างกัน ทำให้มีความสนใจที่แตกต่างกันด้วย
4. ระดับการศึกษาและสภาพแวดล้อม ทำให้มีความแตกต่างกันในพฤติกรรมการเลือกรับสื่อและเนื้อหาของข่าวสาร
5. ความสามารถในการรับสาร เกี่ยวกับสภาพร่างกายและจิตใจที่เป็นตัวทำให้พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารแตกต่างกันไป
6. บุคลิกภาพ ซึ่งมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทัศนคติการโน้มน้ำหนัก ตลอดจนพฤติกรรมของผู้รับสาร

7. อารมณ์ สภาพทางอารมณ์ของผู้รับสารจะทำให้ผู้รับสารเข้าใจ หรืออาจจะเป็นอุปสรรคต่อความเข้าใจความหมายของข่าวสารก็ได้

8. ทักษะก็จะเป็นตัวกำหนดท่าทีของการรับข่าวสารและตอบสนองต่อข่าวสารที่ได้พบ

Piaget (1954) กล่าวว่า เยาวชนแต่ละคนจะมีพฤติกรรมในการแสวงหาข้อมูลข่าวสารที่แตกต่างกันไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับปัจจัยของแต่ละบุคคลที่แตกต่างกัน ซึ่ง Piaget ได้ให้ความสำคัญต่อความแตกต่างเชิงคุณสมบัติเฉพาะตัวของเด็กวัยนี้ โดยที่ความแตกต่างในด้านของเพศนั้น มักจะทำให้พฤติกรรมในการคิดการตัดสินใจและเสาะหาข้อมูลข่าวสารของพวกเขาแตกต่างกันไป โดยที่งานวิจัยของ Lane (1972) แสดงให้เห็นว่าผู้หญิงกับผู้ชายมีความแตกต่างกันอย่างมาก ทั้งในความคิด ค่านิยม และทัศนคติ อันมีผลให้เกิดการตัดสินใจที่แตกต่างกัน ทั้งนี้เพราะวัฒนธรรมและสังคม กำหนดบทบาทและกิจกรรมของทั้งสองเพศไว้ต่างกัน ผู้หญิงมักจะเป็นเพศที่อ่อนไหวและถูกชักจูงได้ง่ายจากสื่อต่างๆมากกว่าเพศชาย นอกจากนี้ระดับของการคิดการตัดสินใจและการแสวงหาข้อมูลที่แตกต่างกันก็เป็นผลมาจากระดับสติปัญญา รวมไปถึงระดับความรู้ที่ต่างกันไปในของเยาวชนด้วยเช่นกัน

ขวัญเรือน กิติวัฒน์ (2531) ยังได้กล่าวอีกว่า ธรรมชาติของเยาวชนในการที่จะเปิดรับแสวงหาข่าวสารต่อสถานการณ์ต่างๆจากแหล่งใด อย่างไร มีปัจจัยที่กำหนดไว้ 2 ปัจจัยดังนี้

1. ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมส่วนตัว ลักษณะที่ต่างกันของเยาวชนได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา ระดับของสมอง หรืออาชีพและระดับรายได้ ซึ่งเป็นผลสืบเนื่องมาจากลักษณะทางครอบครัว การอบรมเลี้ยงดู ตลอดจนอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ต่างกัน จะทำให้เกิดความแตกต่างกันของการแสวงหาข้อมูลข่าวสารต่างๆ รวมถึงการตัดสินใจต่อสถานการณ์

2. ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ทางสังคม ปกติเด็กวัยนี้มักจะยึดติดอยู่กับกลุ่มอ้างอิง (Reference Group) อย่างเช่นกลุ่มเพื่อน ดังนั้น ในการแสวงหาข้อมูลหรือพฤติกรรมในการตัดสินใจที่จะแสดงออกผ่านทางพฤติกรรมใดๆ ก็มักจะคล้อยตามกลุ่ม เพื่อให้เป็นที่ยอมรับของกลุ่ม

งานวิจัยนี้มุ่งศึกษาถึงในด้านคุณสมบัติส่วนตัวที่แตกต่างกันไปของเยาวชน อันประกอบไปด้วย เพศ อายุ ระดับสถานศึกษา ประสบการณ์ในการออกเสียงเลือกตั้งทางเมือง และระดับความรู้ทางการเมืองว่าจะส่งผลต่อการแสวงหาข้อมูลข่าวสารเพื่อกำหนดเกณฑ์การตัดสินใจเลือกผู้สมัครจากแหล่งข้อมูลต่างๆ แตกต่างกันหรือไม่

อย่างไรก็ตาม Bless, Fridler and Strack(2004: 20-28) กล่าวว่า ตามปกติแล้วมนุษย์ไม่สามารถจะประมวลผลข้อมูลข่าวสารสารสนเทศที่มีอยู่อย่างมากมายได้หมดภายในได้เวลาและ

สถานการณ์เฉพาะหน้าได้อย่างสมบูรณ์ เราไม่สามารถรับรู้สิ่งเร้าหรือข้อมูลข่าวสารที่แวดล้อมเราอยู่ทั้งหมดได้ แต่จะเลือกรับรู้เพียงบางส่วน โดยอาศัยการเข้ารหัสจากความรู้เดิมบางส่วนบ้าง และเลือกเก็บความหมายนั้นเพียงบางส่วนในความทรงจำ เช่นเดียวกันกับข้อมูลข่าวสารในช่วงของการเลือกตั้ง เยาวชนไม่สามารถที่จะรับรู้และประมวลผลข้อมูลข่าวสารที่มีอยู่อย่างมากมายได้ทั้งหมด แต่จะเลือกรับรู้เพียงบางส่วน เช่นข้อมูลข่าวสารเฉพาะผู้สมัครหรือพรรคการเมืองที่พวกเขาชื่นชอบ หรือเลือกรับรู้เฉพาะข้อมูลในด้านบวกของผู้สมัครที่เขาต้องการลงคะแนนให้ เป็นต้น นอกจากการเลือกรับรู้แล้ว มนุษย์ยังทำให้กระบวนการรับรู้ที่ซับซ้อนและยุ่งยากขึ้นด้วยการใช้ mental shortcut และ heuristic ซึ่งเป็นการใช้ความคิดที่เกิดขึ้นฉับพลัน โดยสิ้นเปลืองการคิดพิจารณาน้อยในระยะเวลาสั้น ดังนั้นการประมวลผลข้อมูลข่าวสารเพื่อตัดสินใจในท้ายที่สุดจึงบกพร่อง มีอคติ และขาดประสิทธิภาพได้ ข้อจำกัดในการประมวลผลข้อมูลข่าวสารต่างๆของมนุษย์สามารถอธิบายได้จากแนวคิดเรื่องการประมวลผลสารสนเทศ

### การประมวลผลสารสนเทศ

โดยทั่วไปในกระบวนการประมวลผลข้อมูลข่าวสารสารสนเทศต่างๆ มนุษย์จะรับรู้ตัวกระตุ้นที่แวดล้อมอยู่ หลังจากนั้นก็จะเข้ารหัสหรือใส่ความหมายให้กับตัวกระตุ้นนั้น ซึ่งจะต้องอาศัยความรู้ที่มีมาก่อนซึ่งเก็บไว้ในความทรงจำ โดยถูกเรียกมาเป็นอันดับแรก หลังจากที่ได้เข้ารหัสแล้วก็จะเก็บชุดความหมายนั้นไว้ในความทรงจำ ซึ่งมีผลใช้ในการประเมินสถานการณ์ในอนาคต โดยนำไปสู่การตีความ และการตัดสินใจ โดยส่วนใหญ่ในท้ายที่สุดของกระบวนการบุคคลจะแสดงพฤติกรรมตอบสนอง

ทั้งนี้ Bless, Friedler and Strack (อ้างแล้ว) ได้เสนอประเด็นสำคัญในการประมวลผลสารสนเทศ ซึ่งมีกล่าวอ้างถึงเสมอ ดังนี้

1. การทำงานร่วมกันระหว่างสารสนเทศที่มากกระตุ้นและความรู้เดิม (The interplay of stimulus information and prior knowledge) ในกระบวนการคิดของมนุษย์ เมื่อมีสารสนเทศกระตุ้นการรับรู้ของเรา ก็จำเป็นต้องเข้ารหัสเพื่อทราบความหมาย ซึ่งต้องอาศัยความรู้เดิมที่มีมาก่อน เช่น หากพูดถึงบรรณารักษ์ เราก็จะเรียกความทรงจำที่เก็บความรู้เดิมหรือภาพตัวแทน (stereotype) เกี่ยวกับบรรณารักษ์ ก็จะทำให้เข้าใจได้ทันที หากสารสนเทศใหม่ที่รับรู้ไม่สอดคล้องกับความรู้เดิมก็อาจปรับเปลี่ยนหรือเพิ่มเติมคำอธิบายใหม่ ก่อนจะเก็บสารสนเทศนั้นไว้ในความทรงจำ ดังนั้นในการประมวลผลสารสนเทศจะต้องอาศัยสารสนเทศที่มากกระตุ้น

เรียกว่า bottom-up processing ในการรับรู้เบื้องต้น ก่อนจะเชื่อมโยงเข้ากับความรู้เดิม ซึ่งเรียกว่า top-down processing ตามความรู้เดิมที่มีมาก่อน หรือกล่าวได้ว่า สิ่งเร้าใหม่ไม่สามารถเปลี่ยนแปลงภาพตัวแทนที่บันทึกไว้ในความทรงจำได้ แต่ไม่ว่าจะยึดเอาการประมวลผลแบบใดก็ตาม ทั้งสองรูปแบบดังกล่าวก็ต้องทำงานร่วมกันในกระบวนการคิดของมนุษย์

2. ศักยภาพในการประมวลผลอันจำกัดของมนุษย์ซึ่งต้องอาศัยทางลัด (The limitation of human processing capacity requires simplifications and shortcuts) มนุษย์ไม่สามารถจะประมวลผลสารสนเทศที่มีอย่างมากมายได้หมด ภายใต้อำนาจและสถานการณ์เฉพาะหน้าได้อย่างสมบูรณ์ เราไม่สามารถรับรู้สิ่งเร้าที่แวดล้อมอยู่ได้ทั้งหมด แต่จะเลือกรับรู้เพียงบางส่วน โดยอาศัยการเข้ารหัสจากความรู้เดิมบางส่วน และเลือกเก็บความหมายนั้นเพียงบางส่วนในความทรงจำ นอกจากการเลือกประมวลผลแล้ว มนุษย์ยังทำให้กระบวนการรับรู้สั้นลงและง่ายขึ้น ด้วยการใช้ mental shortcut และ heuristic ซึ่งเป็นการประมวลผลโดยทั่วไปจึงบกพร่องและมีอคติ เป็นเหตุให้การตัดสินใจไปไม่ถึงระดับที่ใช้เหตุผลสมบูรณ์ ซึ่งสอดคล้องกับข้อเสนอของ Hogart(2000) ที่กล่าวว่ามนุษย์ไม่สามารถประมวลผลสารสนเทศที่ท่วมท้นได้ เราจึงอาศัยอคติส่วนบุคคลในการตัดสินใจหรือตีความ

3. ปริมาณการประมวลผล (Amount of processing) มนุษย์จำเป็นต้องประมวลผลสิ่งเร้าที่หลากหลายต่าง ๆ ในเวลาเดียวกัน ดังนั้นเราจึงต้องมีการจัดทรัพยากรในการประมวลผล (processing resource allocation) ในแต่ละสถานการณ์ต่างกัน สถานการณ์หรือสิ่งเร้าที่ต้องอาศัยการประมวลผลสูงก็ต้องใช้ทรัพยากรการประมวลผลสูง ทั้งนี้ แรงจูงใจในการประมวลผล (processing motivation) ซึ่งได้แก่ เรื่องที่เราสนใจมีความสำคัญ หรือมีความเกี่ยวข้องกับตนเองสูง เป็นปัจจัยสำคัญในการจัดทรัพยากรการประมวลผล และแรงจูงใจในการประมวลผลสามารถเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลาหลังจากที่ประเมินสิ่งเร้าใหม่ที่อาจมีความสำคัญกว่า

4. การประมวลผลแบบอัตโนมัติและแบบควบคุม (Automatic and control process) Automatic process หรือการประมวลผลอัตโนมัติ เกิดขึ้นโดยไม่ได้ตั้งใจและอาศัยการใช้ความคิดเพียงเล็กน้อย ซึ่งไม่อยู่ภายใต้การรับรู้ (awareness) เช่น การรับรู้สารสนเทศใหม่เมื่อเข้ารหัสแล้วเพื่อตีความ อาจมีความคิดบางอย่างเกิดขึ้นอย่างอัตโนมัติ หรือ ในการขับรถบนเส้นทางที่คุ้นเคย เราอาจใช้การประมวลผลอัตโนมัติควบคุมการขับรถชั่วคราว โดยเราสามารถคิดเรื่องอื่น ๆ ไปด้วยในช่วงที่รถกำลังแล่นไปอย่างปกติ ส่วนการประมวลผลแบบควบคุมต้องอาศัยการคิดพิจารณาและการประมวลผลสูงรวมทั้งอยู่ภายใต้การรับรู้ ในกระบวนการประมวลผล

สารสนเทศบางครั้ง เราอาจต้องใช้ทั้งสองประเภทร่วมกัน เช่น การขับรถในเส้นทางที่ไม่คุ้นเคย จึงจำเป็นต้องใช้การประมวลผลสูง แต่หลังจากที่พบเส้นทางที่คุ้นเคยแล้วก็สามารถประมวลผลสารสนเทศแบบอัตโนมัติได้

### ทฤษฎีการประมวลผลสารสนเทศ

จะเห็นได้ว่าการประมวลผลสารสนเทศของมนุษย์อยู่ภายใต้ข้อจำกัดเรื่องศักยภาพของมนุษย์ ซึ่ง Weed&McBride ได้กล่าวว่า กลไกการประมวลผล (processing mechanism) ก็อยู่ภายใต้ข้อจำกัดเรื่องเวลาเช่นเดียวกัน โดยในการคัดแยกสารสนเทศได้พัฒนาตั้งแต่การรู้จักสัญชาตญาณในการอยู่รอดของการเป็นผู้ล่า ในนาทียี่ผู้ล่าออกล่าเหยื่อต้องตัดสินใจอย่างรวดเร็ว จนแทบไม่มีเวลาที่จะใช้ความคิดหรือประมวลผลสารสนเทศ และไม่จำเป็นต้องรอการตอบรับจากสมองก่อนจะแสดงพฤติกรรม เพราะมีฉับนั้นแล้วเหยื่อก็คงจะไหวตัวทัน และผู้ล่าก็จะอดตาย

อย่างไรก็ตามนักจิตวิทยาอีกฝ่ายหนึ่งได้แย้งว่า กลไกการประมวลผลของมนุษย์พัฒนาไปมากกว่าการล่าเหยื่อ เพราะธรรมชาติของมนุษย์นั้นอ่อนแอและปกกันตนเองไม่ได้ (weak and defenseless) เมื่อเทียบกับผู้ล่าประเภทอื่น แต่มนุษย์รู้จักการสร้างสัมพันธภาพกับผู้อื่นในสังคม โดยการประมวลผลสารสนเทศส่วนใหญ่ใช้กับการตีความอากัปกริยาของผู้อื่น ทำให้รู้ว่าผู้อื่นรู้สึกอย่างไรต่อตนเอง และคาดเดาได้ว่าเขาจะทำอะไรต่อไป

ทฤษฎีการประมวลผลสารสนเทศ ยังเน้นย้ำเรื่องการแยกแยะข้อมูลข่าวสารสารสนเทศของมนุษย์ โดยมนุษย์สามารถจัดระบบสารสนเทศที่ท่วมทับได้ในแต่ละวัน โดยคัดกรอง (filter) สารสนเทศให้เหลือเพียงเล็กน้อยเท่านั้น ส่วนสารสนเทศที่ไม่เกี่ยวข้องก็จะถูกแยกออกและลืมในที่สุด หลังจากนั้นก็จะลำเลียงสารสนเทศสู่ระบบความคิดและการประมวลผล ต่อจากนั้นก็เก็บรักษาสารสนเทศที่ถูกย่นย่อลงไปอีก ให้อยู่ในความจำระยะยาว (long-term memory) ทั้งนี้การคัดกรองหรือแยกแยะสารสนเทศนั้นเป็นไปโดยธรรมชาติ เราสามารถนั่งอ่านหนังสือพิมพ์ในขณะที่มีสิ่งเร้ามากระตุ้นจากสิ่งแวดล้อมอยู่ตลอด เช่น อาจมีคนนั่งคุยกันอยู่ในบริเวณนั้น อาจมีเสียงรถยนต์แล่นผ่านไปมา หรืออาจเปิดโทรทัศน์อยู่ใกล้ ๆ สิ่งเร้าเหล่านี้สามารถเบี่ยงความสนใจเราได้ แต่เราก็ยังสามารถเข้าใจสิ่งที่กำลังอ่านได้ ก็เพราะเรารู้จักการแยกแยะสารสนเทศในชีวิตประจำวัน

ส่วนความจำกัดในการประมวลผลนั้น เนื่องจากเรารับรู้สารสนเทศได้เพียงเล็กน้อย สารสนเทศที่คิดว่าสำคัญที่สุดเท่านั้นที่จะเข้าสู่กระบวนการประมวลผล นอกจากนี้เรายังมีระบบลดการใช้ความคิดที่เรียกว่า การประมวลผลแบบกิจวัตร (routinized processing of information) ซึ่งคล้ายกับ automatic processing ของ Bless, Friedler และ Strack โดยเราอาศัยการประมวลผลสารสนเทศอัตโนมัติกับเรื่องทั้งปวงที่เกิดขึ้นอย่างปกติในแต่ละวัน ยกเว้นว่าจะตรวจสอบพบความผิดปกติได้ หรือการประมวลผลสารสนเทศอัตโนมัติล้มเหลว ก็จะต้องแทรกแซงด้วยกระบวนการใช้ความคิดหรือการใช้ control processing นั่นเอง แต่บางครั้งการแทรกแซงดังกล่าวก็ไม่ทัน ทำให้เกิดความผิดพลาดได้

เป็นธรรมชาติของมนุษย์ที่สามารถประมวลผลสารสนเทศได้เพียงเล็กน้อย ท่ามกลางความจำกัดต่าง ๆ ทั้งเรื่องเวลา ความรู้ และศักยภาพในการประมวลผลของมนุษย์จึงนำไปสู่การใช้ความคิดเชิงรวบรัด ซึ่งเป็นกลยุทธ์หนึ่งในการตัดสินใจหรือแก้ปัญหาอย่างรวดเร็ว โดยอาศัยการใช้ความคิดและข้อมูลข่าวสารเพียงเล็กน้อยได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสถานการณ์ด้านการเมืองซึ่งข้อมูลข่าวสารทางด้านการเมืองนั้นมีความซับซ้อนสูง สถานการณ์ดังกล่าวสื่อมวลชนอาจมีบทบาทสำคัญต่อการประมวลผลข้อมูลข่าวสารต่างๆแก่เยาวชนในช่วงของการเลือกตั้ง ซึ่งกาญจนา แก้วเทพ(อ้างแล้ว) ได้กล่าวถึงอิทธิพลจากสื่อมวลชนในการกำหนดเกณฑ์ในการพิจารณาแก่สาธารณชนไว้ว่า สื่อมวลชนได้เลาะเล็มตัดแต่ง (Priming) การตัดสินใจหรือข้อสรุปทางการเมืองบางประการเท่านั้นมานำเสนอต่อผู้รับสาร โดยตัดทิ้งบรรดารายละเอียดอื่นๆออกไปเพื่อตัดเย็บให้เหมาะสมกับแบบแผนการรับรู้ (Schema) ของผู้รับสาร โดยที่สื่อมวลชนอาจไม่สามารถชักนำการตัดสินใจได้ แต่ข้อสรุปจากเนื้อหาข่าวก็มีน้ำหนักในการตัดสินใจได้ อาจกล่าวได้ว่า สื่อมวลชนได้ดีความสารสนเทศในเบื้องต้นให้แก่ผู้รับสาร แม้ว่าผู้รับสารจะเปลี่ยนแปลงทัศนคติในภายหลัง แต่ก็อาจเป็นไปอย่างมีอคติได้

Severin and Tankard (2001) อธิบายถึง การชูประเด็น (Priming) ว่าเป็นกระบวนการซึ่งสื่อมวลชนมุ่งให้ความสนใจต่อประเด็นบางอย่างหรือบางเรื่อง แต่ละเลยหรือไม่สนใจด้านอื่น ๆ ซึ่งมีผลต่อการกำหนดเกณฑ์ประกอบการวินิจฉัยหรือประเมินให้กับสาธารณะ การที่สื่อมวลชนให้ความสนใจในการนำเสนอประเด็นปัญหาใด มีอิทธิพลทำให้สาธารณะประเมินบุคคลหรือสถานการณ์ใด ๆ โดยใช้เกณฑ์จากประเด็นที่รับรู้ผ่านสื่อมวลชนขณะนั้น และมองข้ามประเด็นอื่น ๆ ไป เช่น ในการเลือกตั้ง สื่อมวลชนอาจให้ความสำคัญชูประเด็นเกี่ยวกับนโยบายแก้ไขปัญหายาเสพติด ทำให้เยาวชนพิจารณาตัดสินใจจากเกณฑ์ในด้านนโยบายในการแก้ไข

ปัญหาจรรยาและยาเสพติดของผู้สมัครพรรคการเมืองต่างๆ ตามที่สื่อมวลชนเสนอโดยมิได้  
พิจารณานโยบายด้านอื่นๆ ประกอบด้วย เป็นต้น

นอกจากนี้การที่มนุษย์สามารถประมวลผลสารสนเทศได้เพียงเล็กน้อย ท่ามกลางความ  
จำกัดต่างๆ ทั้งเรื่องเวลา ความรู้ และศักยภาพในการประมวลผลข้อมูลข่าวสารสารสนเทศต่างๆ  
ยังอาจทำให้มนุษย์เลือกใช้การพิจารณายอมรับข้อมูลข่าวสารสารสนเทศต่างๆ โดยการอาศัยเพียง  
นัยยะง่ายๆ เช่น ความมีชื่อเสียง ความน่าเชื่อถือ ความคิดเห็นส่วนใหญ่ หรือกระแสสังคม ใน  
การตัดสินใจในที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงของการเลือกตั้งนั้น นักวิชาการ สื่อมวลชน หรือ  
ผู้ทรงคุณวุฒิทางการเมือง ได้ออกมาแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์ ซึ่งทำให้  
เยาวชนซึ่งมีความรู้ความเข้าใจ และความตระหนักถึงความสำคัญในการเลือกตั้งค่อนข้างน้อย  
อาจใช้ข้อมูลข่าวสารจากแหล่งข่าวสารดังกล่าวเพื่อตัดสินใจโดยมิได้คิดพิจารณาข้อเท็จจริงอย่าง  
รอบคอบ ซึ่งอาจจะส่งผลโดยตรงต่อประสิทธิภาพในการตัดสินใจในการเลือกตั้งได้ในที่สุด  
ปรากฏการณ์ดังกล่าวสามารถอธิบายได้จากการพิจารณายอมรับข้อมูลข่าวสารเพื่อการโน้มน้าว  
ใจ

### การพิจารณายอมรับข้อมูลข่าวสารเพื่อการโน้มน้าวใจ

Petty and Cacioppo (อ้างถึงใน Brock C.T. and Shavitt S., 1994) กล่าวว่า  
ในการรับสารตามปกติแล้ว “ผู้รับสารต้องการจะมีทั้งความเชื่อ และเจตคติที่ถูกต้อง เพื่อที่ทั้ง  
สองสิ่งนี้จะช่วยให้พวกเขา รับมือกับปัญหาต่างๆ ในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้อง” แต่เนื่องจาก  
ในชีวิตประจำวันมีเรื่องราวต่างๆ มากมายที่เข้ามาเพื่อให้ผู้รับสารแต่ละคนตัดสินใจ ดังนั้น จึง  
เป็นไปได้ ที่ผู้รับสารจะใช้ความพยายามในการคิดพิจารณา ที่เท่ากัน กับทุกๆ เรื่อง หรือทุก  
เหตุการณ์ ที่ผ่านเข้ามาในแต่ละวัน ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการประมวลผลสารสนเทศที่ได้  
ชี้ให้เห็นถึงข้อจำกัดของมนุษย์ในการคิดพิจารณาข้อมูลข่าวสารต่างๆ ทั้งนี้ มีปัจจัยบางปัจจัยที่  
เป็นตัวกำหนดให้วิธีการรับสารนั้นๆ แตกต่างกันไป

เส้นทางหลัก (Central route) และเส้นทางรอง (Peripheral route)

Petty and Cacioppo (1986, อ้างถึงในจวงจันท์ หอมจันทนากุล, 2541) กล่าวว่า  
บุคคลที่มีแรงจูงใจ (Motivation to process) และ/หรือความสามารถในการคิดพิจารณาสาร  
(Ability to process) จะมีความน่าจะเป็นในการที่จะคิดพิจารณาสารสูง (High in likelihood to

elaborate) ในการรับสารเพื่อการโน้มน้าวใจ บุคคลกลุ่มนี้จะใช้ความคิดในการวิเคราะห์ พิจารณาโต้แย้งต่างๆ ที่มีอยู่ในสาร และนำมาเปรียบเทียบกับความรู้เดิม หรือเจตคติเดิมที่มีอยู่ ก่อนที่จะตัดสินใจยอมรับ หรือไม่ยอมรับสาร นั่นคือ การเปลี่ยนแปลงเจตคติ โดยผ่านทาง เส้นทางหลัก (Central route)

ตรงกันข้าม เมื่อบุคคลขาดแรงจูงใจ และ/หรือความสามารถที่จะคิด นั่นคือ บุคคลนั้นมีความน่าจะเป็นที่จะพิจารณาต่ำ (Low in likelihood to elaborate) ในการรับสารโน้มน้าวใจ จะไม่อาศัยการพิจารณาข้อโต้แย้งในสารเลย หากแต่จะอาศัยปัจจัยง่ายๆ หรือนัยยะต่างๆ (Simple cue) ที่มีในบริบทของการโน้มน้าวใจ เช่น ความน่าเชื่อถือของผู้ส่งสาร (Source credibility) ที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเจตคติ โดยปราศจากการพิจารณาไตร่ตรองข้อโต้แย้ง ข้อเท็จจริง หรือเหตุผลต่างๆ ที่มีอยู่ในสารนั้นๆ แต่อย่างใด กระบวนการยอมรับสารเพื่อการโน้มน้าวใจ ซึ่งเป็นผลมาจากวิธีการดังกล่าวเรียกว่า ผู้รับสารใช้เส้นทางรอง (Peripheral route)

Petty and Cacioppo (อ้างแล้ว) ยังกล่าวว่า ในกระบวนการการพิจารณายอมรับสารโน้มน้าวใจนั้น มีตัวแปรที่สามารถส่งผลกระทบต่อระดับการคิดพิจารณาข้อโต้แย้งในสาร อันจะนำไปสู่การใช้เส้นทางหลักหรือเส้นทางรองในการพิจารณาสารดังต่อไปนี้

1. การรบกวนจากภายนอก (Distraction) ผู้รับสารจะมีความสามารถในการคิด พิจารณาข้อโต้แย้งน้อย เมื่อถูกรบกวน หรือเมื่อสมาธิในการที่จะพิจารณาเรื่องต่างๆ ลดลง และมีแนวโน้มที่จะพิจารณาสารเพื่อการโน้มน้าวใจผ่านเส้นทางรอง (Peripheral Route)

2. การฟังกสารซ้ำๆ (Message repetition) ผู้รับสารซึ่งได้รับสารหรือเหตุการณ์ที่นำไปสู่การโน้มน้าวใจบ่อยเพียงใด โอกาสที่ผู้รับสารจะใช้ความคิดในการพิจารณาข้อโต้แย้งในสารก็จะเพิ่มมากขึ้นไปด้วย

3. ความต้องการที่จะคิดพิจารณาสาร (Need for Cognition) หมายถึง ความต้องการที่จะเข้าใจ ปะติดปะต่อ สถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกันให้อยู่ในรูปที่มีความหมาย โดยผู้รับสารที่มีความต้องการที่จะคิดพิจารณาสูงมักชอบปัญหาที่สลับซับซ้อนมากกว่าปัญหาที่ง่ายๆ และรู้สึกสนุกในการใช้ความคิด แม้ว่าสิ่งที่ได้ แม้ว่าสิ่งที่ได้จากการคิดจะไม่มีผลกระทบต่อเหตุการณ์นั้นๆ รวมทั้งมีความพยายามในการคิดไตร่ตรองอย่างถ่วงถือนั้น รอบคอบ มากกว่ากลุ่มผู้มีความต้องการในการคิดพิจารณาต่ำ

4. ความเกี่ยวข้อง (Personal Relevance) ผู้รับสารที่มีความเกี่ยวข้องของกับเหตุการณ์นั้นๆ สูง จะมีแรงจูงใจในการคิดพิจารณาข้อโต้แย้งสูงและมีแนวโน้มว่าจะเลือกใช้เส้นทางหลัก มากกว่าเส้นทางรอง



5. ความรู้เดิมเกี่ยวกับเหตุการณ์ (Prior Knowledge) ความรู้เดิมเกี่ยวกับเหตุการณ์ เป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการพิจารณาสรน้อมนำใจ เนื่องจากผู้ที่มีความรู้เดิม จะมีเจตคติเดิม อยู่ และจะไม่ยอมรับสารที่ไม่ตรงกับเจตคติเดิมของตน ตรงกันข้าม หากรับสารที่ตรงกับเจตคติ เดิมของตน ก็จะสนับสนุนสารนั้นๆทันทีโดยไม่ได้สนใจพิจารณาสรเลย

จากปัจจัยที่ส่งผลต่อการพิจารณาสรน้อมนำใจผ่านเส้นทางหลักหรือเส้นทางรอง ดังกล่าว ผู้วิจัยได้ประยุกต์ศึกษาความแตกต่างกันในด้าน เพศ ซึ่ง Piaget(อ้างแล้ว) ได้ให้ ความสำคัญกับการคิดการตัดสินใจในเชิงจิตวิทยาของเพศชายและหญิงที่แตกต่างกันนั้นจะมีการ แสวงหาข้อมูลข่าวสารที่แตกต่างกัน ซึ่งก็อาจทำให้กระบวนการในการยอมรับสารเพื่อการน้อม นำใจแตกต่างกันไปด้วย นอกจากนี้ความแตกต่างของอายุ ระดับสถานศึกษา(ซึ่งอาจสะท้อน ให้เห็นถึงความแตกต่างของระดับสติปัญญา) ประสบการณ์ในการออกเสียงเลือกตั้งทางการเมือง รวมไปถึงความรู้เดิมทางด้านการเมืองของเยาวชน ยังอาจเป็นตัวแปรที่ส่งผลต่อความสามารถใน การพิจารณายอมรับข้อมูลข่าวสารเพื่อการน้อมนำใจในการเลือกตั้งทางการเมืองที่แตกต่างกันไป ด้วยเช่นกัน

นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังต้องการศึกษาว่า เยาวชนไทยนั้น รู้สึกพึงพอใจต่อแหล่งข้อมูล ข่าวสารต่างๆ ที่พวกเขาแสวงหาข้อมูลข่าวสารในช่วงของการเลือกตั้งทางการเมืองมากน้อย เพียงใดอีกด้วยโดยสามารถอธิบายได้จากทฤษฎีการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจจากสื่อ

### ทฤษฎีการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจจากสื่อ (Uses and Gratifications Theory)

ทฤษฎีนี้เกิดจากความเชื่อที่ว่าผู้รับสารจะเลือกเปิดรับสารที่มีความสอดคล้องกับ ความ ต้องการของตนเอง การศึกษาในเรื่องนี้ส่วนใหญ่จะเน้นที่การใช้ประโยชน์และความพึงพอใจต่อ เนื้อหาสารของผู้รับสาร หรือสมมติฐานที่ผู้รับสารเป็นผู้กำหนดว่าตนต้องการอะไร จากสื่อใด สารประเภทไหนและสารที่ได้เหล่านั้นไปตอบสนองความต้องการของตนอย่างไร (ยุบล เบญจ รงค์กิจ, 1985) การศึกษาในแนวการใช้ประโยชน์และสนองความพึงพอใจจากสื่อมวลชนนี้เป็นการ มองมนุษย์ในแง่ของจิตวิทยาสังคมโดยเน้นค่านิยมความเชื่อ ทักษะ และความคิดเห็นส่วนบุคคลจากการศึกษาแนวทฤษฎีนี้จึงเน้นที่ความต้องการและสาเหตุของความต้องการของบุคคล ผู้ใช้สื่อ

Morray and Kippax, (1979, อ้างถึงใน พัทธี เชยจรรยา และ ประทุม ฤกษ์กลาง, 2540 : 23) ได้อธิบายเพิ่มเติมว่า บุคคลจะให้ความสนใจ รับรู้ และจดจำข่าวสารที่จะให้ความพึงพอใจ หรือสามารถตอบสนองความต้องการของตน บุคคลจะเปิดรับข่าวสารเท่าที่เขาคิดว่ามีประโยชน์ หรือสนองความพอใจของเขาได้ และความต้องการต่าง ๆ ของบุคคลนั้น เป็นผลมาจากปัจจัยทางจิตวิทยา และสังคมของแต่ละบุคคลเช่น แรงจูงใจ ค่านิยม เป็นต้น บุคคลจะเลือกใช้สื่อหรือเนื้อหาข่าวสาร เพื่อสนองประโยชน์ส่วนตน จากความหลากหลายของความต้องการหรือประโยชน์ของสื่อมวลชนเหล่านี้

วิธีการตามแนวทฤษฎีการใช้สื่อเพื่อประโยชน์และความพึงพอใจนี้ได้ชี้ให้เห็นความต้องการต่างๆของผู้รับสารที่มีผลก่อให้เกิดพฤติกรรมด้านการสื่อสารขึ้น ทั้งนี้เพื่ออธิบายให้เห็นว่าความต้องการ บุคลิกภาพ และองค์ประกอบในด้านสังคมอื่นๆ ต่างมีส่วนช่วยอธิบายการที่มนุษย์เราแสวงหาหรือหลีกเลี่ยงการใช้ข่าวสารที่มีอยู่ในการสื่อสารมวลชน เป็นการศึกษาที่มองว่ามนุษย์รู้จักที่จะนำเอาข่าวสารที่ได้รับจากสื่อมวลชนไปใช้ให้เป็นประโยชน์

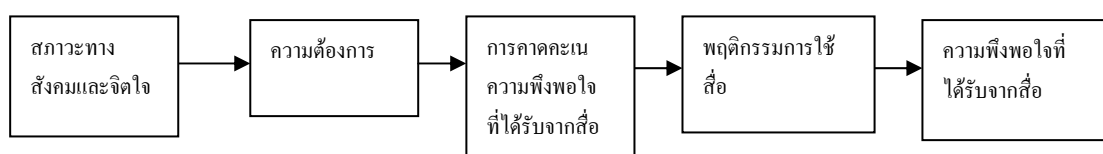
Katz, Blumler and Gurevitch (1974) ได้เสนอแนวคิดเรื่องการใช้สื่อเพื่อประโยชน์และความพึงพอใจ โดยเริ่มต้นที่ผู้บริโภคสื่อ แทนที่จะเป็นข่าวสารจากสื่อ และศึกษาพฤติกรรมการใช้สื่อสารของบุคคลจากประสบการณ์โดยตรงที่มีกับสื่อ แนวคิดนี้มองว่าผู้รับสารมีบทบาทในฐานะผู้กระทำ (Active) ในการใช้ประโยชน์จากเนื้อหาของสื่อมากกว่าที่จะเป็นผู้รับผลหรือเป็นผู้ถูกกระทำ (Passive) จากสื่อเพียงด้านเดียว

การศึกษาสื่อมวลชนตามแนวทฤษฎีการใช้สื่อเพื่อประโยชน์และความพึงพอใจมีข้อสรุปที่ยอมรับกันดังนี้

1. มนุษย์จึงใจและแสวงหาข่าวสาร ไม่ได้ถูกยัดเยียดให้อ่าน ดู หรือ ฟัง มนุษย์มีการเลือกการหลบหลีกหนีข่าวสารได้ถ้าต้องการ
2. การใช้สื่อมวลชนของมนุษย์มีจุดมุ่งหมาย หรือเป้าหมาย (Goal - Directed)
3. สื่อสารมวลชนต้องแข่งขันกับสิ่งเร้าอื่นๆ อีกหลายอย่างที่สามารถตอบสนองความต้องการรับรู้ของมนุษย์ได้
4. มนุษย์เป็นผู้กำหนดความต้องการของตัวเองจากความสนใจ แรงจูงใจที่เกิดขึ้นในกรณีต่างๆกัน (เสรี วงษ์มณฑา, 2523)

นอกจากนี้ผลการศึกษานี้ของ Katz and Other (อ้างถึงใน อรพินท์ ศักดิ์เยี่ยม, 2537 : 21) ได้ชี้ให้เห็นว่า ผู้รับสารที่มีสภาวะแวดล้อมทางสังคมและสภาวะทางจิตใจแตกต่างกัน ทำให้ผู้รับสารมีความต้องการที่แตกต่างกันไปด้วย ซึ่งความต้องการที่ต่างกันนี้ก่อให้เกิดการคาดคะเนว่าสื่อแต่ละประเภท จะตอบสนองของความพอใจของตนต่างกัน ส่งผลให้มีลักษณะการใช้สื่อและมีความพึงพอใจที่ได้รับจากการใช้สื่อแตกต่างกัน

Katz (1974) ได้สรุปถึงทฤษฎีการใช้สื่อเพื่อประโยชน์และการได้รับความพึงพอใจจากสื่อผ่านแบบจำลองดังนี้



#### แบบจำลองการใช้สื่อเพื่อสนองความพึงพอใจ

แบบจำลองเคทส์และคณะสร้างขึ้นนี้ อธิบายได้ดังนี้คือ สภาวะทางสังคมและจิตใจที่แตกต่างกัน ทำให้มนุษย์มีความต้องการแตกต่างกันไป ความต้องการที่ต่างกันนี้ ทำให้แต่ละคนคาดคะเนว่า สื่อหรือแหล่งข้อมูลข่าวสารแต่ละประเภทจะสนองความพึงพอใจได้ต่างกันไปด้วย ดังนั้น ลักษณะของการใช้สื่อจะแตกต่างกันออกไปด้วย

Davison (อ้างถึงใน พัชรี เที่ยจรรยา,เมตตา วิวัฒนากุล และ ถิรนนท์ อนุวัชศิริวงศ์, 2538 : 199 - 200) เป็นอีกผู้หนึ่งที่ทำให้การสนับสนุนแนวคิดของ Katz โดยให้ข้อคิดว่า บุคคลทุก ๆ คนมีความเกี่ยวพันอย่างยิ่งต่อสังคมและสภาพแวดล้อมรอบ ๆ ตัว ซึ่งสภาพแวดล้อมดังกล่าวเป็นสาเหตุให้แต่ละบุคคลมีความต้องการเลือกใช้สื่อ หรือเลือกรับข่าวสาร เพื่อสนองความพอใจ และสอดคล้องกับความต้องการทางสังคมที่แตกต่างกันออกไป

นอกจากนี้ Kippax and Murray (อ้างถึงใน อรพินท์ ศักดิ์เยี่ยม, 2537:23) ยังได้ศึกษาเพิ่มเติมในเรื่องของการรับรู้ในคุณสมบัติของสื่อพบว่า ปัจจัยด้านลักษณะทางประชากรของผู้รับสาร เช่น เพศ อายุ ระดับการศึกษา ระดับความรู้ อาชีพ เป็นตัวกำหนดการใช้สื่อและการรับรู้ในคุณสมบัติของสื่อและจากประเภทของสื่อที่ศึกษาพบว่าโทรทัศน์จะถูกเลือกใช้สูงเป็นอันดับ

หนึ่ง เพราะกลุ่มเป้าหมายเห็นว่าเป็นสื่อที่มีประโยชน์โดยให้ข้อมูลต่าง ๆ ที่ตนสนใจ และกลุ่มเป้าหมายมีการเลือกใช้สื่ออย่างมีจุดมุ่งหมายและเข้าใจถึงคุณประโยชน์ของสื่อที่มีต่อผู้ใช้

ดังนั้น ในการวิจัยครั้งนี้ จึงได้ประยุกต์ศึกษาถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลของเยาวชนดังกล่าว ทั้งในด้านเพศ อายุ ระดับสถานศึกษา ประสบการณ์ในการออกเสียงเลือกตั้งทางการเมืองและความรู้ทางด้านการเมืองว่าจะส่งผลให้พวกเขารู้สึกพึงพอใจต่อแหล่งข้อมูลข่าวสารต่างๆแตกต่างกันหรือไม่

กล่าวโดยสรุปแล้ว จากความรู้ความเข้าใจ และความตระหนักในทางการเมืองของเยาวชนยังคงมีอยู่น้อย รวมไปถึงธรรมชาติของการคิดการตัดสินใจในการเลือกตั้งของวัยรุ่นที่ยังคงแปรปรวน ซึ่งแสดงออกให้เห็นผ่านปรากฏการณ์ในการเลือกตั้งทางการเมืองในหลายๆครั้งที่ผ่านมา นอกจากนี้ด้วยเหตุผลในเรื่องของข้อจำกัดในการประมวลผลข้อมูลข่าวสารสารสนเทศต่างๆซึ่งเป็นหนึ่งในขั้นตอนของกระบวนการรู้คิดในการตัดสินใจ (Cognitive Processing) นั้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสถานการณ์ด้านการเมืองซึ่งข้อมูลข่าวสารทางการเมืองนั้นมีความซับซ้อนสูง สถานการณ์ดังกล่าว อาจส่งผลให้เยาวชนตกอยู่ภายใต้อิทธิพลของการเลือกนำเสนอข่าว หรือการชูประเด็น(Priming)จากแหล่งข้อมูลข่าวสารต่างๆ อย่างเช่นสื่อมวลชน จนทำให้มองข้ามประเด็นที่สำคัญอื่นๆไป หรืออาจมีการคิดการตัดสินใจโดยอาศัยเพียงนัยยะง่ายๆ (Peripheral Route) เช่น ความมีชื่อเสียง ความน่าเชื่อถือ ความคิดเห็นส่วนใหญ่ หรือกระแสสังคม ในการตัดสินใจในที่สุดนั้น

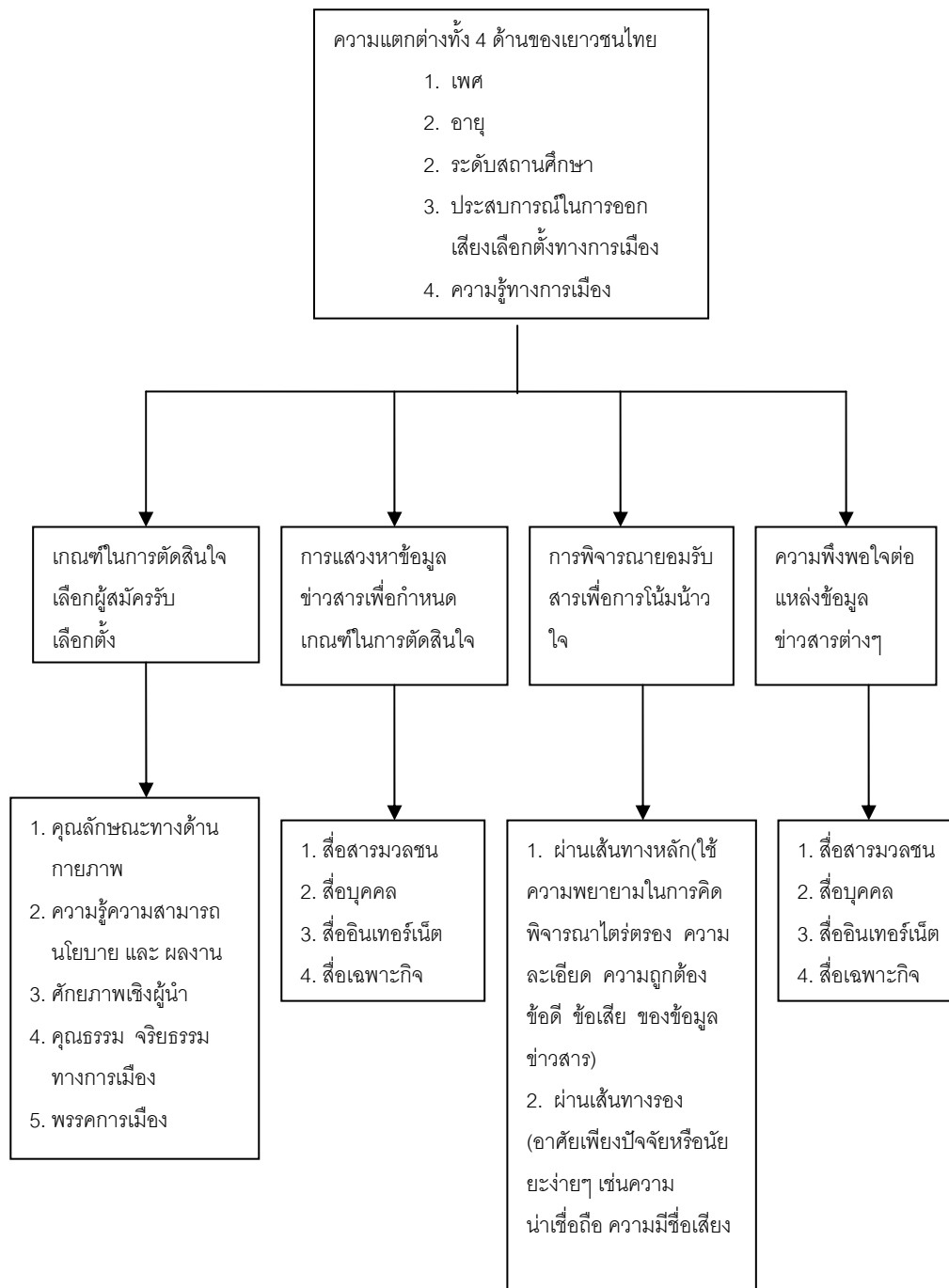
ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงต้องการจะศึกษาว่า แท้จริงแล้วในการเลือกตั้งทางการเมืองนั้นเยาวชนไทยตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งโดยพิจารณาจากเกณฑ์ใด แตกต่างกันหรือไม่ และเยาวชนไทยแสวงหาข้อมูลข่าวสารมาจากแหล่งข้อมูลใด และหลังจากได้รับข้อมูลข่าวสารดังกล่าวพวกเขาพิจารณาข้อมูลข่าวสารจากแหล่งข้อมูลต่างๆเพื่อประกอบการตัดสินใจผ่านกระบวนการพิจารณายอมรับข้อมูลข่าวสารโดยผ่านเส้นทางหลัก (หมายถึงการใช้ความพยายามในการคิดพิจารณาไตร่ตรอง ความละเอียด ความถูกต้อง ข้อดี ข้อเสีย ของข้อมูลข่าวสารเพื่อการโน้มน้าวใจต่างๆในช่วงการเลือกตั้งนั้น) หรือ ผ่านเส้นทางรอง (หมายถึงการอาศัยเพียงปัจจัยหรือนัยยะง่ายๆ (Simple cue) ที่มีอยู่ในข่าวสารต่างๆนั้น เช่น ความน่าเชื่อถือของแหล่งข่าวสาร ความมีชื่อเสียงของแหล่งข่าวสาร เป็นต้น) ในการยอมรับข้อมูลข่าวสารมาน้อยเพียงใด แตกต่างกันหรือไม่ รวมไปถึงเยาวชนจะมีความคิดเห็นและความพึงพอใจต่อข้อมูลข่าวสารที่ได้รับจากแหล่งข้อมูลต่างๆ ดังกล่าวนั้นอย่างไร ต่างคนต่างความคิดเห็นกันหรือไม่ เพราะเหตุใด ความ

แตกต่างกันหลายสาเหตุมาจากความแตกต่างกันในด้านเพศ อายุ ระดับสถานศึกษา ประสบการณ์ในการออกเสียงเลือกตั้งทางการเมือง รวมไปถึงความรู้ทางการเมืองของพวกเขาใช่หรือไม่ ทั้งนี้ผลวิจัยอาจจะสามารถชี้ให้เห็นถึงประสิทธิภาพในการคิดการตัดสินใจในการเลือกตั้งทางการเมืองของเยาวชนได้ในที่สุด

### สมมติฐานการวิจัย

1. เยาวชนไทยตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งโดยให้ความสำคัญต่อการพิจารณาเกณฑ์ในด้านศักยภาพเชิงผู้นำของผู้สมัครเป็นสำคัญ
2. เยาวชนไทยแสวงหาข้อมูลข่าวสารเพื่อประกอบเกณฑ์ในการตัดสินใจจากสื่อมวลชนเป็นสำคัญ
3. เยาวชนไทยมีการพิจารณายอมรับข้อมูลข่าวสารเพื่อการโน้มน้าวใจผ่านเส้นทางรอง (Peripheral Route) มากกว่าเส้นทางหลัก (Central Route)
4. เยาวชนไทยรู้สึกพึงพอใจต่อข้อมูลข่าวสารต่างๆในช่วงของการเลือกตั้งที่ได้รับจากจากสื่อมวลชนมากกว่าแหล่งข้อมูลข่าวสารอื่นๆ
5. เพศ อายุ ระดับสถานศึกษา ประสบการณ์ในการออกเสียงเลือกตั้งทางการเมือง ตลอดจนความรู้ทางการเมืองของเยาวชนที่แตกต่างกันทำให้พวกเขาพิจารณาเกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งแตกต่างกัน
6. เพศ อายุ ระดับสถานศึกษา ประสบการณ์ในการออกเสียงเลือกตั้งทางการเมือง ตลอดจนความรู้ทางการเมืองของเยาวชนที่แตกต่างกันทำให้พวกเขาแสวงหาข้อมูลข่าวสารเพื่อกำหนดเกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งแตกต่างกัน
7. เพศ อายุ ระดับสถานศึกษา ประสบการณ์ในการออกเสียงเลือกตั้งทางการเมือง ตลอดจนความรู้ทางการเมืองของเยาวชนที่แตกต่างกันทำให้พวกเขามีกระบวนการพิจารณายอมรับสารแตกต่างกัน
8. เพศ อายุ ระดับสถานศึกษา ประสบการณ์ในการออกเสียงเลือกตั้งทางการเมือง ตลอดจนความรู้ทางการเมืองของเยาวชนที่แตกต่างกันทำให้พวกเขามีความพึงพอใจต่อแหล่งข้อมูลข่าวสารต่างๆแตกต่างกัน

## กรอบแนวคิดในการวิจัย



## นิยามตัวแปร

เกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้ง	หมายถึง	<p>เกณฑ์ที่ใช้พิจารณาลงคะแนนให้แก่ผู้สมัครรับเลือกตั้งทางการเมือง ประกอบไปด้วย</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. คุณลักษณะทางด้านกายภาพ เช่นรูปร่างหน้าตา การแต่งกาย เป็นต้น</li> <li>2. ความรู้ความสามารถ นโยบาย และ ผลงาน เช่น ระดับการศึกษา ผลงานในอดีต เป็นต้น</li> <li>3. ศักยภาพเชิงผู้นำ เช่น ความกล้าคิด กล้าตัดสินใจ กล้าโต้แย้งในสภา เป็นต้น</li> <li>4. คุณธรรม จริยธรรมทางการเมือง เช่น ไม่คอร์รัปชัน ไม่ซื้อสิทธิ ขายเสียง เป็นต้น</li> <li>5. พรรคการเมือง เช่น พรรคการเมืองที่ชื่นชอบ พรรคการเมืองมีความเป็นสถาบัน เป็นต้น</li> </ol>
การแสวงหาข้อมูลข่าวสาร	หมายถึง	<p>การแสวงหาข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับตัวผู้สมัครรับเลือกตั้งหรือพรรคการเมืองจากแหล่งข้อมูลต่างๆ เพื่อนำมากำหนดเกณฑ์ในการตัดสินใจ ซึ่งประกอบไปด้วย</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. สื่อมวลชน</li> <li>2. สื่อบุคคล</li> <li>3. สื่ออินเทอร์เน็ต</li> <li>4. สื่อเฉพาะกิจ (เช่น ป้ายหาเสียง)</li> </ol>
การพิจารณายอมรับสาร	หมายถึง	<p>การพิจารณายอมรับข้อมูลข่าวสาร โดยผ่านเส้นทางหลักหรือเส้นทางรอง ซึ่งเส้นทางหลัก หมายถึง การใช้ความพยายามในการคิดพิจารณาไตร่ตรอง ความละเอียด ความถูกต้อง ข้อดี ข้อเสีย ของข้อมูลข่าวสารเพื่อการโน้มน้าวใจต่างๆในช่วงการเลือกตั้งนั้น ส่วนเส้นทางรอง หมายถึงการ อาศัยเพียงปัจจัยหรือนัยยะง่ายๆ (Simple cue) ที่มี อยู่ในข่าวสารต่างๆนั้นในการ</p>

ยอมรับสาร เช่น ความน่าเชื่อถือของแหล่งข่าวสาร  
 ความมีชื่อเสียงของแหล่งข่าวสาร เป็นต้น

ความพึงพอใจต่อแหล่งข้อมูลข่าวสาร	หมายถึง	ความพึงพอใจในข้อมูลข่าวสารในด้าน ความละเอียดชัดเจน ความครบถ้วนของข้อมูล ความสะดวกความทันต่อเหตุการณ์ในการได้รับข้อมูล ความน่าเชื่อถือของข้อมูล รวมไปถึงความเป็นกลางของข้อมูลข่าวสารที่ได้รับจาก สื่อมวลชน สื่อบุคคล สื่ออินเทอร์เน็ต รวมไปถึงสื่อเฉพาะกิจ (เช่น ป้ายหาเสียง เป็นต้น)
เพศ	หมายถึง	เยาวชนไทยเพศชาย และเยาวชนไทยเพศหญิง
อายุ	หมายถึง	ระดับอายุที่แตกต่างกันของเยาวชนไทย โดยแบ่งออกเป็น เยาวชนไทยอายุ 18 ปี เยาวชนไทยอายุ 19 ปี เยาวชนไทยอายุ 20 ปี และเยาวชนไทยอายุ 21 ปี
ระดับสถานศึกษา	หมายถึง	ระดับของสถานศึกษาในระดับอุดมศึกษาที่แตกต่างกันตามเกณฑ์ของกระทรวงศึกษาธิการ โดยแบ่งออกเป็น 1. มหาวิทยาลัยปิดของรัฐ 2. มหาวิทยาลัยเปิดของรัฐ 3. มหาวิทยาลัยเอกชน 4. มหาวิทยาลัยราชภัฏ และ 5. มหาวิทยาลัยราชภัฏ
ประสบการณ์ในการออกเสียงเลือกตั้งทางการเมือง	หมายถึง	ประสบการณ์ในการเดินทางไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งทางการเมืองในทุกๆระดับในกรุงเทพมหานคร ไม่ว่าจะเป็นการเลือกตั้ง ส.ส. ส.ว. หรือการเลือกตั้งท้องถิ่น อย่างเช่น ส.ก. ส.ข. หรือ ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร
ความรู้ทางการเมือง	หมายถึง	ความรู้ความเข้าใจต่อเหตุการณ์ ความเป็นไปที่สำคัญในเรื่องการเมืองและสังคมซึ่งถูกนำเสนอผ่านสื่อมวลชน



## บทที่ 3

### ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยเรื่อง “แหล่งข้อมูล เกณฑ์การพิจารณา และเส้นทางการตัดสินใจในการเลือกตั้งทางการเมืองของเยาวชนในระดับอุดมศึกษา” ใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ซึ่งมีแบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และใช้การสัมภาษณ์จากผู้ให้คำตอบโดยตรง (Face-to-face) แบบกึ่งมีโครงสร้าง (Semi-Structured Interview) เพื่อให้ได้ข้อมูลในเชิงลึก โดยมีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

#### ประชากรและกลุ่มตัวอย่างของงานวิจัยเชิงสำรวจ

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ เยาวชนชายและหญิงอยู่ในช่วงวัยรุ่นตอนปลาย อายุระหว่าง 18 - 21 ปี ในกรุงเทพมหานคร ศึกษาอยู่ในระดับอุดมศึกษา และเคยมีประสบการณ์ในการเลือกตั้งทางการเมืองในระดับใดระดับหนึ่งอย่างน้อย 1 ครั้ง โดยมีการเลือกตัวอย่างและขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

#### ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยคำนวณจากจำนวนประชากรทั้งหมดที่จะศึกษาก่อน จากนั้นคำนวณจากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยกำหนดความน่าเชื่อถือไว้ที่ 95% และมีโอกาสคลาดเคลื่อนไม่เกิน 5% โดยใช้สูตรการคำนวณดังนี้

$$n = \frac{N}{1+N(e)^2}$$

เมื่อ  $n$  = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

$N$  = ขนาดของประชากร

$e$  = ความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่าง

จากการคำนวณจำนวนประชากรอายุระหว่าง 18 – 21 ปี ในกรุงเทพมหานครทั้งหมด 300,926 คน (ศูนย์ปฏิบัติการสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดที่จะใช้ในการวิจัยไม่ต่ำกว่า 400 คน

## การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้วิธีสุ่มเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) ในย่านที่มีประชากรหลากหลาย เช่น ห้างสรรพสินค้า สวนสาธารณะ และสถานศึกษา เป็นต้น โดยแจกแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้กรอกเอง (Self - Administered) รวมทั้งสิ้น 400 ชุด

## เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลในงานวิจัยเชิงสำรวจ

ใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการวิจัย โดยแบ่งโครงสร้างแบบสอบถามออกเป็น 7 ส่วนด้วยกัน ดังนี้

- ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะทางประชากรของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ อายุ ระดับของสถานศึกษา
- ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับประสบการณ์ในการออกเสียงเลือกตั้งทางการเมืองทุกระดับในกรุงเทพมหานคร
- ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้ทางการเมือง จากการประมวลเหตุการณ์ทางการเมืองซึ่งเป็นประเด็นสำคัญที่ปรากฏเป็นข่าวผ่านสื่อมวลชนในช่วงที่ผ่านมา
- ส่วนที่ 4 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับเกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งทางการเมือง
- ส่วนที่ 5 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการแสวงหาข้อมูลข่าวสารจากแหล่งข้อมูลข่าวสารต่างๆ
- ส่วนที่ 6 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการพิจารณายอมรับข้อมูลข่าวสารเพื่อการโน้มน้าวใจผ่านเส้นทางหลัก (Central Route) (ซึ่งหมายถึงการ หมายถึงการใช้ความพยายามในการคิดพิจารณาไตร่ตรอง ความละเอียด ความถูกต้อง ข้อดี ข้อเสีย ของข้อมูลข่าวสารเพื่อการโน้มน้าวใจต่างๆ) และเส้นทางรอง (Peripheral Route)(หมายถึงการอาศัยเพียงปัจจัยหรือนัยยะง่ายๆ (Simple cue) ที่มีอยู่ในข่าวสารต่างๆนั้น เช่น ความน่าเชื่อถือของแหล่งข่าวสาร ความมีชื่อเสียงของแหล่งข่าวสาร)
- ส่วนที่ 7 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจที่มีต่อแหล่งข้อมูลข่าวสารต่างๆ

## การวัดตัวแปรและเกณฑ์การให้คะแนนในงานวิจัยเชิงสำรวจ

## ตัวแปรในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ	ตัวแปรตาม
<ol style="list-style-type: none"> <li>1. เพศ</li> <li>2. อายุ</li> <li>3. ระดับสถานศึกษา</li> <li>4. ประสบการณ์ในการออกเสียง เลือกตั้งทางการเมือง</li> <li>5. ความรู้ทางการเมือง</li> </ol>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. เกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้ง             <ol style="list-style-type: none"> <li>1.1 คุณลักษณะทางด้านกายภาพ</li> <li>1.2 ความรู้ความสามารถ นโยบาย และ ผลงาน</li> <li>1.3 ศักยภาพเชิงผู้นำ</li> <li>1.4 คุณธรรม จริยธรรมทางการเมือง</li> <li>1.5 พรรคการเมือง</li> </ol> </li> <li>2. การแสวงหาข้อมูลข่าวสารจากแหล่งต่างๆเพื่อ กำหนดเกณฑ์ในการตัดสินใจ             <ol style="list-style-type: none"> <li>2.1 สื่อสารมวลชน</li> <li>2.2 สื่อบุคคล</li> <li>2.3 สื่ออินเทอร์เน็ต</li> <li>2.4 สื่อเฉพาะกิจ</li> </ol> </li> <li>3. การพิจารณายอมรับสารเพื่อการโน้มน้าวใจ             <ol style="list-style-type: none"> <li>3.1 ผ่านเส้นทางหลัก(ใช้ความพยายามในการคิด พิจารณาไตร่ตรอง ความละเอียด ความถูกต้อง ข้อดี ข้อเสีย ของข้อมูลข่าวสาร)</li> <li>3.2 ผ่านเส้นทางรอง(อาศัยเพียงปัจจัยหรือนัยยะ ง่ายๆ เช่นความน่าเชื่อถือ ความมีชื่อเสียง ของ แหล่งข่าวสาร)</li> </ol> </li> <li>4. ความพึงพอใจต่อแหล่งข้อมูลข่าวสารต่างๆ             <ol style="list-style-type: none"> <li>4.1 สื่อสารมวลชน</li> <li>4.2 สื่อบุคคล</li> <li>4.3 สื่ออินเทอร์เน็ต</li> <li>4.4 สื่อเฉพาะกิจ</li> </ol> </li> </ol>

## 1. เพศ

ใช้แบบสอบถามโดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น เยาวชนเพศชาย และเยาวชนเพศหญิง

## 2. อายุ

ใช้แบบสอบถามโดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างตามอายุ โดยแบ่งออกเป็น เยาวชนที่มีอายุ 18 ปี เยาวชนที่มีอายุ 19 ปี เยาวชนที่มีอายุ 20 ปี และเยาวชนที่มีอายุ 21 ปี

## 2. ระดับสถานศึกษา

ผู้วิจัยได้แบ่งกลุ่มระดับสถานศึกษาที่แตกต่างกันของเยาวชนไทย อายุ 18 – 21 ปี โดยอาศัยความแตกต่างกันของระดับสถานศึกษาตามเกณฑ์ของกระทรวงศึกษาธิการ โดยแบ่งออกเป็น 5 กลุ่มด้วยกัน

- มหาวิทยาลัยปิดของรัฐ ต้องอาศัยการสอบเข้าแข่งขันซึ่งมีความเข้มข้นในระดับสูง เพื่อเข้าศึกษาหลังจากการจบการศึกษาจากชั้นมัธยมศึกษาในแต่ละปี (ในการวิจัยนี้ประกอบไปด้วยกลุ่มตัวอย่างเยาวชนจาก จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, มหาวิทยาลัยศิลปากร, มหาวิทยาลัยมหิดลและมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร )

- มหาวิทยาลัยเปิด เป็นสถานศึกษาจากภาครัฐ สามารถสมัครเข้าเรียนได้ทันที (ในการวิจัยนี้ประกอบไปด้วยกลุ่มตัวอย่างเยาวชนจากมหาวิทยาลัยรามคำแหงและมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช)

- มหาวิทยาลัยเอกชน เป็นสถานศึกษาของภาคเอกชน บางสถานศึกษาสามารถสมัครแล้วเข้าเรียนได้ทันที แต่บางสถานศึกษาต้องสอบเข้าแข่งขัน แต่ระดับของการสอบแข่งขันดังกล่าวมีระดับของความเข้มข้นน้อยกว่ามหาวิทยาลัยปิดของภาครัฐ (ในการวิจัยนี้ประกอบไปด้วยกลุ่มตัวอย่างเยาวชนจากมหาวิทยาลัยกรุงเทพ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย มหาวิทยาลัยสยาม มหาวิทยาลัยเกริก และมหาวิทยาลัยหัวเฉียว)

- มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล เป็นสถานศึกษาที่มุ่งให้การศึกษาในระดับวิชาชีพ เดิม โดยเปลี่ยนแปลงจากสถาบันราชมงคล(เดิม) และวิทยาลัยอาชีวศึกษา/วิทยาลัยเทคนิค รวม

ไปถึงวิทยาลัยด้านวิชาชีพต่างๆ เป็นมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลในปัจจุบัน (ในการวิจัยนี้ ประกอบไปด้วยกลุ่มตัวอย่างเยาวชนจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออกวิทยาเขตอุเทนถวาย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลปทุมวัน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออกวิทยาเขตจักรพงษ์ภูวนารถและ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร)

- มหาวิทยาลัยราชภัฏ เป็นสถานศึกษาที่เปลี่ยนแปลงจากสถาบันราชภัฏ(เดิม) และเปลี่ยนแปลงการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นวิชาชีพสายครู มาเน้นการเรียนการสอนในหลากหลายวิชาชีพทั้งทางสายวิทยาศาสตร์และสังคมศาสตร์ (ในการวิจัยนี้ประกอบไปด้วยกลุ่มตัวอย่างเยาวชนจากมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จฯ และมหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม)

### 3. ประสพการณ์ในการออกเสียงเลือกตั้งทางการเมือง

หมายถึง การมีประสพการณ์ในการออกเสียงเลือกตั้งทางการเมืองในกรุงเทพมหานคร ของเยาวชนไม่ว่าจะเป็น การเลือกตั้ง ส.ส. การเลือกตั้ง ส.ว. หรือการเลือกตั้งท้องถิ่นอย่างเช่น การเลือกตั้ง ส.ก. ส.ข. หรือ การเลือกตั้งผู้ว่า กทม. โดยแบ่งออกเป็นกลุ่มเยาวชนผู้มีประสพการณ์ในการเลือกตั้งในจำนวนครั้งที่แตกต่างกัน ออกเป็น 7 กลุ่ม ตามจำนวนครั้งของประสพการณ์ในการไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งทางการเมืองที่เกิดขึ้นช่วงระหว่าง ปี 2549 – 2552 ในกรุงเทพมหานคร โดยสามารถแบ่งกลุ่มออกเป็น 7 กลุ่มดังนี้

- กลุ่มเยาวชนผู้มีประสพการณ์ในการออกเสียงเลือกตั้งทางการเมืองจำนวน 1 ครั้ง
- กลุ่มเยาวชนผู้มีประสพการณ์ในการออกเสียงเลือกตั้งทางการเมืองจำนวน 2 ครั้ง
- กลุ่มเยาวชนผู้มีประสพการณ์ในการออกเสียงเลือกตั้งทางการเมืองจำนวน 3 ครั้ง
- กลุ่มเยาวชนผู้มีประสพการณ์ในการออกเสียงเลือกตั้งทางการเมืองจำนวน 4 ครั้ง
- กลุ่มเยาวชนผู้มีประสพการณ์ในการออกเสียงเลือกตั้งทางการเมืองจำนวน 5 ครั้ง
- กลุ่มเยาวชนผู้มีประสพการณ์ในการออกเสียงเลือกตั้งทางการเมืองจำนวน 6 ครั้ง
- กลุ่มเยาวชนผู้มีประสพการณ์ในการออกเสียงเลือกตั้งทางการเมืองจำนวน 7 ครั้ง

#### 4. ความรู้ทางการเมือง

วัดตัวแปรด้วยชุดคำถามวัดความรู้ทางการเมืองจากการประมวลเหตุการณ์ทางการเมือง ซึ่งเป็นประเด็นสำคัญที่ปรากฏเป็นข่าวผ่านสื่อมวลชน แบบปรนัยทั้งหมด 15 ข้อ โดยประเมินคะแนนจากการตอบถูกได้ 1 คะแนน ตอบผิดได้ 0 คะแนน และมีเกณฑ์การตีค่าคะแนนแบ่งออกเป็นช่วงๆ (Rating Scale) โดยสามารถแบ่งกลุ่มบุคคลออกเป็น 3 กลุ่ม คือ

ระดับคะแนน 0-5 หมายถึง กลุ่มผู้ที่มีความรู้ทางการเมืองต่ำ

ระดับคะแนน 6-10 หมายถึง กลุ่มผู้ที่มีความรู้ทางการเมืองปานกลาง

ระดับคะแนน 11-15 หมายถึง กลุ่มผู้ที่มีความรู้ทางการเมืองสูง

#### 5. เกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งทางการเมือง

ใช้แบบสอบถามประเมินโดยวัดตัวแปรตามมาตรา Likert Scale 5 อันดับ ประกอบไปด้วยข้อคำถาม 38 ข้อ โดยที่

ข้อที่ 1 - 4 หมายถึงเกณฑ์ในด้านคุณลักษณะทางการกายภาพ(Physical Characteristics)

ข้อที่ 5 - 18 หมายถึงเกณฑ์ในด้าน ความรู้ ความสามารถ สถานะ นโยบายและผลงาน (Competence)

ข้อที่ 19 - 28 หมายถึงเกณฑ์ในด้านศักยภาพเชิงผู้นำ (Leadership Potential)

ข้อที่ 29 - 34 หมายถึงเกณฑ์ในด้าน คุณธรรม จริยธรรม ทางการเมือง (Political Ethics)

ข้อที่ 35 - 38 หมายถึงเกณฑ์ในด้านพรรคการเมือง (Political Party)

โดยมีเกณฑ์ในการให้คะแนน ดังนี้

มากที่สุด	=	5
มาก	=	4
ปานกลาง	=	3
น้อย	=	2
น้อยที่สุด	=	1

สำหรับเกณฑ์ในการแปลความหมายของการพิจารณาเกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้ง มีดังนี้

1.00 – 1.50	หมายถึง	ให้ความสำคัญน้อยที่สุด
1.51 - 2.50	หมายถึง	ให้ความสำคัญน้อย
2.51 – 3.50	หมายถึง	ให้ความสำคัญปานกลาง
3.51 - 4.50	หมายถึง	ให้ความสำคัญมาก
4.51 – 5.00	หมายถึง	ให้ความสำคัญมากที่สุด

#### 6. การแสวงหาข้อมูลข่าวสารจากแหล่งข้อมูลต่างๆ

ใช้แบบสอบถามประเมินโดยวัดตัวแปรตามมาตรา Likert Scale 5 อันดับ ประกอบไปด้วยข้อคำถาม 36 ข้อ โดยที่

ข้อที่ 1,2,9,12,13,14,17 18,21,26,27,30,35,36	หมายถึง	การแสวงหาข้อมูลข่าวสารจากสื่อมวลชน
ข้อที่ 10,16,19, 22, 24, 31, 34	หมายถึง	การแสวงหาข้อมูลข่าวสารจากสื่อบุคคล
ข้อที่ 20, 23, 25, 29, 33	หมายถึง	การแสวงหาข้อมูลข่าวสารจากสื่อ(อินเทอร์เน็ต)
ข้อที่ 3, 4, 5, 6,7, 8,11,15, 28, 32	หมายถึง	การแสวงหาข้อมูลข่าวสารจากสื่อเฉพาะกิจ

โดยมีเกณฑ์ในการให้คะแนนและเกณฑ์ในการแปลความหมายเช่นเดียวกับตัวแปรเกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งทางการเมือง

#### 7. การพิจารณายอมรับข้อมูลข่าวสารเพื่อการโน้มน้าวใจ

ใช้แบบสอบถามประเมินโดยวัดตัวแปรตามมาตรา Likert Scale 5 อันดับ ประกอบไปด้วยข้อคำถาม 13 ข้อ โดยที่

ข้อที่ 1, 2, 5, 8, 11,12,14	หมายถึง	การพิจารณายอมรับข้อมูลข่าวสารเพื่อการโน้มน้าวใจ โดยผ่านเส้นทางหลัก (Central Route) ซึ่ง
-----------------------------	---------	---

หมายถึงการใช้ความพยายามในการคิดพิจารณาไตร่ตรอง  
ความละเอียด ความถูกต้อง ข้อดี ข้อเสีย ของข้อมูล  
ข่าวสารเพื่อการโน้มน้าวใจต่างๆ ก่อนตัดสินใจยอมรับ  
ข้อมูล ข่าวสารนั้น

ข้อที่ 3, 4, 6, 7, 9, 10, 13 หมายถึง การพิจารณาพิจารณายอมรับข้อมูลข่าวสารเพื่อการโน้มน้าว  
ใจ โดยผ่านเส้นทางรอง (Peripheral Route) ซึ่งหมายถึง  
การอาศัยเพียงปัจจัยหรือนัยยะง่ายๆ (Simple  
cue) ที่มีอยู่ในข่าวสารต่าง ๆ นั้น เช่น ความน่าเชื่อถือของ  
แหล่งข่าวสาร ความมีชื่อเสียงของแหล่งข่าวสาร ก่อน  
ตัดสินใจยอมรับข้อมูลข่าวสารนั้น

โดยมีเกณฑ์ในการให้คะแนนและเกณฑ์ในการแปลความหมายเช่นเดียวกับตัวแปร เกณฑ์  
ในการตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งทางการเมืองและการแสวงหาข้อมูลข่าวสารจาก  
แหล่งข้อมูลต่างๆ

#### 8. ความพึงพอใจต่อแหล่งข้อมูลข่าวสาร

ใช้แบบสอบถามประเมินโดยวัดตัวแปรตามมาตรา Likert Scale 5 อันดับ ประกอบไป  
ด้วยข้อคำถาม 21 ข้อ โดยที่

ข้อ 1 - 6	หมายถึง	ความพึงพอใจต่อแหล่งข้อมูลสื่อสารมวลชน
ข้อ 7 - 11	หมายถึง	ความพึงพอใจต่อแหล่งข้อมูลจากสื่อบุคคล
ข้อ 12 - 16	หมายถึง	ความพึงพอใจต่อแหล่งข้อมูลจากสื่ออินเทอร์เน็ต
ข้อ 17 - 21	หมายถึง	ความพึงพอใจต่อแหล่งข้อมูลจากสื่อเฉพาะกิจต่างๆ (เช่นป้ายหาเสียง ฯลฯ)

โดยมีเกณฑ์ในการให้คะแนนและเกณฑ์ในการแปลความหมายเช่นเดียวกับตัวแปรเกณฑ์  
ในการตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งทางการเมือง การแสวงหาข้อมูลข่าวสารและการพิจารณา  
ยอมรับข้อมูลข่าวสาร



## การสัมภาษณ์

### ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการสัมภาษณ์

ประชากรได้แก่ เยาวชนเพศชายและหญิงในกรุงเทพมหานคร อายุระหว่าง 18 - 21 ปี ศึกษาอยู่ในระดับอุดมศึกษา มีประสบการณ์ในการเลือกตั้งทางการเมืองอย่างน้อยหนึ่งครั้ง โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยการสุ่มแบบอาสาสมัคร ด้วยการประกาศหรือแนะนำบอกต่อ โดยให้ความหลากหลายในด้านเพศ ระดับของสถานศึกษา (ซึ่งประกอบไปด้วยมหาวิทยาลัยปิด มหาวิทยาลัยเปิด มหาวิทยาลัยเอกชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล และมหาวิทยาลัยราชภัฏ) จำนวน 20 คน

### เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลในการสัมภาษณ์

ใช้การสัมภาษณ์จากกลุ่มตัวอย่างโดยตรง(Face to face) แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) เพื่อให้ได้ข้อมูลในเชิงลึก ดังนี้

1. เพศ ชาย / หญิง
2. อายุ 18ปี / 19ปี / 20ปี / 21ปี
3. ระดับสถานศึกษา  
ท่านศึกษาอยู่ในสถานศึกษาใด
4. ประสบการณ์ในการออกเสียงเลือกตั้งทางการเมือง
  - ปกติไปใช้สิทธิเลือกตั้งทุกครั้งหรือไม่
  - ท่านเคยมีประสบการณ์ในการออกเสียงเลือกตั้งครั้งต่างๆเหล่านี้ในครั้งไหนบ้าง
  - การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั่วไป วันที่ 2 เมษายน พ.ศ. 2549
  - การเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา วันที่ 19 เมษายน พ.ศ. 2549
  - การเลือกตั้งสมาชิกสภากรุงเทพมหานครและการเลือกตั้งสมาชิกสภาเขต วันที่ 23 กรกฎาคม พ.ศ. 2549
  - การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั่วไป วันที่ 23 ธันวาคม พ.ศ. 2550
  - การเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา วันที่ 2 มีนาคม พ.ศ. 2551

- การเลือกตั้งผู้ว่าราชการจังหวัดกรุงเทพมหานคร วันที่ 5 ตุลาคม พ.ศ. 2551
- การเลือกตั้งผู้ว่าราชการจังหวัดกรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ 11 มกราคม พ.ศ. 2552

#### 5. ความรู้ทางด้านการเมือง

- ท่านคิดว่าท่านมีความรู้ทางการเมืองมากน้อยเพียงใด
- เมื่อเปรียบเทียบกับรัฐธรรมนูญปี 2550 กับ รัฐธรรมนูญปี 2540 มีความแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร ในประเด็นไหน
- ท่านทราบหรือไม่ว่าการเลือกตั้ง ส.ส. ระบบใหม่เป็นอย่างไร แตกต่างจากเดิมหรือไม่อย่างไร จำนวน ส.ส. เท่าเดิมหรือไม่ เขตการเลือกตั้งเหมือนเดิมหรือไม่
- ท่านทราบข่าวเรื่องการออกมามหาชุมนุมของกลุ่มคนเสื้อแดง (นปช.) หรือไม่ มีมูลเหตุมาจากเรื่องใด แกนนำคือใคร ใครเป็นผู้อยู่เบื้องหลังการชุมนุมครั้งนี้ วิดีโอลิงค์มาจากใคร มีเนื้อหาเกี่ยวกับประเด็นใด

#### 6. เกณฑ์ในการตัดสินใจ

- ในการตัดสินใจลงคะแนนให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งทางการเมืองแต่ละครั้งท่านพิจารณาผู้สมัครจากเกณฑ์ใด ผู้สมัครที่จะได้รับคะแนนเสียงจากท่านจะต้องมีคุณสมบัติอย่างไร เพราะเหตุใดท่านจึงคิดว่าเขามีความเหมาะสม ท่านทราบได้อย่างไรว่าผู้สมัครมีคุณสมบัติตามที่ท่านต้องการ

#### 7. การแสวงหาข้อมูลข่าวสาร

- ท่านทราบได้อย่างไรว่าผู้สมัครคนที่ท่านต้องการลงคะแนนเสียงให้ มีคุณสมบัติตรงตามที่ท่านต้องการ
- ท่านอาศัยข้อมูลจากแหล่งใด (จากสื่อมวลชน จากสื่อบุคคล จากสื่ออินเทอร์เน็ต จากสื่อเฉพาะกิจต่างๆ)

#### 8. การพิจารณายอมรับข้อมูลข่าวสารเพื่อการโน้มน้าวใจ

- ท่านจะพิจารณาข้อเท็จจริงในข้อมูลข่าวสารก่อนตัดสินใจทุกครั้งหรือไม่ หากข้อมูลข่าวสารที่ท่านได้รับมีความซับซ้อนในระดับสูง
- ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับผู้สมัครรับเลือกตั้งที่มาจากบทวิเคราะห์จากนักวิเคราะห์ที่น่าเชื่อถือ ทำให้ท่านรู้สึกว่าเป็นการทวนเวลาสามารถตัดสินใจตามได้ทันทีหรือไม่

- กระแสความคิดเห็นของสังคมส่วนใหญ่ในขณะนั้นีผลต่อการตัดสินใจของท่านหรือไม่
- ท่านได้ศึกษาร่างรัฐธรรมนูญปี 2550 เพื่อพิจารณาข้อดีข้อเสียก่อนตัดสินใจไปลงประชามติ รับ/ไม่รับ ร่างรัฐธรรมนูญฉบับดังกล่าวหรือไม่
- ชื่อเสียงของพรรคการเมืองมีผลต่อการตัดสินใจของท่านหรือไม่ หรือท่านดูที่นโยบายมากกว่า

#### 8. ความพึงพอใจต่อแหล่งข้อมูลข่าวสารต่างๆ

- ท่านรู้สึกพึงพอใจต่อข้อมูลข่าวสารที่ได้รับจากแหล่งข้อมูลต่างๆมากน้อยเพียงใด
- ท่านคิดว่าข้อมูลที่ท่านได้รับจากแหล่งข้อมูลที่ท่านแสวงหา มีความละเอียดเพียงพอครบถ้วน ทันต่อเหตุการณ์ และน่าเชื่อถือมากน้อยเพียงใด มีความเป็นกลางหรือไม่

#### การวัดตัวแปรในการสัมภาษณ์

ผู้วิจัยวัดตัวแปรในการสัมภาษณ์ในตัวแปร ความรู้ทางด้านการเมือง และการพิจารณายอมรับข้อมูลข่าวสารเพื่อการโน้มน้าวใจเพิ่มเติม ดังนี้

#### 1. ความรู้ทางด้านการเมือง สามารถจำแนกบุคคลออกเป็น 3 กลุ่มได้ดังนี้

ความรู้ทางการเมืองน้อย	ความรู้ทางการเมืองปานกลาง	ความรู้ทางการเมืองสูง
ไม่ทราบความแตกต่างของรัฐธรรมนูญปี 2550 กับ ปี 2540	ทราบข้อแตกต่างของรัฐธรรมนูญปี 2550 กับ ปี2540 และพอจะระบุประเด็นกว้างๆได้	ทราบข้อแตกต่างของรัฐธรรมนูญปี 2550 กับ ปี2540 และระบุประเด็นความแตกต่างได้พอสังเขป
ไม่ทราบการเปลี่ยนแปลงระบบการเลือกตั้ง ส.ส.	ทราบว่ามีการเปลี่ยนแปลงระบบการเลือกตั้ง ส.ส.	ทราบว่ามีการเปลี่ยนแปลงระบบการเลือกตั้ง ส.ส. และระบุจำนวนและเขตการเลือกตั้งที่เปลี่ยนแปลงไปได้
พอทราบข่าวเรื่องการออกมาชุมนุมของกลุ่มคนเสื้อแดง (นปช.) แต่ไม่สามารถระบุมูลเหตุของการออกมาชุมนุมได้	ทราบข่าวเรื่องการออกมาชุมนุมของกลุ่มคนเสื้อแดงและระบุมูลเหตุของการออกมาชุมนุมได้พอสังเขป	ทราบข่าวเรื่องการออกมาชุมนุมของกลุ่มคนเสื้อแดงและระบุมูลเหตุของการออกมาชุมนุมได้ ทราบว่าแกนนำคือใคร ใครเป็นผู้อยู่เบื้องหลัง ทราบถึงเนื้อหาจากการนำเสนอวีดิโอลิงค์จากพันตำรวจโททักษิณ ชินวัตร

ในการแบ่งกลุ่มผู้มีความรู้สูง ปานกลาง และต่ำนั้น มีเกณฑ์ในการแบ่งอย่างชัดเจนดังนี้

- กลุ่มผู้มีความรู้ทางการเมืองสูง
  - จะต้องทราบข้อแตกต่างระหว่างรัฐธรรมนูญปี 2550 และ ปี2540 และระบุประเด็นความแตกต่างได้พอสังเขป
  - จะต้องทราบว่ามีการเปลี่ยนแปลงระบบการเลือกตั้ง ส.ส. และระบุจำนวนรวมไปถึงเขตเลือกตั้งที่เปลี่ยนแปลงไปได้
  - ทราบข่าวเรื่องการออกมาชุมนุมของกลุ่มคนเสื้อแดงและระบุมูลเหตุของการออกมาชุมนุมได้ ทราบว่าแกนนำคือใคร ใครเป็นผู้อยู่เบื้องหลัง ทราบและอธิบายถึงเนื้อหาจากการนำเสนอวีดีโอลิงค์จากพันตำรวจโททักษิณ ชินวัตร
- กลุ่มผู้มีความรู้ทางการเมืองปานกลาง
  - ทราบข้อแตกต่างของรัฐธรรมนูญปี 2550 กับ ปี2540 และพอจะระบุประเด็นกว้างๆได้
  - ทราบว่ามีการเปลี่ยนแปลงระบบการเลือกตั้ง ส.ส. แต่ไม่สามารถอธิบายความเปลี่ยนแปลงของเขตและจำนวนได้อย่างชัดเจน
  - ทราบข่าวเรื่องการออกมาชุมนุมของกลุ่มคนเสื้อแดงและระบุมูลเหตุของการออกมาชุมนุมได้พอสังเขป
- กลุ่มผู้มีความรู้ทางการเมืองต่ำ
  - ไม่ทราบความแตกต่างของรัฐธรรมนูญปี 2550 กับ ปี 2540
  - ไม่ทราบการเปลี่ยนแปลงระบบการเลือกตั้ง ส.ส.
  - พอทราบข่าวเรื่องการออกมาชุมนุมของกลุ่มคนเสื้อแดง (นปช.) แต่ไม่สามารถระบุมูลเหตุของการออกมาชุมนุมได้

2. การพิจารณายอมรับข้อมูลข่าวสารเพื่อการโน้มน้าวใจ สามารถจำแนกบุคคลออกเป็นสองกลุ่ม โดยยกตัวอย่างประเด็นที่แสดงถึงการพิจารณาข้อมูลข่าวสารผ่านเส้นทางหลัก(Central Route) ดังนี้

- แม้ว่าข้อมูลข่าวสารที่ท่านได้รับจะมีความซับซ้อนสูง ท่านก็จะพิจารณาข้อเท็จจริงในข้อมูลข่าวสารก่อนตัดสินใจทุกครั้ง
- ท่านได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับผู้สมัครมาจากนักวิชาการที่มีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับของสังคมในระดับสูง แต่ท่านก็จะพิจารณาข่าวสารนั้นซ้ำอีก
- ท่านเปิดใจพิจารณานโยบายของผู้สมัคร แม้นโยบายดังกล่าวจะเป็นของผู้สมัครที่ท่านไม่ชอบ
- กระแสสังคมส่วนใหญ่ในขณะนั้นไม่มีผลต่อการตัดสินใจของท่าน
- ท่านชอบดูแนวนโยบายของพรรคการเมืองมากกว่าดูชื่อเสียงหรือประวัติความเป็นมา

โดยผู้สัมภาษณ์ที่พิจารณาข้อมูลข่าวสารโดยผ่านเส้นทางหลัก(Central Route) จะต้องเห็นด้วยกับตัวอย่างประเด็นที่ยกมาข้างต้น

นอกจากคำถามที่กำหนดแล้วผู้วิจัยยังได้สอบถามผู้ให้สัมภาษณ์เพิ่มเติมเพื่อให้ได้ข้อมูลในเชิงลึก โดยให้ผู้สัมภาษณ์แสดงความคิดเห็นถึงการพิจารณาข้อมูลข่าวสารของตนเองว่าเป็นไปในลักษณะใด อาทิการคิดพิจารณาข้อดีข้อเสีย ข้อโต้แย้ง และเหตุผลในข้อมูลข่าวสารมากน้อยเพียงใด หรืออาศัยเพียงชื่อเสียงและความน่าเชื่อถือของแหล่งข้อมูลข่าวสารอีกด้วย

### การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ทดสอบความตรง (Validity) และความเที่ยง (Reliability) ดังต่อไปนี้

1. การทดสอบความเที่ยงตรง (Validity) แบบสอบถามนี้ได้รับการตรวจสอบความเที่ยงตรงก่อนการเก็บข้อมูลโดยผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญทางด้านนิเทศศาสตร์ คือ อาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อให้แบบสอบถามถูกต้อง สอดคล้องกับเนื้อหา ครอบคลุมประเด็น และใช้ภาษาได้ถูกต้องเหมาะสม ซึ่งทั้งหมดนี้เรียกว่า ความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity)

2. การทดสอบความน่าเชื่อถือ (Reliability) ผู้วิจัยได้นำกรอบคำถามที่กำหนดไปทดลองใช้ (Pre-test) กับผู้ตอบแบบสอบถามและผู้ถูกสัมภาษณ์ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจริง แต่มีลักษณะตรงตามประชากรที่ใช้จริงในการวิจัยจำนวน 30 คน หลังจากนั้นนำแบบสอบถามในส่วนที่เป็นอัตราส่วนแบบประเมินค่า (rating scale) มาหาค่าความเที่ยงโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟ่าของครอนบาค (Cronbach's Coefficient Alpha) ซึ่งผลการคำนวณหาค่าความเที่ยงของแบบสอบถามในแต่ละประเด็นมีดังนี้

ค่าความน่าเชื่อถือในส่วนของเกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้ง

1. เกณฑ์ในด้านคุณลักษณะทางด้านการกายภาพ = 0.71
2. เกณฑ์ในด้าน ความรู้ ความสามารถ อำนาจและผลงาน = 0.84
3. เกณฑ์ในด้านศักยภาพเชิงผู้นำ = 0.89
4. เกณฑ์ในด้าน คุณธรรม จริยธรรม ทางการเมือง = 0.82
5. เกณฑ์ในด้านพรรคการเมือง = 0.61

ค่าความน่าเชื่อถือในส่วนของการแสวงหาข้อมูลจากแหล่งต่างๆ

1. หมายถึงการแสวงหาข้อมูลข่าวสารจากสื่อมวลชน = 0.88
2. หมายถึงการแสวงหาข้อมูลข่าวสารจากสื่อบุคคล = 0.84
3. หมายถึงการแสวงหาข้อมูลข่าวสารจากสื่ออินเทอร์เน็ต = 0.62
4. หมายถึงการแสวงหาข้อมูลข่าวสารจากสื่อเฉพาะกิจ = 0.77

ค่าความน่าเชื่อถือในส่วนของการพิจารณายอมรับสารเพื่อการโน้มน้าวใจ

1. พิจารณายอมรับข้อมูลข่าวสารเพื่อการโน้มน้าวใจ โดยผ่านเส้นทางหลัก (Central Route) = 0.83
2. พิจารณายอมรับข้อมูลข่าวสารเพื่อการโน้มน้าวใจโดยผ่านเส้นทางรอง (Peripheral Route) = 0.85

ค่าความน่าเชื่อถือในส่วนของความพึงพอใจต่อแหล่งข้อมูลข่าวสารต่างๆ

1. ความพึงพอใจต่อแหล่งข้อมูลจากสื่อสารมวลชน = 0.78
2. ความพึงพอใจต่อแหล่งข้อมูลจากสื่อบุคคล = 0.74
3. ความพึงพอใจต่อแหล่งข้อมูลจากสื่ออินเทอร์เน็ต = 0.65
4. ความพึงพอใจต่อแหล่งข้อมูลจากสื่อเฉพาะกิจต่างๆ = 0.71

ค่าความน่าเชื่อถือข้างต้นส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์ยอมรับได้ อย่างไรก็ตาม คำถามบางประเด็นยังไม่อยู่ในเกณฑ์ที่ดีพอ จึงพิจารณาความถูกต้องเหมาะสมของคำถามใหม่อีกครั้ง และปรับปรุงคำถามที่พิจารณาแล้วเห็นว่าสมควรปรับปรุงใหม่ เพื่อให้แบบสอบถามสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

### การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามแล้วนำมาลงรหัสข้อมูล (coding) เพื่อประเมินผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS
2. สำหรับข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกจะแยกออกเป็นประเด็นตามปัญหาคำถาม โดยอาศัยข้อคำถามแบบปลายเปิดตามที่ได้แจกแจงไป

### การวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

1. การวิจัยเชิงสำรวจ โดยใช้แบบสอบถาม มีการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ 2 แบบ คือ
  - 1.1 สถิติเชิงบรรยาย (Descriptive Statistics) เพื่ออธิบายลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ในการคำนวณร้อยละ การแจกแจงความถี่ และการหาค่าเฉลี่ย
  - 1.2 สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) ใช้ T-Test เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของข้อมูลสองกลุ่ม และใช้สถิติ ONE-WAY ANOVA เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของเยาวชน และเกณฑ์ในการตัดสินใจ การแสวงหาข้อมูลข่าวสาร การพิจารณายอมรับสารเพื่อการโน้มน้าวใจ รวมทั้งความพึงพอใจต่อแหล่งข้อมูลข่าวสาร
2. การสัมภาษณ์ ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์จากผู้ให้สัมภาษณ์จะนำมารวบรวมและวิเคราะห์ตามปัญหาคำถามของการวิจัยครั้งนี้

## บทที่ 4

### ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง “แหล่งข้อมูล เกณฑ์การพิจารณา และเส้นทางการตัดสินใจในการเลือกตั้งทางการเมืองของเยาวชนในระดับอุดมศึกษา” ใช้วิธีในการวิจัย 2 วิธี ได้แก่

- การวิจัยเชิงสำรวจ โดยใช้แบบสอบถาม
- การสัมภาษณ์เพื่อให้ได้ข้อมูลในเชิงลึก

#### การวิจัยเชิงสำรวจ

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลจากแบบสอบถามจำนวนทั้งสิ้น 400 ชุด และวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามโดยแบ่งออกเป็น 7 ส่วนคือ

- ส่วนที่ 1** แสดงคุณลักษณะทางประชากรของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ อายุ และสถานศึกษา
- ส่วนที่ 2** ประสิทธิภาพในการออกเสียงเลือกตั้งทางการเมืองของเยาวชน
- ส่วนที่ 3** การทดสอบความรู้ทางด้านการเมืองของเยาวชน
- ส่วนที่ 4** การวิเคราะห์เกณฑ์ที่เยาวชนใช้ในการตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้ง
- ส่วนที่ 5** การวิเคราะห์การแสวงหาข้อมูลข่าวสารเพื่อนำมากำหนดเกณฑ์ในการตัดสินใจของเยาวชน
- ส่วนที่ 6** การวิเคราะห์ถึงการพิจารณายอมรับสารเพื่อการโน้มน้าวใจของเยาวชน
- ส่วนที่ 7** การวิเคราะห์ความพึงพอใจต่อแหล่งข้อมูลข่าวสารของเยาวชน

โดยในส่วนที่สี่ ห้า หก และเจ็ด จะนำปัจจัยทั้ง 5 ด้านของเยาวชน คือ เพศ อายุ ระดับสถานศึกษา ประสิทธิภาพในการออกเสียงเลือกตั้งทางการเมือง และความรู้ทางด้านการเมือง มาวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐานว่า ทั้งห้าปัจจัยนี้ทำให้เยาวชนตัดสินใจเลือกเกณฑ์แสวงหาข้อมูลเพื่อนำมากำหนดเกณฑ์ มีการยอมรับสารเพื่อการโน้มน้าวใจ และมีความพึงพอใจต่อแหล่งข้อมูลข่าวสารแตกต่างกันหรือไม่อย่างไร โดยผลของการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามมีดังต่อไปนี้



## 1. คุณลักษณะทางประชากรของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

ข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะทางประชากรของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดที่ตอบแบบสอบถามมีดังต่อไปนี้

### 1.1 เพศ

กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน ประกอบด้วย เพศชาย จำนวน 214 คน (ร้อยละ 53.5) และเพศหญิง จำนวน 186 คน (ร้อยละ 46.5) (ดูตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	214	53.50
หญิง	186	46.50
รวม	400	100.00

### 1.2 อายุ

ระดับอายุของกลุ่มตัวอย่างประกอบไปด้วย กลุ่มเยาวชนอายุ 18 ปี จำนวน 57 คน (ร้อยละ 14.25) กลุ่มเยาวชนอายุ 19 ปี จำนวน 69 คน (ร้อยละ 17.25) กลุ่มเยาวชนอายุ 20 ปี จำนวน 131 คน (ร้อยละ 32.75) และกลุ่มเยาวชนอายุ 21 ปี จำนวน 143 คน (ร้อยละ 35.75) (ดูตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
18 ปี	57	14.25
19 ปี	69	17.25
20 ปี	131	32.75
21 ปี	143	35.75
รวม	400	100.00

### 1.3 ระดับสถานศึกษา

กลุ่มตัวอย่างศึกษาอยู่ในกลุ่มมหาวิทยาลัยปิดจำนวน 88 คน (ร้อยละ 24.25) กลุ่มมหาวิทยาลัยเปิด จำนวน 97 คน (ร้อยละ 24.25) กลุ่มมหาวิทยาลัยเอกชน จำนวน 74 คน (ร้อยละ

ละ 18.5) กลุ่มมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล จำนวน 72 คน (ร้อยละ 18.0) และกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ จำนวน 69 คน (ร้อยละ 17.25) (ดูตารางที่ 3)

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับสถานศึกษา

ระดับสถานศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
กลุ่มมหาวิทยาลัยปิด	88	22.00
กลุ่มมหาวิทยาลัยเปิด	97	24.25
กลุ่มมหาวิทยาลัยเอกชน	74	18.50
กลุ่มมหาวิทยาลัยราชมงคล	72	18.00
กลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ	69	17.25
รวม	400	100.00

## 2. ประสบการณ์ในการออกเสียงเลือกตั้งทางการเมือง

ประสบการณ์ในการออกเสียงเลือกตั้งทางการเมืองกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เคยมีประสบการณ์ในการออกเสียงเลือกตั้งทางการเมือง 4 ครั้ง (ร้อยละ 22.0) รองลงมาคือ 2 ครั้ง (ร้อยละ 18.25) 1 ครั้ง (ร้อยละ 14.5) 5 ครั้ง (ร้อยละ 13.5) 3 ครั้ง (ร้อยละ 12.0) 7 ครั้ง (ร้อยละ 10.25) และ 6 ครั้ง (ร้อยละ 9.5) ตามลำดับ (ดูตารางที่ 4)

ตารางที่ 4 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามประสบการณ์ในการออกเสียงเลือกตั้งทางการเมือง

ประสบการณ์ในการออกเสียงเลือกตั้งทางการเมือง	จำนวน	ร้อยละ
1 ครั้ง	58	14.50
2 ครั้ง	73	18.25
3 ครั้ง	48	12.00
4 ครั้ง	88	22.00
5 ครั้ง	54	13.50
6 ครั้ง	38	9.50
7 ครั้ง	41	0.25
รวม	400	100.00

### 3. ความรู้ทางการเมือง

กลุ่มตัวอย่างจะต้องตอบคำถามวัดความรู้ทางการเมืองแบบปรนัย 4 ตัวเลือกทั้งหมด 15 ข้อ ซึ่งสามารถแจกแจงคะแนนได้ดังนี้ (ดูตารางที่ 5)

ตารางที่ 5 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามคะแนนความรู้ทางการเมือง

คะแนน	จำนวน	ร้อยละ	ร้อยละความถี่สะสม
0	2	0.50	0.50
1	16	4.50	5.00
2	28	7.00	12.00
3	32	8.00	20.00
4	37	9.25	29.25
5	44	11.75	41.00
6	51	13.25	54.25
7	59	14.75	69.00
8	34	9.00	78.00
9	29	7.25	85.25
10	22	4.75	90.00
11	19	4.25	94.25
12	18	3.50	97.75
13	8	2.00	99.75
14	1	0.25	100.00
15	0	0.00	100.00
รวม	400	100.00	100.00

หลังจากนั้น นำคะแนนที่ได้ของแต่ละบุคคลมาจัดกลุ่มใหม่ (Recode) ทั้งหมด 3 กลุ่ม โดยมีเกณฑ์การแบ่งดังนี้

ระดับคะแนน 0 – 5	หมายถึง	กลุ่มผู้มีความรู้ทางการเมืองต่ำ
ระดับคะแนน 6 – 10	หมายถึง	กลุ่มผู้มีความรู้ทางการเมืองปานกลาง
ระดับคะแนน 11 – 15	หมายถึง	กลุ่มผู้มีความรู้ทางการเมืองสูง

โดยที่ เยาวชนส่วนใหญ่เป็นกลุ่มผู้มีความรู้ทางการเมืองปานกลาง จำนวน 195 คน (ร้อยละ 48.75) รองลงมาได้แก่ กลุ่มเยาวชนที่มีความรู้ทางการเมืองต่ำ จำนวน 159 (ร้อยละ 39.75) และ กลุ่มเยาวชนที่มีความรู้ทางการเมืองสูงจำนวน 46คน (ร้อยละ 11.5) ตามลำดับ (ดูตารางที่ 6)

ตารางที่ 6 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มเยาวชนจำแนกตามระดับความรู้ทางการเมือง

กลุ่มเยาวชน	จำนวน	ร้อยละ
กลุ่มเยาวชนที่มีความรู้ทางการเมืองต่ำ	159	39.75
กลุ่มเยาวชนที่มีความรู้ทางการเมืองปานกลาง	195	48.75
กลุ่มเยาวชนที่มีความรู้ทางการเมืองสูง	46	11.50
รวม	400	100.00

#### 4. การพิจารณาเกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้ง

##### 4.1 การพิจารณาเกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งทางการเมืองของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

จากผลการวิจัยพบว่า เยาวชนไทยพิจารณาเกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้ง **แตกต่างกัน** อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยจากการเปรียบเทียบการพิจารณาเกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งของกลุ่มตัวอย่างเยาวชนทั้งหมด ผลการวิจัยพบว่า เยาวชนไทยพิจารณาเกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งโดยให้ความสำคัญต่อเกณฑ์ในด้านคุณธรรมจริยธรรมทางการเมืองของผู้สมัครรับเลือกตั้ง **มากกว่า** เกณฑ์ด้านศักยภาพเชิงผู้นำ เกณฑ์ด้านความรู้ความสามารถ นโยบาย และผลงาน เกณฑ์ด้านพรรคการเมือง และเกณฑ์ด้านคุณลักษณะทางกายภาพของผู้สมัครรับเลือกตั้ง เยาวชนไทยยังพิจารณาเกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งโดยให้ความสำคัญต่อเกณฑ์ด้านศักยภาพเชิงผู้นำ **มากกว่า** เกณฑ์ด้านความรู้ความสามารถ นโยบาย และผลงาน เกณฑ์ด้านพรรคการเมือง และเกณฑ์ด้านคุณลักษณะทางกายภาพของผู้สมัครรับเลือกตั้งด้วยเช่นกัน นอกจากนี้ เยาวชนไทยยังพิจารณาเกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งโดยให้ความสำคัญต่อเกณฑ์ด้านความรู้ความสามารถ นโยบาย และผลงาน **มากกว่า** เกณฑ์ด้านพรรคการเมือง และเกณฑ์ด้านคุณลักษณะทางกายภาพของผู้สมัครรับเลือกตั้งอีกด้วย และยิ่งไปกว่านั้น เยาวชนไทยยังพิจารณาเกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งโดยให้ความสำคัญต่อเกณฑ์ด้านพรรคการเมือง **มากกว่า** เกณฑ์ด้านคุณลักษณะทางกายภาพของผู้สมัครรับเลือกตั้งด้วยเช่นกัน (ดูตารางที่ 7)

ตารางที่ 7 การเปรียบเทียบการเลือกเกณฑ์ในการพิจารณาผู้สมัครรับเลือกตั้งของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

เกณฑ์ในการพิจารณา	ค่าเฉลี่ย	S.D.	F	Sig
1. เกณฑ์ด้านคุณลักษณะทางกายภาพ	2.70 <sup>A</sup>	0.99	225.43	0.00*
2. เกณฑ์ด้านความรู้ความสามารถ นโยบาย และผลงาน	3.62 <sup>B</sup>	0.80		
3. เกณฑ์ในด้านศักยภาพเชิงผู้นำ	3.92 <sup>C</sup>	0.80		
4. เกณฑ์ในด้านคุณธรรมจริยธรรมทางการเมือง	4.28 <sup>D</sup>	0.92		
5. เกณฑ์ในด้านพรรคการเมือง	3.26 <sup>E</sup>	1.06		

$P < 0.05^*$

จากตาราง  $D > C, B, E, A$   $C > B, E, A$   $B > E, A$  และ  $E > A$

(A,B,C,D = ค่าเฉลี่ยของเกณฑ์ด้านคุณลักษณะทางกายภาพ , เกณฑ์ด้านความรู้ความสามารถ นโยบาย และผลงาน , เกณฑ์ด้านศักยภาพเชิงผู้นำ , เกณฑ์ด้านคุณธรรมจริยธรรมทางการเมือง และเกณฑ์ด้านพรรคการเมือง ตามลำดับ)

นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาถึงค่าเฉลี่ยโดยรวมของเกณฑ์ในการพิจารณาเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้ง จากผลวิจัยจะพบว่า ชาวชนไทยตัดสินใจลงคะแนนให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งโดยพิจารณาจากเกณฑ์ในด้านคุณธรรมจริยธรรมทางการเมืองในระดับที่ค่อนข้างมาก (ค่าเฉลี่ย=4.28) รองลงมาเป็นเกณฑ์ในด้านของบุคลิกภาพเชิงผู้นำ (ค่าเฉลี่ย=3.92) เกณฑ์ในด้านความรู้ ความสามารถ อำนาจ และผลงาน (ค่าเฉลี่ย=3.62) เกณฑ์ในด้านพรรคการเมือง (ค่าเฉลี่ย=3.26) ในขณะที่เกณฑ์ในด้านคุณลักษณะทางการภาพ (ค่าเฉลี่ย=2.70) เป็นเกณฑ์ที่กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญน้อยที่สุดเมื่อเทียบกับเกณฑ์ด้านอื่น (ดูตารางที่ 7)

ตารางที่ 8 แสดงค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นต่อเกณฑ์ในการพิจารณาผู้สมัครรับเลือกตั้งของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

เกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้ง	ค่าเฉลี่ย	S.D.
1. เกณฑ์ในด้านคุณธรรม จริยธรรมทางการเมือง	4.28	0.92
2. เกณฑ์ในด้านศักยภาพเชิงผู้นำ	3.92	0.80
3. เกณฑ์ในด้านความรู้ความสามารถนโยบายและผลงาน	3.62	0.80
4. เกณฑ์ในด้านพรรคการเมือง	3.26	1.06
5. เกณฑ์ในด้านคุณลักษณะทางด้านกายภาพ	2.70	0.99

เมื่อพิจารณาให้ละเอียดลงไปถึงลำดับค่าเฉลี่ยของการพิจารณาเกณฑ์ในการตัดสินใจ เลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งในแต่ละข้อย่อยทั้ง 38 ข้อ ก็พบว่า เกณฑ์ในด้านคุณธรรมจริยธรรมทางการเมืองของผู้สมัครคือ “ไม่ซื้อสิทธิขายเสียง” (ค่าเฉลี่ย=4.29) และ “ทำงานอย่างโปร่งใสสามารถตรวจสอบได้” (ค่าเฉลี่ย=4.27) รวมไปถึง “เสียสละเห็นประโยชน์แก่ประชาชนและประเทศชาติเป็นสำคัญ” (ค่าเฉลี่ย=4.27) เป็นคุณสมบัติของผู้สมัครที่กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญมากที่สุด โดยทั้ง 3 ข้อย่อยที่เกี่ยวข้องกับเกณฑ์ในด้านคุณธรรม จริยธรรม ทางการเมืองอยู่ในสามลำดับแรกสุดเมื่อเทียบกับเกณฑ์ด้านอื่นๆ อย่างไรก็ตาม กลุ่มตัวอย่างได้ให้ความสำคัญต่อคุณสมบัติในด้านศักยภาพเชิงผู้นำของผู้สมัครรับเลือกตั้งในระดับค่อนข้างมากเช่นเดียวกัน โดยสังเกตได้จากคุณสมบัติของผู้สมัครในด้าน “การยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น” (ค่าเฉลี่ย=4.19) “กล้าคิด กล้าทำ กล้าตัดสินใจ” (ค่าเฉลี่ย=4.14) “การเข้าถึงประชาชนอย่างใกล้ชิดและเป็นกันเอง” (ค่าเฉลี่ย=4.14) นั้น เป็นคุณสมบัติที่กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญในลำดับสี่ห้าและหกตามลำดับ

นอกจากนี้ จะสังเกตเห็นได้ชัดเจนว่า เยาวชนไทยนั้น ให้ความสำคัญกับเกณฑ์ในด้าน ความรู้ความสามารถ นโยบายหรือผลงานของผู้สมัครน้อยกว่าด้านคุณธรรมจริยธรรมหรือ ศักยภาพเชิงผู้นำของผู้สมัครอย่างเห็นได้ชัด ยกตัวอย่างเช่น คุณสมบัติของผู้สมัครในด้าน “นำเสนอนโยบายใหม่ ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชนแก่รัฐบาลอยู่ตลอดเวลา” (ค่าเฉลี่ย=3.95) “เคยได้รับการเลือกตั้งมาก่อนและมีผลงานที่เห็นเป็นรูปธรรม” (ค่าเฉลี่ย=3.65) “อภิปรายในการประชุมสภาฯ ได้อย่าง คล่องแคล่วและมั่นใจ” (ค่าเฉลี่ย=3.65) “เป็นผู้เชี่ยวชาญและมีตำแหน่งด้านวิชาการ” (ค่าเฉลี่ย=3.61) “เคยมีประสบการณ์ทำงานด้านการเมือง” (ค่าเฉลี่ย=3.58) จะอยู่ในลำดับที่ต่ำกว่าเกณฑ์ในด้านคุณธรรมจริยธรรมและศักยภาพเชิงผู้นำทั้งสิ้น

จึงเท่ากับเป็นการเน้นย้ำผลวิจัยที่ชี้ให้เห็นว่าเยาวชนนั้นต้องการลงคะแนนให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งโดยพิจารณาเกณฑ์ในด้านจริยธรรมทางการเมืองและศักยภาพเชิงผู้นำเป็นหลักมากกว่าที่จะพิจารณาจากความรู้ความสามารถ นโยบาย หรือผลงานของผู้สมัคร และในส่วนของเกณฑ์ในด้านคุณลักษณะทางกายภาพและพรรคการเมืองนั้น เยาวชนไม่ได้ให้ความสำคัญมากนัก สำหรับตัวอย่างคุณสมบัติในด้านพรรคการเมืองนั้น เช่น “ผู้สมัครเป็นสมาชิกของพรรคการเมืองที่ท่านชื่นชอบ” (ค่าเฉลี่ย=3.32) อยู่ในลำดับที่ 26 หรือพรรคการเมืองที่ผู้สมัครสังกัดตั้งมายาวนาน (ค่าเฉลี่ย=3.08) อยู่ในลำดับที่ 31 นอกจากนี้คุณสมบัติของผู้สมัครในด้านกายภาพ เช่น “รูปร่างหน้าตาดี” นั้น (ค่าเฉลี่ย=2.06) อยู่ในลำดับท้ายสุดเลยทีเดียว (ดูตารางที่ 8)

ตารางที่ 9 แสดงค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นต่อเกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งทางการเมืองทั้ง 38 ข้อของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

เกณฑ์ในการตัดสินใจ	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	S.D.
1. ไม่ซื้อสิทธิขายเสียง (จริยธรรม)	400	4.29	0.97
2. ทำงานอย่างโปร่งใสสามารถตรวจสอบได้ (จริยธรรม)	400	4.27	0.96
3. เสียสละ เห็นประโยชน์แก่ ประชาชนและประเทศชาติเป็นสำคัญ (จริยธรรม)	400	4.27	0.92
4. ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น (ศักยภาพเชิงผู้นำ)	400	4.19	0.88
5. กล้าคิด กล้าทำ กล้าตัดสินใจ (ศักยภาพเชิงผู้นำ)	400	4.14	0.93
6. เข้าถึงประชาชนอย่างใกล้ชิดและเป็นกันเอง (ศักยภาพเชิงผู้นำ)	400	4.13	0.95
7. มีปฏิภาณไหวพริบในการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า (ศักยภาพเชิงผู้นำ)	400	4.12	0.91
8. มีแนวนโยบายที่ชัดเจน สามารถปฏิบัติตามได้จริง (ความรู้ ความสามารถ)	400	4.11	0.92
9. มีความอดทนอดกลั้นสูง (ศักยภาพเชิงผู้นำ)	400	4.09	0.89
10. ไม่เคยมีประวัติการถูกตรวจสอบการทุจริตคอร์รัปชัน (จริยธรรม)	400	4.04	0.99
11. กล้าเปิดโปงการทุจริตในโครงการต่างๆ ของรัฐบาล (จริยธรรม)	400	4.02	0.98
12. ไม่กล่าวหาว่าร้าย โจมตีคู่แข่งชั้นทางการเมืองโดยปราศจากหลักฐาน (จริยธรรม)	400	4.01	0.98
13. นำเสนอนโยบายใหม่ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อ ประชาชนแก่รัฐบาลอยู่ตลอดเวลา (ความรู้ ความสามารถ)	400	3.95	0.95
14. มีความสามารถในด้านการบริหารจัดการ (ความรู้ ความสามารถ)	400	3.89	0.97
15. มีความมั่นใจในศักยภาพของตนเองสูง(ศักยภาพเชิงผู้นำ)	400	3.85	0.97

ตารางที่ 9 (ต่อ) แสดงค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นต่อเกณฑ์ในการตัดสินใจเลือก  
ผู้สมัครรับเลือกตั้งทางการเมืองทั้ง 38 ข้อของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

เกณฑ์ในการตัดสินใจ	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	S.D.
16. ปราศรัยเพื่อนำเสนอนโยบายได้คล่องแคล่วชัดเจน (ความรู้ ความสามารถ)	400	3.69	0.99
17. จบการศึกษาระดับปริญญาตรีเป็นอย่างน้อย (ความรู้ ความสามารถ)	400	3.68	1.06
18. พูดจาตรงไปตรงมา (ศักยภาพเชิงผู้นำ)	400	3.67	0.98
19. เคยได้รับการเลือกตั้งมาก่อนและมีผลงานที่เห็นเป็น รูปธรรม (ความรู้ ความสามารถ)	400	3.65	1.00
20. อภิปรายในการประชุมสภาได้อย่าง คล่องแคล่วและ มั่นใจ (ความรู้ ความสามารถ)	400	3.65	0.91
21. เป็นผู้เชี่ยวชาญและมีตำแหน่งด้านวิชาการ (ความรู้ ความสามารถ)	400	3.61	0.97
22. เคยมีประสบการณ์ทำงานด้านการเมือง (ความรู้ ความสามารถ)	400	3.58	0.96
23. มีความสามารถในการพูดได้หลายภาษา (ความรู้ ความสามารถ)	400	3.54	1.08
24. ชอบทำงานที่ทำทลายความสามารถ (ความรู้ ความสามารถ)	400	3.50	0.96
25. คำนึงถึงนโยบายของพรรคการเมืองต้นสังกัดของ ผู้สมัครมากกว่านโยบายส่วนตัวของผู้สมัคร (พรรค การเมือง)	400	3.45	1.03
26. ผู้สมัครเป็นสมาชิกของพรรคการเมืองที่ชื่นชอบ (พรรคการเมือง)	400	3.32	1.10
27. มีตำแหน่งหน้าที่การงานที่มั่นคงก่อนลงสมัครรับ เลือกตั้ง (ความรู้ ความสามารถ)	400	3.31	1.01
28. สุขภาพสมบูรณ์แข็งแรง (คุณลักษณะกายภาพ)	400	3.24	1.02
29. มีอารมณ์ขัน (ศักยภาพเชิงผู้นำ)	400	3.11	0.97
30. จบการศึกษาจากต่างประเทศ (ความรู้ ความสามารถ)	400	3.08	1.06



ตารางที่ 9 (ต่อ) แสดงค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นต่อเกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งทางการเมืองทั้ง 38 ข้อของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

เกณฑ์ในการตัดสินใจ	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	S.D.
31. พรรคการเมืองที่ผู้สมัครสังกัด ตั้งมายาวนาน (พรรคการเมือง)	400	3.08	1.06
32. แต่งกายดี ถูกต้องตามกาลเทศะ(คุณลักษณะกายภาพ)	400	3.07	1.10
33. พรรคการเมืองของผู้สมัครเป็นพรรคฝ่ายตรงกันข้ามของพรรคที่ท่านไม่ชอบ (พรรคการเมือง)	400	2.99	1.12
34. มีบุคลิกกล้าชน บ้าบิ่น ไม่เกรงกลัวใคร (ศักยภาพเชิงผู้นำ)	400	2.97	1.15
35. เป็นคนมีชื่อเสียง เป็นที่รู้จักของประชาชนทั่วไป (ความรู้ ความสามารถ)	400	2.86	1.01
36. อายุยังน้อย (คุณลักษณะกายภาพ)	400	2.63	0.89
37. มียศฐา บรรดาศักดิ์ (ความรู้ ความสามารถ)	400	2.37	1.04
38. รูปร่างหน้าตาดี (คุณลักษณะกายภาพ)	400	2.06	1.09
Valid N(listwise)	400		

#### 4.2 การพิจารณาเกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งทางการเมืองของกลุ่มตัวอย่างที่มี เพศ อายุ ระดับสถานศึกษา ประสบการณ์ในการออกเสียงเลือกตั้งทางการเมือง และความรู้ทางการเมืองแตกต่างกัน

นอกจากผลการศึกษาคำตอบจากการพิจารณาเกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งทางการเมืองของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดแล้ว ผู้วิจัยยังต้องการทราบอีกว่า ความแตกต่างกันทั้งห้าด้านของกลุ่มตัวอย่าง คือ เพศ อายุ ระดับสถานศึกษา ประสบการณ์ในการออกเสียงเลือกตั้งทางการเมือง และความรู้ทางการเมือง มีผลทำให้การพิจารณาเกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งมากหรือน้อยต่างกันหรือไม่ ดังต่อไปนี้

**4.2.1 เพศ** ผลจากการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างเพศชายและเพศหญิงพิจารณาเกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้เกณฑ์ที่เพศหญิงให้ความสำคัญในการพิจารณาตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งมากกว่าเพศชาย คือ เกณฑ์ด้านคุณลักษณะทางกายภาพ(ค่าเฉลี่ย=2.82) ด้านความรู้ความสามารถและอำนาจ

(ค่าเฉลี่ย=3.76) และด้านคุณธรรมจริยธรรมทางการเมือง(ค่าเฉลี่ย=4.38) (ค่าเฉลี่ย= 2.61, 3.51, 4.17) ในขณะที่เกณฑ์ที่เพศชายให้ความสำคัญในการพิจารณาตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งมากกว่าเพศหญิงคือ เกณฑ์ในด้านด้านศักยภาพเชิงผู้นำ (ค่าเฉลี่ย=3.79) (ดูตารางที่ 9)

ตารางที่ 10 การเปรียบเทียบการเลือกเกณฑ์ในการพิจารณาผู้สมัครรับเลือกตั้งระหว่างกลุ่มตัวอย่างเพศชายและเพศหญิง

เกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้ง	เพศ				T	Sig
	ชาย		หญิง			
	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ค่าเฉลี่ย	S.D.		
1.เกณฑ์ในด้านคุณลักษณะทางด้านกายภาพ	2.61	1.03	2.82	0.93	-1.90	0.03*
2.เกณฑ์ในด้านความรู้ความสามารถนโยบายและผลงาน	3.51	0.81	3.76	0.75	-3.04	0.00*
3.เกณฑ์ในด้านศักยภาพเชิงผู้นำ	4.00	0.83	3.79	0.74	1.73	0.04*
4.เกณฑ์ในด้านคุณธรรมจริยธรรมทางการเมือง	4.17	0.92	4.38	0.89	-1.76	0.03*
5.เกณฑ์ในด้านพรรคการเมือง	3.28	1.05	3.23	1.06	0.38	0.35

$P < 0.05^*$

(เยวชนเพศหญิงให้ความสำคัญต่อการพิจารณาเกณฑ์คุณลักษณะทางกายภาพ, ความรู้ความสามารถ นโยบายและผลงาน, ศักยภาพเชิงผู้นำ, คุณธรรมจริยธรรม มากกว่า เยวชนเพศชาย ส่วนเยวชนเพศชายให้ความสำคัญต่อเกณฑ์ศักยภาพเชิงผู้นำมากกว่าเยวชนเพศหญิง)

**อายุ** ผลจากการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีอายุแตกต่างกันพิจารณาเกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้ง**ไม่แตกต่างกัน** โดยจากการเปรียบเทียบการพิจารณาเกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุแตกต่างกันจะพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุแตกต่างกันพิจารณาเกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งในแต่ละเกณฑ์**ไม่แตกต่างกัน**อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ดูตารางที่ 11)

ตารางที่ 11 การเปรียบเทียบการเลือกเกณฑ์ในการพิจารณาผู้สมัครรับเลือกตั้ง  
ระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุแตกต่างกัน

เกณฑ์ในการ ตัดสินใจเลือก ผู้สมัครรับเลือกตั้ง	ค่าเฉลี่ย				F	Sig
	18 ปี	19 ปี	20 ปี	21 ปี		
1.เกณฑ์ด้าน คุณลักษณะทาง กายภาพ	2.51 (S.D.=1.09)	2.74 (S.D.=1.06)	2.72 (S.D.=0.89)	2.77 (S.D.=0.99)	3.46	0.17
2.เกณฑ์ด้าน ความรู้ ความสามารถ นโยบาย ผลงาน	3.58 (S.D.=0.98)	3.62 (S.D.=0.99)	3.71 (S.D.=1.01)	3.47 (S.D.=1.02)	3.13	0.15
3.เกณฑ์ด้าน ศักยภาพเชิงผู้นำ	3.87 (S.D.=0.91)	3.91 (S.D.=0.88)	3.83 (S.D.=0.87)	3.94 (S.D.=1.12)	1.63	0.59
4.เกณฑ์ด้าน คุณธรรมจริยธรรม ทางการเมือง	4.27 (S.D.=0.97)	4.22 (S.D.=0.94)	4.25 (S.D.=0.89)	4.31 (S.D.=0.87)	1.35	0.72
5.เกณฑ์ด้านพรรค การเมือง	3.13 (S.D.=0.91)	3.21 (S.D.=1.11)	3.33 (S.D.=1.13)	3.27 (S.D.=0.97)	1.53	0.56

$P < 0.05^*$

(ไม่พบความแตกต่างของการพิจารณาเกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งของ  
กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุแตกต่างกัน)

#### 4.2.3 ระดับสถานศึกษา

ผลจากการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีระดับสถานศึกษาแตกต่างกันจะ  
พิจารณาเกณฑ์ในการตัดสินใจในการเลือกผู้สมัคร **แตกต่างกัน** อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดย  
จากการเปรียบเทียบการพิจารณาเกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกผู้สมัครแต่ละเกณฑ์ระหว่างกลุ่ม  
ตัวอย่างที่มีระดับสถานศึกษาแตกต่างกันจะพบว่า เกณฑ์ที่กลุ่มตัวอย่างจากมหาวิทยาลัยปิด  
มหาวิทยาลัยเปิด และมหาวิทยาลัยเอกชน ให้ความสำคัญในการพิจารณาตัดสินใจเลือกผู้สมัคร  
รับเลือกตั้งมากกว่ากลุ่มตัวอย่างจากมหาวิทยาลัยราชภัฏคือเกณฑ์ด้านความรู้ความสามารถ  
นโยบายและผลงาน และยังพบด้วยว่าเกณฑ์ที่กลุ่มตัวอย่างจากมหาวิทยาลัยปิด มหาวิทยาลัย

เปิด และมหาวิทยาลัยเอกชน ให้ความสำคัญในการพิจารณาตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งมากกว่ากลุ่มตัวอย่างจากมหาวิทยาลัยราชภัฏคือเกณฑ์ในด้านศักยภาพเชิงผู้นำ นอกจากนี้ยังพบว่าเกณฑ์ที่กลุ่มตัวอย่างจากมหาวิทยาลัยเปิดให้ความสำคัญในการพิจารณาตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งมากกว่ากลุ่มตัวอย่างจากมหาวิทยาลัยเอกชนคือเกณฑ์ในด้านคุณธรรมจริยธรรมทางการเมือง และเกณฑ์ที่กลุ่มตัวอย่างจากมหาวิทยาลัยเปิด มหาวิทยาลัยเปิด มหาวิทยาลัยเอกชน และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ให้ความสำคัญในการพิจารณาตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งมากกว่ากลุ่มตัวอย่างจากมหาวิทยาลัยราชภัฏ คือเกณฑ์ในด้านคุณธรรมจริยธรรมทางการเมืองอีกด้วย อย่างไรก็ตาม **ไม่พบความแตกต่าง**ของการพิจารณาเกณฑ์ในด้านคุณลักษณะทางการภาพและด้านพรรคการเมืองระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับสถานศึกษาแตกต่างกัน ทั้งนี้ รายละเอียดเพิ่มเติมเกี่ยวกับการวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบทั้งหมดที่กล่าวไปข้างต้นมีดังต่อไปนี้

**4.2.3.1 การวิเคราะห์เปรียบเทียบเกี่ยวกับเกณฑ์ในการตัดสินใจ**  
**ในด้าน “คุณลักษณะทางการภาพ” ระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับสถานศึกษาแตกต่างกัน**  
 ผลวิจัยพบว่า **ไม่พบความแตกต่าง**ของการพิจารณาเกณฑ์การตัดสินใจเลือกผู้สมัครในด้านคุณลักษณะทางการภาพระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับสถานศึกษาแตกต่างกัน (ดูตารางที่ 12)

ตารางที่ 12 การเปรียบเทียบการเลือกเกณฑ์ในการพิจารณาผู้สมัครรับเลือกตั้งในเกณฑ์คุณลักษณะทางด้านกายภาพระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับของสถานศึกษาแตกต่างกัน

เกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้ง	ค่าเฉลี่ย					F	Sig
	ม.เปิด	ม.เปิด	ม.เอกชน	ม.ราช มงคล	ม.ราชภัฏ		
เกณฑ์ในด้านคุณลักษณะทางด้านกายภาพ	2.49 (S.D.=1.09)	2.72 (S.D.=1.06)	2.77 (S.D.=0.89)	2.76 (S.D.=0.99)	2.33 (S.D.=1.06)	3.45	0.06

$P < 0.05^*$

(ไม่พบความแตกต่างของการพิจารณาเกณฑ์ในด้านคุณลักษณะทางการภาพของกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับสถานศึกษาแตกต่างกัน)

4.2.3.2 การวิเคราะห์เปรียบเทียบเกี่ยวกับเกณฑ์ในการตัดสินใจ  
ในด้าน “ความรู้ความสามารถนโยบายและผลงาน” ระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับ  
สถานศึกษาแตกต่างกัน พบว่ากลุ่มตัวอย่างจากมหาวิทยาลัยปิด(ค่าเฉลี่ย=3.85) มหาวิทยาลัย  
เปิด (ค่าเฉลี่ย=3.63)และมหาวิทยาลัยเอกชน(ค่าเฉลี่ย=3.64) จะพิจารณาเกณฑ์ในการตัดสินใจ  
ด้านความรู้ความสามารถนโยบายและผลงานมากกว่ากลุ่มตัวอย่างจากมหาวิทยาลัยราชภัฏ  
(ค่าเฉลี่ย= 3.11) (ดูตารางที่ 13)

ตารางที่ 13 การเปรียบเทียบการเลือกเกณฑ์ในการพิจารณาผู้สมัครรับเลือกตั้งในด้าน  
ความรู้ความสามารถนโยบายและผลงานระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับของสถานศึกษาแตกต่าง  
กัน

เกณฑ์ในการ ตัดสินใจ เลือกผู้สมัคร รับเลือกตั้ง	ค่าเฉลี่ย					F	Sig
	ม.ปิด	ม.เปิด	ม.เอกชน	ม.ราช มงคล	ม.ราชภัฏ		
เกณฑ์ในด้าน ความรู้ ความสามาร ถนโยบาย และผลงาน	<u>3.85</u> (S.D.= 0.91)	<u>3.63</u> (S.D.=0.99)	<u>3.64</u> (S.D.=0.83)	3.42 (S.D.=0.90)	<u>3.11</u> (S.D.=0.87)	5.55	0.00*

$P < 0.05^*$

(กลุ่มตัวอย่างจากมหาวิทยาลัยปิด มหาวิทยาลัยเปิด มหาวิทยาลัยเอกชน พิจารณาเกณฑ์ในด้าน  
ความรู้ความสามารถนโยบายและผลงานมากกว่ากลุ่มตัวอย่างจากมหาวิทยาลัยราชภัฏ)

4.2.3.3 การวิเคราะห์เปรียบเทียบเกี่ยวกับเกณฑ์ในการตัดสินใจ  
ในด้าน “ศักยภาพเชิงผู้นำ” ระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับสถานศึกษาแตกต่างกัน พบว่า  
กลุ่มตัวอย่างจากมหาวิทยาลัยปิด(ค่าเฉลี่ย=4.10) มหาวิทยาลัยเปิด (ค่าเฉลี่ย=3.71)และ  
มหาวิทยาลัยเอกชน(ค่าเฉลี่ย=3.72) จะพิจารณาเกณฑ์ในการตัดสินใจด้านศักยภาพเชิงผู้นำ  
มากกว่ากลุ่มตัวอย่างจากมหาวิทยาลัยราชภัฏ(ค่าเฉลี่ย=3.31)(ดูตารางที่ 14)

ตารางที่ 14 การเปรียบเทียบการเลือกเกณฑ์ในการพิจารณาผู้สมัครรับเลือกตั้งด้าน  
ศักยภาพเชิงผู้นำระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับของสถานศึกษาแตกต่างกัน

เกณฑ์ใน	ค่าเฉลี่ย					F	Sig
	ม.ปิด	ม.เปิด	ม.เอกชน	ม.ราช มงคล	ม.ราชภัฏ		
การ ตัดสินใจ เลือก ผู้สมัครรับ เลือกตั้ง							
เกณฑ์ด้าน ศักยภาพ เชิงผู้นำ	4.10 (S.D.=0.91)	3.71 (S.D.=0.89)	3.72 (S.D.=0.87)	3.63 (S.D.=0.90)	3.31 (S.D.=1.02)	6.47	0.00*

$P < 0.05^*$

(กลุ่มตัวอย่างจากมหาวิทยาลัยปิด มหาวิทยาลัยเปิด มหาวิทยาลัยเอกชน พิจารณาเกณฑ์ในด้าน  
ศักยภาพเชิงผู้นำมากกว่ากลุ่มตัวอย่างจากมหาวิทยาลัยราชภัฏ)

#### 4.2.3.4 การวิเคราะห์เปรียบเทียบเกี่ยวกับเกณฑ์ในการ

ตัดสินใจในด้าน “คุณธรรม จริยธรรมทางการเมือง” ระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับ  
สถานศึกษาแตกต่างกัน พบว่ากลุ่มตัวอย่างจากมหาวิทยาลัยปิด(ค่าเฉลี่ย=4.56) มหาวิทยาลัย  
เปิด (ค่าเฉลี่ย=4.46)และมหาวิทยาลัยเอกชน(ค่าเฉลี่ย=4.06) และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราช  
มงคล(ค่าเฉลี่ย=4.45) จะพิจารณาเกณฑ์ในการตัดสินใจด้านคุณธรรมจริยธรรมทางการเมือง  
มากกว่ากลุ่มตัวอย่างจากมหาวิทยาลัยราชภัฏ(ค่าเฉลี่ย=3.46) และนอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างที่มา  
จากมหาวิทยาลัยปิด(ค่าเฉลี่ย=4.56)ยังพิจารณาเกณฑ์ในการตัดสินใจด้านคุณธรรมจริยธรรม  
ทางการเมืองมากกว่ากลุ่มตัวอย่างจากมหาวิทยาลัยเอกชน(ค่าเฉลี่ย=4.06) อีกด้วย (ดูตารางที่  
15)

ตารางที่ 15 การเปรียบเทียบการเลือกเกณฑ์ในการพิจารณาผู้สมัครรับเลือกตั้งด้าน  
คุณธรรมจริยธรรมทางการเมืองระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับสถานศึกษาแตกต่างกัน

เกณฑ์ใน การ ตัดสินใจ เลือก ผู้สมัครรับ เลือกตั้ง	ค่าเฉลี่ย					F	Sig
	ม.ปิด	ม.เปิด	ม.เอกชน	ม.ราช มงคล	ม.ราชภัฏ		
เกณฑ์ใน ด้าน คุณธรรม จริยธรรม	4.56 (S.D.=0.87)	4.46 (S.D.=0.91)	4.06 (S.D.=1.01)	4.45 (S.D.=1.02)	3.46 (S.D.=0.99)	12.1	0.00*

$P < 0.05^*$

(กลุ่มตัวอย่างจากมหาวิทยาลัยปิด มหาวิทยาลัยเปิด มหาวิทยาลัยเอกชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลจะพิจารณาเกณฑ์ในการตัดสินใจด้านคุณธรรมจริยธรรมทางการเมืองมากกว่ากลุ่มตัวอย่างจากมหาวิทยาลัยราชภัฏ ขณะที่กลุ่มตัวอย่างจากมหาวิทยาลัยปิดพิจารณาเกณฑ์ในการตัดสินใจด้านคุณธรรมจริยธรรมทางการเมืองมากกว่ากลุ่มตัวอย่างจากมหาวิทยาลัยเอกชน)

4.2.3.5 การวิเคราะห์เปรียบเทียบเกี่ยวกับเกณฑ์ในการตัดสินใจ  
ในด้าน “พรรคการเมือง” ระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับสถานศึกษาแตกต่างกัน  
ผลวิจัยพบว่า **ไม่พบความแตกต่าง**ของการพิจารณาเกณฑ์การตัดสินใจเลือกผู้สมัครในด้าน  
พรรคการเมืองระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับสถานศึกษาแตกต่างกัน (ดูตารางที่ 16)

ตารางที่ 16 การเปรียบเทียบการเลือกเกณฑ์ในการพิจารณาผู้สมัครรับเลือกตั้งด้านพรรคการเมืองระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับสถานศึกษาแตกต่างกัน

เกณฑ์ใน	ค่าเฉลี่ย					F	Sig
	ม.เปิด	ม.เปิด	ม.เอกชน	ม.ราช มงคล	ม.ราชภัฏ		
การตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้ง							
เกณฑ์ในด้านพรรคการเมือง	3.20 (S.D.=1.02)	3.03 (S.D.=1.01)	3.46 (S.D.=0.99)	3.34 (S.D.=0.91)	3.21 (S.D.=1.01)	2.19	0.06

$P < 0.05^*$

(ไม่พบความแตกต่างของการพิจารณาเกณฑ์ในด้านพรรคการเมืองของกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับสถานศึกษาแตกต่างกัน)

#### 4.2.4 ประสพการณ์ในการออกเสียงเลือกตั้งทางการเมือง

ผลจากการวิจัย พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีประสพการณ์ในการออกเสียงเลือกตั้งทางการเมืองแตกต่างกันพิจารณาเกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้ง **ไม่แตกต่างกัน** โดยจากการเปรียบเทียบการพิจารณาเกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีประสพการณ์ในการเลือกตั้งแตกต่างกันจะพบว่า คนที่มีประสพการณ์ในการเลือกตั้งต่างกันพิจารณาเกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งในแต่ละเกณฑ์ **ไม่แตกต่างกัน** อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ดังตารางที่ 17)



ตารางที่ 17 การเปรียบเทียบการเลือกเกณฑ์ในการพิจารณาผู้สมัครรับเลือกตั้งระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์ในการเลือกตั้งแตกต่างกัน

เกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้ง	ค่าเฉลี่ย							F	Sig
	1 ครั้ง	2 ครั้ง	3 ครั้ง	4 ครั้ง	5 ครั้ง	6 ครั้ง	7 ครั้ง		
1. เกณฑ์ในด้านคุณลักษณะทางด้านกายภาพ	2.63 (S.D. =0.89)	2.79 (S.D. =0.91)	2.89 (S.D. =0.99)	2.64 (S.D. =1.01)	3.21 (S.D. =1.02)	2.44 (S.D. =1.04)	2.78 (S.D. =1.02)	1.50	0.17
2. เกณฑ์ในด้านความรู้ความสามารถนโยบายและผลงาน	3.61 (S.D. =0.98)	3.69 (S.D. =0.99)	3.69 (S.D. =1.01)	3.45 (S.D. =1.02)	3.77 (S.D. =0.87)	3.82 (S.D. =0.88)	3.80 (S.D. =1.04)	1.63	0.12
3. เกณฑ์ในด้านศักยภาพเชิงผู้นำ	3.90 (S.D. =1.03)	3.97 (S.D. =1.01)	4.07 (S.D. =1.02)	3.94 (S.D. =1.15)	3.86 (S.D. =0.97)	3.89 (S.D. =0.98)	3.95 (S.D. =1.04)	0.64	0.72
4. เกณฑ์ในด้านคุณธรรม จริยธรรมทางการเมือง	4.26 (S.D. =0.97)	4.34 (S.D. =0.93)	4.36 (S.D. =0.97)	4.43 (S.D. =1.02)	4.29 (S.D. =0.99)	4.22 (S.D. =0.98)	4.15 (S.D. =1.03)	0.79	0.59
5. เกณฑ์ในด้านพรรคการเมือง	3.17 (S.D. =1.02)	3.40 (S.D. =1.01)	3.37 (S.D. =1.03)	2.99 (S.D. =1.05)	3.29 (S.D. =0.88)	3.61 (S.D. =0.98)	3.37 (S.D. =0.87)	1.34	0.23

$P < 0.05^*$

(ไม่พบความแตกต่างของการพิจารณาเกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งของกลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์ในการเลือกตั้งทางการเมืองแตกต่างกัน)

#### 4.2.5 ความรู้ทางการเมือง

ผลจากการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีความรู้ทางการเมืองแตกต่างกันพิจารณาเกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้ง **ไม่แตกต่างกัน** โดยจากการเปรียบเทียบการพิจารณาเกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีความรู้ทางการเมืองแตกต่างกันจะพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีความรู้ทางการเมืองต่างกันพิจารณาเกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งในแต่ละเกณฑ์ **ไม่แตกต่างกัน** อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ดูตารางที่ 18)

ตารางที่ 18 การเปรียบเทียบการเลือกเกณฑ์ในการพิจารณาผู้สมัครรับเลือกตั้งระหว่าง  
กลุ่มตัวอย่างที่มีความรู้ทางการเมืองแตกต่างกัน

เกณฑ์ในการ ตัดสินใจเลือก ผู้สมัคร	ความรู้ทางการเมือง						F	Sig
	ต่ำ		ปานกลาง		สูง			
	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ค่าเฉลี่ย	S.D.		
เกณฑ์ในด้าน คุณลักษณะ ทางด้าน กายภาพ	2.79	0.96	2.66	1.03	2.65	0.99	0.67	0.51
เกณฑ์ในด้าน ความรู้ ความสามารถ นโยบายและ ผลงาน	3.53	0.87	3.62	0.81	3.58	0.62	0.41	0.66
เกณฑ์ในด้าน ศักยภาพเชิงผู้นำ	3.73	0.91	3.96	0.78	3.98	0.53	3.02	0.06
เกณฑ์ในด้าน คุณธรรมจริยธรรม ทางการเมือง	4.10	1.06	4.30	0.86	4.47	0.84	3.27	0.06
เกณฑ์ในด้าน พรรคการเมือง	3.33	1.05	3.24	1.06	3.40	1.05	0.61	0.54

$P < 0.05^*$

(ไม่พบความแตกต่างของการพิจารณาเกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งของกลุ่มตัวอย่าง  
ที่มีความรู้ทางการเมืองแตกต่างกัน)

โดยสรุปแล้วความแตกต่างกันในด้าน เพศ และระดับสถานศึกษา ของกลุ่มตัวอย่าง  
ส่งผลให้การพิจารณาเกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งแตกต่างกัน ส่วนความ  
แตกต่างกันในด้านอายุ ประสบการณ์ในการออกเสียงเลือกตั้งและความรู้ทางการเมือง ไม่ส่งผล  
ให้การพิจารณาเกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งแตกต่างกัน ดังนี้ (ดูตารางที่19)

ตารางที่ 19 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความแตกต่างในด้านเพศ อายุ ระดับสถานศึกษา ประสบการณ์ในการออกเสียงเลือกตั้งทางการเมือง และความรู้ทางการเมืองกับการพิจารณาเกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งทางการเมือง

1.เพศ	T	Sig	ความแตกต่างที่พบ
เกณฑ์ในด้านคุณลักษณะทางด้านกายภาพ	-1.90	0.03*	ชาย < หญิง
เกณฑ์ในด้านความรู้ความสามารถนโยบายและผลงาน	-3.04	0.00*	ชาย < หญิง
เกณฑ์ในด้านศักยภาพเชิงผู้นำ	1.73	0.04*	ชาย > หญิง
เกณฑ์ในด้านคุณธรรม จริยธรรมทางการเมือง	-1.76	0.03*	ชาย < หญิง
เกณฑ์ในด้านพรรคการเมือง	0.38	0.35	
2.อายุ	F	Sig	ความแตกต่างที่พบ
เกณฑ์ในด้านคุณลักษณะทางด้านกายภาพ	3.46	0.17	
เกณฑ์ในด้านความรู้ความสามารถนโยบายและผลงาน	3.13	0.15	
เกณฑ์ในด้านศักยภาพเชิงผู้นำ	1.63	0.59	
เกณฑ์ในด้านคุณธรรม จริยธรรมทางการเมือง	1.35	0.72	
3.ระดับสถานศึกษา	F	Sig	ความแตกต่างที่พบ
เกณฑ์ในด้านคุณลักษณะทางด้านกายภาพ	3.45	0.06	
เกณฑ์ในด้านความรู้ความสามารถนโยบายและผลงาน	5.55	0.00*	ม.ปิต,ม.เป็ด,ม.เอกชน>ม.ราชภัฏ
เกณฑ์ในด้านศักยภาพเชิงผู้นำ	6.47	0.00*	ม.ปิต,ม.เป็ด,ม.เอกชน>ม.ราชภัฏ
เกณฑ์ในด้านคุณธรรม จริยธรรมทางการเมือง	12.1	0.00*	ม.ปิต,ม.เป็ด,ม.เอกชน,ม.ราชภัฏ>ม.ราชภัฏ และม.ปิต>ม.เอกชน
เกณฑ์ในด้านพรรคการเมือง	2.19	0.06	
4. ประสบการณ์ในการเลือกตั้ง	F	Sig	ความแตกต่างที่พบ
เกณฑ์ในด้านคุณลักษณะทางด้านกายภาพ	1.50	0.17	

ตารางที่ 19 (ต่อ) แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความแตกต่างในด้านเพศ อายุ ระดับสถานศึกษาประสบการณ์ในการออกเสียงเลือกตั้งทางการเมือง และความรู้ทางการเมือง กับการพิจารณาเกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้ง

ประสบการณ์ในการเลือกตั้ง(ต่อ)	F	Sig	ความแตกต่างที่พบ
เกณฑ์ในด้านความรู้ความสามารถ นโยบายและผลงาน	1.63	0.12	
เกณฑ์ในด้านศักยภาพเชิงผู้นำ	0.64	0.72	
เกณฑ์ในด้านคุณธรรม จริยธรรมทาง การเมือง	0.79	0.59	
เกณฑ์ในด้านพรรคการเมือง	1.34	0.23	
<b>5. ความรู้ทางการเมือง</b>	<b>F</b>	<b>Sig</b>	<b>ความแตกต่างที่พบ</b>
เกณฑ์ในด้านคุณลักษณะทางด้าน กายภาพ	0.67	0.51	
เกณฑ์ในด้านความรู้ความสามารถ นโยบายและผลงาน	0.41	0.66	
เกณฑ์ในด้านศักยภาพเชิงผู้นำ	3.02	0.06	
เกณฑ์ในด้านคุณธรรม จริยธรรมทาง การเมือง	3.27	0.06	
เกณฑ์ในด้านพรรคการเมือง	0.61	0.54	

$P < 0.05^*$

## 5. การแสวงหาข้อมูลข่าวสารเพื่อประกอบเกณฑ์ในการตัดสินใจ

### 5.1 การแสวงหาข้อมูลข่าวสารเพื่อประกอบเกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งทางการเมืองของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

จากผลการวิจัยพบว่า เยาวชนไทยแสวงหาข้อมูลข่าวสารจากแหล่งต่างๆเพื่อประกอบเกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยจากการเปรียบเทียบแสวงหาข้อมูลข่าวสารจากแหล่งต่างๆเพื่อประกอบเกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งของกลุ่มตัวอย่างเยาวชนทั้งหมด ผลการวิจัยพบว่า เยาวชนไทยแสวงหาข้อมูล

ข่าวสารเพื่อประกอบเกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งจากสื่อมวลชน , สื่อบุคคล , สื่อเฉพาะกิจ **มากกว่า** สื่ออินเทอร์เน็ต อย่างไรก็ตาม ไม่พบความแตกต่างระหว่างการแสวงหาข้อมูลข่าวสารเพื่อประกอบเกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งจากสื่อมวลชน สื่อบุคคล และสื่อเฉพาะกิจ (ดูตารางที่ 20)

ตารางที่ 20 การเปรียบเทียบการแสวงหาข้อมูลข่าวสารจากแหล่งต่างๆของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

การแสวงหาข้อมูลข่าวสาร	ค่าเฉลี่ย	S.D.	F	Sig
1. สื่อมวลชน	3.27 <sup>A</sup>	0.88	30.84	0.00*
2. สื่อบุคคล	3.29 <sup>B</sup>	0.79		
3. สื่ออินเทอร์เน็ต	2.95 <sup>C</sup>	0.79		
4. สื่อเฉพาะกิจ	3.25 <sup>D</sup>	1.09		

$P < 0.05$

จากตาราง A , B , C > D

(A , B , C , D = ค่าเฉลี่ยของการแสวงหาข้อมูลข่าวสารจากสื่อมวลชน , สื่อบุคคล , สื่ออินเทอร์เน็ต และสื่อเฉพาะกิจ ตามลำดับ)

นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาถึงค่าเฉลี่ยโดยรวมของการแสวงหาข้อมูลข่าวสารจากแหล่งต่างๆ เพื่อประกอบเกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้ง ผลวิจัยพบว่า เยาวชนไทยแสวงหาข้อมูลข่าวสารเพื่อประกอบเกณฑ์ในการพิจารณาเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งในระดับปานกลาง โดยที่เยาวชนไทยแสวงหาข้อมูลข่าวสารจากแหล่งข้อมูลข่าวสารจากสื่อบุคคลมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 3.29) รองลงมาเป็นการแสวงหาข้อมูลข่าวสารจากสื่อมวลชน (ค่าเฉลี่ย=3.27) และแหล่งข้อมูลข่าวสารจากสื่อเฉพาะกิจ ซึ่งมีค่าเฉลี่ย (ค่าเฉลี่ย=3.25) และเยาวชนแสวงหาข้อมูลจาก สื่ออินเทอร์เน็ต (ค่าเฉลี่ย = 2.95) เป็นลำดับสุดท้าย (ดูตารางที่ 21)

ตารางที่ 21 แสดงค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นต่อการแสวงหาข้อมูลข่าวสารจากแหล่งต่างๆ ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

แหล่งข้อมูลข่าวสาร	ค่าเฉลี่ย	S.D.
1. แหล่งข้อมูลข่าวสารจากสื่อบุคคล	3.29	0.79
2. แหล่งข้อมูลข่าวสารจากสื่อมวลชน	3.27	0.88
3. แหล่งข้อมูลข่าวสารจากสื่อเฉพาะกิจ	3.25	1.09
4. แหล่งข้อมูลข่าวสารจากสื่ออินเทอร์เน็ต	2.95	0.79

นอกจากนี้เมื่อพิจารณาให้ละเอียดลงไปในลำดับของค่าเฉลี่ยในการแสวงหาข้อมูลข่าวสารทั้ง 36 ข้อ จะพบว่าสอดคล้องกับค่าเฉลี่ยรวมข้างต้น โดยข้อที่เกี่ยวกับการแสวงหาข้อมูลข่าวสารจากสื่อบุคคลนั้นอยู่ในสองอันดับแรก คือ “อาศัยการฟังคำบอกเล่าถึงความรู้ความสามารถของผู้สมัคร จากบุคคลใกล้ชิด เช่น พ่อแม่ ครู อาจารย์ แล้วนำมาพิจารณากำหนดเกณฑ์ในการพิจารณา” (ค่าเฉลี่ย=4.04) และ “เลือกลงคะแนนให้พรรคการเมืองตามคำแนะนำของบุคคลใกล้ชิด เช่น พ่อแม่ เครือญาติ ครู อาจารย์” (ค่าเฉลี่ย 3.89) ในขณะที่ข้อที่เกี่ยวกับการแสวงหาข้อมูลข่าวสารจากสื่อมวลชนนั้น ตามมาในลำดับที่ สาม คือ “พิจารณาถึงข้อดีข้อเสียของนโยบายของพรรคการเมืองที่น่าเสนอผ่านทางสื่อมวลชน” (ค่าเฉลี่ย = 3.66) และลำดับที่ดี “พิจารณาประวัติการทำงานที่ผ่านมาในอดีตว่ามีประเด็นข่าวการทุจริต คอร์รัปชันตามสื่อมวลชนนำเสนอ” (ค่าเฉลี่ย=3.63) และลำดับที่ห้า “พิจารณาถึงความกล้าในการตีแผ่เปิดโปงโครงการทุจริตต่างๆของรัฐบาลผ่านสื่อมวลชน เช่น โทรทัศน์ หรือหนังสือพิมพ์” (ค่าเฉลี่ย=3.61) ตามลำดับ

สิ่งที่น่าสนใจคือ จะเห็นได้ว่าเยาวชนค่อนข้างให้ความสำคัญต่อการติดตามการประชุมรัฐสภาในระดับหนึ่งเลยทีเดียว ตัวอย่างเช่น “ติดตามการถ่ายทอดสดการประชุมรัฐสภาทางโทรทัศน์เพื่อพิจารณาและจดจำถึงความสามารถในการอภิปรายโต้แย้งอย่างมีเหตุผลในสภาของผู้สมัคร” (ค่าเฉลี่ย=3.44) ในขณะเดียวกัน เยาวชนก็ให้ความสำคัญต่อการติดตามรับชมรายการทางโทรทัศน์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการเมืองในช่วงเลือกตั้งด้วยเช่นเดียวกัน ยกตัวอย่างเช่น “ติดตามรับชมรายการจับเข่าคุย , เนชั่นนิวส์ทอล์ค , หรือรายการทางโทรทัศน์ที่เชิญผู้เข้าแข่งขันในสนามเลือกตั้งเพื่อนำเสนอ แลกเปลี่ยน นโยบาย แล้วพิจารณาข้อดี ข้อเสีย แนวนโยบายที่ผู้สมัครนำเสนอดังกล่าว” แสดงให้เห็นว่าสื่อมวลชนค่อนข้างมีผลต่อการแสวงหาข้อมูลข่าวสารในช่วงเลือกตั้งไม่น้อยไปกว่าสื่อบุคคลเลยทีเดียว นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาจากลำดับของค่าเฉลี่ยโดยรวมก็จะพบว่าเยาวชนจะให้ความสำคัญต่อการแสวงหาข้อมูลข่าวสารในช่วงเลือกตั้งจากสื่อ

บุคคลและสื่อมวลชนเป็นหลักอย่างเห็นได้ชัด โดยให้ความสำคัญต่อการแสวงหาข้อมูลข่าวสารจากสื่อบุคคลและสื่อมวลชนในระดับที่เท่าๆกันเลยทีเดียว

ประเด็นที่น่าสนใจคือ เยาวชนให้ความสำคัญต่อการแสวงหาข้อมูลข่าวสารในช่วงเลือกตั้งจากสื่อสื่อเฉพาะกิจและสื่ออินเทอร์เน็ตค่อนข้างน้อย ในขณะที่สื่อเฉพาะกิจนั้น เยาวชนไม่ค่อยได้ให้ความสำคัญมากนัก ดังจะเห็นได้จากการที่สื่อเฉพาะกิจที่สังเกตเห็นกันได้ อย่างชัดเจนตามถนนหนทางในช่วงของการเลือกตั้งอย่างเช่นป้ายหาเสียงนั้น เยาวชนกลับไม่ค่อยให้ความสำคัญต่อการแสวงหาข้อมูลเกี่ยวกับผู้สมัครจากป้ายหาเสียงเท่าใดนัก ยกตัวอย่างเช่น “สังเกตคุณลักษณะภายนอก รูปร่าง หน้าตา ผ่านทางสื่อเฉพาะกิจในการเลือกตั้งอย่างคร่าวๆ เช่น แผ่นป้ายหาเสียงตามถนน” (ค่าเฉลี่ย=3.00) อย่างไรก็ตาม เยาวชนกลับอาศัยข้อมูลข่าวสารจากเอกสารแผ่นพับต่างๆแนะนำตัวผู้สมัครหรือพรรคการเมืองต่างๆมากกว่า เช่น “ศึกษาถึงรายละเอียด ข้อดี ข้อด้อย ของนโยบายในการหาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้งผ่านเอกสารแนะนำตัวของผู้สมัคร” (ค่าเฉลี่ย=3.57) นอกจากนี้ผลงานที่เห็นเป็นรูปธรรมก็ยังได้รับความใส่ใจและตรวจสอบเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการตัดสินใจมากกว่าจะอาศัยเพียงการดูคุณลักษณะภายนอกจากเพียงแค่นโยบายหาเสียงตามถนน เช่น “ตรวจสอบประสิทธิภาพการทำงานในอดีตโดยการสังเกตความเปลี่ยนแปลง ความก้าวหน้า ในโครงการต่างๆในเขตพื้นที่ของตนเองเปรียบเทียบกับนโยบายปัจจุบันของผู้สมัครเลือกตั้งว่าสอดคล้องกันหรือไม่” (ค่าเฉลี่ย=3.51) อย่างไรก็ตามวิธีการหาเสียงโดยการเดินเคาะประตูบ้านอย่างที่ผู้สมัครนิยมใช้กันนั้น เยาวชนไม่ได้ให้ความสำคัญมากเท่าใดนัก เห็นได้จากข้อคำถาม “พิจารณาจากการเดินเข้าพบปะประชาชนหรือใช้วิธีการหาเสียงแบบเคาะประตูบ้าน ซึ่งเป็นการแสดงออกถึงความจริงใจและติดดินพร้อมที่จะทำงานหนักเพื่อบ้านเมืองของผู้สมัคร” (ค่าเฉลี่ย=3.25) อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาโดยรวมแล้ว เยาวชนยังคงให้ความสำคัญกับการแสวงหาข้อมูลข่าวสารจากสื่อเฉพาะกิจน้อยกว่าการแสวงหาข้อมูลข่าวสารจากสื่อบุคคลและสื่อมวลชน

ในส่วน of สื่ออินเทอร์เน็ตนั้น เมื่อพิจารณาจากลำดับของค่าเฉลี่ยการแสวงหาข้อมูลข่าวสารทั้ง 36 ข้อ จะเห็นได้อย่างชัดเจนว่า เยาวชนให้ความสำคัญในการแสวงหาข้อมูลข่าวสารในช่วงเลือกตั้งจากสื่ออินเทอร์เน็ตค่อนข้างน้อยมาก โดยการแสวงหาข้อมูลข่าวสารจากสื่ออินเทอร์เน็ตนั้นอยู่ในลำดับท้ายๆเลยทีเดียว ทั้งนี้สื่ออินเทอร์เน็ตน่าจะเป็นแหล่งข้อมูลข่าวสารที่เยาวชนในยุคปัจจุบันใช้เวลาในการเปิดรับข้อมูลข่าวสารต่างๆมากที่สุดก็ตาม ยกตัวอย่างเช่น “หาข้อมูลจากเว็บไซต์ที่ให้ข้อมูล ด้านประวัติการศึกษา การทำงานของผู้สมัครหรือพรรคการเมือง (เช่นเว็บไซต์ของคณะกรรมการเลือกตั้ง [www.ect.go.th](http://www.ect.go.th))” เยาวชนไม่ค่อยให้ความสำคัญมากนัก โดยอยู่ในลำดับที่ 29 (ค่าเฉลี่ยเพียง 2.99) ในขณะที่ข้อคำถาม “เข้าเว็บไซต์ของพรรคการเมือง

เพื่อศึกษาประวัติความเป็นมา หรือแนวนโยบายปฏิบัติของพรรคการเมืองที่ต้องการจะลงคะแนนให้” (ค่าเฉลี่ย=2.77) และ “พิจารณาจากผลงานในอดีต คุณสมบัติด้านการศึกษาหรือนโยบาย จากเว็บไซต์ส่วนตัวของผู้สมัครรับเลือกตั้ง” (ค่าเฉลี่ย=2.73) ทั้งสองข้ออยู่ในอันดับรองสุดท้าย และอันดับสุดท้าย ตามลำดับเลยทีเดียว (ดูตารางที่ 22)

ตารางที่ 22 แสดงค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นต่อเกณฑ์ในการแสวงหาข้อมูลข่าวสาร เพื่อประกอบเกณฑ์ในการตัดสินใจทั้ง 36 ข้อของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

การแสวงหาข้อมูลข่าวสาร	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	S.D.
1. อาศัยการพึ่งคำบอกเล่าถึงความรู้ ความสามารถของผู้สมัคร จากบุคคลใกล้ชิด เช่น พ่อแม่ ครู อาจารย์ แล้วนำมาพิจารณากำหนดเกณฑ์ในการพิจารณา (สื่อบุคคล)	400	4.04	0.91
2. เลือกลงคะแนนให้พรรคการเมืองตามคำแนะนำของบุคคลใกล้ชิด เช่น พ่อแม่ เครือญาติ ครู อาจารย์ (สื่อบุคคล)	400	3.89	0.87
3. พิจารณาถึงข้อดีข้อเสียของนโยบายของพรรคการเมืองที่นำเสนอผ่านทางสื่อมวลชน (สื่อมวลชน)	400	3.66	1.07
4. พิจารณาประวัติการทำงานที่ผ่านมาในอดีตว่ามีประเด็นข่าวการทุจริต คอร์รัปชัน ตามที่สื่อมวลชนนำเสนอ (สื่อมวลชน)	400	3.63	0.95
5. พิจารณาถึงความกล้าในการตีแผ่ เปิดโปงโครงการทุจริตต่างๆของรัฐบาลผ่านสื่อมวลชน เช่น โทรทัศน์ หรือหนังสือพิมพ์(สื่อมวลชน)	400	3.61	0.97
6. ศึกษาถึงรายละเอียด ข้อดี ข้อด้อย ของนโยบายในการหาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้งผ่านเอกสารแนะนำตัวของผู้สมัคร(สื่อเฉพาะกิจ)	400	3.57	0.96
7. พิจารณาถึงความกล้าในการแสดงความคิดเห็นวิพากษ์วิจารณ์การทำงานของรัฐบาลของผู้สมัครรับเลือกตั้งผ่านสื่อมวลชน (สื่อมวลชน)	400	3.55	0.98
8. พิจารณาจากเอกสารคุณสมบัติ ว่าผู้สมัครเคยได้รับการเลือกตั้งติดต่อกันมาหลายสมัย จึงน่าจะเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ ซึ่งทำให้ได้รับการเลือกตั้งมาโดยตลอด(สื่อเฉพาะกิจ)	400	3.55	1.03
9. เลือกลงคะแนนให้พรรคการเมืองตามคำแนะนำของบุคคลใกล้ชิด เช่น พ่อแม่ เครือญาติ เพื่อน ครู อาจารย์ (สื่อบุคคล)	400	3.52	1.04
10. พิจารณาจากการที่ผู้สมัครสังกัดอยู่ในพรรคการเมืองที่มีภาพลักษณ์ “ใสสะอาด” ตามที่สื่อมวลชนประเมิน (สื่อมวลชน)	400	3.51	0.95



ตารางที่ 22 (ต่อ) แสดงค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นต่อเกณฑ์ในการแสวงหาข้อมูล ข่าวสารเพื่อประกอบเกณฑ์ในการตัดสินใจทั้ง 36 ข้อของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

การแสวงหาข้อมูลข่าวสาร	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	S.D.
11.ตรวจสอบประสิทธิภาพการทำงานในอดีตโดยการ สังเกตความเปลี่ยนแปลง ความก้าวหน้า ในโครงการต่างๆ ในเขตพื้นที่ของตนเองเปรียบเทียบกับนโยบายปัจจุบันของผู้สมัครเลือกตั้งว่า สอดคล้องกันหรือไม่ (สื่อเฉพาะกิจ)	400	3.51	0.91
12.ศึกษาถึงประวัติการศึกษาของผู้สมัครรับเลือกตั้งผ่าน เอกสาร แนะนำตัวหรือปัญหาเสียงซึ่งต้องจบ ปริญญาตรีเป็นอย่างน้อย	400	3.46	0.93
13.ติดตามการถ่ายทอดสดการประชุมรัฐสภาทางโทรทัศน์เพื่อ พิจารณาและจดจำถึงความสามารถในการอภิปรายโต้แย้งอย่างมี เหตุผลในสภาของผู้สมัคร(สื่อมวลชน)	400	3.44	0.96
14.พิจารณาจากความน่าเชื่อถือ ความรู้ความสามารถ คุณสมบัติ ประวัติการทำงานของหัวหน้าพรรคผ่านเอกสารแนะนำ ตัวต่างๆ ซึ่งเป็นการสะท้อนให้เห็นว่าผู้สมัครที่เป็นสมาชิกพรรค เดียวกันกับหัวหน้าพรรคคนดังกล่าวจะมี ความรู้ความสามารถ เช่นเดียวกัน (สื่อเฉพาะกิจ)	400	3.42	0.92
15.ติดตามรับชมรายการจับเข่าคุย , เนชั่นนิวส์ทอล์ค , หรือ รายการทางโทรทัศน์ที่เชิญผู้เข้าแข่งขันในสนามเลือกตั้งเพื่อ นำเสนอ แลกเปลี่ยน นโยบาย แล้วพิจารณาข้อดี ข้อเสีย แนวนโยบายที่ผู้สมัครนำเสนอดังกล่าว (สื่อมวลชน)	400	3.42	0.97
16.สังเกตจากการที่ผู้สมัครได้รับเชิญออกรายการโทรทัศน์อยู่ บ่อยๆ ซึ่งเป็นการสะท้อนให้เห็นถึง ความมีชื่อเสียงของผู้สมัคร (สื่อมวลชน)	400	3.42	0.96
17.อาศัยข้อมูลจากการวิเคราะห์แนวนโยบายของผู้สมัครหรือ พรรคการเมืองว่าจะสามารถปฏิบัติได้จริงหรือไม่ จากนักวิชาการ ที่มีชื่อเสียงเพื่อเป็นข้อมูลในการตัดสินใจ (สื่อบุคคล)	400	3.39	0.93
18.พิจารณาถึงลีลาการพูดจา ให้สัมภาษณ์ หรือ แนะนำตัวอย่าง ตรงไปตรงมาของผู้สมัครผ่านสื่อมวลชนอย่างเช่นโทรทัศน์ หรือ วิทยุ (สื่อมวลชน)	400	3.39	1.12
19.สอบถามถึงบุคลิกภาพ ประวัติการทำงาน นโยบายของ ผู้สมัคร หรือ พรรคการเมืองผ่านอาจารย์หรือนักวิชาการแล้ว นำมาเปรียบเทียบกับข้อดีข้อเสียของผู้สมัครด้วยตนเองอีกครั้งหนึ่ง (สื่อบุคคล)	400	3.29	1.77

ตารางที่ 22 (ต่อ) แสดงค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นต่อเกณฑ์ในการแสวงหาข้อมูลข่าวสารเพื่อประกอบเกณฑ์ในการตัดสินใจทั้ง 36 ข้อของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

การแสวงหาข้อมูลข่าวสาร	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	S.D.
20.อาศัยการบอกเล่าจากบุคคลใกล้ชิด เช่น พ่อแม่ ครู อาจารย์ ถึงความสุจริต ปลอดภัยการคอร์รัปชันของผู้สมัคร แล้วนำไปเปรียบเทียบกับข้อมูลที่ท่านสืบค้นมาจากแหล่งต่างๆ ว่าผู้สมัครมีประวัติที่ขาวสะอาดจริงหรือไม่(สื่อบุคคล)	400	3.25	1.02
21.พิจารณาจากการเดินเข้าพบปะประชาชนหรือใช้วิธีการหาเสียงแบบเคาะประตูบ้าน ซึ่งเป็นการแสดงออกถึงความจริงใจและติดดินพร้อมที่จะทำงานหนักเพื่อบ้านเมืองของผู้สมัคร(สื่อเฉพาะกิจ)	400	3.25	0.94
22.พิจารณาประวัติการทำงานจากเอกสารแนะนำตัวของผู้สมัคร ว่าผู้สมัครเคยดำรงตำแหน่งหัวหน้าฝ่ายบริหาร หรือผู้นำ ในหน่วยงานสำคัญมาก่อนในอดีต จึงน่าจะปฏิบัติหน้าที่ของ ส.ส. ซึ่งเป็นฝ่าย บริหารประเทศ ได้เป็นอย่างดี (สื่อเฉพาะกิจ)	400	3.22	1.14
23.สอบถามประวัติการทำงานที่ผ่านมาในอดีตจากบุคคลใกล้ชิด อย่างเช่น พ่อแม่ หรืออาจารย์ ว่าผู้สมัครการปฏิบัติงานได้สำเร็จ ตามนโยบายที่ได้หาเสียงไว้ก่อนเลือกตั้งหรือไม่(สื่อบุคคล)	400	3.14	1.11
24.พิจารณาความรู้ ความสามารถของผู้สมัคร หรือ พรรค การเมืองตาม “ฉายา” ที่สื่อมวลชนตั้งให้(สื่อมวลชน)	400	3.09	1.04
25.อ่านบทวิเคราะห์หรือวิจารณ์คุณลักษณะของผู้สมัครรับเลือกตั้ง ผ่านคอลัมน์การเมืองทางหนังสือพิมพ์(สื่อมวลชน)	400	3.07	1.07
26.สังเกตจากการที่ผู้สมัครหรือพรรคการเมืองได้รับการนำเสนอ ผ่านทางหนึ่งหรือคอลัมน์ทางการเมืองของหนังสือพิมพ์ชื่อดัง ในเชิงบวกอยู่เป็นประจำ อันเป็นการสะท้อนให้เห็นถึงความรู้ ความสามารถและความมีชื่อเสียงของผู้สมัคร(สื่อมวลชน)	400	3.05	0.96
27.สังเกตคุณลักษณะภายนอก รูปร่าง หน้าตา ผ่านทางสื่อ เฉพาะกิจในการเลือกตั้งอย่างคร่าวๆ เช่น แผ่นป้ายหาเสียงตาม ถนน (สื่อเฉพาะกิจ)	400	3.00	1.03
28.หาข้อมูลจากเว็บไซต์ที่ให้ข้อมูล การกระทำผิด หรือประวัติ การทุจริต ของผู้สมัคร หรือพรรคการเมือง (อย่างเช่น เว็บไซต์ของ ปปช. <a href="http://www.nccc.thaigov.net">www.nccc.thaigov.net</a> เป็นต้น) (อินเทอร์เน็ต)	400	3.00	1.01
29.หาข้อมูลจากเว็บไซต์ที่ให้ข้อมูล ด้านประวัติการศึกษา การ ทำงานของผู้สมัครหรือพรรคการเมือง(เช่นเว็บไซต์ของ คณะกรรมการเลือกตั้ง <a href="http://www.ect.go.th">www.ect.go.th</a> เป็นต้น)(อินเทอร์เน็ต)	400	2.99	0.98

ตารางที่ 22 (ต่อ) แสดงค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นต่อเกณฑ์ในการแสวงหาข้อมูลข่าวสารเพื่อประกอบเกณฑ์ในการตัดสินใจทั้ง 36 ข้อของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

การแสวงหาข้อมูลข่าวสาร	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	S.D.
30.สังเกตจากการที่ผู้สมัครได้รับเชิญออกรายการโทรทัศน์อยู่บ่อยๆ ซึ่งเป็นการสะท้อนให้เห็นถึง ความมีชื่อเสียงของผู้สมัคร (สื่อมวลชน)	400	2.99	1.08
31.เดินทางไปดูการปราศรัยเพื่อดูความสามารถในการพูดหาเสียงชี้แจงถึงนโยบายได้อย่างคล่องแคล่วของผู้สมัครรับเลือกตั้ง (สื่อมวลชน)	400	2.93	0.97
32.เข้าเว็บไซต์ที่เป็นชุมชนออนไลน์ซึ่งเป็นที่แลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางการเมืองของผู้ใช้ผ่านเว็บบอร์ด แล้วอาศัยข้อมูลและความคิดเห็นของผู้ใช้ส่วนใหญ่ของผู้ใช้ในการกำหนดเกณฑ์ในการพิจารณา(ยกตัวอย่างเช่น ห้องราชดำเนิน จาก www.pantip.com หรือ www.manager.co.th เป็นต้น) (อินเทอร์เน็ต)	400	2.86	0.99
33.สังเกตจากการที่ผู้สมัครได้ขึ้นปกของนิตยสารทางการเมืองที่ได้รับความนิยมเป็นอย่างสูง อย่างเช่น มติชนรายสัปดาห์ หรือ เนชั่นสุดสัปดาห์ เป็นต้น (สื่อมวลชน)	400	2.85	1.07
34.ติดตามพิจารณาคุณลักษณะภายนอกเช่น รูปร่าง หน้าตา บุคลิกภาพของผู้สมัครผ่านการปรากฏตัวทางโทรทัศน์ (สื่อมวลชน)	400	2.81	1.04
35. เข้าเว็บไซต์ของพรรคการเมืองเพื่อศึกษาประวัติความเป็นมา หรือแนวนโยบายปฏิบัติของพรรคการเมืองที่ต้องการจะลงคะแนนให้(อินเทอร์เน็ต)	400	2.77	1.08
36.พิจารณาจากผลงานในอดีต คุณสมบัติด้านการศึกษาหรือนโยบายจากเว็บไซต์ส่วนตัวของผู้สมัครรับเลือกตั้ง(อินเทอร์เน็ต)	400	2.73	1.12
Valid N(listwise)	400		

5.2 การแสวงหาข้อมูลข่าวสารจากแหล่งต่างๆเพื่อประกอบเกณฑ์ในการตัดสินใจของกลุ่มตัวอย่างที่มี เพศ อายุ ระดับสถานศึกษา ประสบการณ์ในการออกเสียงเลือกตั้งทางการเมือง และความรู้ทางการเมืองแตกต่างกัน นอกจากผลการศึกษาของการแสวงหาข้อมูลเพื่อประกอบการพิจารณาเกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งทางการเมืองของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดแล้ว ผู้วิจัยยังต้องการทราบว่า ความแตกต่างกันทั้งห้าด้านของกลุ่มตัวอย่าง คือ เพศ อายุ ระดับสถานศึกษา ประสบการณ์ในการออกเสียงเลือกตั้งทางการเมือง และความรู้ทางการเมือง มีผลทำให้การแสวงหาข้อมูลข่าวสารจากแหล่งต่างๆมากหรือน้อยต่างกันหรือไม่ ดังต่อไปนี้

5.2.1 เพศ ผลวิจัยพบว่า พบว่า กลุ่มตัวอย่างเพศชายและเพศหญิงพิจารณาเกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้เพศชาย (ค่าเฉลี่ย = 3.18)แสวงหาข้อมูลข่าวสารเพื่อประกอบเกณฑ์ในการตัดสินใจจากสื่อมวลชนน้อยกว่าเพศหญิง (ค่าเฉลี่ย = 3.39) และเพศชาย(ค่าเฉลี่ย = 3.05)แสวงหาข้อมูลข่าวสารเพื่อประกอบเกณฑ์ในการตัดสินใจจากสื่ออินเทอร์เน็ตมากกว่าเพศหญิง (ค่าเฉลี่ย = 2.80) (ดูตารางที่ 23)

ตารางที่ 23 การเปรียบเทียบการแสวงหาข้อมูลข่าวสารจากแหล่งต่างๆเพื่อประกอบเกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งระหว่างกลุ่มตัวอย่างเพศชายและเพศหญิง

การแสวงหาข้อมูลข่าวสารจากแหล่งต่างๆ	เพศ				T	Sig
	ชาย		หญิง			
	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ค่าเฉลี่ย	S.D.		
1. แหล่งข้อมูลข่าวสารจากสื่อมวลชน	<u>3.18</u>	0.84	<u>3.39</u>	0.69	-2.53	0.01*
2. แหล่งข้อมูลข่าวสารจากสื่อบุคคล	2.96	0.92	3.06	0.82	-1.18	0.24
3. แหล่งข้อมูลข่าวสารจากสื่ออินเทอร์เน็ต	<u>3.05</u>	1.08	<u>2.80</u>	1.09	2.28	0.02*
4. แหล่งข้อมูลข่าวสารจากสื่อเฉพาะกิจ	3.24	0.82	3.32	0.75	-0.99	0.32

P<0.05\*

(เยาวชนเพศชายแสวงหาข้อมูลจากสื่อมวลชนน้อยกว่าเพศหญิง ในขณะที่เด็วเยาวชนเพศชายจะแสวงหาข้อมูลข่าวสารจากสื่ออินเทอร์เน็ตมากกว่าเพศหญิง)

### 5.2.2 อายุ ผลวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุแตกต่างกัน

แสวงหาข้อมูลข่าวสารเพื่อประกอบเกณฑ์ในการพิจารณาผู้สมัครรับเลือกตั้ง **แตกต่างกัน** อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยจากการเปรียบเทียบการแสวงหาข้อมูลข่าวสารเพื่อประกอบเกณฑ์ในการพิจารณาผู้สมัครรับเลือกตั้งระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุแตกต่างกันจะพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 18 ปี (ค่าเฉลี่ย = 3.34 ) จะแสวงหาข้อมูลข่าวสารจากสื่อมวลชนมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 21 ปี (ค่าเฉลี่ย = 3.14 ) นอกจากนี้ กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 18 ปี (ค่าเฉลี่ย = 3.12 ) จะแสวงหาข้อมูลข่าวสารจากสื่ออินเทอร์เน็ตมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 21 ปี (ค่าเฉลี่ย = 2.51) ด้วยเช่นเดียวกัน อย่างไรก็ตาม **ไม่พบความแตกต่าง** ของการแสวงหาข้อมูลข่าวสารจากสื่อบุคคลและสื่อเฉพาะกิจระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุแตกต่างกันแต่อย่างใด (ดูตารางที่ 24)

ตารางที่ 24 การเปรียบเทียบการแสวงหาข้อมูลข่าวสารจากแหล่งต่างๆเพื่อประกอบเกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุแตกต่างกัน

เกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้ง	ค่าเฉลี่ย				F	Sig
	18 ปี	19 ปี	20 ปี	21 ปี		
1. แหล่งข้อมูลข่าวสารจากสื่อมวลชน	<u>3.34</u> (S.D.=1.07)	3.29 (S.D.= 0.89)	3.34 (S.D.= 0.98)	<u>3.14</u> (S.D.=1.04)	3.34	0.03*
2. แหล่งข้อมูลข่าวสารจากสื่อบุคคล	3.34 (S.D.=0.99)	3.29 (S.D.= 0.88)	3.35 (S.D.= 1.02)	3.27 (S.D.=1.01 )	3.11	0.15
3. แหล่งข้อมูลข่าวสารจากสื่ออินเทอร์เน็ต	<u>3.12</u> (S.D.=0.97)	2.97 (S.D.=0.99 )	2.84 (S.D.= 1.05)	<u>2.51</u> (S.D.=1.12 )	1.74	0.01*
4. แหล่งข้อมูลข่าวสารจากสื่อเฉพาะกิจ	3.26 (S.D.=0.98)	3.27 (S.D.=0.94 )	3.39 (S.D.= 1.05)	3.06 (S.D.= 1.02)	1.43	0.72

P<0.05

(กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 18 ปี แสวงหาข้อมูลข่าวสารจากสื่อมวลชน และสื่ออินเทอร์เน็ต มากกว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 21 ปี)

### 5.2.3 ระดับสถานศึกษา

ผลจากการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีระดับสถานศึกษาแตกต่างกัน แสวงหาข้อมูลข่าวสารเพื่อประกอบเกณฑ์ในการพิจารณา **แตกต่างกัน** อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยจากการเปรียบเทียบการแสวงหาข้อมูลข่าวสารเพื่อประกอบเกณฑ์ในการพิจารณาระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับของสถานศึกษาแตกต่างกันจะพบว่า กลุ่มตัวอย่างจากมหาวิทยาลัยเอกชน (ค่าเฉลี่ย = 3.26) จะแสวงหาข้อมูลข่าวสารจากสื่ออินเทอร์เน็ตมากกว่ากลุ่มตัวอย่างจากมหาวิทยาลัยปิด (ค่าเฉลี่ย = 2.64) และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล (ค่าเฉลี่ย = 2.51) ส่วนกลุ่มตัวอย่างจากมหาวิทยาลัยราชภัฏ (ค่าเฉลี่ย = 3.56) จะแสวงหาข้อมูลข่าวสารจากอินเทอร์เน็ตมากกว่ากลุ่มตัวอย่างจากมหาวิทยาลัยปิด (ค่าเฉลี่ย = 2.64) และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล (ค่าเฉลี่ย = 2.51) อย่างไรก็ตาม **ไม่พบความแตกต่าง** ของการแสวงหาข้อมูลข่าวสารจากสื่อมวลชน สื่อบุคคล และสื่อเฉพาะกิจต่างๆระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับสถานศึกษาแตกต่างกัน (ดูตารางที่ 25)

ตารางที่ 25 การเปรียบเทียบการแสวงหาข้อมูลข่าวสารจากแหล่งต่างๆเพื่อประกอบเกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับของสถานศึกษาแตกต่างกัน

การแสวงหา ข้อมูล ข่าวสาร	ค่าเฉลี่ย					F	Sig
	ม.ปิด	ม.เปิด	ม.เอกชน	ม.ราชมงคล	ม.ราชภัฏ		
1. แหล่งข้อมูล ข่าวสารจาก สื่อมวลชน	3.24 (S.D.=1.05)	3.28 (S.D.= 0.99)	3.37 (S.D.= 0.98)	3.14 (S.D.=1.02)	3.21 (S.D.= 1.04)	0.64	0.67
2. แหล่งข้อมูล ข่าวสารจากสื่อ บุคคล	3.07 (S.D.=0.99)	2.85 (S.D.= 0.89)	3.16 (S.D.= 1.03)	2.83 (S.D.=1.02)	3.10 (S.D.=1.01)	1.83	0.14
3. แหล่งข้อมูล ข่าวสารจากสื่อ อินเทอร์เน็ต	<u>2.64</u> (S.D.=0.89)	2.97 (S.D.=0.99)	<u>3.26</u> (S.D.= 1.04)	<u>2.51</u> (S.D.=1.05)	<u>3.56</u> (S.D.= 0.97)	8.49	0.00*
4. แหล่งข้อมูล ข่าวสารจากสื่อ เฉพาะกิจ	3.26 (S.D.=0.99)	3.27 (S.D.=0.98)	3.39 (S.D.= 1.01)	3.06 (S.D.= 1.02)	3.28 (S.D.=0.98)	1.91	0.12

P<0.05\*

(กลุ่มตัวอย่างจากมหาวิทยาลัยเอกชนแสวงหาข้อมูลข่าวสารจากสื่ออินเทอร์เน็ตมากกว่ามหาวิทยาลัยปิดและมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ขณะที่กลุ่มตัวอย่างมหาวิทยาลัยราชภัฏจะแสวงหาข้อมูลข่าวสารจากสื่ออินเทอร์เน็ตมากกว่ามหาวิทยาลัยปิด)

### 5.2.4 ประสิทธิภาพในการออกเสียงเลือกตั้งทางการเมือง

ผลจากการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีประสิทธิภาพในการออกเสียงเลือกตั้งทางการเมืองแตกต่างกันแสวงหาข้อมูลข่าวสารจากแหล่งต่างๆเพื่อประกอบเกณฑ์ในการตัดสินใจ**ไม่แตกต่างกัน** โดยจากการเปรียบเทียบการแสวงหาข้อมูลข่าวสารจากแหล่งต่างๆเพื่อประกอบเกณฑ์ในการตัดสินใจระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีประสิทธิภาพในการเลือกตั้งแตกต่างกันจะพบว่า **คนที่มีประสิทธิภาพในการเลือกตั้งต่างกันแสวงหาข้อมูลข่าวสารจากแหล่งต่างๆเพื่อประกอบเกณฑ์ในการพิจารณาไม่แตกต่างกัน**อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ(ดังตารางที่ 22)

ตารางที่ 26 การเปรียบเทียบการแสวงหาข้อมูลข่าวสารจากแหล่งต่างๆเพื่อประกอบเกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีประสิทธิภาพในการเลือกตั้งแตกต่างกัน

การแสวงหา ข้อมูลข่าวสาร จากแหล่งต่างๆ	ค่าเฉลี่ย							F	Sig
	1ครั้ง	2ครั้ง	3ครั้ง	4ครั้ง	5ครั้ง	6ครั้ง	7ครั้ง		
1. แหล่งข้อมูล ข่าวสารจาก สื่อมวลชน	3.22 (S.D. = 0.99)	3.25 (S.D. = 1.05)	3.53 (S.D. = 1.01)	3.13 (S.D. = 0.89)	3.31 (S.D. = 1.01)	3.24 (S.D. = 1.03)	3.46 (S.D. = 1.05)	1.65	0.12
2. แหล่งข้อมูล ข่าวสารจากสื่อ บุคคล	3.02 (S.D. = 0.97)	2.99 (S.D. = 1.02)	3.06 (S.D. = 1.03)	2.85 (S.D. = 0.87)	3.14 (S.D. = 1.01)	3.00 (S.D. = 0.99)	3.25 (S.D. = 0.90)	1.01	0.42
3. แหล่งข้อมูล ข่าวสารจากสื่อ อินเทอร์เน็ต	2.83 (S.D. = 0.89)	3.12 (S.D. = 1.02)	2.98 (S.D. = 1.05)	2.88 (S.D. = 1.03)	2.71 (S.D. = 1.04)	3.06 (S.D. = 0.89)	3.13 (S.D. = 1.02)	2.56	0.06
4. แหล่งข้อมูล ข่าวสารจากสื่อ เฉพาะกิจ	3.28 (S.D. = 1.04)	3.32 (S.D. = 0.87)	3.53 (S.D. = 0.98)	3.25 (S.D. = 0.99)	3.24 (S.D. = 1.05)	3.50 (S.D. = 1.02)	3.40 (S.D. = 0.99)	1.85	0.07

$P < 0.05^*$

(ไม่พบความแตกต่างของการแสวงหาข้อมูลข่าวสารจากแหล่งต่างๆเพื่อประกอบเกณฑ์ในการเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งของกลุ่มตัวอย่างที่มีประสิทธิภาพในการเลือกตั้งแตกต่างกัน)

### 5.2.5 ความรู้ทางการเมือง

ผลจากการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีความรู้ทางการเมืองแตกต่างกันแสวงหาข้อมูลข่าวสารจากแหล่งต่างๆเพื่อประกอบเกณฑ์ในการตัดสินใจ*ไม่แตกต่างกัน* โดยจากการเปรียบเทียบการแสวงหาข้อมูลข่าวสารจากแหล่งต่างๆเพื่อประกอบเกณฑ์ในการตัดสินใจระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีความรู้ทางการเมืองแตกต่างกันจะพบว่า คนที่มีความรู้ทางการเมืองแตกต่างกันแสวงหาข้อมูลข่าวสารจากแหล่งต่างๆเพื่อประกอบเกณฑ์ในการพิจารณา*ไม่แตกต่างกัน* อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ดูตารางที่ 27)

ตารางที่ 27 การเปรียบเทียบการแสวงหาข้อมูลข่าวสารจากแหล่งต่างๆเพื่อประกอบเกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีความรู้ทางการเมืองแตกต่างกัน

การแสวงหา ข้อมูลข่าวสาร จากแหล่งต่างๆ	ความรู้ทางการเมือง						F	Sig
	ต่ำ		ปานกลาง		สูง			
	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ค่าเฉลี่ย	S.D.		
1. แหล่งข้อมูล ข่าวสารจาก สื่อมวลชน	3.25	0.80	3.27	0.76	3.22	0.81	0.12	0.89
2. แหล่งข้อมูล ข่าวสารจากสื่อ บุคคล	3.04	0.92	3.01	0.82	2.92	0.91	0.36	0.69
3. แหล่งข้อมูล ข่าวสารจากสื่อ อินเทอร์เน็ต	2.91	1.06	2.96	1.09	3.00	1.02	0.12	0.89
4. แหล่งข้อมูล ข่าวสารจากสื่อ เฉพาะกิจ	3.17	0.86	3.29	0.73	3.37	0.83	1.32	0.27

$P < 0.05^*$

(ไม่พบความแตกต่างของการแสวงหาข้อมูลข่าวสารจากแหล่งต่างๆเพื่อประกอบเกณฑ์ในการเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งของกลุ่มตัวอย่างที่มีความรู้ทางการเมืองแตกต่างกัน)

โดยสรุปแล้วความแตกต่างกันในด้าน เพศ อายุ และระดับสถานศึกษา ของกลุ่มตัวอย่างส่งผลให้การแสวงหาข้อมูลข่าวสารเพื่อประกอบการตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งแตกต่างกัน ส่วนความแตกต่างกันในด้านประสบการณ์ในการออกเสียงเลือกตั้งและความรู้



ทางการเมือง ไม่ส่งผลให้การแสวงหาข้อมูลข่าวสารเพื่อประกอบการตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งแตกต่างกัน ดังนี้ (ดูตารางที่ 28)

ตารางที่ 28 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความแตกต่างในด้านเพศ อายุ ระดับสถานศึกษา ประสบการณ์ในการออกเสียงเลือกตั้งทางการเมือง และความรู้ทางการเมือง กับการแสวงหาข้อมูลข่าวสารเพื่อประกอบการตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้ง

1. เพศ	T	Sig	ความแตกต่างที่พบ
แหล่งข้อมูลข่าวสารจากสื่อมวลชน	-2.53	0.01*	ชาย < หญิง
แหล่งข้อมูลข่าวสารจากสื่อบุคคล	-1.18	0.24	
แหล่งข้อมูลข่าวสารจากสื่ออินเทอร์เน็ต	2.28	0.02*	ชาย > หญิง
แหล่งข้อมูลข่าวสารจากสื่อเฉพาะกิจ	-0.99	0.32	
2. อายุ	F	Sig	ความแตกต่างที่พบ
แหล่งข้อมูลข่าวสารจากสื่อมวลชน	3.34	0.03*	18ปี > 21ปี
แหล่งข้อมูลข่าวสารจากสื่อบุคคล	3.11	0.15	
แหล่งข้อมูลข่าวสารจากสื่ออินเทอร์เน็ต	1.74	0.01*	18ปี > 21ปี
แหล่งข้อมูลข่าวสารจากสื่อเฉพาะกิจ	1.43	0.72	
3. ระดับสถานศึกษา	F	Sig	ความแตกต่างที่พบ
แหล่งข้อมูลข่าวสารจากสื่อมวลชน	0.64	0.67	
แหล่งข้อมูลข่าวสารจากสื่อบุคคล	1.83	0.14	
แหล่งข้อมูลข่าวสารจากสื่ออินเทอร์เน็ต	8.49	0.00*	ม.เอกชน>ม.ปิต,ม.ราชมนคร ม.ราชภัฏ>ม.ปิต,ม.ราชมนคร
แหล่งข้อมูลข่าวสารจากสื่อเฉพาะกิจ	1.91	0.12	
4. ประสบการณ์ในการเลือกตั้ง	F	Sig	ความแตกต่างที่พบ
แหล่งข้อมูลข่าวสารจากสื่อมวลชน	1.65	0.12	
แหล่งข้อมูลข่าวสารจากสื่อบุคคล	1.01	0.42	
แหล่งข้อมูลข่าวสารจากสื่ออินเทอร์เน็ต	2.56	0.06	
แหล่งข้อมูลข่าวสารจากสื่อเฉพาะกิจ	1.85	0.07	
5. ความรู้ทางการเมือง	F	Sig	ความแตกต่างที่พบ
แหล่งข้อมูลข่าวสารจากสื่อมวลชน	0.12	0.89	
แหล่งข้อมูลข่าวสารจากสื่อบุคคล	1.32	0.27	

ตารางที่ 28(ต่อ) แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความแตกต่างในด้านเพศ อายุ ระดับสถานศึกษา ประสบการณ์ในการออกเสียงเลือกตั้งทางการเมือง และความรู้ทางการเมือง กับการแสวงหาข้อมูลข่าวสารเพื่อประกอบการตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้ง

ความรู้ทางการเมือง(ต่อ)	F	Sig	ความแตกต่างที่พบ
แหล่งข้อมูลข่าวสารจากสื่ออินเทอร์เน็ต	0.12	0.12	
แหล่งข้อมูลข่าวสารจากสื่อเฉพาะกิจ	1.32	1.32	

$P < 0.05^*$

## 6. การพิจารณายอมรับสารเพื่อการโน้มน้าวใจผ่านเส้นทางหลัก(Central Route) หรือเส้นทางรอง (Peripheral Route)

การพิจารณายอมรับสารเพื่อการโน้มน้าวใจผ่านเส้นทางหลัก (Central Route) หมายถึง การใช้ความพยายามในการคิดพิจารณาไตร่ตรอง ความละเอียด ความถูกต้อง ข้อดี ข้อเสียของข้อมูล ข่าวสารเพื่อการโน้มน้าวใจต่างๆ ก่อนตัดสินใจยอมรับข้อมูล ข่าวสารนั้น ส่วนการใช้เส้นทางรอง (Peripheral Route) หมายถึง การอาศัยเพียงปัจจัยหรือนัยยะง่ายๆ (Simple cue) ที่มีอยู่ในข่าวสารต่างๆนั้น เช่น ความน่าเชื่อถือของแหล่งข่าวสาร ความมีชื่อเสียงของแหล่งข่าวสาร ก่อนตัดสินใจยอมรับข้อมูลข่าวสารนั้น หากกลุ่มตัวอย่างมีการพิจารณาข้อมูลข่าวสารต่างๆ โดยการศึกษ วิเคราะห์ถึงข้อเท็จจริง มูลเหตุ ของข่าวสารต่างๆเหล่านั้น แสดงว่าพวกเขาใช้เส้นทางหลักในการยอมรับข้อมูลข่าวสารนั้นๆ ซึ่งจะส่งผลให้การตัดสินใจเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากกว่าการจะอาศัยเพียงชื่อเสียง หรือแค่ความน่าเชื่อถือ หรือกระแสของสังคมส่วนใหญ่ในขณะนั้นแล้วตัดสินใจตาม

### 6.1 การพิจารณายอมรับสารเพื่อการโน้มน้าวใจของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

จากผลวิจัยพบว่า เยาวชนไทยมีการพิจารณายอมรับข้อมูลข่าวสารเพื่อการโน้มน้าวใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยจากการเปรียบเทียบการพิจารณายอมรับข้อมูลข่าวสารของกลุ่มตัวอย่างเยาวชนทั้งหมด ผลการวิจัยพบว่า เยาวชนไทยมีการพิจารณายอมรับข้อมูลข่าวสารโดยผ่านเส้นทางรอง(Peripheral Route) ซึ่งหมายถึงการอาศัยเพียงนัยยะง่ายๆ อย่างเช่นความน่าเชื่อถือ ความมีชื่อเสียงของแหล่งข้อมูลข่าวสาร มากกว่า เส้นทางหลัก (Central Route) ซึ่งหมายถึงการคิดพิจารณาไตร่ตรอง ความละเอียด ความถูกต้อง ข้อดี ข้อเสียของข้อมูลข่าวสารเพื่อการโน้มน้าวใจต่างๆ (ดูตารางที่ 29)

ตารางที่ 29 การเปรียบเทียบการพิจารณาขอรับข้อมูลข่าวสารเพื่อการโน้มน้าวใจผ่าน  
เส้นทางหลัก(Central Route) และ เส้นทางรอง (Peripheral Route) ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

การพิจารณาขอรับข้อมูลข่าวสาร				T	Sig
การพิจารณาขอรับข้อมูล ข่าวสารผ่านเส้นทางหลัก (Central Route)		การพิจารณาขอรับข้อมูล ข่าวสารผ่านเส้นทางรอง (Peripheral Route)			
ค่าเฉลี่ย	S.D.	ค่าเฉลี่ย	S.D.		
3.08	0.97	4.12	0.96	-2.95	0.00*

$P < 0.05^*$

เยาวชนไทยพิจารณาข้อมูลข่าวสารเพื่อการโน้มน้าวใจผ่านเส้นทางรอง (Peripheral Route) มากกว่า  
เส้นทางหลัก (Central Route)

นอกจากนี้เมื่อพิจารณาถึง**ค่าเฉลี่ยโดยรวม**ของการพิจารณาข้อมูลข่าวสารเพื่อการโน้มน้าว  
ใจ ผลวิจัยพบว่าเยาวชนไทยส่วนใหญ่มีการพิจารณาขอรับข้อมูลข่าวสารเพื่อการโน้มน้าว  
ใจต่างๆโดยผ่านเส้นทางรอง (Peripheral Route)ในระดับค่อนข้างสูง ซึ่งหมายถึง การอาศัยนัย  
ยะง่าย ๆ ในการตัดสินใจ เช่น ความน่าเชื่อถือ ความมีชื่อเสียงของแหล่งข่าว ความคิดเห็นส่วน  
ใหญ่ของสังคม ฯลฯ ค่อนข้างมาก (ค่าเฉลี่ย 4.12) ส่วนการพิจารณาขอรับข้อมูลข่าวสารเพื่อ  
การโน้มน้าวใจต่างๆโดยผ่านเส้นทางหลัก (Central Route) ซึ่งหมายถึงการใช้ความพยายามใน  
การคิดพิจารณาไตร่ตรอง ความละเอียด ความถูกต้อง ข้อดี ข้อเสีย ของข้อมูล ข่าวสารเพื่อ  
การโน้มน้าวใจต่างๆ ก่อนตัดสินใจขอรับข้อมูลข่าวสารนั้นอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.08)  
(ดูตารางที่ 30)

ตารางที่ 30 แสดงค่าเฉลี่ยรวมของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการพิจารณาขอรับข้อมูล  
ข่าวสารต่างๆ ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

การพิจารณาขอรับข้อมูลข่าวสาร	ค่าเฉลี่ย	S.D.
การพิจารณาขอรับข้อมูลข่าวสารผ่านเส้นทางหลัก (Central Route)	3.08	0.97
การพิจารณาขอรับข้อมูลข่าวสารผ่านเส้นทางรอง (Peripheral Route)	4.12	0.96

เมื่อพิจารณาให้ละเอียดลงไปอีกในการพิจารณายอมรับข้อมูลข่าวสารต่างๆ ในแต่ละข้อทั้งหมด 14 ข้อ ก็จะได้เห็นได้อย่างชัดเจนว่ากลุ่มตัวอย่างทั้งหมดมีแนวโน้มที่จะยอมรับข้อมูลข่าวสารเพื่อตัดสินใจโดยการอาศัยเส้นทางรอง(Peripheral Route)ในระดับสูง โดยจะเห็นได้ว่าลำดับของค่าเฉลี่ยของการพิจารณายอมรับข้อมูลข่าวสารโดยผ่านเส้นทางรอง (Peripheral Route) นั้น อยู่ในลำดับที่หนึ่งถึงที่ห้าติดต่อกันเลยทีเดียว

จะสังเกตุดูเห็นได้ชัดเจนว่า เยาวชนไทยส่วนใหญ่ที่นั่นยังคงพิจารณาข้อมูลข่าวสารต่างๆ เพื่อตัดสินใจโดยอาศัยเพียงชื่อเสียงหรือความน่าเชื่อถือของแหล่งข่าวเป็นหลัก ยกตัวอย่างข้อคำถามเช่น “หากท่านเห็นว่าข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับผู้สมัครรับเลือกตั้งมาจากสื่อมวลชนที่มีความน่าเชื่อถือ ท่านสามารถตัดสินใจตามได้ทันที” ซึ่งมีค่าเฉลี่ยสูงถึง 4.79 เลยทีเดียว นอกจากนี้ เยาวชนไทยยังคงพิจารณาข้อดีข้อเสีย หรือความเหมาะสมในเชิงปฏิบัติของนโยบายจากพรรคต่างๆ อยู่บ่อยมาก โดยจะอาศัยการดูเพียงแค่ชื่อเสียงของพรรคการเมืองหรือความชื่นชอบที่มีต่อพรรคการเมืองเป็นหลัก เช่น “แม้ท่านจะไม่มีเวลาในการพิจารณานโยบายต่างๆ แต่ท่านก็สามารถตัดสินใจเลือกได้ทันทีหากนโยบายดังกล่าวเป็นของพรรคการเมืองที่ท่านชื่นชอบอยู่แล้ว” (ค่าเฉลี่ยสูงถึง 4.52 เลยทีเดียว) นอกจากนี้ การตัดสินใจของเยาวชน ก็มักจะอาศัยเพียงแค่กระแสสังคมส่วนใหญ่ในขณะนั้นด้วยเช่นกัน ตัวอย่างเช่นข้อคำถาม “บ่อยครั้งที่ท่านตัดสินใจตามกระแสสังคมส่วนใหญ่ในขณะนั้น” อยู่ในลำดับที่สาม มีค่าเฉลี่ยสูงถึง 4.45 เลยทีเดียว นอกจากนี้แล้วการตัดสินใจหลายๆ ครั้งยังคงอิงกับความคิดหรือการตัดสินใจจากบุคคลรอบข้าง ตัวอย่างเช่น “ท่านมักเลือกลงคะแนนให้ผู้สมัครตามผู้ปกครองของท่าน” ซึ่งมีค่าเฉลี่ยในระดับสูงเช่นเดียวกัน(4.21)

สิ่งที่น่าสนใจก็คือ การพิจารณาข้อมูลข่าวสารโดยผ่านเส้นทางหลัก(Central Route)ของเยาวชนที่นั่น เยาวชนยังคงมีการพิจารณาข้อมูลข่าวสารต่างๆ โดยผ่านการคิดพิจารณาข้อดีข้อเสียของข้อมูลข่าวสารๆ นั้นอย่างรอบคอบก่อนที่จะตัดสินใจ น้อยมาก จะเห็นได้จากลำดับของข้อคำถามที่แสดงให้เห็นถึงการพิจารณาข้อมูลข่าวสารโดยใช้เส้นทางหลัก(Central Route)นั้น อยู่ในลำดับต่ำทั้งสิ้น ตัวอย่างที่เห็นได้ชัดเจน เช่น ข้อคำถาม “ชื่อเสียงของพรรคการเมืองไม่มีผลต่อการตัดสินใจของท่าน เพราะท่านดูนโยบายว่าเหมาะสมสามารถปฏิบัติได้จริงหรือไม่มากกว่า” มีค่าเฉลี่ย 3.25 อยู่ในลำดับที่ 11 เลยทีเดียว ซึ่งแสดงให้เห็นถึงการขาดการคิดพิจารณาความเหมาะสมของแนวนโยบายต่างๆ ของผู้สมัครหรือพรรคการเมืองของเยาวชน โดยจะอาศัยเพียงแค่ชื่อเสียงของพรรคการเมืองเพื่อช่วยในการตัดสินใจแค่นั้น นอกจากนี้ ข้อคำถาม “ท่านพิจารณาข้อเท็จจริงในข้อมูลข่าวสารด้วยตนเองก่อนตัดสินใจทุกครั้งแม้ข้อมูลข่าวสารจะมีความซับซ้อนสูง”

ซึ่งข้อมูลข่าวสารทางการเมืองอาจเป็นหนึ่งในข้อมูลที่พวกเขาคิดว่าซับซ้อนดังกล่าว ก็ยังคงมีค่าเฉลี่ยเพียง 2.97 และอยู่ในลำดับรองสุดท้ายเลยทีเดียว

นอกจากนี้สิ่งที่แสดงให้เห็นได้อย่างชัดเจนที่สุดว่าเยาวชนยังคงมีการคิดพิจารณาข้อมูลข่าวสารต่างๆ เพื่อการตัดสินใจอยู่น้อยมาก ก็คือ คือ การที่กลุ่มตัวอย่างนั้นอ่านร่างรัฐธรรมนูญปี 2550 เพื่อพิจารณาข้อดีข้อเสียก่อนตัดสินใจลงประชามติ รับ/ไม่รับ ร่างรัฐธรรมนูญฉบับดังกล่าวอันแสดงถึงการยอมรับข้อมูลข่าวสารเพื่อการตัดสินใจผ่านเส้นทางหลักน้อยมาก(อันดับสุดท้ายค่าเฉลี่ย 2.25) (ดูตารางที่ 31)

ตารางที่ 31 แสดงค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการพิจารณายอมรับข้อมูลข่าวสารต่างๆ ทั้ง 14 ข้อย่อยของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

การพิจารณายอมรับข้อมูลข่าวสาร	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	S.D.
1. หากท่านเห็นว่าข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับผู้สมัครรับเลือกตั้งมาจากสื่อมวลชนที่มีความน่าเชื่อถือ ท่านสามารถตัดสินใจตามได้ทันที **	400	4.79	1.12
2. แม้ท่านจะไม่มีเวลาในการพิจารณานโยบายต่างๆ แต่ท่านก็สามารถตัดสินใจเลือกได้ทันทีหากนโยบายดังกล่าวเป็นของพรรคการเมืองที่ท่านชื่นชอบอยู่แล้ว **	400	4.52	1.06
3. บ่อยครั้งที่ท่านตัดสินใจตามกระแสสังคมส่วนใหญ่ในขณะนั้น **	400	4.45	0.97
4. ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองที่มาจากบทวิเคราะห์จากนักวิชาการที่น่าเชื่อถือ ทำให้ท่านรู้สึกว่าเป็นการท่ຸนเวลาสามารถอาศัยข้อมูลเหล่านั้นเพื่อตัดสินใจได้ **	400	4.15	1.14
5. ท่านมักเลือกลงคะแนนให้ผู้สมัครตามผู้ปกครองของท่าน**	400	4.21	0.99

\* การยอมรับข้อมูลข่าวสารเพื่อการโน้มน้าวใจผ่านเส้นทางหลัก (Central Route)

\*\* การยอมรับข้อมูลข่าวสารเพื่อการโน้มน้าวใจผ่านเส้นทางรอง (Peripheral Route)

ตารางที่ 31(ต่อ) แสดงค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการพิจารณายอมรับข้อมูลข่าวสารต่างๆทั้ง 14 ข้อย่อยของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

การพิจารณายอมรับข้อมูลข่าวสาร	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	S.D.
6. แม้ท่านเห็นว่าโอกาสที่ผู้สมัครจะได้รับเลือกตั้งจะมีอยู่น้อย แต่ท่านก็ตัดสินใจลงคะแนนให้หากเห็นว่ามินโยบายที่ดี **	400	3.83	1.03
7. ท่านเลือกช่อง “ดอออกเสียง” หากท่านคิดว่าไม่มีข้อมูลเกี่ยวกับผู้สมัครอย่างเพียงพอในการเลือกตั้งครั้งนั้น *	400	3.74	0.94
8. ท่านไม่สนใจนโยบายของพรรคที่ท่านไม่ชอบ แม้นโยบายดังกล่าวจะเป็นนโยบายที่ดี **	400	3.61	1.08
9. ท่านคิดว่าหนึ่งคะแนนเสียงของท่านมีความหมายฉะนั้นการพิจารณาข้อมูลเพื่อตัดสินใจจึงต้องเป็นไปอย่างรอบคอบที่สุด *	400	3.38	0.87
10. ท่านไม่ลืมที่จะพิจารณาข้อเสียของผู้สมัครหรือพรรคการเมืองที่ท่านชื่นชอบก่อนตัดสินใจด้วย *	400	3.27	0.98
11. ข้อเสียของพรรคการเมืองไม่มีผลต่อการตัดสินใจของท่าน เพราะท่านดูนโยบายว่าเหมาะสมสามารถปฏิบัติได้จริงหรือไม่มากกว่า *	400	3.25	1.03
12. ข้อมูลข่าวสารจากองค์กรทางการเมือง อย่างเช่น คณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.)หรือ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ(ปปช.) เป็นข้อมูลที่กลั่นกรองมาเรียบร้อยแล้ว สามารถใช้เป็นข้อมูลในการตัดสินใจตามได้ทันที **	400	3.18	0.97
13. ท่านพิจารณาข้อเท็จจริงในข้อมูลข่าวสารด้วยตนเองก่อนตัดสินใจทุกครั้งแม้ข้อมูลข่าวสารจะมีความซับซ้อนสูง *	400	2.97	1.01
14. ท่านได้อ่านร่างรัฐธรรมนูญปี 2550 เพื่อพิจารณาข้อดีข้อเสียก่อนตัดสินใจลงประชามติ รับ/ไม่รับ ร่างรัฐธรรมนูญฉบับดังกล่าว *	400	2.25	1.12
Valid N(listwise)	400		

\* การยอมรับข้อมูลข่าวสารเพื่อการโน้มน้าวใจผ่านเส้นทางหลัก (Central Route)

\*\* การยอมรับข้อมูลข่าวสารเพื่อการโน้มน้าวใจผ่านเส้นทางรอง (Peripheral Route)

## 6.2 การพิจารณายอมรับข้อมูลข่าวสารเพื่อการโน้มน้าวใจกลุ่มตัวอย่างที่มี เพศ อายุ ระดับสถานศึกษา ประสบการณ์ในการออกเสียงเลือกตั้งทางการเมือง และความรู้ทางการเมืองแตกต่างกัน

นอกจากการศึกษาถึงการพิจารณายอมรับข้อมูลข่าวสารเพื่อการโน้มน้าวใจของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดแล้ว ผู้วิจัยยังต้องการทราบว่า ความแตกต่างกันทั้งห้าด้านของกลุ่มตัวอย่าง คือ เพศ อายุ ระดับสถานศึกษา ประสบการณ์ในการออกเสียงเลือกตั้งทางการเมือง และความรู้ทางการเมือง มีผลทำให้การพิจารณายอมรับข้อมูลข่าวสารเพื่อการโน้มน้าวใจแตกต่างกันหรือไม่ ดังต่อไปนี้

**6.2.1 เพศ** ผลวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างเพศชายและเพศหญิงมีการพิจารณายอมรับข้อมูลข่าวสารเพื่อการโน้มน้าวใจไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้จากการเปรียบเทียบการพิจารณายอมรับข้อมูลข่าวสารเพื่อการโน้มน้าวใจระหว่างกลุ่มตัวอย่างเพศชายและเพศหญิง พบว่า กลุ่มตัวอย่างเพศชายและเพศหญิงมีการพิจารณายอมรับข้อมูลข่าวสารเพื่อการโน้มน้าวใจไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ดูตารางที่ 32)

ตารางที่ 32 การเปรียบเทียบการพิจารณาข้อมูลข่าวสารเพื่อการโน้มน้าวผ่านเส้นทางหลัก(Central Route) และเส้นทางรอง(Peripheral Route) ระหว่างกลุ่มตัวอย่างเพศชายและเพศหญิง

การพิจารณายอมรับข้อมูลข่าวสาร	เพศ				T	Sig
	ชาย		หญิง			
	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ค่าเฉลี่ย	S.D.		
การพิจารณายอมรับข้อมูลข่าวสารผ่านเส้นทางหลัก (Central Route)	3.28	0.81	3.35	0.71	-0.89	0.37
การพิจารณายอมรับข้อมูลข่าวสารผ่านเส้นทางรอง (Peripheral Route)	4.78	0.48	4.90	0.30	-2.43	0.26

$P < 0.05^*$

(ไม่พบความแตกต่างของการพิจารณายอมรับข้อมูลข่าวสารเพื่อการโน้มน้าวใจระหว่างกลุ่มตัวอย่างเยาวชนเพศชายและกลุ่มตัวอย่างเยาวชนเพศหญิง)

6.2.2 **อายุ** ผลวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุต่างกันมีการพิจารณายอมรับข้อมูลข่าวสารเพื่อการโน้มน้าวใจ**ไม่แตกต่างกัน** ทั้งนี้จากการเปรียบเทียบการพิจารณายอมรับข้อมูลข่าวสารเพื่อการโน้มน้าวใจระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุต่างกัน พบว่า กลุ่มตัวอย่างเพศชายและเพศหญิงมีการพิจารณายอมรับข้อมูลข่าวสารเพื่อการโน้มน้าวใจ**ไม่แตกต่างกัน** อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ดูตารางที่ 33)

ตารางที่ 33 การเปรียบเทียบการพิจารณาข้อมูลข่าวสารเพื่อการโน้มน้าวผ่านเส้นทางหลัก(Central Route) และเส้นทางรอง(Peripheral Route) ระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุแตกต่างกัน

การพิจารณา ยอมรับข้อมูล ข่าวสาร	ค่าเฉลี่ย				F	Sig
	18 ปี	19 ปี	20 ปี	21 ปี		
การพิจารณา ยอมรับข้อมูล ข่าวสารผ่าน เส้นทางหลัก (Central Route)	3.04 (S.D.=1.08)	3.08 (S.D.=1.02)	3.14 (S.D.=0.99)	3.17 (S.D.=0.97)	2.47	0.21
การพิจารณา ยอมรับข้อมูล ข่าวสารผ่าน เส้นทางรอง (Central Route)	4.24 (S.D.=0.97)	4.17 (S.D.=0.99)	4.12 (S.D.=1.01)	4.09 (S.D.=1.10)	3.15	0.17

$P < 0.05^*$

(ไม่พบความแตกต่างของการพิจารณายอมรับข้อมูลข่าวสารเพื่อการโน้มน้าวใจระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุแตกต่างกัน)



### 6.2.3 ระดับสถานศึกษา

ผลวิจัยพบว่า ผลจากการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีระดับสถานศึกษาแตกต่างกันมีการพิจารณายอมรับข้อมูลข่าวสารเพื่อการโน้มน้าวใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยจากการเปรียบเทียบการพิจารณายอมรับข้อมูลข่าวสารเพื่อการโน้มน้าวใจผ่านเส้นทางหลักและเส้นทางรองระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับสถานศึกษาแตกต่างกันจะพบว่า กลุ่มตัวอย่างจากมหาวิทยาลัยปิดจะพิจารณายอมรับข้อมูลข่าวสารผ่าน *เส้นทางหลัก* มากกว่ากลุ่มตัวอย่างจากมหาวิทยาลัยราชภัฏ และกลุ่มตัวอย่างจากมหาวิทยาลัยราชภัฏจะพิจารณายอมรับข้อมูลข่าวสารผ่าน *เส้นทางรอง* มากกว่ากลุ่มตัวอย่างจากมหาวิทยาลัยปิด และมหาวิทยาลัยเปิด ทั้งนี้ รายละเอียดเพิ่มเติมเกี่ยวกับการวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบทั้งหมดที่กล่าวไปข้างต้นมีดังต่อไปนี้

#### 6.2.3.1 การวิเคราะห์เปรียบเทียบเกี่ยวกับการพิจารณายอมรับข้อมูลข่าวสารเพื่อการโน้มน้าวใจผ่าน “เส้นทางหลัก (Central Route)” ระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับสถานศึกษาแตกต่างกัน

พบว่ากลุ่มตัวอย่างจากมหาวิทยาลัยปิด(ค่าเฉลี่ย=3.87) จะพิจารณายอมรับข้อมูลข่าวสารเพื่อการโน้มน้าวใจผ่านเส้นทางหลักมากกว่ากลุ่มตัวอย่างจากมหาวิทยาลัยราชภัฏ (ค่าเฉลี่ย=3.07) (ดังตารางที่ 34)

ตารางที่ 34 การเปรียบเทียบการพิจารณายอมรับข้อมูลข่าวสารเพื่อการโน้มน้าวใจผ่านเส้นทางหลัก(Central Route)ระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับของสติปัญญา(วัดจากระดับสถานศึกษา)แตกต่างกัน

การพิจารณายอมรับข้อมูลข่าวสาร	ค่าเฉลี่ย					F	Sig
	ม.ปิด	ม.เปิด	ม.เอกชน	ม.ราช มงคล	ม.ราชภัฏ		
การพิจารณายอมรับข้อมูลข่าวสารผ่านเส้นทางหลัก (Central Route)	<u>3.87</u> (S.D.=1.02)	3.64 (S.D.=1.01)	3.47 (S.D.=0.99)	3.33 (S.D.=1.04)	<u>3.07</u> (S.D.=1.03)	2.87	0.01*

$P < 0.05^*$

(กลุ่มตัวอย่างจากมหาวิทยาลัยปิดจะพิจารณายอมรับข้อมูลข่าวสารผ่านเส้นทางหลักมากกว่ากลุ่มตัวอย่างจากมหาวิทยาลัยราชภัฏ)

### 6.2.3.2 การวิเคราะห์เปรียบเทียบเกี่ยวกับการพิจารณายอมรับข้อมูลข่าวสารเพื่อการโน้มน้าวใจผ่าน “เส้นทางรอง (Peripheral Route)” ระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับสถานศึกษาแตกต่างกัน

ผลวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างจากมหาวิทยาลัยราชภัฏ (ค่าเฉลี่ย = 4.72) จะพิจารณายอมรับข้อมูลข่าวสารเพื่อการโน้มน้าวใจผ่าน *เส้นทางรอง* มากกว่ากลุ่มตัวอย่างจากมหาวิทยาลัยปิด (ค่าเฉลี่ย = 4.12) และมหาวิทยาลัยเปิด (ค่าเฉลี่ย = 4.21) (ดูตารางที่ 35)

ตารางที่ 35 การเปรียบเทียบการพิจารณายอมรับข้อมูลข่าวสารเพื่อการโน้มน้าวใจผ่าน *เส้นทางรอง* (Peripheral Route) ระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับสถานศึกษาแตกต่างกัน

การพิจารณายอมรับข้อมูลข่าวสาร	ค่าเฉลี่ย					F	Sig
	ม.ปิด	ม.เปิด	ม.เอกชน	ม.ราช มงคล	ม.ราชภัฏ		
การพิจารณายอมรับข้อมูลข่าวสารผ่าน <i>เส้นทางรอง</i> (Peripheral Route)	<u>4.12</u> (S.D.=1.02)	<u>4.21</u> (S.D.=1.02)	4.65 (S.D.=1.02)	4.63 (S.D.=1.02)	<u>4.72</u> (S.D.=1.02)	0.88	0.04*

$P < 0.05^*$

(กลุ่มตัวอย่างจากมหาวิทยาลัยราชภัฏจะพิจารณายอมรับข้อมูลข่าวสารผ่าน *เส้นทางรอง* มากกว่ากลุ่มตัวอย่างจากมหาวิทยาลัยปิดและมหาวิทยาลัยเปิด)

### 6.2.4 ประสบการณ์ในการออกเสียงเลือกตั้งทางการเมือง

ผลจากการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์ในการออกเสียงเลือกตั้งทางการเมืองแตกต่างกันมีการพิจารณายอมรับข้อมูลข่าวสารเพื่อการโน้มน้าวใจ **แตกต่างกัน** อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้จากการเปรียบเทียบการพิจารณายอมรับข้อมูลข่าวสารเพื่อการโน้มน้าวใจผ่าน *เส้นทางหลัก* และ *เส้นทางรอง* ระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์ในการออกเสียงเลือกตั้งทางการเมืองแตกต่างกันจะพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์ในการออกเสียงเลือกตั้งทางการเมืองสูง (7 ครั้ง) (ค่าเฉลี่ย = 3.60) จะพิจารณาข้อมูลข่าวสารเพื่อการโน้มน้าวใจผ่าน *เส้นทางหลัก* (Central Route) มากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์ในการออกเสียงเลือกตั้งทางการเมืองต่ำ (1 ครั้ง, 2 ครั้ง) (ค่าเฉลี่ย = 3.16, 3.25) อย่างไรก็ตาม **ไม่พบความแตกต่าง** ของการพิจารณาข้อมูลข่าวสารเพื่อการโน้มน้าวใจผ่าน *เส้นทางรอง* (Peripheral Route)

ระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์ในการออกเสียงเลือกตั้งทางการเมืองแตกต่างกัน (ดูตารางที่ 36)

ตารางที่ 36 การเปรียบเทียบการพิจารณายอมรับข้อมูลข่าวสารเพื่อการโน้มน้าวใจระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์ในการออกเสียงเลือกตั้งทางการเมืองแตกต่างกัน

การพิจารณา ยอมรับข้อมูล ข่าวสาร	ค่าเฉลี่ย							F	Sig
	1 ครั้ง	2 ครั้ง	3 ครั้ง	4 ครั้ง	5 ครั้ง	6 ครั้ง	7 ครั้ง		
การพิจารณา ยอมรับข้อมูล ข่าวสารผ่าน เส้นทางหลัก (Central Route)	<u>3.16</u> (S.D. =1.02)	<u>3.25</u> (S.D. =1.04)	3.32 (S.D. =1.01)	3.54 (S.D. =0.98)	3.38 (S.D. =1.02)	3.43 (S.D. =1.05)	<u>3.60</u> (S.D. =1.04)	2.35	0.02*
การพิจารณา ยอมรับข้อมูล ข่าวสารผ่าน เส้นทางรอง (Peripheral Route)	4.80 (S.D. =0.99)	4.92 (S.D. =0.89)	4.92 (S.D. =0.99)	4.73 (S.D. =1.04)	4.89 (S.D. =1.05)	4.89 (S.D. =0.89)	4.90 (S.D. =1.04)	1.37	0.23

$P < 0.05^*$

(กลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์ในการออกเสียงเลือกตั้งทางการเมือง 7 ครั้ง จะพิจารณาข้อมูลข่าวสารเพื่อการโน้มน้าวใจผ่านเส้นทางหลัก (Central Route) มากกว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์ในการออกเสียงเลือกตั้งทางการเมือง 1 ครั้ง และ 2 ครั้ง)

### 6.2.5 ความรู้ทางการเมือง

ผลจากการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีความรู้ทางการเมืองแตกต่างกันมีการพิจารณายอมรับข้อมูลข่าวสารเพื่อการโน้มน้าวใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยจากการเปรียบเทียบการพิจารณายอมรับข้อมูลข่าวสารเพื่อการโน้มน้าวใจผ่านเส้นทางหลักและเส้นทางรองระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีความรู้ทางการเมืองแตกต่างกันจะพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีความรู้ทางการเมืองสูงพิจารณาข้อมูลข่าวสารเพื่อการโน้มน้าวใจผ่านเส้นทางหลัก (Central Route) มากกว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีความรู้ทางการเมืองปานกลางและต่ำ นอกจากนี้ยังพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีความรู้ทางการเมืองต่ำจะพิจารณาข้อมูลข่าวสารเพื่อการโน้มน้าวใจผ่านเส้นทางรอง

(Peripheral Route) มากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีความรู้ทางการเมืองสูง ทั้งนี้รายละเอียดเพิ่มเติมเกี่ยวกับการวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบทั้งหมดที่กล่าวไปข้างต้นมีดังต่อไปนี้

#### 6.2.5.1 การวิเคราะห์เปรียบเทียบเกี่ยวกับการพิจารณายอมรับ

ข้อมูลข่าวสารเพื่อการโน้มน้าวใจผ่าน “เส้นทางหลัก (Central Route)” ระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีความรู้ทางการเมืองแตกต่างกัน พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีความรู้ทางการเมืองสูง (ค่าเฉลี่ย=3.82) จะพิจารณายอมรับข้อมูลข่าวสารเพื่อการโน้มน้าวใจผ่านเส้นทางหลัก(Central route) มากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีความรู้ทางการเมืองปานกลาง(ค่าเฉลี่ย=3.33) และกลุ่มตัวอย่างที่มีความรู้ทางการเมืองต่ำ(ค่าเฉลี่ย=3.23) (ดูตารางที่ 37)

ตารางที่ 37 การเปรียบเทียบการพิจารณายอมรับข้อมูลข่าวสารเพื่อการโน้มน้าวใจผ่านเส้นทางหลัก(Central Route)ระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีความรู้ทางการเมืองแตกต่างกัน

การพิจารณา ยอมรับข้อมูล ข่าวสาร	ความรู้ทางการเมือง						F	Sig
	ต่ำ		ปานกลาง		สูง			
	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ค่าเฉลี่ย	S.D.		
การพิจารณา ยอมรับข้อมูล ข่าวสารผ่าน เส้นทางหลัก (Central Route)	<u>3.23</u>	0.79	<u>3.33</u>	0.70	<u>3.82</u>	0.87	0.63	0.03*

$P < 0.05^*$

(กลุ่มตัวอย่างที่มีความรู้ทางการเมืองสูงจะพิจารณายอมรับข้อมูลข่าวสารเพื่อการโน้มน้าวใจผ่านเส้นทางหลัก(Central route) มากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีความรู้ทางการเมืองปานกลางและกลุ่มตัวอย่างที่มีความรู้ทางการเมืองต่ำ)

#### 6.2.5.2 การวิเคราะห์เปรียบเทียบเกี่ยวกับการพิจารณายอมรับ

ข้อมูลข่าวสารเพื่อการโน้มน้าวใจผ่าน “เส้นทางรอง (Peripheral Route)” ระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีความรู้ทางการเมืองแตกต่างกัน พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีความรู้ทางการเมืองต่ำ (ค่าเฉลี่ย = 4.75) จะพิจารณายอมรับข้อมูลข่าวสารเพื่อการโน้มน้าวใจผ่านเส้นทางรอง (Peripheral Route) มากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีความรู้ทางการเมืองสูง(ค่าเฉลี่ย = 4.15) (ดูตารางที่ 38)

ตารางที่ 38 การเปรียบเทียบการพิจารณายอมรับข้อมูลข่าวสารเพื่อการโน้มน้าวใจผ่าน  
เส้นทางรอง(Peripheral Route)ระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีความรู้ทางการเมืองแตกต่างกัน

การพิจารณา ยอมรับข้อมูล ข่าวสาร	ความรู้ทางการเมือง						F	Sig
	ต่ำ		ปานกลาง		สูง			
	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ค่าเฉลี่ย	S.D.		
การพิจารณา ยอมรับข้อมูล ข่าวสารผ่าน เส้นทางรอง (Peripheral Route)	4.75	0.49	4.27	0.35	4.15	0.44	1.66	0.01*

$P < 0.05^*$

(กลุ่มตัวอย่างที่มีความรู้ทางการเมืองต่ำจะพิจารณายอมรับข้อมูลข่าวสารเพื่อการโน้มน้าวใจผ่าน  
เส้นทางรอง(Peripheral Route) มากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีความรู้ทางการเมืองสูง)

โดยสรุปแล้วความแตกต่างกันในด้าน ระดับสถานศึกษา ประสบการณ์ในการ  
ออกเสียงเลือกตั้งทางการเมือง และความรู้ทางการเมืองของกลุ่มตัวอย่างส่งผลให้การพิจารณา  
ข้อมูลข่าวสารเพื่อการโน้มน้าวใจ แตกต่างกัน มีเพียงความแตกต่างในด้านเพศ และอายุ ที่ไม่  
ส่งผลให้การพิจารณาข้อมูลข่าวสารเพื่อการโน้มน้าวใจ แตกต่างกัน ดังนี้ (ดูตารางที่ 39)

ตารางที่ 39 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความแตกต่างในด้านเพศ อายุ ระดับ  
สถานศึกษา ประสบการณ์ในการออกเสียงเลือกตั้งทางการเมือง และความรู้ทางการเมือง กับ  
การพิจารณายอมรับข้อมูลข่าวสารเพื่อการโน้มน้าวใจ

1.เพศ	T	Sig	ความแตกต่างที่พบ
การพิจารณายอมรับข้อมูลข่าวสาร ผ่านเส้นทางหลัก (Central Route)	-0.89	0.37	
การพิจารณายอมรับข้อมูลข่าวสาร ผ่านเส้นทางรอง (Peripheral Route)	-2.43	0.26	

$P < 0.05^*$

ตารางที่ 39 (ต่อ) แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความแตกต่างในด้านเพศ อายุ ระดับสถานศึกษา ประสบการณ์ในการออกเสียงเลือกตั้งทางการเมือง และความรู้ทางการเมือง กับการพิจารณายอมรับข้อมูลข่าวสารเพื่อการโน้มน้าวใจ

2. อายุ	F	Sig	ความแตกต่างที่พบ
การพิจารณายอมรับข้อมูลข่าวสารผ่านเส้นทางหลัก (Central Route)	2.47	0.21	
การพิจารณายอมรับข้อมูลข่าวสารผ่านเส้นทางรอง (Peripheral Route)	3.15	0.17	
3. ระดับสถานศึกษา	F	Sig	ความแตกต่างที่พบ
การพิจารณายอมรับข้อมูลข่าวสารผ่านเส้นทางหลัก (Central Route)	2.87	0.01*	ม.เปิด > ราชภัฏ
การพิจารณายอมรับข้อมูลข่าวสารผ่านเส้นทางรอง (Peripheral Route)	0.88	0.04*	ม.ราชภัฏ > ม.เปิด, ม.เปิด
4. ประสบการณ์ในการเลือกตั้ง	F	Sig	ความแตกต่างที่พบ
การพิจารณายอมรับข้อมูลข่าวสารผ่านเส้นทางหลัก (Central Route)	2.35	0.02*	7 ครั้ง > 1 ครั้ง, 2 ครั้ง
การพิจารณายอมรับข้อมูลข่าวสารผ่านเส้นทางรอง (Peripheral Route)	1.37	0.23	
5. ความรู้ทางการเมือง	F	Sig	ความแตกต่างที่พบ
การพิจารณายอมรับข้อมูลข่าวสารผ่านเส้นทางหลัก (Central Route)	0.63	0.03*	ความรู้สูง > ความรู้ปานกลาง, ความรู้ต่ำ
การพิจารณายอมรับข้อมูลข่าวสารผ่านเส้นทางรอง (Peripheral Route)	1.66	0.01*	ความรู้ต่ำ > ความรู้สูง

P<0.05\*

## 7. ความพึงพอใจต่อแหล่งข้อมูลข่าวสารต่างๆ

### 7.1 การแสวงหาข้อมูลข่าวสารเพื่อประกอบเกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งทางการเมืองของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

จากผลการวิจัยพบว่า เยาวชนไทยพึงพอใจต่อแหล่งข้อมูลข่าวสารต่างๆ **แตกต่างกัน** อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยจากการเปรียบเทียบความพึงพอใจต่อแหล่งข้อมูลข่าวสารต่างๆ ของกลุ่มตัวอย่างเยาวชนทั้งหมด ผลการวิจัยพบว่า เยาวชนไทยรู้สึกพึงพอใจต่อแหล่งข้อมูลข่าวสารจากสื่อมวลชน **มากกว่า** สื่ออินเทอร์เน็ต และ สื่อเฉพาะกิจ นอกจากนี้ เยาวชนไทยยังรู้สึกพึงพอใจต่อแหล่งข้อมูลข่าวสารจากสื่อบุคคล **มากกว่า** สื่ออินเทอร์เน็ต และ สื่อเฉพาะกิจ อีกด้วยเช่นกัน (ดูตารางที่ 40)

ตารางที่ 40 การเปรียบเทียบความพึงพอใจต่อแหล่งข้อมูลข่าวสารต่างๆของกลุ่มตัวอย่างเยาวชนไทยทั้งหมด

ความพึงพอใจต่อแหล่งข้อมูลข่าวสาร	ค่าเฉลี่ย	S.D.	F	Sig
สื่อมวลชน	3.49 <sup>A</sup>	0.83	14.27	0.00*
สื่อบุคคล	3.47 <sup>B</sup>	0.84		
สื่ออินเทอร์เน็ต	3.31 <sup>C</sup>	0.91		
สื่อเฉพาะกิจ	3.29 <sup>D</sup>	0.92		

$P < 0.05^*$

จากตาราง  $A > C, D$  และ  $B > C, D$

(A,B,C,D = ค่าเฉลี่ยของความพึงพอใจต่อสื่อมวลชน สื่อบุคคล สื่ออินเทอร์เน็ต และสื่อเฉพาะกิจ ตามลำดับ)

นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาถึง **ค่าเฉลี่ยโดยรวม**ของการแสวงหาข้อมูลข่าวสารจากแหล่งต่างๆ เพื่อประกอบเกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้ง จากผลวิจัยพบว่า เยาวชนไทยพึงพอใจต่อข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับผู้สมัครรับเลือกตั้งหรือพรรคการเมืองในช่วงการเลือกตั้งที่ได้รับจากแหล่งข้อมูลข่าวสารต่างๆในระดับปานกลาง โดยเยาวชนไทยพึงพอใจต่อสื่อมวลชนมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 3.52) รองลงมาคือสื่อบุคคล (3.47) สื่ออินเทอร์เน็ต(3.31) และสื่อเฉพาะกิจ (3.29) ตามลำดับ (ดูตารางที่ 41)

ตารางที่ 41 แสดงค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นของความพึงพอใจต่อแหล่งข้อมูล ข่าวสารต่างๆของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

ความพึงพอใจต่อแหล่งข้อมูลข่าวสาร	ค่าเฉลี่ย	S.D.
สื่อมวลชน	3.49	0.83
สื่อบุคคล	3.47	0.84
สื่ออินเทอร์เน็ต	3.31	0.91
สื่อเฉพาะกิจ	3.29	0.92

เมื่อพิจารณาให้ละเอียดลงไป ในลำดับของค่าเฉลี่ยของความพึงพอใจต่อแหล่งข้อมูล ข่าวสารต่างๆ โดยจะพบว่า สอดคล้องกับค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่อแหล่งข้อมูลข่าวสารโดยรวมของกลุ่มตัวอย่าง โดยกลุ่มตัวอย่างรู้สึกพึงพอใจต่อแหล่งข้อมูลข่าวสารอย่างสื่อมวลชนและสื่อ บุคคลในระดับที่ใกล้เคียงกัน โดยความพึงพอใจที่มีต่อสื่อมวลชนมีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับแรก คือ “โดยรวมแล้วท่านรู้สึกพึงพอใจในข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับผู้สมัครที่สื่อมวลชนนำเสนอ ” (ค่าเฉลี่ย = 3.87) นอกจากนี้ ในลำดับถัดมา เป็นความพึงพอใจที่มีต่อสื่อบุคคล “โดยรวมแล้ว ท่านรู้สึกพึงพอใจต่อข้อมูลข่าวสาร ภูมิหลัง ประวัติ เกี่ยวกับตัวผู้สมัครรับเลือกตั้งจากบุคคลใกล้ชิด เช่น พ่อแม่ เพื่อน หรืออาจารย์” (ค่าเฉลี่ย = 3.68) ส่วนลำดับที่สาม ก็ยังคงเป็นความพึงพอใจที่มีต่อ สื่อมวลชน “โทรทัศน์ นำเสนอข้อมูล ประวัติการศึกษา ประวัติการทำงานของผู้สมัครรับเลือกตั้ง ได้อย่างละเอียด ครบถ้วน สามารถนำไปใช้ในการกำหนดเกณฑ์ในการประเมินผู้สมัครได้” (ค่าเฉลี่ย = 3.65) ส่วนในลำดับที่สี่นั้นเป็นความพึงพอใจที่มีต่อสื่อบุคคล “ข้อมูล ภูมิหลัง ประวัติของ ผู้สมัครรับเลือกตั้งที่ได้จากนักวิชาการถือว่ามีคุณภาพละเอียด ถูกต้อง ครบถ้วนในระดับหนึ่ง” (ค่าเฉลี่ย = 3.55) นอกจากนี้ เยาวชนยังรู้สึกว่า การหาข้อมูลจากสื่อมวลชนนั้นมีความสะดวก รวดเร็วและทันต่อเหตุการณ์ด้วยเช่นกัน ดังเช่น “ท่านสามารถหาข้อมูลเกี่ยวกับตัวผู้สมัครทาง สื่อมวลชนได้อย่างสะดวกรวดเร็วและทันต่อเหตุการณ์” (ค่าเฉลี่ย=3.49 ในลำดับที่6) เช่นเดียวกัน กับสื่อบุคคล ที่เยาวชนรู้สึกว่าสามารถหาข้อมูลได้โดยสะดวกและรวดเร็ว สืบเนื่องจากข้อคำถาม “ท่านสามารถหาข้อมูลเกี่ยวกับผู้สมัครจากบุคคลใกล้ชิด เช่น พ่อแม่ เพื่อน อาจารย์ ได้ โดยสะดวกและรวดเร็ว” จะเห็นได้ว่าเยาวชนค่อนข้างรู้สึกพอใจต่อสื่อมวลชนและสื่อบุคคลใน ระดับที่ใกล้เคียงกันเลยทีเดียว



อย่างไรก็ตาม จะสังเกตเห็นได้ว่ากลุ่มตัวอย่างก็ยังคงมองเห็นถึงปัญหาในการรายงานข่าวสารหรือการให้ข้อมูลเกี่ยวกับผู้สมัครจากสื่อมวลชนและสื่อบุคคลด้วยเช่นเดียวกัน

ตัวอย่างเช่น ข้อคำถามในลำดับที่ห้า “บ่อยครั้งที่สื่อมวลชนมักเลือกนำเสนอข้อมูล ประวัติ ของผู้สมัครในด้านบวกหรือลบเพียงแค่ว่าด้านใดด้านหนึ่งทำให้ได้รับข้อมูลไม่ครบถ้วน”(ค่าเฉลี่ย = 3.51)

นอกจากนี้ ในส่วนของสื่ออินเทอร์เน็ตและสื่อเฉพาะกิจนั้น กลุ่มตัวอย่างรู้สึกพึงพอใจต่อสื่ออินเทอร์เน็ตและสื่อเฉพาะกิจน้อยกว่าสื่อมวลชนและสื่อบุคคล โดยในส่วนของสื่ออินเทอร์เน็ตนั้นความพึงพอใจในสื่ออินเทอร์เน็ตโดยรวมนั้นเยาวชนรู้สึกพอใจค่อนข้างน้อย ตัวอย่างข้อคำถาม เช่น “โดยรวมแล้วท่านรู้สึกพึงพอใจในข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งที่ท่านได้รับจากการสืบค้นในอินเทอร์เน็ต”(ค่าเฉลี่ย=3.31) อยู่ในลำดับที่ 15 เลยที่เดียว นอกจากนี้ในส่วนของสื่อเฉพาะกิจนั้น เยาวชนคิดว่าข้อมูลที่ได้รับยังคงขาดความละเอียดครบถ้วน เห็นได้จาก “ป้ายหาเสียงหรือแผ่นพับแนะนำตัวได้ระบุถึงข้อมูล ประวัติการศึกษา ประวัติการทำงาน ของผู้สมัครอย่างละเอียด ครบถ้วน” มีค่าเฉลี่ย3.22 และอยู่ในลำดับรองสุดท้ายเลยที่เดียว ยิ่งไปกว่านั้น เยาวชนยังคิดว่าข้อมูลที่ได้รับจากสื่อเฉพาะกิจนั้นมีความน่าเชื่อถือต่ำอีกด้วย จะเห็นได้จากข้อคำถาม “ข้อมูลเกี่ยวกับผู้สมัครที่ท่านได้รับจากแผ่นป้ายหาเสียง แผ่นพับแนะนำตัวของผู้สมัครเป็นข้อมูลที่มีความน่าเชื่อถือ” นั้นมีค่าเฉลี่ย3.19และอยู่ในลำดับท้ายสุดเลยที่เดียว(ดูตารางที่ 42)

ตารางที่ 42 แสดงค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นของความพึงพอใจต่อแหล่งข้อมูลข่าวสารต่างๆทั้ง 21 ข้อของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

ความพึงพอใจต่อแหล่งข้อมูลข่าวสาร	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	S.D.
1. โดยรวมแล้วท่านรู้สึกพึงพอใจในข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับผู้สมัครที่สื่อมวลชนนำเสนอ (สื่อมวลชน)	400	3.87	0.94
2. โดยรวมแล้ว ท่านรู้สึกพึงพอใจต่อข้อมูลข่าวสาร ภูมิหลัง ประวัติ เกี่ยวกับตัวผู้สมัครรับเลือกตั้งจากบุคคลใกล้ชิด เช่น พ่อแม่ เพื่อน หรืออาจารย์ (สื่อบุคคล)	400	3.68	0.95
3. โทรทัศน์ นำเสนอข้อมูล ประวัติการศึกษา ประวัติการทำงานของผู้สมัครรับเลือกตั้งได้อย่างละเอียด ครบถ้วน สามารถนำไปใช้ในการกำหนดเกณฑ์ในการประเมินผู้สมัครได้ (สื่อมวลชน)	400	3.65	0.95
4. ข้อมูล ภูมิหลัง ประวัติของผู้สมัครรับเลือกตั้งที่ได้จากนักวิชาการถือว่ามีความละเอียด ถูกต้อง ครบถ้วนในระดับหนึ่ง (สื่อบุคคล)	400	3.55	0.89
5.บ่อยครั้งที่สื่อมวลชนมักเลือกนำเสนอข้อมูล ประวัติ ของผู้สมัครในด้านบวกหรือลบเพียงแค่ว่าด้านใดด้านหนึ่ง ทำให้ได้รับข้อมูลไม่ครบถ้วน (สื่อมวลชน)	400	3.51	0.98

ตารางที่ 42 (ต่อ) แสดงค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นของความพึงพอใจต่อแหล่งข้อมูล ข่าวสารต่างๆ ทั้ง 21 ข้อของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

ความพึงพอใจต่อแหล่งข้อมูลข่าวสาร	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	S.D.
6. ท่านสามารถหาข้อมูลเกี่ยวกับตัวผู้สมัครทางสื่อมวลชนได้อย่างสะดวกรวดเร็วและทันต่อเหตุการณ์ (สื่อมวลชน)	400	3.49	0.87
7. ท่านสามารถหาข้อมูลเกี่ยวกับผู้สมัครจากบุคคลใกล้ชิด เช่น พ่อแม่ เพื่อน อาจารย์ ได้โดยสะดวกและรวดเร็ว (สื่อบุคคล)	400	3.47	0.85
8. การสนทนาแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างบุคคลทำให้ท่านได้รับข้อมูลหรือมุมมองใหม่ๆช่วยในการตัดสินใจได้ดีขึ้น (สื่อบุคคล)	400	3.43	0.93
9. ข้อมูลเกี่ยวกับตัวผู้สมัครและพรรคการเมืองที่สื่อมวลชนนำเสนอเป็นข้อมูลที่น่าเชื่อถือ (สื่อมวลชน)	400	3.40	0.92
10. แผ่นป้ายหาเสียงแนะนำตัว มักจะเน้นแค่ชื่อรูปร่างหน้าตาของผู้สมัครโดยมิได้ให้ความสำคัญถึงประวัติ หรือนโยบาย ทำให้ได้รับข้อมูลไม่เพียงพอ (สื่อเฉพาะกิจ)	400	3.39	0.87
11. หนังสือพิมพ์มักเลือกนำเสนอประเด็นปัญหาบางประการที่คิดว่าควรได้รับการแก้ไขจากผู้สมัครมากเกินไป จนทำให้ความสำคัญของประเด็นปัญหาอื่นๆ ถูกมองข้ามไป (สื่อมวลชน)	400	3.37	0.89
12. การสืบค้นข้อมูลของผู้สมัครผ่านทางอินเทอร์เน็ตทำให้ท่านได้รับข้อมูลเกี่ยวกับผู้สมัครรับเลือกตั้งที่สะดวกและรวดเร็วและทันต่อเหตุการณ์ (สื่ออินเทอร์เน็ต)	400	3.36	0.87
13. ข้อมูลจากนักวิเคราะห์ หรือผู้ทรงคุณวุฒิทางการเมืองเป็นข้อมูลที่เชื่อถือได้ (สื่อบุคคล)	400	3.32	0.94
14. อินเทอร์เน็ตทำให้ท่านสามารถสืบค้นข้อมูลในเชิงลึกเกี่ยวกับตัวผู้สมัครหรือพรรคการเมืองได้มากกว่า (สื่ออินเทอร์เน็ต)	400	3.30	0.97
15. โดยรวมแล้วท่านรู้สึกพึงพอใจในข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งที่ท่านได้รับจากการสืบค้นในอินเทอร์เน็ต (สื่ออินเทอร์เน็ต)	400	3.31	0.88
16. ท่านรู้สึกพึงพอใจต่อข้อมูล ภูมิหลัง ประวัติของผู้สมัครและพรรคการเมืองในเว็บไซต์ขององค์กรทางการเมือง (เช่น เว็บไซต์ของ กกต. หรือเว็บไซต์ของ ปปช. เป็นต้น) (สื่ออินเทอร์เน็ต)	400	3.29	0.97
17. ท่านสามารถหาข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับผู้สมัครหรือพรรคการเมืองผ่านแผ่นป้ายหาเสียงที่ติดอยู่ตามถนน หรือป้ายรถเมล์ได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว(สื่อเฉพาะกิจ)	400	3.29	0.92
18. ข้อมูลที่แลกเปลี่ยนกันของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตผ่านเว็บบอร์ดทางการเมืองเป็นข้อมูลที่มีความน่าเชื่อถือสามารถนำไปกำหนดเกณฑ์ในการตัดสินใจได้ (สื่ออินเทอร์เน็ต)	400	3.28	0.86

ตารางที่ 42 (ต่อ) แสดงค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นของความพึงพอใจต่อแหล่งข้อมูลข่าวสารต่างๆ ทั้ง 21 ข้อของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

ความพึงพอใจต่อแหล่งข้อมูลข่าวสาร	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	S.D.
19. โดยรวมแล้วท่านรู้สึกพึงพอใจต่อข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับผู้สมัครหรือพรรคการเมืองจากสื่อเฉพาะกิจ เช่น ป้ายหาเสียง เอกสารแนะนำตัวต่างๆ (สื่อเฉพาะกิจ)	400	3.24	0.85
20. ป้ายหาเสียงหรือแผ่นพับแนะนำตัวได้ระบุถึงข้อมูล ประวัติ การศึกษา ประวัติการทำงาน ของผู้สมัครอย่างละเอียด ครบถ้วน (สื่อเฉพาะกิจ)	400	3.22	0.94
21. ข้อมูลเกี่ยวกับผู้สมัครที่ท่านได้รับจากแผ่นป้ายหาเสียง แผ่นป้ายแนะนำตัวของผู้สมัครเป็นข้อมูลที่มีความน่าเชื่อถือ (สื่อเฉพาะกิจ)	400	3.19	0.98
Valid N(listwise)	400		

**7.2 ความพึงพอใจต่อแหล่งข้อมูลข่าวสารต่างๆ ของกลุ่มตัวอย่างที่มี เพศ อายุ ระดับสถานศึกษา ประสบการณ์ในการออกเสียงเลือกตั้งทางการเมือง และความรู้ทางการเมืองแตกต่างกัน** นอกจากผลการศึกษาความพึงพอใจต่อแหล่งข้อมูลข่าวสารต่างๆ ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดแล้ว ผู้วิจัยยังต้องการทราบอีกว่า ความแตกต่างกันทั้งห้าด้านของกลุ่มตัวอย่าง คือ เพศ อายุ ระดับสถานศึกษา ประสบการณ์ในการออกเสียงเลือกตั้งทางการเมือง และความรู้ทางการเมือง มีผลทำให้รู้สึกพึงพอใจต่อแหล่งข้อมูลข่าวสารต่างๆ มากหรือน้อย ต่างกันหรือไม่ ดังต่อไปนี้

**7.2.1 เพศ** ผลวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างเพศชายและเพศหญิงมีความพึงพอใจต่อแหล่งข้อมูลข่าวสารต่างๆ **ไม่แตกต่างกัน** ทั้งนี้จากการเปรียบเทียบความพึงพอใจต่อแหล่งข้อมูลข่าวสารต่างๆ ระหว่างกลุ่มตัวอย่างเพศชายและเพศหญิง พบว่า กลุ่มตัวอย่างเพศชายและเพศหญิงมีความพึงพอใจต่อแหล่งข้อมูลข่าวสารต่างๆ **ไม่แตกต่างกัน** อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ดูตารางที่ 43)

ตารางที่ 43 การเปรียบเทียบความพึงพอใจต่อแหล่งข้อมูลข่าวสารต่างๆ ระหว่างกลุ่มตัวอย่างเพศชายและเพศหญิง

ความพึงพอใจต่อแหล่งข้อมูล ข่าวสาร	เพศ				T	Sig
	ชาย		หญิง			
	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ค่าเฉลี่ย	S.D.		
สื่อมวลชน	3.47	0.85	3.60	0.79	-1.49	0.13
สื่อบุคคล	3.29	0.90	3.33	0.76	-4.37	0.66
สื่ออินเทอร์เน็ต	3.47	0.94	3.48	0.87	-0.08	0.93
สื่อเฉพาะกิจ	3.30	0.95	3.27	0.86	0.35	0.73

$P < 0.05^*$

(ไม่พบความแตกต่างของความพึงพอใจต่อแหล่งข้อมูลข่าวสารระหว่างกลุ่มตัวอย่างเยาวชนเพศชายและกลุ่มตัวอย่างเยาวชนเพศหญิง)

### 7.2.2 อายุ ผลวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุแตกต่างกัน

พึงพอใจต่อแหล่งข้อมูลข่าวสารต่างๆ **แตกต่างกัน**อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยจากการเปรียบเทียบความพึงพอใจต่อแหล่งข้อมูลข่าวสารต่างๆระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุแตกต่างกัน จะพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 18 ปี (ค่าเฉลี่ย = 3.04) พึงพอใจต่อแหล่งข้อมูลข่าวสารจากสื่ออินเทอร์เน็ตมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 21 ปี (ค่าเฉลี่ย = 2.57) อย่างไรก็ตาม **ไม่พบความแตกต่าง** ของความพึงพอใจต่อแหล่งข้อมูลข่าวสารจากสื่อมวลชน สื่อบุคคล และสื่อเฉพาะกิจระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุแตกต่างกันแต่อย่างใด (ดูตารางที่ 44)

ตารางที่ 44 การเปรียบเทียบความพึงพอใจต่อแหล่งข้อมูลข่าวสารต่างๆ ระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุแตกต่างกัน

ความพึงพอใจต่อ แหล่งข้อมูล ข่าวสารต่างๆ	ค่าเฉลี่ย				F	Sig
	18 ปี	19 ปี	20 ปี	21 ปี		
1. แหล่งข้อมูล ข่าวสารจาก สื่อมวลชน	3.28 (S.D.=0.97)	3.29 (S.D.= 0.87)	3.34 (S.D.= 1.14)	3.31 (S.D.=1.03)	2.87	0.41
2. แหล่งข้อมูล ข่าวสารจากสื่อ บุคคล	3.27 (S.D.=1.05)	3.34 (S.D.= 1.12)	3.35 (S.D.= 0.88)	3.38 (S.D.=1.02 )	3.14	0.17
3. แหล่งข้อมูล ข่าวสารจากสื่อ อินเทอร์เน็ต	<u>3.04</u> (S.D.=0.94)	2.97 (S.D.=0.95 )	2.94 (S.D.= 1.07)	<u>2.57</u> (S.D.=1.12 )	1.74	0.01*
4. แหล่งข้อมูล ข่าวสารจากสื่อ เฉพาะกิจ	3.18 (S.D.=1.14)	3.24 (S.D.=0.96 )	3.21 (S.D.= 1.01)	3.16 (S.D.= 1.08)	1.34	0.84

$P < 0.05^*$

(กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 18 ปี พึงพอใจต่อสื่ออินเทอร์เน็ต มากกว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 21 ปี)

### ระดับสถานศึกษา

ผลจากการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีระดับสถานศึกษาแตกต่างกันมีความพึงพอใจต่อแหล่งข้อมูลข่าวสารต่างๆ **แตกต่างกัน** อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยจากการเปรียบเทียบความพึงพอใจต่อข้อมูลข่าวสารที่ได้รับจากแหล่งต่างๆระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับสถานศึกษาแตกต่างกันจะพบว่า กลุ่มตัวอย่างจากมหาวิทยาลัยราชภัฏมีความพึงพอใจต่อแหล่งข้อมูลข่าวสารจากสื่อบุคคลมากกว่ากลุ่มตัวอย่างจากมหาวิทยาลัยเปิดและมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างจากมหาวิทยาลัยเอกชนก็มีความพึงพอใจต่อแหล่งข้อมูลข่าวสารจากสื่อบุคคลมากกว่ากลุ่มตัวอย่างจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลด้วยเช่นกัน นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างจากมหาวิทยาลัยปิด, มหาวิทยาลัยเปิดและมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลมีความพึงพอใจต่อแหล่งข้อมูลข่าวสารจากอินเทอร์เน็ตน้อยกว่ากลุ่มตัวอย่างจากมหาวิทยาลัยราชภัฏ ขณะที่กลุ่มตัวอย่างจากมหาวิทยาลัยปิด, กลุ่มตัวอย่างจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลยังรู้สึกพึงพอใจต่อแหล่งข้อมูลข่าวสารจากสื่อเฉพาะกิจน้อยกว่า

กลุ่มตัวอย่างจากมหาวิทยาลัยเอกชนและมหาวิทยาลัยราชภัฏด้วยเช่นกัน อย่างไรก็ตาม ไม่พบความแตกต่างของความพึงพอใจต่อแหล่งข้อมูลข่าวสารจากสื่อมวลชนระหว่างกลุ่มอย่างที่มีระดับสถานศึกษาแตกต่างกัน ทั้งนี้ รายละเอียดเพิ่มเติมเกี่ยวกับการวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบทั้งหมดที่กล่าวไปข้างต้นมีดังต่อไปนี้

### 7.2.3.1 การวิเคราะห์เปรียบเทียบเกี่ยวกับความพึงพอใจต่อแหล่งข้อมูลข่าวสาร"สื่อมวลชน" ระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับสถานศึกษาแตกต่างกัน

ผลวิจัยพบว่า ไม่พบความแตกต่างของความพึงพอใจต่อ

แหล่งข้อมูลข่าวสารสื่อมวลชนระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับสถานศึกษาแตกต่างกัน(ดูตารางที่ 45)

ตารางที่ 45 การเปรียบเทียบความพึงพอใจต่อแหล่งข้อมูลข่าวสารสื่อมวลชน ระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับสถานศึกษาแตกต่างกัน

ความพึงพอใจต่อแหล่งข้อมูลข่าวสาร	ค่าเฉลี่ย					F	Sig
	ม.ปิด	ม.เปิด	ม.เอกชน	ม.ราช มงคล	ม.ราชภัฏ		
สื่อมวลชน	3.37 S.D.=(1.05)	3.65 S.D.=(1.04)	3.62 S.D.=(0.98)	3.33 S.D.=(1.01)	3.62 S.D.=(1.02)	2.46	0.06

$P < 0.05^*$

(ไม่พบความแตกต่างของความพึงพอใจต่อแหล่งข้อมูลข่าวสารสื่อมวลชนระหว่างกลุ่มตัวอย่างเยาวชนที่มีระดับสถานศึกษาแตกต่างกัน)

### 7.2.3.2 การวิเคราะห์เปรียบเทียบเกี่ยวกับความพึงพอใจต่อแหล่งข้อมูลข่าวสาร"สื่อบุคคล" ระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับสถานศึกษาแตกต่างกัน

ผลวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างจากมหาวิทยาลัยราชภัฏ(ค่าเฉลี่ย=3.71)

มีความพึงพอใจต่อแหล่งข้อมูลข่าวสารจากสื่อบุคคลมากกว่ากลุ่มตัวอย่างจากมหาวิทยาลัยเปิด(ค่าเฉลี่ย=3.17)และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล(ค่าเฉลี่ย=3.05) ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างจากมหาวิทยาลัยเอกชน(ค่าเฉลี่ย=3.53)ก็มีความพึงพอใจต่อแหล่งข้อมูลข่าวสารจากสื่อบุคคลมากกว่ากลุ่มตัวอย่างจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล (ค่าเฉลี่ย=3.05) ด้วยเช่นกัน (ดูตารางที่46)

ตารางที่ 46 การเปรียบเทียบความพึงพอใจต่อแหล่งข้อมูลข่าวสารสื่อบุคคล ระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับสถานศึกษาแตกต่างกัน

ความพึงพอใจต่อแหล่งข้อมูลข่าวสาร	ค่าเฉลี่ย					F	Sig
	ม.ปิด	ม.เปิด	ม.เอกชน	ม.ราช มงคล	ม.ราชภัฏ		
สื่อบุคคล	3.20 (S.D.=1.05)	3.17 (S.D.=1.02)	3.53 (S.D.=1.04)	3.05 (S.D.=1.01)	3.71 (S.D.=0.99)	4.42	0.00*

$P < 0.05$

(กลุ่มตัวอย่างจากมหาวิทยาลัยราชภัฏมีความพึงพอใจต่อสื่อบุคคลมากกว่ากลุ่มตัวอย่างจากมหาวิทยาลัยเปิด ขณะที่กลุ่มตัวอย่างจากมหาวิทยาลัยเอกชนมีความพึงพอใจต่อสื่อบุคคลมากกว่ากลุ่มตัวอย่างจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล)

### 7.2.3.3 การวิเคราะห์เปรียบเทียบเกี่ยวกับความพึงพอใจต่อแหล่งข้อมูลข่าวสาร"สื่ออินเทอร์เน็ต"ระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับสถานศึกษาแตกต่างกัน

ผลวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างจากมหาวิทยาลัยปิด(ค่าเฉลี่ย=3.39),มหาวิทยาลัยเปิด(ค่าเฉลี่ย=3.41)และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล(ค่าเฉลี่ย=3.10)มีความพึงพอใจต่อแหล่งข้อมูลข่าวสารจากอินเทอร์เน็ตน้อยกว่ากลุ่มตัวอย่างจากมหาวิทยาลัยราชภัฏ(ค่าเฉลี่ย=4.11) (ดูตารางที่ 47)

ตารางที่ 47 การเปรียบเทียบความพึงพอใจต่อแหล่งข้อมูลข่าวสารสื่ออินเทอร์เน็ต ระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับสถานศึกษาแตกต่างกัน

ความพึงพอใจต่อแหล่งข้อมูลข่าวสาร	ค่าเฉลี่ย					F	Sig
	ม.ปิด	ม.เปิด	ม.เอกชน	ม.ราช มงคล	ม.ราชภัฏ		
สื่ออินเทอร์เน็ต	3.39 (S.D.=1.04)	3.41 (S.D.=1.02)	3.79 (S.D.=0.97)	3.10 (S.D.=1.05)	4.11 (S.D.=1.08)	9.46	0.00*

$P < 0.05$

(กลุ่มตัวอย่างจากมหาวิทยาลัยปิด มหาวิทยาลัยเปิดและมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพึงพอใจต่ออินเทอร์เน็ตน้อยกว่ากลุ่มตัวอย่างจากมหาวิทยาลัยราชภัฏ)

### 7.2.3.4 การวิเคราะห์เปรียบเทียบเกี่ยวกับความพึงพอใจต่อแหล่งข้อมูลข่าวสาร”สื่อเฉพาะกิจ”ระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับสถานศึกษาแตกต่างกัน

ผลวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างจากมหาวิทยาลัยปิด

(ค่าเฉลี่ย=3.00),กลุ่มตัวอย่างจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล(ค่าเฉลี่ย=3.00) รู้สึกพึงพอใจต่อแหล่งข้อมูลข่าวสารจากสื่อเฉพาะกิจน้อยกว่ากลุ่มตัวอย่างจากมหาวิทยาลัยเอกชน (ค่าเฉลี่ย=3.48)และมหาวิทยาลัยราชภัฏ(ค่าเฉลี่ย=3.85) (ดังตารางที่ 48)

ตารางที่ 48 การเปรียบเทียบความพึงพอใจต่อแหล่งข้อมูลข่าวสารสื่อเฉพาะกิจ ระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับสถานศึกษาแตกต่างกัน

ความพึงพอใจต่อแหล่งข้อมูลข่าวสาร	ค่าเฉลี่ย					F	Sig
	ม.ปิด	ม.เปิด	ม.เอกชน	ม.ราช มงคล	ม.ราชภัฏ		
สื่อเฉพาะกิจ	<u>3.00</u> (S.D.=1.04)	3.30 (S.D.=1.08)	<u>3.48</u> (S.D.=1.04)	<u>3.00</u> (S.D.=1.04)	<u>3.85</u> (S.D.=1.04)	7.01	0.00*

$P < 0.05^*$

กลุ่มตัวอย่างจากมหาวิทยาลัยปิดและกลุ่มตัวอย่างจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพึงพอใจต่อสื่อเฉพาะกิจน้อยกว่ากลุ่มตัวอย่างจากมหาวิทยาลัยเอกชนและมหาวิทยาลัยราชภัฏ

### 7.2.3 ประสพการณ์ในการออกเสียงเลือกตั้งทางการเมือง

ผลจากการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีประสพการณ์ในการออกเสียง

เลือกตั้งทางการเมืองแตกต่างกันพึงพอใจต่อแหล่งข้อมูลข่าวสารต่างๆ **ไม่แตกต่างกัน** โดยจากการเปรียบเทียบความพึงพอใจต่อแหล่งข้อมูลข่าวสารต่างๆ ระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีประสพการณ์ในการเลือกตั้งแตกต่างกันจะพบว่า คนที่มีประสพการณ์ในการเลือกตั้งต่างกันมีความพึงพอใจต่อแหล่งข้อมูลข่าวสารต่างๆ **ไม่แตกต่างกัน**อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ดังตารางที่ 49)



ตารางที่ 49 การเปรียบเทียบความพึงพอใจต่อแหล่งข้อมูลข่าวสารต่างๆ ระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์ในการเลือกตั้งทางการเมืองแตกต่างกัน

ความพึงพอใจต่อแหล่งข้อมูลข่าวสาร	ค่าเฉลี่ย							F	Sig
	1ครั้ง	2ครั้ง	3ครั้ง	4ครั้ง	5ครั้ง	6ครั้ง	7ครั้ง		
สื่อมวลชน	3.45 (S.D.=1.14)	3.49 (S.D.=0.97)	3.66 (S.D.=1.08)	3.52 (S.D.=1.03)	3.62 (S.D.=0.97)	3.61 (S.D.=0.99)	3.73 (S.D.=1.06)	0.97	0.45
สื่อบุคคล	3.32 (S.D.=1.12)	3.17 (S.D.=0.97)	3.45 (S.D.=1.01)	3.23 (S.D.=1.04)	3.21 (S.D.=1.08)	3.22 (S.D.=1.12)	3.59 (S.D.=0.98)	1.23	0.28
สื่ออินเทอร์เน็ต	3.45 (S.D.=1.02)	3.48 (S.D.=1.04)	3.70 (S.D.=1.05)	3.42 (S.D.=1.08)	3.29 (S.D.=1.11)	3.35 (S.D.=0.98)	3.68 (S.D.=0.97)	1.26	0.27
สื่อเฉพาะกิจ	3.21 (S.D.=1.12)	3.19 (S.D.=1.02)	3.46 (S.D.=1.04)	3.30 (S.D.=1.05)	3.21 (S.D.=0.98)	3.06 (S.D.=0.89)	3.62 (S.D.=0.87)	1.27	0.27

$P < 0.05^*$

(ไม่พบความแตกต่างของความพึงพอใจต่อแหล่งข้อมูลข่าวสารต่างๆ ระหว่างกลุ่มตัวอย่างเยาวชนที่มีประสบการณ์ในการเลือกตั้งทางการเมืองแตกต่างกัน)

## 7.2.4 ความรู้ทางการเมือง

ผลจากการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีความรู้ทางการเมืองแตกต่างกันมีความพึงพอใจต่อแหล่งข้อมูลข่าวสารต่างๆ **แตกต่างกัน** อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยการเปรียบเทียบความพึงพอใจต่อแหล่งข้อมูลข่าวสารต่างๆ ระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีความรู้ทางการเมืองแตกต่างกันจะพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีความรู้ทางการเมืองสูง (ค่าเฉลี่ย=3.36) มีความพึงพอใจต่อแหล่งข้อมูลข่าวสารจากสื่อมวลชนน้อยกว่ากลุ่มผู้มีความรู้ทางการเมืองต่ำ (ค่าเฉลี่ย = 3.63) อย่างไรก็ตาม ไม่พบว่าความแตกต่างของความพึงพอใจต่อแหล่งข้อมูลข่าวสารสื่อบุคคล,

สื่ออินเทอร์เน็ต, และสื่อเฉพาะกิจระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีความรู้ทางการเมืองแตกต่างกัน (ดูตารางที่ 50)

ตารางที่ 50 การเปรียบเทียบความพึงพอใจต่อแหล่งข้อมูลข่าวสารต่างๆ ระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีความรู้ทางการเมืองแตกต่างกัน

ความพึงพอใจต่อแหล่งข้อมูลข่าวสาร	ความรู้ทางการเมือง						F	Sig
	ต่ำ		ปานกลาง		สูง			
	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ค่าเฉลี่ย	S.D.		
สื่อมวลชน	3.63	0.88	3.42	0.77	3.36	0.92	3.22	0.04*
สื่อบุคคล	3.29	0.87	3.37	0.81	3.12	0.88	1.83	0.16
สื่ออินเทอร์เน็ต	3.33	0.96	3.41	0.89	3.29	0.89	3.21	0.06
สื่อเฉพาะกิจ	3.27	0.98	3.31	0.91	3.08	0.87	1.14	0.32

$P < 0.05^*$

(กลุ่มตัวอย่างที่มีความรู้ทางการเมืองสูงมีความพึงพอใจต่อสื่อมวลชนน้อยกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีความรู้ทางการเมืองต่ำ)

โดยสรุปแล้วความแตกต่างกันในด้าน อายุ ระดับสถานศึกษา และความรู้ทางการเมืองของกลุ่มตัวอย่างส่งผลให้ความพึงพอใจต่อแหล่งข้อมูลข่าวสารต่างๆแตกต่างกัน มีเพียงความแตกต่างในด้านเพศ และ ประสบการณ์ในการออกเสียงเลือกตั้งทางการเมือง ที่ไม่ส่งผลให้ความพึงพอใจต่อแหล่งข้อมูลข่าวสารต่างๆแตกต่างกัน ดังนี้ (ดูตารางที่ 51)

ตารางที่ 51 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความแตกต่างในด้านเพศ อายุ ระดับสถานศึกษา ประสบการณ์ในการออกเสียงเลือกตั้งทางการเมือง และความรู้ทางการเมือง กับความพึงพอใจต่อแหล่งข้อมูลข่าวสารต่างๆ

1.เพศ	T	Sig	ความแตกต่างที่พบ
สื่อมวลชน	-1.49	0.13	
สื่อบุคคล	-4.37	0.66	
สื่ออินเทอร์เน็ต	-0.08	0.93	
สื่อเฉพาะกิจ	0.35	0.73	

$P < 0.05^*$

ตารางที่ 51 (ต่อ) แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความแตกต่างในด้านเพศ อายุ ระดับสถานศึกษา ประสบการณ์ในการออกเสียงเลือกตั้งทางการเมือง และความรู้ทางการเมือง กับความพึงพอใจต่อแหล่งข้อมูลข่าวสารต่างๆ

2. อายุ	F	Sig	ความแตกต่างที่พบ
สื่อมวลชน	2.87	0.41	
สื่อบุคคล	3.14	0.17	
สื่ออินเทอร์เน็ต	1.74	0.01*	18 ปี > 21 ปี
สื่อเฉพาะกิจ	1.34	0.84	
3. ระดับสถานศึกษา	F	Sig	ความแตกต่างที่พบ
สื่อมวลชน	2.46	0.06	
สื่อบุคคล	4.42	0.00*	ม.ราชภัฏ > ม.เปิด, ม.ราชมนคร ม.เอกชน > ม.ราชมนคร
สื่ออินเทอร์เน็ต	9.46	0.00*	ม.เปิด,ม.เปิด,ม.ราชมนคร < ม.ราชภัฏ
สื่อเฉพาะกิจ	7.01	0.00*	ม.ราชมนคร<ม.เอกชน, ม.ราชภัฏ
4. ประสบการณ์ในการเลือกตั้ง	F	Sig	ความแตกต่างที่พบ
สื่อมวลชน	0.97	0.45	
สื่อบุคคล	1.23	0.28	
สื่ออินเทอร์เน็ต	1.26	0.27	
สื่อเฉพาะกิจ	1.27	0.27	
5. ความรู้ทางการเมือง	F	Sig	ความแตกต่างที่พบ
สื่อมวลชน	3.22	0.04*	ความรู้สูง < ความรู้ต่ำ
สื่อบุคคล	1.83	0.16	
สื่ออินเทอร์เน็ต	3.21	0.06	
สื่อเฉพาะกิจ	1.14	0.32	

P<0.05\*

## การสัมภาษณ์

การวิเคราะห์ในส่วนนี้มีจุดประสงค์เพื่อต้องการทราบข้อมูลในเชิงลึกของการพิจารณาเกณฑ์ในการตัดสินใจในการเลือกตั้งทางการเมืองของเยาวชน การแสวงหาข้อมูลข่าวสารจากแหล่งต่างๆ การพิจารณายอมรับข้อมูลข่าวสารต่างๆเหล่านั้น รวมไปถึงความพึงพอใจที่มีต่อแหล่งข้อมูลข่าวสารต่างๆ ผู้วิจัยได้เลือกกลุ่มตัวอย่างเพื่อสัมภาษณ์เชิงลึกทั้งหมด 20 คน มีอายุระหว่าง 18-21 ปี ศึกษาอยู่ในระดับอุดมศึกษาและเคยมีประสบการณ์ในการเลือกตั้งทางการเมืองมาก่อน โดยกลุ่มตัวอย่างมาจากทั้งมหาวิทยาลัยปิด มหาวิทยาลัยเปิด มหาวิทยาลัยเอกชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลและมหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยจะอาศัยการวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์ในการวิจัยครั้งนี้ ดังต่อไปนี้

### การพิจารณาเกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้ง

- จากการสัมภาษณ์พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งโดยพิจารณาจากเกณฑ์ในด้านคุณธรรม จริยธรรมทางการเมือง เป็นหลัก ซึ่งสอดคล้องผลวิจัยเชิงปริมาณข้างต้น โดยส่วนใหญ่เห็นว่านักการเมืองควรมีจิตสำนึกแห่งความซื่อสัตย์ สุจริต แต่เป็นการยากที่จะได้นักการเมืองในลักษณะดังกล่าว เช่น

“มองที่ความซื่อสัตย์ก่อนอยู่แล้ว คือต่อจะให้เก่ง หรือมีความสามารถมากขนาดไหน แต่มาโกงนี่ไม่เอาเลย”

“เอาเรื่องจริงเลย ที่เจอมากับตัวนะ ผมเคยรับเงินจากส.ส.คนนึง ชื่อดังชะด้วย เค้คองเห็นผมยังเด็กมั้ง จำหน้าได้เลยละ ผมรับมาแต่ไม่ลงให้นะ ชอบนะที่มาแจกเงิน แต่ไม่ได้คะแนนจากผมหรอก”

“ให้ตอบตามความรู้สึกเลย ก็คงต้องเลือกคนที่ไม่โกงอะ เท่าที่ติดตามมาหลังๆนี้ปัญหา มาจากการโกงทั้งนั้นเลยนะ ยิ่งคนที่ใช้ชีวิตอยู่บนเครื่องบินนั้นนะ”

“ผมเลือกคนที่ไม่โกงนะ แต่พูดตรงๆว่าหายากอะครับ ก็พยายามเลือกที่โกงน้อยๆ น้อย”

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังต้องการทราบข้อมูลในเชิงลึก โดยสอบถามถึงเหตุใดที่พวกเขาให้ความสำคัญต่อเกณฑ์คุณธรรมจริยธรรมและพวกเขาู้ได้อย่างไรว่าผู้สมัครมีจริยธรรมทางการเมือง ดังเช่นบทสนทนาที่ยกมานี้

**ผู้วิจัย :** เลือกผู้สมัครโดยดูจากคุณสมบัติอะไร

**ผู้ตอบ :** ขอคนที่ไม่โกง ไม่ทุจริตอะ

**ผู้วิจัย :** เพราะอะไร

**ผู้ตอบ :** ก็ช่วงที่ผ่านมา ประเทศไทยเจอแต่คนโกงๆทั้งนั้น ปัญหาเกิดจากคนที่โกงทั้งนั้น โดยเฉพาะคนที่อาศัยอยู่บนเครื่องบินนั้น

**ผู้วิจัย :** ดูยังไงว่าไม่โกง

**ผู้ตอบ :** ก็ดูว่าเคยทุจริตี่เปล่า มีประวัติคอร์รัปชั่นมั้ย เคยโกงรึเปล่า ชื่อเสียงรึเปล่า

**ผู้วิจัย :** ดูจากอะไร รู้ได้ยังไงว่าโกงหรือไม่โกง ทุจริตหรือไม่ทุจริต

**ผู้ตอบ :** ก็.. ปกติก็จะดูข่าวบ้างนะ ตามข่าวบ้าง บางทีก็อ่านหนังสือพิมพ์ เห็นตัวเบ้อเริ่มเลยที่หน้าหนึ่ง จำได้เลยว่าตอนเรื่อง CTX นี้ ขึ้นหน้าหนึ่งบ่อยมาก

**ผู้วิจัย :** อย่างเดียวหรือ นอกจากนี้มีอีกมั้ย

**ผู้ตอบ :** ก็มีถามพ่อกับแม่บ้าง เพราะเขาค่อนข้างติดตามการเมือง เราจะรู้เพียงแค่นี้ก็พอ กับแม่จะรู้สึก รู้ว่าคนนั้นคนนี้ทำอะไรมา เคยมีข่าวทุจริตอะไรมาบ้าง คือเค้าเป็นคนการเมืองเลยละ

**ผู้วิจัย :** แล้วผู้สมัครในเขตที่มีสิทธิละ ดูยังไงว่าเขาโกงไม่โกง

**ผู้ตอบ :** ส่วนใหญ่จะถามพ่อกับแม่เอานะ แต่ก็มีดูเองบ้าง คือเราจะสังเกตเห็นได้เองไง ว่าโครงการไหนในละแวกบ้านเราที่เขาทำสำเร็จบ้าง ซึ่งบางทีโครงการอะไรที่มันนานๆสร้างไม่เสร็จซักที มันก็ฟ้องแล้ว ว่าคงต้องมีอะไรไม่ชอบมาพากลแน่ๆ

จะเห็นได้ว่าผู้ตอบให้ความสำคัญต่อเกณฑ์ในด้านคุณธรรมจริยธรรมของผู้สมัคร โดยอาศัยการดูข่าวสารจากสื่อมวลชน รวมทั้งการสอบถามผู้ปกครอง และยังใช้การสังเกตโดยตรงด้วยตนเองอีกด้วย

- นอกจากนี้ยังมีกลุ่มตัวอย่างอีกจำนวนหนึ่งให้ความสำคัญกับเกณฑ์ในด้าน

**ความรู้ความสามารถและผลงาน** เขาวชนกลุ่มนี้ให้เหตุผลว่า ผู้ที่มาทำหน้าที่บริหารประเทศแทนพวกเขา ก็ควรจะมีรู้ความสามารถมากในระดับหนึ่ง โดยให้ความสำคัญกับการศึกษาของผู้สมัคร ความสามารถในการพูดภาษาต่างประเทศได้ รวมไปถึงผลงานในอดีตและนโยบายที่เป็นรูปธรรม เช่น

“ขอคนเก่งนะ ดูความสามารถมากกว่า อย่างคุณอภิสิทธิ์ รู้สึกว่าเค้าพร้อมอะ โดยเฉพาะเรื่องความสามารถ การศึกษาก็ดี ประสบการณ์ก็เยอะแม้อายุน้อย พูดภาษาอังกฤษก็คล่อง ไม่อายต่างประเทศเค้า”

“ผมมองที่ผลงานแล้วก็นโยบายนะ บ้านผมอยู่แถวเสาชิงช้า ถนนดินสอ บอกตรงๆ หน้าศาลาว่าการกทม.แท้ๆ แต่คลองหลังบ้านเน่ามาก อยากให้ปฏิบัติให้จริงจังเหมือนที่หาเสียงหน่อย”

“ดูที่ความสามารถนะ การศึกษาสูงๆหน่อยก็ดี ไหนๆก็จะไปบริหารแทนเราแล้วก็ขอก่งๆหน่อยแล้วกัน แม้จะโง่งนิดหน่อยก็ไม่ว่าอะไร เพราะนักการเมืองมันก็โง่งนิดทุกคนอยู่แล้ว”

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังต้องการทราบข้อมูลในเชิงลึก โดยสอบถามถึงเหตุใดที่พวกเขาให้ความสำคัญต่อเกณฑ์ความรู้ความสามารถนโยบายและผลงานของผู้สมัครและพวกเขาารู้ได้อย่างไรว่าผู้สมัครคนนั้นมีความรู้ความสามารถดังที่เขาประเมิน ดังเช่นบทสนทนาที่ยกมานี้

**ผู้วิจัย :** เลือกลงคะแนนให้ผู้สมัครโดยดูจากคุณสมบัติอะไร

**ผู้ตอบ :** ก็ดูจากความรู้ความสามารถ

**ผู้วิจัย :** เพราะอะไรถึงดูจากความรู้ความสามารถ

**ผู้ตอบ :** ไหนๆก็จะมาเป็นผู้แทนทั้งที ก็ควรมีความรู้ความสามารถมากกว่าชาวบ้านหน่อย

**ผู้วิจัย :** อธิบายหน่อย ความรู้ความสามารถหมายถึงอะไร

**ผู้ตอบ :** ก็จะต้องดูว่า เคยเคยมีผลงานวีเปลา่ เคยดำรงตำแหน่งอะไรมาก่อน ดูประสบการณ์ด้วย เป็นนักการเมืองก็ควรมีประสบการณ์ในการทำงานทางการเมืองในระดับหนึ่ง

**ผู้วิจัย :** การศึกษาดูมั้ย

**ผู้ตอบ :** ก็ดูนะ ถือว่าสำคัญเลย เพราะเป็นตัวแทนของคนทั้งประเทศทั้งที ก็ขอมีความรู้ระดับหนึ่ง

**ผู้วิจัย :** ต้องจบจากต่างประเทศมั้ย

**ผู้ตอบ :** จริงๆก็ไม่จำเป็น แต่ถ้าได้ก็ดี

**ผู้วิจัย :** อย่างคุณอภิสิทธิ์ ชอบมั้ย

**ผู้ตอบ :** ก็ชอบนะ

**ผู้วิจัย :** เพราะอะไรถึงชอบ

**ผู้ตอบ :** ก็เค้าดูดี มีความรู้ความสามารถ เรียนจบจากต่างประเทศด้วย แล้วอายุยังน้อย แต่ประสบการณ์ทางการเมืองเยอะ

**ผู้วิจัย :** ดูดีนี้หมายถึงรูปร่างหน้าตา

**ผู้ตอบ :** ก็ส่วนหนึ่งนะ แต่โดยรวม เค้าดูภูมิฐาน ดูมีมาด เหมาะจะเป็นนายกฯ

**ผู้วิจัย :** แล้วรู้ได้ยังไงว่าเค้ามีความรู้ความสามารถ ประสบการณ์ทางการเมืองเยอะ

**ผู้ตอบ :** ก็เห็นเล่นการเมืองมาตั้งแต่อายุยังน้อยนะ

**ผู้วิจัย :** ดูจากอะไร รู้ได้ยังไง

**ผู้ตอบ :** ก็ติดตามเค้ามาตลอดนะ คือแม้จะไม่ได้ตามข่าวการเมืองแบบเกาะติด แต่ก็รู้ที่อยู่เค้า

เล่นการเมืองมานานแล้ว

**ผู้วิจัย :** อย่างเดียวหรือ มีอีกมั๊ย

**ผู้ตอบ :** ก็.. ปกติก็ดูข่าวตามทีวี หนังสือพิมพ์เอาแหละ เพราะคุณอภิสิทธิ์เค้าก็ดังอยู่แล้ว ออกโทรทัศน์อยู่เป็นประจำ

**ผู้วิจัย :** ที่บอกว่าเค้ามีประสบการณ์เยอะ ระบุได้มั๊ยว่าเค้าเคยดำรงตำแหน่งอะไรมาบ้าง

**ผู้ตอบ :** เท่าที่เด่นๆก็.. เป็นหัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์นะ แล้วก็ผู้นำฝ่ายค้าน

**ผู้วิจัย :** เท่านั้นหรือ มีอีกมั๊ย

**ผู้ตอบ :** รู้แค่นี้

**ผู้วิจัย :** อย่างนี้จะมั่นใจได้มั๊ยว่าเค้ามีประสบการณ์ในการทำงานมาเยอะ

**ผู้ตอบ :** ก็ดูจากระยะเวลามากกว่านะ ดูจากระยะเวลาในการเล่นการเมืองมา ก็สิบกว่าปีแล้วนะ ก็น่าจะมั่นใจได้ในระดับหนึ่ง

จากบทสัมภาษณ์ที่ยกมานั้นจะเห็นได้ว่า ผู้ตอบให้ความสำคัญต่อความรู้ความสามารถ ประสบการณ์ในการทำงานของผู้สมัครรับเลือกตั้ง แต่ในขณะเดียวกัน เมื่อให้ผู้ตอบระบุถึง ผลงาน หรือประสบการณ์ในการทำงานทางการเมืองของผู้สมัครนั้น กลับไม่ทราบอย่างแน่ชัดแต่อย่างใดซึ่งอาจเป็นการแสดงออกให้เห็นถึงการตัดสินใจเชิงรวบรัดแบบ Representative Heuristic ซึ่งหมายถึงการสร้างภาพตัวแทนเพราะชอบพรรคการเมืองหรือหัวหน้าพรรค(ดลภพ เหล่าวานิช ,2550:75)ซึ่งอาจส่งผลโดยตรงต่อประสิทธิภาพในการตัดสินใจก็เป็นได้ก็เป็นได้ แต่ข้อสังเกตที่น่าสนใจก็คือคุณลักษณะภายนอกอย่างเช่นรูปร่างหน้าหน้านั้นก็มีผลต่อการตัดสินใจเช่นเดียวกัน แม้จะไม่ใช่เหตุผลหลักก็ตาม ในส่วนการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับตัวผู้สมัครนั้น ผู้ตอบยังคงให้ความสำคัญต่อสื่อมวลชนเป็นสำคัญ

**ข้อสังเกต** ผู้ตอบบางคนให้ความสำคัญต่อความรู้ความสามารถของผู้สมัคร ถึงขนาดยอมที่จะให้ผู้สมัครละทิ้งคุณธรรมจริยธรรมทางการเมืองที่อาจส่งผลให้การบริหารงานบ้านเมืองเป็นไปอย่างล่าช้า ยกตัวอย่างเช่น “..ขอคนที่เก่ง บริหารเก่ง แม้จะโกงนิดหน่อย ก็ไม่เป็นไร เพราะนักการเมืองก็โกงกันทุกคนอยู่แล้ว..” ผลวิจัยดังกล่าว สะท้อนให้เห็นถึงการใช้กลยุทธ์ในการตัดสินใจผ่าน กฎแห่งการชดเชย (Compensatory rules) Klayman(1982) อธิบายว่า กฎแห่งการชดเชยนี้ คุณสมบัติที่ดีและไม่ดีในด้านต่าง ๆ ของตัวเลือกสามารถสร้างความสมดุล (trade off) หรือชดเชยซึ่งกันและกันได้ ซึ่งผู้วิจัยต้องการศึกษาต่อเพื่อให้ได้ข้อมูลในเชิงลึกกว่าเพราะเหตุ

โตผู้ตอบจึงตัดสินใจอย่างนั้น และมองเห็นถึงปัญหาหรือผลกระทบที่จะตามมาหรือไม่ อย่างไร  
ดังนี้

**ผู้วิจัย :** จะลงคะแนนให้ผู้สมัครจากคุณสมบัติด้านไหน

**ผู้ตอบ :** ดูที่ความรู้ความสามารถ

**ผู้วิจัย :** ทำไมถึงดูที่ความสามารถ

**ผู้ตอบ :** ก็เป็นนักการเมือง เป็นตัวแทนของคนค่อนข้างประเทศ ก็ควรจะต้องมีความรู้ความสามารถ  
หน่อย

**ผู้วิจัย :** ความรู้ความสามารถแบบไหน อธิบายหน่อย

**ผู้ตอบ :** ก็ขอคนเก่ง บริหารเก่ง โกงนิดหน่อยไม่เป็นไร เพราะนักการเมืองก็โกงกันทุกคนอยู่แล้ว

**ผู้วิจัย :** เก่งหมายถึงยังไง

**ผู้ตอบ :** ก็มีผลงาน ทำงานเร็วชนิดนี้ กล้าตัดสินใจหน่อย ไม่ใช่ชักช้า ต้องรอนุ่นรอนนี่

**ผู้วิจัย :** แม้จะโกงก็ไม่เป็นไรหรือ

**ผู้ตอบ :** ก็ไม่เป็นไร โกงนิดโกงหน่อย เพราะนักการเมืองก็โกงกันทุกคนอยู่แล้ว ใจคือโกงไม่ว่า  
แต่ขอให้เก่งเข้าไว้ ทำงานไวหน่อย ไม่มัวแต่ชักช้า บ้านเมืองตอนนี้มันมัวแต่ชักช้า  
ไม่ได้

**ผู้วิจัย :** แล้วดูยังไงว่าเค้าเก่งแต่โกงแค่ชนิดน้อย

**ผู้ตอบ :** ก็.. คิดว่าโกงกันทุกคนอยู่แล้ว พวกโกงนิดหน่อยก็คงไม่ปรากฏเป็นข่าวมั้ง จริงๆก็ไม่ดู  
นะ บางทีเลือกที่จะมองข้ามไปดีกว่า มองแต่ด้านดีๆของเขาก็พอ ก็บอกแล้วว่า  
ในเมื่อนักการเมืองโกงกันทุกคน เราเลือกมองแต่ด้านดีๆ ดีกว่า

**ผู้วิจัย :** ไม่กลัวว่าถ้าเค้าเก่ง แกรมโกงด้วย จะยิ่งโกงมากขึ้นกว่าเดิมหรือ

**ผู้ตอบ :** ก็ไม่ละ อย่างที่บอก ว่าถ้าจะโกงก็โกงไป แต่อย่าทำให้ส่วนใหญ่เดือดร้อนเป็นพอ คือ  
จะโกงไม่ว่า แต่ขอให้เนียนๆหน่อย เค้าแบบจับไม่ได้ คือถ้าจะโกง ก็ต้องมี  
ผลงานด้วย มีผลงานที่เห็นเป็นรูปธรรมหน่อย ถือว่าชดเชยกันได้ โกงแต่มีผลงาน

**ผู้วิจัย :** แล้วผลงานนี้ดูจากอะไร รู้ได้ยังไงว่ามีผลงาน

**ผู้ตอบ :** ก็ติดตามข่าวเอานะ ดูโทรทัศน์บ้าง

**ผู้วิจัย :** อย่างเดียว

**ผู้ตอบ :** ก็มีคุยกับคนในบ้านบ้าง พ่อกับแม่จะรู้เยอะ คนไหนโกงไม่โกง เค้าจะรู้หมด แทบไม่  
ต้องตามข่าว ถ้ามั่วเค้าก็ได้



จะเห็นได้ว่าผู้ตอบค่อนข้างให้ความสำคัญต่อความรู้ความสามารถของผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นหลัก จนถึงขนาดที่ยอมให้ผู้สมัครละทิ้งคุณธรรมจริยธรรมทางการเมืองซึ่งหมายถึงการ “โกง” ได้เลยทีเดียว ในส่วนของข้อมูลเกี่ยวกับผู้สมัครรับเลือกตั้งนั้น ผู้ตอบได้ให้ความสำคัญต่อสื่อมวลชนแต่ละบุคคลใกล้ชิดในครอบครัวเป็นสำคัญ

- ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างอีกจำนวนหนึ่ง ให้ความสำคัญกับบุคลิกภาพความเป็นผู้นำของนักการเมือง โดยระบุถึงการทำหน้าที่ตัวแทนต้องกล้าตัดสินใจ กล้าวิพากษ์วิจารณ์ เห็นอะไรที่ไม่ชอบมาพากลต้องกล้าตีแผ่ ดังเช่น

“ชอบคนที่กล้าหน่อย คือไม่ห่อ กล้าขัดกับความคิดเห็นส่วนใหญ่ในพรรค คือไม่ใช่อะไรก็ยกมือตามเค้าหมด”

“ชอบอย่างสุวิทย์อะ คืออาจจะดูเลอะเทอะไปบ้าง ดูเหมือนเป็นตัวโกง แต่เค้ากล้าดีนะไม่ค่อยกลัวอิทธิพลอะไร ดูเป็นคนตรงดี”

“ไม่เข้าใจว่านักการเมืองดีๆบางคนถึงไม่ค่อยกล้าเปิดเผย โดยเฉพาะเรื่องที่ซุกๆซ่อนๆกันไว้ บางคนรู้นะ แต่ไม่กล้า คือถ้าไปเป็นเองได้ จะเปิดโปงให้หมด ไม่ใช่ว่าอะอะอะไรก็กลัว”

ผู้วิจัยยังต้องการทราบข้อมูลในเชิงลึก โดยสอบถามถึงเหตุใดที่พวกเขาจึงให้ความสำคัญต่อศักยภาพในความเป็นผู้นำของผู้สมัครรับเลือกตั้งและพวกเขาารู้ได้อย่างไรว่าผู้สมัครมีความเป็นผู้นำตามที่เค้าประเมิน ดังเช่นบทสนทนาที่ยกมานี้

**ผู้วิจัย :** จะลงคะแนนให้ผู้สมัครจากคุณสมบัติด้านไหน

**ผู้ตอบ :** ดูภาวะความเป็นผู้นำ

**ผู้วิจัย :** ทำไมถึงดูที่ความเป็นผู้นำ

**ผู้ตอบ :** เป็นตัวแทนของประชาชน แล้วยังทำหน้าที่ฝ่ายบริหาร ต้องกล้าคิดกล้าตัดสินใจ มีความเป็นผู้นำสูงหน่อย

**ผู้วิจัย :** ภาวะความเป็นผู้นำ เป็นยังไง อธิบายหน่อย

**ผู้ตอบ :** ก็ชอบคนที่กล้าหน่อย มั่นใจ กล้าพูดกล้าคิดกล้าทำ ไม่ชอบคนที่เนิบๆ เชื่องช้า

**ผู้วิจัย :** อย่างสุวิทย์นี่ชอบมั๊ย

**ผู้ตอบ :** โอเคเลย

**ผู้วิจัย :** เพราะอะไรถึงโอเค

**ผู้ตอบ :** เค้ากล้าดี กล้าพูด กล้าเปิดโปง ไม่ได้กลัวอะไร นักการเมืองต้องอย่างนี้

**ผู้วิจัย :** แต่เค้าเคยทำธุรกิจอาบอบนวดมาก่อนนะ รับผิดชอบ

**ผู้ตอบ :** อันนั้นมันเป็นอดีตไปแล้ว ตอนนี้น่าจะเลิกไปแล้วนะ แล้วอีกอย่าง ก็จะเป็นอาบอบนวด แต่เค้าก็ทำถูกต้องตามกฎหมายนะ

**ผู้วิจัย :** แล้วรู้ได้ยังไงว่าเค้ากล้า กล้าเปิดโปง มันใจ ดูจากอะไร

**ผู้ตอบ :** ก็ดูจากบุคลิกภาพของเขา ดูการพูดจาของเขา

**ผู้วิจัย :** แล้วรู้ได้ยังไงว่าบุคลิกภาพของเขาเป็นอย่างไร การพูดจาของเขาเป็นอย่างไร ดูจากไหน

**ผู้ตอบ :** ส่วนใหญ่จะเห็นจากโทรศัพท์นะ ชูวิทย์ออกโทรศัพท์น้อยมาก

**ผู้วิจัย :** มีอย่างอื่นอีกมั๊ย

**ผู้ตอบ :** จะเห็นเค้าออกทีวีอยู่ตลอด

**ผู้วิจัย :** แล้วสมมติว่าถ้าเป็นนักการเมืองไม่ดังล่ะ ไม่ค่อยได้ออกโทรศัพท์บ่อย

**ผู้ตอบ :** ถ้าไม่ดัง ปกติจะถามเอานะ

**ผู้วิจัย :** ถามจากใคร

**ผู้ตอบ :** ก็พ่อแม่บ้าง พี่สาวบ้าง

**ผู้วิจัย :** แค่นี้

**ผู้ตอบ :** ก็คุยกับเพื่อนบ้าง เพื่อนบางคนมีพ่อเป็น ส.ส. ทำให้เราได้รู้อะที่ไม่เคยรู้มาก่อน

**ผู้วิจัย :** เช่น

**ผู้ตอบ :** ก็บางที่เพื่อนจะมาเล่าให้ฟัง ว่าพ่อบอกว่าคนนั้นคนนี้เคยซื้อเสียง เคยโกง บางทีมีการสั่งเก็บหัวคะแนนกันก็มี

**ผู้วิจัย :** ทำให้ได้ข้อมูลในเชิงลึก

**ผู้ตอบ :** ใช่

จะเห็นได้ว่าผู้ตอบให้ความสำคัญต่อภาวะความเป็นผู้นำของผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสำคัญโดยให้เหตุผลถึงด้วยตำแหน่งหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติเป็นตำแหน่งที่ต้องอาศัยภาวะความเป็นผู้นำสูง นอกจากนี้ แหล่งข้อมูลข่าวสารที่เยาวชนให้ความสำคัญยังคงประกอบไปด้วยสื่อมวลชนและสื่อบุคคลเป็นหลัก

ทั้งนี้ ผู้ให้สัมภาษณ์ไม่ได้ให้ความสำคัญต่อเกณฑ์ในด้านคุณลักษณะทางกายภาพของผู้สมัครและเกณฑ์ในด้านพรรคการเมือง

## การแสวงหาข้อมูลข่าวสารเพื่อประกอบเกณฑ์ในการตัดสินใจ

- ผลจากการสัมภาษณ์พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่แสวงหาข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับผู้สมัครรับเลือกตั้งหรือพรรคการเมืองจากบุคคลใกล้ชิด อย่างเช่น คุณพ่อ คุณแม่ ผู้ปกครอง หรือแม่กระทั่งเพื่อนเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งก็สอดคล้องกับผลวิจัยเชิงปริมาณด้วยเช่นกัน เช่น

“ส่วนใหญ่จะถามเอาจากพ่อกับแม่ ก็ไม่เชิงถามนะ คือพอถึงช่วงเลือกตั้งที่ไรก็จะมานั่งคุยกันช่วงวันสองวันก่อนเลือกตั้ง ว่าคนนั้น คนนี้ เป็นยังไง เป็นใคร เคยรู้จักรีเปล่า หน้าใหม่ รึหน้าเก่า”

“ก็คุยกับคนในครอบครัวนะ คือส่วนใหญ่ผู้ใหญ่เค้าจะรู้ดีกว่าเรา จะรู้จักคนที่สมัครมากกว่าเรา เพราะคนที่สมัครเขตแถวบ้านส่วนใหญ่จะเป็นคนที่อายุรุ่นราวคราวเดียวกับเค้า บางคนก็เคยสมัครมาหลายครั้ง พ่อกับแม่ก็จำได้”

“ก็ถามคนในครอบครัวเอานะ บางทีก็พูดคุยกับเพื่อนบ้าง ถามเพื่อนเขา คือจะมีเพื่อนที่มันสนใจการเมืองอยู่กลุ่มหนึ่ง บ้ามาก รู้จักหมดว่าคนนั้นคนนี้เป็นยังไงทำอะไร เพราะมันเรียนอยู่คณะรัฐศาสตร์ด้วยมั้ง เลยสนใจเป็นพิเศษ”

ผู้วิจัยถามต่อว่า **เพราะเหตุใดถึงได้เลือกแสวงหาข้อมูลข่าวสารจากสื่อบุคคล** อย่างเช่นบุคคลใกล้ชิด ผู้ตอบให้เหตุผลว่าเนื่องจากการแสวงหาข้อมูลข่าวสารในช่วงเลือกตั้งจากบุคคลใกล้ชิดนั้นได้รับความสะดวก และสบายใจ นอกจากนี้ หลายครั้งยังได้ข้อมูลในเชิงลึกด้วย เช่น

“ถามเอาจากคนใกล้ตัวมันง่ายดี สะดวกดี ยิ่งเป็นคนที่เราใกล้ชิดอย่างเช่นพ่อแม่ หรือเพื่อน ยิ่งสบายเลย”

“คือการสอบถามเอาจากคนใกล้ตัว มันทำให้เราได้ข้อมูลที่ลึกขึ้นนะ ยิ่งเป็นคนที่เรารู้สึกว่าเราสนิทด้วย ทำให้เรายังกล้าซัก กล้าถาม ข้อมูลที่ได้รับมามันเลยค่อนข้างได้ข้อมูลที่ลึกละเอียดกว่าอย่างอื่น”

“...มีเพื่อนอยู่คนหนึ่ง ซึ่งมีพ่อเป็น ส.ส. อยู่ที่จังหวัดอ่างทอง พ่อเพื่อนนี้รู้จัก ส.ส. ในสภาเยอะมาก บางทีข้อมูลในส่วนที่เราไม่รู้เลยว่าคนนั้นคนนี้ทำอะไรมาก่อน คนนี้ถูกกับใครไม่ถูกกับใคร จะรู้หมดเลย”

ผู้วิจัยถามต่อว่า **คิดว่าข้อมูลข่าวสารที่ได้รับเป็นข้อมูลที่เป็นข้อเท็จจริง และมีความน่าเชื่อถือมากน้อยเพียงใด** ผู้ตอบให้เหตุผลว่า ส่วนใหญ่แล้วข้อมูลที่มาจากสื่อบุคคล โดยเฉพาะบรรดาบุคคลใกล้ชิดของพวกเขา นั้น ก็ประกอบไปด้วยข้อเท็จจริงบ้าง เป็นความคิดเห็นส่วนตัวบ้าง แต่โดยรวมก็สามารถเชื่อถือได้ในระดับหนึ่ง โดยอ้างเหตุผลของความมีประสบการณ์และความรู้ความเข้าใจในเรื่องการเมืองที่มีอยู่มากกว่า ตัวอย่างเช่น

“ก็เป็นข้อเท็จจริงบ้าง เป็นความคิดเห็นส่วนตัวบ้างนะ เพียงแต่ว่าเราก็ต้องดูด้วย คือต้องเอามาดูอีกที ว่ามันน่าจะเป็นอย่างนั้นจริงๆรีเปลา ผู้สมัครคนนั้น คนนี้ เป็นอย่างนั้นจริงๆรีเปลา แต่โดยรวมแล้ว ผู้ใหญ่เค้าย่อมมีประสบการณ์เรื่องการเมือง มีความรู้เรื่องการเมืองมากกว่า เรา ข้อมูลที่ได้รับมาก็คงเชื่อได้ในระดับหนึ่ง”

“คิดว่าข้อมูลก็มีทั้งข้อเท็จจริง แล้วก็ความคิดเห็นนะ แต่ส่วนใหญ่จะเป็นความคิดเห็นมากกว่า คือถ้าเราจะถามคนอื่นเขา เราก็ต้องทำใจว่าคนเราคิดไม่เหมือนกันอยู่แล้ว ชอบไม่เหมือนกันอยู่แล้ว แต่เราก็ดูด้วย ว่าข้อมูลไหนที่ฟังดูแล้วมันสมเหตุสมผล ไม่โอเวอร์หรือดูลำเอียงจนเกินไป คือถ้าลำเอียงเกินไปเนี่ย มันจะเห็นได้ชัด คือจะน่าเชื่อถือหรือไม่น่าเชื่อถือก็ต้องดูด้วยว่าคนคนนั้นเป็นใคร ทำงานอะไร ทำงานด้านการเมืองรีเปลา ตรงนั้นมันจะเป็นตัวกำหนดด้วย”

ผู้วิจัยถามต่อว่า **แล้วหากข้อมูลที่ได้เป็นข้อมูลที่เป็นเชิงความคิดเห็น ไม่น่าเชื่อถือ จะทำอย่างไร** ผู้ตอบส่วนหนึ่งคิดที่จะแสวงหาข้อมูลข่าวสารเพิ่มเติมจากแหล่งอื่นๆ แต่บางส่วนก็คิดว่าข้อมูลที่ได้รับนั้นเพียงพอต่อการตัดสินใจแล้วเช่น

“คือเราต้องดูจากแหล่งอื่นๆด้วยนะ อาจจะเป็นถามคนอื่นนอกเหนือจากพ่อแม่ผู้ปกครอง เราก็ถามเพื่อนบ้างโดยเฉพาะเพื่อนที่เรียนคณะรัฐศาสตร์ คือน่าจะทำให้เราได้รู้ข้อมูลที่มากขึ้น”

“คิดว่าข้อมูลที่ได้รับมันก็น่าเชื่อถือในระดับหนึ่งนะ มันก็เพียงพอแล้ว เพียงแต่เราก็ต้องเอามาดูอีกทีด้วย ว่าที่เค้าพูดมันฟังขึ้นมั๊ย เราจะเลือกตามเค้ารีเปลา นั้นขึ้นอยู่กับเรา”

“ก็คงอาศัยดูข่าวเอาบ้าง อ่านหนังสือพิมพ์เอาบ้าง ประกอบๆกันไป แต่ปกติก็ไม่ได้ดูหรืออ่านเท่าไร จะถามๆพ่อแม่เอามากกว่า”

- อย่างไรก็ตามกลุ่มตัวอย่างอีกจำนวนหนึ่งก็ได้ให้ความสำคัญกับการแสวงหาข้อมูลเกี่ยวกับผู้สมัครหรือพรรคการเมืองในช่วงเลือกตั้งผ่านทางสื่อมวลชนด้วยเช่นกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งโทรทัศน์และหนังสือพิมพ์ กลุ่มตัวอย่างกลุ่มนี้ค่อนข้างสนใจเหตุบ้านการเมือง เช่น

“ปกติแล้วจะติดตามดูข่าวการเมืองตลอดนะ ยิ่งช่วงเลือกตั้งจะดูรายการที่เค้าเชิญผู้สมัครมาดีเบต (โต้แย้ง) กันทางโทรทัศน์ แต่คิดว่าน้อยไปหน่อย คือน่าจะมีรายการพวกนี้ในช่วงเลือกตั้งเยอะกว่านี้หน่อย”

“ส่วนใหญ่จะดูจากทีวี ช่วงข่าวการเมือง หรือบางทีก็ดูรายการที่เค้าเชิญผู้สมัครมาฟรีเซนต์(นำเสนอ) นโยบายแข่งกัน พอดูรายการพวกนี้ ตอนเค้าฟรีเซนต์กันนี้เราจะรู้เลยว่าคนนี้เก่งไม่เก่ง ดูแล้วน่าจะเวิร์คหรือไม่เวิร์ค”

“ส่วนใหญ่จะดูจากโทรทัศน์นะ แล้วก็อ่านหนังสือพิมพ์เอบ้าง เพราะคุณพ่ออ่านหนังสือพิมพ์มิตินทุกวัน”

ผู้วิจัยถามต่อว่า **เพราะเหตุใดถึงได้เลือกแสวงหาข้อมูลข่าวสารจากสื่อมวลชน** ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่เห็นเป็นเสียงเดียวกันว่า ด้วยคุณลักษณะของสื่อมวลชนโดยเฉพาะอย่างยิ่งโทรทัศน์ ทำให้พวกเขาเห็นผู้สมัคร พิจารณาผู้สมัครได้ครบทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นคุณลักษณะภายนอก รูปร่างหน้าตา การแต่งกาย บุคลิกส่วนตัว หรือการพูดจา หรือความสามารถที่แสดงออกผ่านเวทีต่างๆทางโทรทัศน์ นอกจากนี้ ความสะดวกรวดเร็ว และทันต่อเหตุการณ์ก็เป็นสาเหตุสำคัญที่พวกเขาเลือกแสวงหาข้อมูลข่าวสารจากสื่อมวลชนด้วย เช่น

“คือถ้าพวกเขาออกมาออกโทรทัศน์นี่จะดูได้ง่ายมาก จะเห็นหมดเลย หน้าตา การพูด การจา การปราศรัย”

“สะดวกมาก แล้วก็ทันต่อเหตุการณ์ที่สุดแล้วมั้ง จะมีสื่อไหนที่อัปเดตข้อมูลข่าวสารได้เร็วกว่าโทรทัศน์อีก”

“คือเวลาดูข่าวการเมืองจากโทรทัศน์ จะเห็นผู้สมัครหมดเลย เห็นในทุกๆด้าน ทั้ง หน้าตา บุคลิกภาพของเขา ลักษณะการพูดจา”

ผู้วิจัยถามต่อว่า **คิดว่าข้อมูลข่าวสารที่ได้รับจากสื่อมวลชนเป็นข้อมูลที่เป็นข้อเท็จจริง และมีความน่าเชื่อถือมากน้อยเพียงใด** ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่ให้เหตุผลว่า ข้อมูลที่ได้รับจากสื่อมวลชนส่วนใหญ่จะเป็นข้อมูลที่เป็นข้อเท็จจริงและค่อนข้างเชื่อถือได้ เช่น

“คิดว่าส่วนใหญ่เป็นข้อมูลที่เป็นข้อเท็จจริงนะ เพราะการรายงานข่าวก็จะต้องทำอย่างเป็นกลาง ยกเว้นรายการที่มีนักวิชาการมานั่งคิดวิเคราะห์หรือวิจารณ์ผู้สมัคร อันนั้นก็คงเป็นความคิดเห็นของบรรดานักวิชาการเอง”

“ส่วนใหญ่ก็คงเป็นข้อเท็จจริงเป็นหลัก โดยเฉพาะในส่วนของกรรณการข่าวนะ ก็น่าเชื่อถือในระดับหนึ่ง แต่ก็ขึ้นอยู่กับสื่อมวลชนเองด้วยเหมือนกันเพราะระยะหลังมีการแบ่งฝักแบ่งฝ่ายกันอย่างเห็นได้ชัด ก็ต้องระวัง อาจทำให้ขาดความน่าเชื่อถือได้ แต่ถ้าเป็นกรรณการต่างๆที่เชิญคนมาร่วมรายการเพื่อโต้เถียงกัน อันนั้นก็อีกเรื่องหนึ่ง”

นอกจากนี้ก็มีผู้ให้สัมภาษณ์อยู่จำนวนเล็กน้อย ที่อาศัยสื่อเฉพาะกิจต่างๆ อย่างเช่น ป้ายหาเสียงตามถนน หรือเอกสารแผ่นพับแนะนำตัว หรือรถขยายเสียงต่างๆ เพื่อเป็นข้อมูลในการจดจำผู้สมัครและตัดสินใจลงคะแนน เช่น

“ส่วนใหญ่จะดูตามป้ายหาเสียงเวลานั่งรถเมล์ ไม่ก็ดูจากแผ่นพับที่เค้าชอบมาแจก บางทีก็เห็นเค้าขึ้นรถขยายเสียงขับวนไปทั่วกรุงเทพฯ”

“ปกติจะดูเอาจากป้ายหาเสียงตามถนน แต่ก็ไม่รู้หรือกว่าเค้าเป็นใคร เคยทำอะไรมา ยกเว้นคนที่ดังๆอยู่แล้ว”

ซึ่งผู้วิจัยได้ถามต่อว่าเพราะเหตุใดถึงหาข้อมูลจากสื่อเฉพาะกิจ ผู้ตอบให้เหตุผลว่าสื่อเฉพาะกิจนั้นสะดวก ใช้ง่าย สะดุดตา เช่น

“ก็สังเกตเห็นได้ง่าย เวลานั่งรถเมล์ หรือขับรถไปตามถนน ก็ให้เห็นก่อนเลย เห็นหน้าตาผู้สมัคร เห็นเบอร์ เห็นพรรคที่สังกัด”

“ก็ปกติไม่ได้ติดตามข่าวสารการเมืองเท่าไร มีพวกป้ายหาเสียงนี่แหละ ที่เราเห็นได้ง่าย ก็ดูเอา ว่าคนนั้นคนนี้เป็นใคร หน้าตาเป็นยังไง อยู่พรรคไหน”

ผู้วิจัยได้ถามต่อว่าข้อมูลที่ได้รับความครบถ้วนหรือไม่ ละเอียดเพียงพอหรือไม่ ผู้ตอบยอมรับว่าข้อมูลที่รับจากสื่อเฉพาะกิจต่างๆเช่นป้ายหาเสียงต่างๆนั้น ยังไม่ถูกต้องครบถ้วนเพียงพอ แต่ในขณะที่เดียวกัน ก็ไม่ได้คิดจะแสวงหาข้อมูลจากแหล่งอื่นๆเพิ่มเติมเพราะไม่ค่อยสนใจเรื่องการเมืองเท่าไร เช่น

“ก็ไม่ค่อยละเอียดเท่าไร อย่างที่บอกไป เราเห็นได้เฉพาะเบอร์ หน้าตา พรรค แต่รายละเอียดอื่นๆก็ไม่ได้เห็น แต่แค่นี้ก็พอแล้ว ชอบคนไหนก็เลือกคนนั้น ชี้เกี่ยหาเพิ่ม”

“ก็เห็นได้เท่าที่บอกไป แต่ก็พอแล้ว บางทีก็เลือกคนเดิมๆที่เคยเลือก ดูจากป้ายหาเสียง เขาก็พอ ไม่ต้องหาเพิ่ม”

- นอกจากนี้ยังมีผู้ให้สัมภาษณ์อีกจำนวนหนึ่ง ที่อาศัยข้อมูลข่าวสารจากทั้งสื่อมวลชน และสื่อบุคคลเพื่อช่วยในการตัดสินใจ โดยให้เหตุผลเรื่องความหลากหลายของข้อมูลข่าวสาร เช่น

“ปกติจะติดตามจากโทรทัศน์ แล้วก็มาแลกเปลี่ยนกับพ่อแม่อีกที”

“จริงๆก็อาศัยสื่ออย่างโทรทัศน์ แต่คนที่บ้านติดตามการเมือง ก็จะใช้ทั้งสองทาง”

“ดูจากหลายอย่างนะ ทั้งทางสื่อมวลชน อย่างโทรทัศน์นี่ดูประจำ หนังสือพิมพ์ผมก็อ่าน บางทีก็ถามเพื่อนเอบ้าง คือเวลาเราคุยกับคนอื่นมันได้อะไรใหม่ๆอะ มุมมองใหม่ๆ อย่างบางทีเราไม่เคยรู้มาก่อนเลยว่าคนนั้นนี่เคยทำตรงนี้ อันนี้เราทราบจากเพื่อน บางทีเพื่อนผมพ่อเค้าเป็น ส.ส. ข้อมูลเชิงลึกส่วนนี้ผมก็จะไม่ได้รู้เลยถ้าดูเอาจากสื่ออย่างเดียว”

ผู้วิจัยถามต่อว่า **เพราะเหตุใดจึงต้องดูจากทั้งสื่อมวลชนและสื่อบุคคล** ผู้ตอบให้เหตุผลว่า สื่อมวลชนนั้นช่วยให้พวกเขาเห็นผู้สมัครในทุกๆด้าน ทั้งรูปร่างหน้าตา ความรู้ ความสามารถ แต่ยังคงทำให้พวกเขาขาดการรับรู้ข้อมูลในเชิงลึก ซึ่งสื่อบุคคลอย่างบุคคลใกล้ชิดสามารถวิเคราะห์หิววิจารณ์ให้ข้อมูลในเชิงลึกที่ช่วยให้พวกเขารู้จักผู้สมัครได้ดีขึ้น เช่น

“คือจริงๆโทรทัศน์ทำให้เราเห็นทุกอย่างอยู่แล้ว แต่คิดว่ายังได้ข้อมูลไม่ครบทุกด้านหรอก ไม่มีใครที่จะเอาด้านลบของตนเองมาเผยแพร่ ไม่งั้นจะเอาคะแนนจากไหน เพียงแต่การถามคนที่รู้เรื่องทางการเมือง มันจะทำให้เราได้รู้ข้อมูลตรงนี้เพิ่มมากขึ้น”

“อย่างที่บอกไป โทรทัศน์ทำให้หน้าตา อย่างเช่น ส.ส. หญิงจังหวัดเชียงรายคนนั้น ผมดูประชุมสภาครั้งเดียว ก็รู้เลย ว่าเค้าเรียนอะไรมา จบอะไรมา หน้าตาน่ารัก แต่ก็ไม่ได้รู้ลึก จนกระทั่งมาถามพ่อกับแม่ทีหลังว่าเค้าเคยทำอะไร เป็นลูกหลานนักการเมืองคนไหน แสดงพฤติกรรมเหมาะสมหรือไม่เหมาะสม ตรงนี้ผู้ใหญ่ทำให้เราเข้าใจได้มากกว่า”

- ทั้งนี้มีผู้ให้สัมภาษณ์อยู่หนึ่งคน ที่แสวงหาข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตเพื่อประกอบเกณฑ์ในการตัดสินใจโดยให้เหตุผลด้านความรวดเร็ว และปกติก็ใช้อินเทอร์เน็ตเป็นประจำอยู่แล้ว

“เข้าเน็ตนะ อย่างพวกเว็บไซต์หรือเว็บบอร์ด อย่างพันทิป(www.pantip.com)นี่เข้าประจำ ห้องราชดำเนิน คือปกติก็จะเล่นเน็ตเป็นประจำ อัปเดตได้รวดเร็ว”

ผู้วิจัยสอบถามเพิ่มเติมดังบทสนทนาต่อไปนี้

**ผู้วิจัย :** คิดว่าข้อมูลในอินเทอร์เน็ตเป็นข้อมูลเชิงข้อเท็จจริงหรือความคิดเห็น

**ผู้ตอบ :** ก็ส่วนใหญ่ก็จะเป็นเชิงความคิดเห็นนะ

**ผู้วิจัย :** ในเมื่อเป็นเชิงความคิดเห็น ข้อมูลที่ได้รับจะน่าเชื่อถือหรือ

**ผู้ตอบ :** ก็แล้วแต่กรณี บางทีเราก็ต้องดูด้วยว่าคนในเว็บบอร์ดนั้นจะมีอยู่หลายประเภท พวกที่เป็นอาจารย์มี ขาประจำก็มี ขาประจำที่เป็นนักวิชาการก็มี ซึ่งข้อมูลที่มาจกนักวิชาการก็คิดว่าน่าจะเชื่อถือได้ในระดับหนึ่ง

**ผู้วิจัย :** ก็คืออาศัยข้อมูลจากนักวิชาการนั่นเอง

**ผู้ตอบ :** ก็ประมาณนั้น

**ผู้วิจัย :** คิดว่าเพียงพอมั๊ย

**ผู้ตอบ :** ก็เพียงพอแล้วนะ แต่ก็มีที่บางทีก็มักจะเข้าเว็บไซต์ข่าว หรือเว็บไซต์มันมีการแนะนำตัวผู้สมัครบ้าง เคยแว๊บๆเข้าไปบ้าง ก็เอามาเป็นข้อมูลอีกส่วนหนึ่ง

จะเห็นได้ว่า ผู้ให้สัมภาษณ์อาศัยเพียงข้อมูลข่าวสารจากอินเทอร์เน็ต ซึ่งอาจเต็มไปด้วยข้อมูลเชิงความคิดเห็นเป็นส่วนใหญ่ แม้บางครั้งข้อมูลที่ได้รับจะมาจากนักวิชาการที่เขาให้ความสำคัญก็ตามที่

### การพิจารณายอมรับข้อมูลข่าวสารเพื่อการโน้มน้าวใจ

ผู้วิจัยได้แบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 กลุ่มคือกลุ่มที่มีการพิจารณายอมรับข้อมูลข่าวสารผ่านเส้นทางหลัก(Central Route)ซึ่งหมายถึงการใช้ความพยายามในการคิดพิจารณาไตร่ตรอง ความละเอียด ความถูกต้อง ข้อดี ข้อเสีย ของข้อมูลข่าวสารเพื่อการโน้มน้าวใจต่างๆ ก่อนตัดสินใจยอมรับข้อมูลข่าวสารนั้น และกลุ่มที่มีการพิจารณายอมรับข้อมูลข่าวสารผ่านเส้นทางรอง(Peripheral Route)ซึ่งหมายถึงการอาศัยนัยยะง่าย ๆ ในการตัดสินใจ เช่น ความน่าเชื่อถือ ความมีชื่อเสียงของแหล่งข่าว ความคิดเห็นส่วนใหญ่ของสังคม ฯลฯ โดยยกประเด็นคำถามมา 5 ประเด็น ดังนี้



- แม้ว่าข้อมูลข่าวสารที่ท่านได้รับจะมีความซับซ้อนสูง ท่านก็จะพิจารณาข้อเท็จจริงในข้อมูลข่าวสารก่อนตัดสินใจทุกครั้ง
- ท่านได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับผู้สมัครมาจากนักวิชาการที่มีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับของสังคมในระดับสูง แต่ท่านก็จะพิจารณาข่าวสารนั้นซ้ำอีก
- ท่านเปิดใจพิจารณานโยบายของผู้สมัคร แม้นโยบายดังกล่าวจะเป็นของผู้สมัครที่ท่านไม่ชอบ
- กระแสสังคมส่วนใหญ่ในขณะนั้นไม่มีผลต่อการตัดสินใจของท่าน
- ท่านชอบดูแนวโน้มนโยบายของพรรคการเมืองมากกว่าดูชื่อเสียงหรือประวัติความเป็นมา

ถ้าผู้ให้สัมภาษณ์เห็นด้วยเพียง 1-3 ประเด็น ถือว่าเป็นผู้ที่มีการพิจารณายอมรับข้อมูลข่าวสารผ่านเส้นทางรอง (Peripheral Route) แต่ถ้าเห็นด้วยตั้งแต่ 4 ประเด็นเป็นต้นไป จะถือว่าเป็นผู้ที่มีการพิจารณายอมรับข้อมูลข่าวสารผ่านเส้นทางหลัก (Central Route) และนอกจากคำถามในประเด็นต่างๆดังกล่าว ผู้วิจัยยังได้สอบถามผู้ให้สัมภาษณ์ โดยผู้สัมภาษณ์ให้แสดงความคิดเห็นถึงการพิจารณาข้อมูลข่าวสารของตนเองว่าเป็นไปในลักษณะใด อาศัยการคิดพิจารณาข้อดีข้อเสียมากน้อยเพียงใด หรืออาศัยเพียงชื่อเสียงและความน่าเชื่อถือของแหล่งข้อมูลข่าวสารอีกด้วย

- ผลจากการสัมภาษณ์พบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่มีการพิจารณายอมรับข้อมูลข่าวสารผ่านเส้นทางรอง (Peripheral Route) พวกเขา มักจะอาศัยชื่อเสียง หรือดูความน่าเชื่อถือ หรือตัดสินใจอิงกับกระแสทางการเมืองของสังคมขณะนั้น ไม่ค่อยจะมีโอกาสได้คิดพิจารณารายละเอียดหรือข้อดีข้อเสียหรือข้อเท็จจริงของข้อมูลข่าวสารต่างๆที่ได้รับมา

“ส่วนใหญ่ก็ไม่ได้ดูอะไรมาก ยิ่งข่าวการเมือง คิดว่ามันยากอะ ปวดหัว บางทีมีคนมาคิดแทนเราได้ก็ดี แต่ขอแบบเก่งๆหน่อย”

“ถ้าเกิดว่าคนที่เค้าวิเคราะห์เป็นคนดังๆ ก็เชื่อนะ อย่างผมชอบคุณสุทธิชัย หยุ่น เก่งอะ เวลาวิเคราะห์อะไรก็ดูมีเหตุผลดี ทำให้เชื่อได้อะ”

“ไม่คิด ไม่ดู เพราะรู้สึกว่ามันยาก มันเครียด ขอเป็นเรื่องดาราได้ปะ”

“เอาตามความจริงเลย ถ้าไม่ชอบคนไหนจะไม่สนใจอะไรเลย นโยบายก็จะไม่ดู ก็ไม่ได้ชอบอะ เลยไม่รู้จะดูไปทำไม ดูไปก็ไม่ได้เลือกเขาอยู่ดี”

“มีส่วนนะ (หมายถึงกระแสสังคม) คิดว่าถ้าเป็นความคิดเห็นส่วนใหญ่ ก็คงเป็นความคิดเห็นที่ดีมั้ง อย่างที่เค้าเลือกหม่อมราชวงศ์สุขุมพันธุ์ (หมายถึงการเลือกตั้งผู้ว่าราชการจังหวัดกรุงเทพมหานคร) เยอะๆเมื่อคราวที่แล้ว ก็เลือกตามนะ โพลก็ออกมาว่าเค้าจะได้ๆ ก็ลองเลือกตามดู”

“ดูชื่อเสียงพรรคการเมืองมากกว่า ปกติเลือกพรรคไหนก็จะเลือกพรรคนั้นตลอด ไม่ค่อยเปลี่ยนแปลง นโยบายก็คงคล้ายๆเดิม”

นอกจากนี้ เพื่อให้ได้ข้อมูลในเชิงลึก ผู้วิจัยจึงสอบถามถึงสาเหตุที่พวกเขาพิจารณาข้อมูลข่าวสารต่างๆโดยอาศัยเพียงแค่ชื่อเสียง หรือความน่าเชื่อถือ หรือกระแสสังคมส่วนใหญ่ในขณะนั้นเพื่อช่วยในการตัดสินใจ ดังเช่นบทสนทนาที่ยกมานี้

**ผู้วิจัย :** หากข้อมูลข่าวสารที่ได้รับมาจากนักวิชาการ สื่อมวลชนที่มีชื่อเสียง น่าเชื่อถือ จะเชื่อถือทันทีมั๊ย

**ผู้ตอบ :** ก็เชื่อได้เลยนะ

**ผู้วิจัย :** เพราะอะไรถึงเชื่อได้เลย

**ผู้ตอบ :** ก็เขามีชื่อเสียงขนาดนั้น เป็นที่ยกย่องน่านับถือขนาดนั้น

**ผู้วิจัย :** ไม่คิดว่าข้อมูลที่ได้รับอาจไม่เป็นจริงตามนั้นบ้างหรือ

**ผู้ตอบ :** มันก็คงมีบ้างนะ เพียงแต่ว่า ในเมื่อเค้าเป็นนักวิชาการ ออกมาพูดมาวิเคราะห์ผ่านสื่อต่างๆ ก็คงไม่กล้าที่จะโกหกอะไรมากนัก

**ผู้วิจัย :** ถ้าเกิดข้อมูลที่ได้รับเกิดเป็นข้อมูลที่ไม่สมเหตุสมผลหรือเป็นเท็จขึ้นมาจะทำไม

**ผู้ตอบ :** ก็ไม่เป็นไร คนรับผิดชอบไม่ใช่เราอยู่แล้ว นักวิชาการที่พูดต่างหาก ที่ต้องรับผิดชอบ

**ผู้วิจัย :** กระแสสังคมส่วนใหญ่ในขณะนั้นมีผลต่อการตัดสินใจตามของเรามั๊ย

**ผู้ตอบ :** ในช่วงไหน

**ผู้วิจัย :** อย่างเช่นในช่วงการเลือกตั้ง สมมติว่าโพลออกมาคนนั้นคนนี้จะได้ เราเลือกตามมั๊ย

**ผู้ตอบ :** ก็มีส่วนเยอะนะ คิดว่าน่าจะเป็นเลือกตาม

**ผู้วิจัย :** เพราะอะไร

**ผู้ตอบ :** คือโพลมันก็ฟังอยู่ในตัวว่าคนนี้จะได้ เราเลือกฝ่าเหล่าไปก็คงไม่เกิดประโยชน์

**ผู้วิจัย :** คิดว่ากระแสความคิดเห็นสังคมส่วนใหญ่เป็นความคิดที่ถูกต้องมั๊ย

**ผู้ตอบ :** ถูกต้องนะ

**ผู้วิจัย :** เพราะอะไร

**ผู้ตอบ :** คือความคิดเห็นของคนหมู่มาก น่าจะเป็นความคิดเห็นที่ดี

**ผู้วิจัย :** เราเลยตัดสินใจตามได้

**ผู้ตอบ :** ใช่

**ผู้วิจัย :** ไม่คิดหรอกว่าความคิดเห็นส่วนใหญ่อาจเป็นความคิดที่ผิดก็ได้

**ผู้ตอบ :** น่าจะไม่นะ เพราะคิดว่าตามธรรมชาติความคิดเห็นคนหมู่มากน่าจะเป็นอะไรที่ถูกต้องอยู่แล้ว

**ผู้วิจัย :** ขอถามเรื่องรัฐธรรมนูญหน่อย เมื่อปี2550 ไปลงมติรับ/ไม่รับร่างรัฐธรรมนูญ  
มามั้ย

**ผู้ตอบ :** ไปมา

**ผู้วิจัย :** แล้วรับหรือไม่รับ

**ผู้ตอบ :** รับ

**ผู้วิจัย :** ที่รับร่างรัฐธรรมนูญเพราะอะไร

**ผู้ตอบ :** คือถ้าไม่รับ ก็ไม่รู้ตอนนั้นเหตุการณ์จะเลยเถิดไปอีกเมื่อไหร่

**ผู้วิจัย :** ก็เลยรับร่างไว้

**ผู้ตอบ :** ก็บ้านเมืองจะได้คลี่คลายได้ชะที่

**ผู้วิจัย :** มีเหตุผลอื่นอีกมั้ย

**ผู้ตอบ :** ก็คิดว่ารัฐธรรมนูญปี 2550 น่าจะดีนะ ให้สิทธิแก่ประชาชนมากขึ้น

**ผู้วิจัย :** ในด้านไหน

**ผู้ตอบ :** เคยรู้ล่ะ แต่จำไม่ได้แล้ว น่าจะเป็นเรื่องสิทธิเสรีภาพ

**ผู้วิจัย :** ก่อนไปลงมติ ได้เปิดอ่านร่างรัฐธรรมนูญฉบับเล่มสีเหลืองเล็กๆบ้างมั้ย

**ผู้ตอบ :** ก็เปิดดูแบบผ่านๆนะ ไม่ได้ใส่ใจมากนัก อ่านไปบ้างเล็กน้อย

**ผู้วิจัย :** เพราะอะไรถึงไม่สนใจ

**ผู้ตอบ :** พูดตรงๆเลยว่า จะมีซักกี่คนที่อ่านเล่มนั้น ภาษาก็เป็นภาษากฎหมาย เข้าใจยาก  
ซับซ้อนเกิน รับรองว่ามีไม่กี่คนหรอกที่ได้อ่านก่อนไปลงมติ

**ผู้วิจัย :** สรุปว่าที่ไปลงมติรับร่างรัฐธรรมนูญเพียงเพราะว่าต้องการให้บ้านเมือง  
คลี่คลาย

**ผู้ตอบ :** ใช่ คือจะได้มีการเลือกตั้งเร็วๆ ซึ่งความวุ่นวายก็จะหมดไปซะที่

จากบทสนทนาจะเห็นได้อย่างชัดเจนว่า ผู้ตอบนั้นอาศัยเพียงความมีชื่อเสียง และความน่าเชื่อถือของแหล่งข้อมูลข่าวสารต่างๆ รวมไปถึงกระแสสังคมในขณะนั้นเพื่อช่วยในการตัดสินใจ และสำหรับการลงประชามติรับ/ไม่รับร่างรัฐธรรมนูญนั้น เหตุผลที่ผู้ตอบเลือกลงมติรับร่างรัฐธรรมนูญเพียงเพราะเหตุผลที่ต้องการให้มีการเลือกตั้งโดยเร็ว อันจะทำให้ความวุ่นวายใน

ประเทศหมดไป โดยที่เขาไม่ได้ใส่ใจในเนื้อหา ความเปลี่ยนแปลงไปในรัฐธรรมนูญฉบับปี 2550  
เลยด้วยซ้ำ

- ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีการยอมรับข้อมูลข่าวสารผ่านเส้นทางหลัก (Central Route) นั้น มีจำนวนน้อยกว่า กลุ่มตัวอย่างกลุ่มนี้มักจะคิด ทบทวน พิจารณาข้อเท็จจริงในข้อมูลข่าวสาร ด้วยตัวเอง ไม่ได้อิงกับกระแส เปิดใจพิจารณาผู้สมัครหรือผู้เข้าแข่งขันคนอื่นๆที่ตนเองไม่ได้ชอบนัก นอกจากนี้ยังพิจารณานโยบาย หรือแนวปฏิบัติของพรรคการเมืองมากกว่าที่จะอาศัยเพียงแค่ว่าชื่อเสียง หรือความเป็นมา หรือความเป็นพรรคใหญ่พรรคเล็ก เช่น

“ถ้าจะพูดจริงๆ คนส่วนใหญ่ยังคิดว่าการเมืองเป็นเรื่องซับซ้อน ส่วนตัวก็คิดว่ามันค่อนข้างหนัก ซับซ้อน ซ้อนเงื่อนอีกต่างหาก บางทีดูน้ำเน่าเหมือนละครช่อง 7 ละ วันหนึ่งพรรคนี้ดีกับพรรคนี้ อีกวันทะเลาะกันแล้ว วันหนึ่งกลุ่มนั้นจูบปากกับกลุ่มนี้ อีกวันแตกคอกันแล้ว มันค่อนข้างละเอียดงี้ คนส่วนใหญ่เค้าเลยคิดว่ามันยาก มันเครียด แต่ส่วนตัวชอบนะ ได้ใช้ความคิดดี ”

“คือยังไงก็ต้องเอามาคิดเองอีกที คิดว่านักวิชาการยังไงก็ต้องมีอคติ มีเอนเอียงอยู่แล้ว เค้าก็เป็นคนธรรมดาเหมือนกัน แล้วเรื่องการเมืองนี่คิดว่าเป็นความคิดเห็นซะเป็นส่วนใหญ่นะ ต่อให้นักวิชาการเป็นกลางมากก็เถอะ”

“ผมดูหมดนะ ไม่ได้ชอบพรรคไหนเป็นพิเศษ ที่ผ่านมาพรรคเพื่อไทยผมก็ดูทั้งที่ไม่ชอบอย่างตอนออกนโยบายรถเมล์ฟรีมาตอนเค้ายังเป็นพรรคเดิมอยู่อะ เออ.. ก็ดีนะถือว่าช่วยประชาชนได้ ประชาธิปไตยผมก็ดู ผมชอบนโยบายเรียนฟรีของประชาธิปัตย์”

“ไม่เกี่ยว(หมายถึงกระแสสังคม) ไม่ได้ดูความเห็นของคนส่วนใหญ่ ปกติจะคิดเอง ดูเอง ตัดสินใจเอง คิดว่าความคิดเห็นส่วนใหญ่ที่มันเพิ่มขึ้นๆ ก็เพราะคนเค้าคงฝากให้คนอื่นคิดแทน ตามๆกันมาเหมือนกัน คิดว่าคนอื่นๆเค้าก็คงคิดเหมือนเรา ประมาณนี้”

นอกจากนี้ เพื่อให้ได้ข้อมูลในเชิงลึก ผู้วิจัยจึงสอบถามถึงสาเหตุที่พวกเขาต้องคิด พิจารณาเหตุผล ข้อโต้แย้ง ในข้อมูลข่าวสารต่างๆอย่างละเอียดรอบคอบก่อนตัดสินใจ มากกว่าที่จะอาศัยเพียงความน่าเชื่อถือ หรือกระแสสังคมส่วนใหญ่ในขณะนั้นเพื่อช่วยในการตัดสินใจ ดังเช่นบทสนทนาที่ยกมานี้

**ผู้วิจัย :** หากข้อมูลข่าวสารที่ได้รับมาจากนักวิชาการ สื่อมวลชนที่มีชื่อเสียง น่าเชื่อถือ  
จะเชื่อถือทันทีมั๊ย

**ผู้ตอบ :** ไม่นะ

**ผู้วิจัย :** เพราะอะไร

**ผู้ตอบ :** คือถึงแม้จะเป็นนักวิเคราะห์ หรือนักวิชาการ ข้อมูลแน่นปึก แต่สุดท้ายการวิเคราะห์นั้น  
มีความคิดเห็นส่วนตัวปนอยู่ด้วยอยู่ดี

**ผู้วิจัย :** คิดว่านักวิชาการก็มีอคติ

**ผู้ตอบ :** แน่นนอนอยู่แล้ว นักวิชาการก็มีความคิดเห็นส่วนตัว ที่เองเอียงได้ มีอคติได้

**ผู้วิจัย :** แล้วอย่างสื่อมวลชนล่ะ

**ผู้ตอบ :** สื่อมวลชนยิ่งแล้วใหญ่เลย

**ผู้วิจัย :** อย่างไร

**ผู้ตอบ :** ได้ข้อมูลมาต้องกรองกันหลายชั้นเลยล่ะ

**ผู้วิจัย :** เพราะอะไร

**ผู้ตอบ :** ตอนนี่สื่อมวลชนแตกแยก แบ่งข้างแบ่งสีกันอย่างเห็นได้ชัดมาก ข้างใครข้างมัน สีหนึ่งก็  
มีสี่อ อีกสีหนึ่งก็มีสี่อ นี่นับเฉพาะที่เค้าเปิดตัวอย่างโจ่งแจ้งนะ ยังไม่นับพวกปริวิตวิที่หลบ  
อยู่ในหลืบยังไม่แสดงตนอีกด้วย

**ผู้วิจัย :** กระแสสังคมส่วนใหญ่ในขณะนั้นมีผลต่อการตัดสินใจมั๊ย

**ผู้ตอบ :** ถ้าตอบตรงๆก็ต้องบอกว่ามีบ้างอยู่แล้ว

**ผู้วิจัย :** ยังไง

**ผู้ตอบ :** คือคิดว่าเป็นธรรมชาติของมนุษย์ที่ไม่กล้าจะคิดแตกออกนอกกลุ่มนะ

**ผู้วิจัย :** แสดงว่าตัดสินใจอิงกับกระแสสังคมในขณะนั้น

**ผู้ตอบ :** ไม่ใช่ทีเดียว คือยอมรับว่ามีผลบ้าง แต่ว่า ปกติแล้วจะดูก่อน คือพอรู้ข้อมูลตรงนั้น  
ส่วนตัวมักจะเอามาคิดเอาเองอีกที ดูว่ามันเหมาะสมรึเปล่า กระแสความคิดเห็นส่วน  
ใหญ่ไม่จำเป็นต้องถูกต้องเสมอไป

**ผู้วิจัย :** ถ้ามองเรื่องการเมืองนิดนึง ชื่อเสียงพรรคการเมืองมีผลต่อการตัดสินใจมั๊ย

**ผู้ตอบ :** ส่วนตัวจะดูที่ตัวผู้สมัคร แล้วก็นโยบายมากกว่านะ คือแถวบ้านค่อนข้างที่จะเห็นความ  
เปลี่ยนแปลงในโครงการต่างๆได้ชัด อย่างเช่น คนก่อนหน้านี้เคยทำไว้ดี อีกคนเข้ามา  
เป็น ส.ส. กลับไม่ได้มีการพัฒนาอะไรขึ้น ไร้อรรถมันทำให้เราเกิดการชิมชั๊บว่า เฮ้ย เรา  
ต้องดูนโยบายด้วยนะ ดูผลงาน ดูนโยบายในโครงการต่างๆก่อน

จากบทสัมภาษณ์ที่ยกมา จะเห็นความแตกต่างได้อย่างชัดเจนระหว่างผู้ให้สัมภาษณ์ที่มี  
การพิจารณาข้อมูลข่าวสารผ่านเส้นทางหลัก(Central Route) และเส้นทางรอง (Peripheral

Route) โดยผู้ที่พิจารณาข้อมูลข่าวสารผ่านเส้นทางหลักนั้นจะอาศัยการคิดพิจารณาข้อมูลข่าวสาร ดูข้อเท็จจริง ข้อโต้แย้งต่างว่ามีความเหมาะสมสมเหตุสมผลหรือไม่ก่อนตัดสินใจ ส่วนผู้ที่พิจารณาข้อมูลข่าวสารผ่านเส้นทางรอง จะอาศัยเพียงแค่ชื่อเสียง ความน่าเชื่อถือ กระแสความคิดเห็นของสังคมส่วนใหญ่ในขณะนั้นเท่านั้น

### ความพึงพอใจต่อแหล่งข้อมูลข่าวสารต่างๆ

จากการสัมภาษณ์พบว่าผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่รู้สึกพึงพอใจต่อแหล่งข้อมูลข่าวสารต่างๆในระดับหนึ่ง โดยเฉพาะแหล่งข้อมูลข่าวสารจากสื่อมวลชนและสื่อบุคคล ส่วนแหล่งข้อมูลข่าวสารจากอินเทอร์เน็ตและสื่อเฉพาะกิจนั้น กลุ่มตัวอย่างไม่ค่อยรู้สึกพึงพอใจเท่าใดนัก

- ในส่วนของแหล่งข้อมูลจากสื่อมวลชนนั้น จำนวนส่วนใหญ่ที่รู้สึกพึงพอใจในระดับที่ค่อนข้างมาก กลุ่มตัวอย่างกลุ่มนี้ให้เหตุผลว่า สื่อมวลชนนั้นเข้าถึงได้ค่อนข้างรวดเร็ว และมีความทันต่อเหตุการณ์มากที่สุด แต่ก็มักจะมองข้ามประเด็นปัญหาในการนำเสนอข่าวสารหรือข้อเท็จจริงต่างๆ โดยเฉพาะในช่วงของการเลือกตั้งทางการเมือง เช่น

“ผมว่าโทรทัศน์ทำให้เราเห็นทุกอย่าง ทั้งรูปร่างหน้าตา การพูดจา นโยบาย ค่อนข้างครบถ้วนกว่าสื่ออื่นๆ”

“ก็พอใจ เท่าที่ดูก็คิดว่ารายงานข่าวได้ดีแล้ว ละเอียดพอที่จะรู้จักผู้สมัครได้”

“คิดว่ารวดเร็วแล้วก็จับไวที่สุดแล้วนะ”

“จะมีอะไรที่ละเอียด แล้วก็ทันต่อเหตุการณ์มากกว่าโทรทัศน์ คิดว่าเร็วที่สุดแล้วนะ”

- ส่วนผู้ให้สัมภาษณ์อีกจำนวนหนึ่ง รู้สึกไม่ค่อยพึงพอใจในการรายงานหรือนำเสนอข้อมูลข่าวสารช่วงเลือกตั้ง โดยให้เหตุว่าการรายงานข่าวจากสื่อมวลชนนั้น ขาดความเป็นกลาง มีอคติ สื่อมวลชนอย่างโทรทัศน์แบ่งพรรคแบ่งพวก แบ่งฝักแบ่งฝ่ายอย่างชัดเจน เช่น

“ข้อมูลข่าวสารไม่เป็นกลาง เมื่อก่อนผมตามดูรายการตอนเช้าช่อง 7 ที่มีพิธีกรหลายคนแต่ละคนเวลาใครพูดไม่ถูกใจ หรือว่าพรรคฝ่ายตรงกันข้ามนี่น้ำเสียงเปลี่ยนเลยนะ รู้เลยว่าไม่ไหวกัน”

“โทรทัศน์แบ่งออกเป็นฝักเป็นฝ่ายอย่างชัดเจน รวมไปถึงพิธีกรด้วย บางทีการอ่านข่าวของผู้ประกาศยังฟังให้เห็นชัดมาก.. ว่าอยู่ฝ่ายไหน”

“เห็นกันชัดๆอยู่ แต่ละช่องเป็นของใคร สังกัดใคร อย่างช่อง11ก็เป็นของรัฐบาล เมื่อช่วงปีที่แล้วนี่(หมายถึงรัฐบาลชุดก่อน )ถึงกับให้เวลากับสามเกลอหัวขวด(หมายถึงแกนนำ นปช.) จัดรายการความจริงวันนี้ ไม่ไหวอะ เห็นชัดมาก”

“เดี๋ยวนี้มีทั้งโทรทัศน์ของฝั่งสีเหลือง โทรทัศน์ของฝั่งสีแดง คิดว่ามันผิดจุดประสงค์ของสื่อทีวีนะ ที่ทำกันอยู่ มันไม่ใช่การรายงานข่าวสารข้อเท็จจริงแล้ว นี่มันเป็นการอาศัยสื่อทีวีเพื่อผลประโยชน์ของฝ่ายตนเองชัดๆ”

- สำหรับแหล่งข้อมูลจากสื่อบุคคล กลุ่มตัวอย่างที่รู้สึกพึงพอใจต่อแหล่งข้อมูลข่าวสารจากสื่อบุคคลให้เหตุผลในด้านของความรู้สึกสบายใจรวมไปถึงความสะดวกในการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างบุคคลใกล้ชิดของพวกเขาโดยเฉพาะบุคคลในครอบครัวและเพื่อน เช่น

“ปกติที่บ้านจะคุยเรื่องการเมืองกันอยู่แล้ว คือปกติไม่ได้ติดตามข่าวสารการเมืองอะไรมากนัก ช่วงเลือกตั้งก็จะคุยๆกับคนที่บ้านเขา คือรู้สึกสะดวกใจที่จะคุยกันเพราะเป็นคนในครอบครัวเราเอง”

“คิดว่าเหตุผลสำคัญเลยคือมันสะดวกดี อยากรู้อะไรก็ถาม แล้วหลายครั้งเราจะรู้สึกไม่น่าเบื่อเท่ากับนั่งติดหน้าจอทีวีเพื่อดูข่าวการเมือง”

“มันสะดวกดีนะ หลายครั้งที่อยู่กับเพื่อน ก็จะถามเพื่อนว่าคนนั้นเป็นยังไง คนนี้เป็นยังไง อย่างพ่อเพื่อนบางคนเป็นนักการเมือง เราก็จะถามได้เลย ได้รู้ข่าววงในเลย ว่ารายงานนั้นรายนี้ดีไม่ดียังไง เคยทำอะไรมาบ้าง”

- แต่สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ค่อยรู้สึกพึงพอใจต่อสื่อบุคคล ได้ตั้งข้อสงสัยถึงเรื่องความละเอียด ความครบถ้วนของข้อมูลที่ได้รับ นอกจากนี้ยังคิดว่าข้อมูลข่าวสารที่ได้รับมานั้นเป็นเพียงความคิดเห็นไม่ใช่ข้อเท็จจริง มีอคติ และขาดความเป็นกลาง เช่น

“ปกติก็พูดคุยเรื่องการเมืองกับคนในบ้านนะ อย่างช่วงเลือกตั้งก็คุยเยอะ แต่ก็คิดว่ามันเป็นความคิดเห็นส่วนตัวอะ คือคนเราย่อมชอบอะไรที่มันไม่เหมือนกันอยู่แล้ว นักการเมืองก็ด้วย คนที่ชอบก็หาเหตุผลแต่ด้านดี คนที่ไม่ชอบก็หาแต่ข้อเสีย”

“ผมคิดว่าสะดวก แต่ข้อมูลที่ได้รับมันไม่มีทางครบถ้วนอยู่แล้ว อย่างที่บ้านจะเลือกอยู่คนเดียว ไม่เปิดใจดูคนอื่นๆบ้างเลย”

“พูดจริงๆว่า ข้อเท็จจริงแทบจะไม่มี **ความเป็นกลางแทบหาไม่เจอ** ใครชอบคนไหนก็ยืนยันจะชอบคนนั้น ยกเหตุผลมาเท่าไรก็ไม่ฟัง เดี่ยวก็เถียงกัน ทะเลาะกันอีก เอาเป็นว่าเอาไว้พูดคุยแลกเปลี่ยนกันได้ แต่ข้อมูลที่รับมา ต้องเอาไปพิจารณาอีกเยอะๆเลย”

- นอกจากนี้ผู้ให้สัมภาษณ์เกือบทั้งหมด รู้สึกไม่พึงพอใจต่อแหล่งข้อมูลข่าวสารอย่างสื่ออินเทอร์เน็ต โดยให้เหตุผลถึงความไม่เป็นกลาง ข้อมูลทั้งหลายก็เป็นข้อมูลเชิงความคิดเห็น เต็มไปด้วยอคติ ตัวอย่างเช่น

“ผมว่าอินเทอร์เน็ตก็เหมือนกับสื่อบุคคลละแหละ เพียงแต่เปลี่ยนสถานที่ในการพูดคุยเท่านั้นเอง พวกเว็บบอร์ดต่างๆนะ เท่าที่ผมเข้าไปดู ด่ากันกระจาย คือใครแสดงความคิดเห็นอะไรที่ตรงข้ามกับที่ตัวเองชอบหน่อย ก็โดนละ”

“**ความเป็นกลางไม่มี อคติเยอะ** ข้อเท็จจริงยังไม่ต้องพูดถึง ยิ่งตามเว็บไซต์พวกพันทิปทั้งหลายมันเหมือนเป็นที่ที่เอาไว้ให้แสดงความคิดเห็นมากกว่า”

“เอาจริงๆก็คงไม่ค่อยมีใครได้เข้าไปดูตามเว็บไซต์พวกนั้นหรอก(หมายถึงเว็บไซต์องค์กรทางการเมือง เช่น กกต.) ถ้าเข้าเน็ตด้วยรุ่นส่วนใหญ่จะเน้นเรื่องบันเทิงมากกว่า แต่อย่างพวกเว็บบอร์ดการเมืองนี่ ก็มีเข้าบ้างนะ แต่เท่าที่เห็นก็จะมาด่ากันซะมากกว่า”

- ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนน้อย เท่านั้น ที่รู้สึกพึงพอใจต่อแหล่งข้อมูลข่าวสารจากอินเทอร์เน็ต โดยให้เหตุผลในเรื่องความสะดวกรวดเร็ว รวมทั้งค้นหาข้อมูลได้ลึกกว่าสื่ออื่นๆ

“ปกติจะเข้าเน็ตอยู่แล้ว ก็มีเข้าไปดูเรื่องการเมืองบ้าง อย่างเวลาเข้าเว็บไซต์พวกหนังสือพิมพ์ คิดว่ามันรวดเร็วดีนะ บางทีอัปเดตเร็วกว่าทีวีด้วยซ้ำ”

“ข้อมูลจากเน็ตมันทำให้เราได้ข้อมูลใหม่ๆ ด้านอื่นที่เรายังไม่รู้ เพราะมันเป็นการแลกเปลี่ยนจากคนทั่วโลก ที่มาของข้อมูลมันหลากหลาย กลุ่มบุคคลมันหลากหลาย อย่างเรื่องการเมืองเท่าที่เคยได้แลกเปลี่ยน มันมีข้อมูลที่เรารู้เยอะมาก สื่อมวลชนสู้ไม่ได้หรอก”



ในส่วนของความพึงพอใจต่อสื่อเฉพาะกิจต่างๆนั้น ผู้ให้สัมภาษณ์ทั้งหมด รู้สึกไม่ค่อยพอใจต่อสื่อเฉพาะกิจต่างๆเหล่านี้ ไม่ว่าจะเป็นป้ายหาเสียง หรือเอกสารแนะนำตัวต่างๆ โดยให้เหตุผลในเรื่องของความไม่ครบถ้วนของข้อมูล เช่น

“ป้ายหาเสียงเห็นมีแค่รูป รายละเอียดต่างๆไม่มีให้เห็นอยู่แล้ว อาจจะมีแค่เบอร์ ชื่อพรรค ก็รู้รายละเอียดได้แค่ผิวเผิน”

“เห็นโชว์ได้แค่หน้าตา แต่ก็เข้าใจ เป็นป้ายหาเสียง คงแค่ต้องการให้คนจำได้”

“เรื่องข้อมูลหรือประวัติไม่เห็นอยู่แล้ว เนื้อที่มีแค่นั้น ก็คงใส่ได้แค่รูปภาพ แล้วก็เบอร์ไม่กี่ชื่อพรรคที่เค้าอยู่ แต่เอกสารแนะนำตัวก็อยากให้ละเอียดกว่านี้หน่อย ไหนๆก็จะแจกทั้งที คือถ้าจะแจกมาแล้วมีแค่เบอร์กับพรรค ดูแค่ป้ายหาเสียงเอาก็พอ”

• ความแตกต่างของการพิจารณาเกณฑ์ในการตัดสินใจ การแสวงหาข้อมูลเพื่อประกอบเกณฑ์ในการตัดสินใจ การพิจารณายอมรับข้อมูลข่าวสาร และความพึงพอใจต่อแหล่งข้อมูลข่าวสารต่างๆระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีความแตกต่างในด้านเพศ ระดับสถานศึกษา ประสบการณ์ในการออกเสียงเลือกตั้งและมีความรู้ทางการเมืองแตกต่างกันของเยาวชน

นอกจากนี้ผู้วิจัยต้องการจะวิเคราะห์อีกว่าเพศ ระดับสถานศึกษา ประสบการณ์ในการออกเสียงเลือกตั้งทางการเมือง และความรู้ทางการเมืองของกลุ่มตัวอย่างที่แตกต่างกันของกลุ่มตัวอย่งนั้น จะทำให้การพิจารณาเกณฑ์ การแสวงหาข้อมูลข่าวสาร การพิจารณายอมรับข้อมูลข่าวสาร รวมไปถึงความพึงพอใจต่อแหล่งข้อมูลข่าวสารแตกต่างกันหรือไม่ โดยผู้วิจัยได้วัดตัวแปรเพิ่มเติมนอกจากเพศและระดับสถานศึกษาในตัวแปรของ ประสบการณ์ในการออกเสียงเลือกตั้งทางการเมือง และความรู้ทางการเมือง ดังต่อไปนี้

### ประสบการณ์ในการเลือกตั้งทางการเมือง

จากผลการสัมภาษณ์ สามารถแบ่งกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดออกเป็นสองกลุ่มด้วยกันคือกลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์ในการเลือกตั้งสูง (5-7 ครั้ง) และกลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์ในการเลือกตั้งต่ำ (1-4 ครั้ง) โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์ในการเลือกตั้งสูงนั้น จะไปใช้สิทธิทุกครั้ง เช่น

“ปกติจะไปใช้สิทธิทุกครั้ง ก็ไปเลือกหมด ทั้ง ส.ส. ส.ว. ส.ก. ส.ข. หรือผู้ว่า กทม. ก็ไป ”

“ก็ไปครบเกือบทุกครั้งในช่วง 4 ปีที่ผ่านมา ”

“ปกติจะไปทุกครั้ง เลือกทุกอย่าง ไม่เคยพลาด หากไม่ว่างก็จะไปลงคะแนน ล่วงหน้าเอา ถ้าไม่ได้ไปจะรู้สึกอ้ายๆ”

ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์ในการเลือกตั้งน้อยนั้น มักจะเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ อายุ 18 – 19 ปี หรือเพิ่งถึงเกณฑ์ได้สิทธิในการเลือกตั้ง นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างบางคนยังให้ เหตุผลเรื่องการติดธุระ หรือความไม่สะดวก รวมไปถึงรู้สึกว่าการเลือกตั้งไม่ได้เป็นสิ่งสำคัญ หรือเป็นหน้าที่ที่พึงกระทำสำหรับเขา เช่น

“เพิ่งเคยเลือกไปสองครั้ง คือ ผู้ว่ากทม.เมื่อปลายปีที่แล้ว กับเมื่อต้นปี เพราะ อายุเพิ่งถึงเกณฑ์”

“ปกติก็ไปเลือก ก็เคยเลือกมา 3 ครั้ง แต่ว่าถ้าเกิดบางทีติดธุระก็มักจะพลาด”

“ยอมรับว่าบางทีก็ขี้เกียจ แต่บางครั้งก็ไม่ว่างจริงๆ แล้วก็ไม่ได้ดูด้วยว่าเค้า เลือกตั้งล่วงหน้ากันวันไหน”

“ไปบ้างบางครั้ง ไม่ค่อยรู้จักว่าใครเป็นใคร พูดตรงๆว่าเลือกไปก็ไม่รู้ว่าจะได้ อะไรขึ้นมา เพราะส่วนตัวก็ไม่ได้สนใจเรื่องการเมืองอยู่แล้ว มันเครียดเกิน”

### ความรู้ทางการเมือง

ผู้วิจัยวัดตัวแปรความรู้ทางการเมืองโดยได้สอบถามถึงประเด็นทางการเมืองที่ กำลังเป็นข่าวอยู่ในขณะนั้น(มกราคม – เมษายน 2552) คือเรื่องการออกมาชุมนุมของกลุ่มคนเสื้อ แดง (นปช.) ว่ามีมูลเหตุอะไร ใครเป็นผู้อยู่เบื้องหลัง รายละเอียดเป็นอย่างไร นอกจากนี้ยังได้ สอบถามกลุ่มตัวอย่างในด้านความแตกต่างระหว่างรัฐธรรมนูญฉบับปี 2550 และ ฉบับปี 2540 รวมไปถึงความแตกต่างของระบบการเลือกตั้ง ส.ส. แบบใหม่ด้วย

ซึ่งผลจากการสัมภาษณ์ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ นั้นยังคงมีความรู้ทาง การเมืองในระดับต่ำ (14) คน โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีความรู้ทางการเมืองต่ำจะไม่สามารถระบุได้ว่า มูลเหตุสำคัญของการที่กลุ่ม นปช. ออกมาชุมนุมนั้นคืออะไร หรือทราบแค่เพียงว่า “ได้รัฐบาล” ไม่ สามารถจะระบุถึงแก่นนำสำคัญได้ นอกจากนี้ ยังไม่ทราบความแตกต่างระหว่างรัฐธรรมนูญปี 2550 และ ปี 2540 รวมไปถึงระบบการเลือกตั้ง ส.ส. แบบใหม่ด้วย เช่น

“กลุ่มเสื้อแดงออกมาไล่อภิบาล คำไม่ชอบรัฐบาลของคุณอภิสิทธิ์ แกนนำจำได้  
 แค่ว่าคำเรียกกันว่าสามเกลอหัวขูด แต่จำไม่ได้ว่าเป็นใคร แต่ทักษิณน่าจะอยู่เบื้องหลัง”

“เรื่องรัฐธรรมนูญไม่รู้จริงๆ แต่โดยส่วนตัวคิดว่าฉบับเก่า(หมายถึงฉบับปี 2540)  
 น่าจะดีกว่า เพราะไม่มันคำคงไม่เรียกร้องให้แก้ฉบับนี้(หมายถึงฉบับปี 2550)กันอยู่หรอก”

“เรื่องระบบ ส.ส. ไม่ทราบ แต่ก็น่าจะคล้ายๆเดิมมั้ง คือแบ่งเป็นเขต กับระบบ  
 ปาร์ตี้ลิสต์ จำนวนก็ไม่รู้ว่าเท่าเดิมรีเปลา่ เท่าที่ทราบก็อาจจะน้อยลงกว่าเดิมหน่อยหนึ่ง”

ส่วนผู้ที่มีความรู้ทางการเมืองในระดับปานกลาง มีจำนวน 4 คน โดยกลุ่ม  
 ตัวอย่างกลุ่มนี้จะสามารถอธิบายมูลเหตุที่กลุ่มเสื้อแดง(นปช.) ออกมาชุมนุมเรียกร้องได้ในระดับ  
 หนึ่ง นอกจากนี้ก็ยังสามารถระบุถึงประเด็นความแตกต่างระหว่างรัฐธรรมนูญปี 2550 กับปี 2540  
 ได้ในระดับกว้างๆ นอกจากนี้ก็ยังสามารถระบุจำนวนหรือระบบการเลือกตั้ง ส.ส ระบบใหม่ได้  
 เช่น

“กลุ่มเสื้อแดงคือกลุ่ม นปช. แนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ ที่  
 ออกมาชุมนุมกัน มีหลายสาเหตุ ที่เห็นชัดๆเลยก็คงจะอ้างว่ารัฐบาลนี้ไม่ได้มาจากประชาธิปไตย  
 แกนนำหลายคนนะ แต่เท่าที่จำได้ ญัฐวุฒิ ไสยเกื้อ เพราะดังมาก อีกคนก็จตุพร พรหมพันธุ์  
 สองคนนี้จะเห็นบ่อยมาก เบื้องหลังก็หนีไม่พ้นทักษิณแหละ ต่อท่อน้ำเลี้ยงส่งเงินมาให้”

“ระบบการเลือกตั้งก็คิดว่าเปลี่ยนแปลงไปนะ อันแรกเลยจำนวนลดลงเหลือ 480  
 คน แล้วก็ปาร์ตี้ลิสต์ปัจจุบันไม่มีแล้วเปลี่ยนเป็นแบบสัดส่วนแทน.... คิดว่าสิ่งที่ดีของฉบับนี้  
 น่าจะเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมโดยตรงมากยิ่งขึ้น ให้สิทธิเสรีภาพขั้นพื้นฐานมาก  
 ยิ่งขึ้น เน้นการป้องกันการทุจริต ซึ่งฉบับที่แล้วหลวมมาก สมัยทักษิณโกงกันเยอะมาก ฉบับนี้  
 เลยเกิดขึ้นมาเพื่อบล็อกตรงนี้”

ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีความรู้ทางการเมืองในระดับสูง มีจำนวนทั้งสิ้น 2 คน กลุ่มนี้  
 สามารถที่จะระบุมูลเหตุสำคัญของการที่กลุ่มนปช. ออกมาชุมนุมได้ ทราบถึงแกนนำ รวมไปถึง  
 เป้าหมายของบุคคลที่อยู่เบื้องหลังการชุมนุมครั้งนี้ นอกจากนี้ยังระบุถึงประเด็นความแตกต่าง  
 ของรัฐธรรมนูญฉบับปี 2550 กับปี 2540 ได้ในละเอียดระดับหนึ่ง และยังทราบและอธิบายถึงการ  
 เปลี่ยนแปลงระบบการเลือกตั้ง ส.ส. แบบใหม่ได้อีกด้วย เช่น

“เรื่องการออกมาชุมนุมของ นปช. ชื่อเรียกร้องของค่อนข้างเลือนลายนะ เหตุผล  
 การออกมาชุมนุมเพราะอ้างว่ารัฐบาลชุดนี้ไม่ได้มาจากประชาธิปไตย ฟังดูมันขัดกันยังไงชอบกล  
 ถ้าย้อนกลับไปคิดให้ดี รัฐบาลชุดนี้มาจากการเลือกตั้งตามระบอบประชาธิปไตยทุกประการ

เริ่มต้นจากการเป็นฝ่ายค้านในสภา แล้วก็เกิดการสลับขั้วทางการเมือง ซึ่งก็เป็นเรื่องที่เกิดขึ้นได้ในสภา จากฝ่ายค้านก็เลยได้ขึ้นมาเป็นรัฐบาล ข้ออ้างการชุมนุมของเขาตรงนี้จึงไม่สมเหตุผลเอาซะเลย ถ้าจะให้วิเคราะห์ น่าจะเป็นเพราะ เขาตรงๆเลยนะ คือก็รู้อยู่แล้วว่าทักษิณก็ยังคงแค่นไม่หายตั้งแต่ต้องเตลิดไปอยู่ต่างประเทศ เรียกว่าต้องการคัมแบ็คกลับมาใหญ่อีกครั้ง ก็อาศัยสื่อแดงนี่แหละ ยอมรับว่าสื่อแดงเยอะจริงๆ แล้วรักทักษิณจริงๆ พวกแกนนำทั้งวุฒิสภา วิระ จตุพร ก็เรียกว่ายอมพลีกายให้นายใหญ่ได้เลยมั้ง... ล่าสุดนี้นายใหญ่โจมตีป่าเปรมเรื่อง 19 กันยา ผ่านวีดีโอลิงค์ คิดว่ามันเกินกว่าเหตุไปแล้ว แล้วยังเตรียมจะไปปิดบ้านสี่เสาเทเวศน์อีก ถ้ามาชุมนุมเฉยๆแล้วเหตุผลชัดเจน จะไม่ว่าเลย ส่วนตัวอาจจะเห็นด้วยก็ได้ในบางประเด็น แต่ ณ ปัจจุบันนี้คิดว่าทำเกินไป ทักษิณน่าจะหยุดได้แล้ว”

“ขอรัฐธรรมนูญฉบับนี้นะ(หมายถึง ฉบับปี2550) เพราะเน้นที่การควบคุมอำนาจรัฐมากขึ้น ตรวจสอบการทำงานของรัฐบาลได้มากขึ้น คือถ้าย้อนกลับไปดูฉบับปี 2540 ละอะเยอะมาก กต. ปปช. ทุกองค์กรอิสระแทบจะอยู่ในกำมือของรัฐบาลนั้นหมดเลยมั้ง คือจากการที่องค์กรอิสระต้องทำหน้าที่ตรวจสอบรัฐบาล กลับกลายเป็นทาสรับใช้รัฐบาลเลยละ อีกอันหนึ่งก็คงเป็นเรื่องการให้ประชาชนมีส่วนร่วมมากขึ้น เช่นการเข้าชื่อเสนอกฎหมายหรือการถอดถอนต่างๆ ก็ลดจำนวนการเข้าชื่อลง แล้วก็เน้นสิทธิขั้นพื้นฐานอย่างเช่นด้านการศึกษามากขึ้น..... การเลือกตั้ง ส.ส. ต่างจากเดิม คือจากเดิมมันมีทั้งหมด 500 คน เป็นแบ่งเขตละ 400 แล้วก็ปาร์ตี้ลิสต์อีก 100 แต่ตอนนี้ของรัฐธรรมนูญฉบับนี้มันเปลี่ยนไปแล้ว จาก 500เหลือแค่ 480 เป็นแบบเขตละ 400 แล้วก็สัดส่วนอีก 80....”

### ข้อสังเกตความแตกต่างที่พบจากผลการวิจัย

ความแตกต่างของการพิจารณาเกณฑ์ในการตัดสินใจ การแสวงหาข้อมูลเพื่อประกอบเกณฑ์ในการตัดสินใจ การพิจารณายอมรับข้อมูลข่าวสาร และความพึงพอใจต่อแหล่งข้อมูลข่าวสารต่างๆระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีความแตกต่างในด้านเพศ ระดับสถานศึกษา ประสบการณ์ในการออกเสียงเลือกตั้งและมีความรู้ทางการเมืองแตกต่างกันของเยาวชน(อายุระหว่าง 18 – 21 ปี) ผู้วิจัยได้กำหนดตัวแปรความแตกต่างทางด้านเพศ ระดับสถานศึกษา ซึ่งประกอบไปด้วย มหาวิทยาลัยปิด มหาวิทยาลัยเปิด มหาวิทยาลัยเอกชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล และมหาวิทยาลัยราชภัฏ ประสบการณ์ในการออกเสียงเลือกตั้งทางการเมือง โดยสอบถามจากประสบการณ์ในการออกไปใช้สิทธิเลือกตั้งในช่วง 4 ปีที่ผ่านมา และความรู้ทางการเมืองซึ่งวัดจากการทดสอบความรู้เกี่ยวกับเหตุการณ์บ้านเมืองรวมความแตกต่าง

ของรัฐธรรมนูญฉบับปี 2550 และ 2540 รวมไปถึงความแตกต่างระหว่างระบบการเลือกตั้ง ส.ส. แบบใหม่กับแบบเก่าด้วย

- **ความแตกต่างในด้านเพศ** ผลจากการสัมภาษณ์พบว่า ความแตกต่างกันทางด้านเพศส่งผลให้การพิจารณาเกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งนั้นแตกต่างกันเล็กน้อย คือ แม้ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่จะพิจารณาจากเกณฑ์ในด้านคุณธรรม จริยธรรม ของนักการเมืองเป็น แต่ผู้ให้สัมภาษณ์อีกจำนวนหนึ่ง เลือกที่จะพิจารณาจากเกณฑ์ในด้านศักยภาพเชิงผู้นำนั้น ซึ่งเป็นเป็นกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศชายทั้งหมด

- **ความแตกต่างในด้านอายุ** ผลจากการสัมภาษณ์พบว่าความแตกต่างกันในด้านอายุของผู้ให้สัมภาษณ์ไม่ได้ส่งผลให้การพิจารณาเลือกเกณฑ์ในการตัดสินใจ การแสวงหาข้อมูลข่าวสาร การพิจารณายอมรับข้อมูลข่าวสาร รวมไปถึงความพึงพอใจต่อแหล่งข้อมูลข่าวสารนั้น แตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัดแต่อย่างใด

- **ความแตกต่างในด้านระดับสถานศึกษา** ผลจากการสัมภาษณ์พบว่าความแตกต่างกันในด้านระดับสถานศึกษาของกลุ่มตัวอย่างนั้นส่งผลให้การพิจารณายอมรับข้อมูลข่าวสารนั้นแตกต่างกัน โดยที่ผู้ให้สัมภาษณ์ที่มีการพิจารณายอมรับข้อมูลข่าวสารโดยใช้เส้นทางหลัก (Central Route) มาจากกลุ่มตัวอย่างจากมหาวิทยาลัยปิดเป็นส่วนใหญ่

นอกจากนี้ ยังพบว่า ความแตกต่างกันในด้านระดับสถานศึกษาของผู้ให้สัมภาษณ์นั้นส่งผลให้ความพึงพอใจต่อแหล่งข้อมูลข่าวสาร(จากสื่อมวลชน)แตกต่างกัน โดยกลุ่มที่ไม่ค่อยรู้สึกพึงพอใจต่อข้อมูลข่าวสารจากสื่อมวลชน เป็นผู้ให้สัมภาษณ์จากมหาวิทยาลัยเปิดและกลุ่มตัวอย่างจากมหาวิทยาลัยเปิดเป็นส่วนใหญ่

- **ความแตกต่างระหว่างประสบการณ์ในการเลือกตั้งทางการเมือง**  
ผลจากการสัมภาษณ์พบว่าความแตกต่างกันในด้านประสบการณ์ในการเลือกตั้งทางการเมืองของผู้ให้สัมภาษณ์ไม่ได้ส่งผลให้การพิจารณาเลือกเกณฑ์ในการตัดสินใจ การแสวงหาข้อมูลข่าวสาร การพิจารณายอมรับข้อมูลข่าวสาร รวมไปถึงความพึงพอใจต่อแหล่งข้อมูลข่าวสารนั้น แตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัดแต่อย่างใด

- **ความแตกต่างระหว่างความรู้ทางการเมืองของกลุ่มตัวอย่าง**

ผลจากการสัมภาษณ์พบว่า ความแตกต่างกันในด้านความรู้ทางการเมืองของผู้ให้สัมภาษณ์ส่งผลให้การพิจารณายอมรับข้อมูลข่าวสารนั้นแตกต่างกัน โดยที่ผู้ให้สัมภาษณ์ที่มีการพิจารณายอมรับข้อมูลข่าวสารโดยใช้เส้นทางหลัก (Central Route) ส่วนใหญ่มาจากกลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์ที่มีความรู้ทางการเมืองสูงทั้งสิ้น และผู้ให้สัมภาษณ์ที่มีความรู้ทางการเมืองในระดับปานกลาง ทั้งสิ้น

นอกจากนี้ ความแตกต่างระหว่างความรู้ทางการเมืองของผู้ให้สัมภาษณ์ยังส่งผลให้ความพึงพอใจต่อแหล่งข้อมูลข่าวสารต่างๆ แตกต่างกันด้วย โดยผู้ให้สัมภาษณ์ที่รู้สึกไม่ค่อยพึงพอใจต่อแหล่งข้อมูลข่าวสารจากสื่อมวลชนนั้น มาจากกลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์ที่มีความรู้ทางการเมืองและมาจากกลุ่มผู้มีความรู้ทางการเมืองปานกลาง โดยกลุ่มที่รู้สึกพึงพอใจต่อแหล่งข้อมูลสื่อมวลชนเป็นกลุ่มผู้มีความรู้ทางการเมืองในระดับต่ำเป็นส่วนใหญ่

ส่วนความพึงพอใจต่อแหล่งข้อมูลข่าวสารจากสื่อบุคคลนั้น ผู้ให้สัมภาษณ์ที่ไม่ค่อยพึงพอใจต่อแหล่งข้อมูลข่าวสารจากสื่อบุคคลจำนวนทั้งหมด ก็ประกอบไปด้วยกลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์ที่มีความรู้ทางการเมืองสูง และ กลุ่มผู้มีความรู้ทางการเมืองปานกลาง เป็นส่วนใหญ่เช่นเดียวกัน

**โดยสรุปแล้วจากผลการสัมภาษณ์** พบว่าผลวิจัยโดยรวมค่อนข้างสอดคล้องกับผลวิจัยเชิงปริมาณข้างต้น โดยผู้ให้สัมภาษณ์เพศชายนั้นจะให้ความสำคัญต่อการพิจารณาเกณฑ์ในด้านศักยภาพเชิงผู้นำของผู้สมัครมากกว่าผู้หญิง นอกจากนี้ ผู้ให้สัมภาษณ์ที่มาจากมหาวิทยาลัยปิด มหาวิทยาลัยเปิด จะมีการพิจารณายอมรับข้อมูลข่าวสารผ่านเส้นทางหลัก (Central Route) มากกว่ากลุ่มตัวอย่างจากมหาวิทยาลัยเอกชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล และมหาวิทยาลัยราชภัฏ นอกจากนี้ ผู้ให้สัมภาษณ์จากมหาวิทยาลัยปิด มหาวิทยาลัยเปิด ยังรู้สึกพึงพอใจต่อแหล่งข้อมูลข่าวสารสื่อมวลชนน้อยกว่าผู้ให้สัมภาษณ์จากมหาวิทยาลัยเอกชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลและมหาวิทยาลัยราชภัฏด้วยเช่นกัน นอกจากนี้ กลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์ที่มีความรู้ทางการเมืองสูงและปานกลาง ยังพิจารณายอมรับข้อมูลข่าวสารผ่านเส้นทางหลัก มากกว่ากลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์ที่มีความรู้ทางการเมืองต่ำอีกด้วย ยิ่งไปกว่านั้น กลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์ที่มีความรู้ทางการเมืองสูงและปานกลาง ยังรู้สึกพึงพอใจต่อแหล่งข้อมูลสื่อมวลชนและสื่อบุคคลน้อยกว่ากลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์ที่มีความรู้ทางการเมืองต่ำด้วยเช่นกัน

## สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

วิทยานิพนธ์เรื่อง “แหล่งข้อมูล เกณฑ์การพิจารณา และเส้นทางการตัดสินใจในการเลือกตั้งทางการเมืองของเยาวชนในระดับอุดมศึกษา” ต้องการศึกษว่า เยาวชนวัยดังกล่าวพิจารณาเกณฑ์ในการตัดสินใจในการเลือกตั้งจากเกณฑ์ใด แสวงหาข้อมูลเพื่อประกอบเกณฑ์ในการตัดสินใจจากแหล่งใด มีการยอมรับข้อมูลข่าวสารเพื่อการโน้มน้าวใจอย่างไร และมีความพึงพอใจต่อแหล่งข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ นั้นมากน้อยเพียงใด นอกจากนี้ ยังต้องการศึกษาว่า ความแตกต่างทางด้านเพศ อายุ ระดับสถานศึกษา ประสบการณ์ในการออกเสียงเลือกตั้ง และความรู้ทางการเมือง ทำให้พวกเขาพิจารณาเกณฑ์ในการตัดสินใจในการเลือกตั้ง แสวงหาข้อมูลเพื่อประกอบเกณฑ์ในการตัดสินใจ มีการยอมรับข้อมูลข่าวสาร และมีความพึงพอใจต่อแหล่งข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ แตกต่างกันหรือไม่อย่างไร สามารถสรุปและอภิปรายผลได้ดังนี้

### การพิจารณาเกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้ง

ผลวิจัยสรุปได้ว่า เยาวชนไทยพิจารณาเกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้ง **แตกต่างกัน** โดยพบว่าเยาวชนไทยพิจารณาเกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้ง โดยให้ความสำคัญต่อเกณฑ์ในด้านคุณธรรมจริยธรรมทางการเมืองของผู้สมัครรับเลือกตั้ง **มากกว่า** เกณฑ์ด้านศักยภาพเชิงผู้นำ เกณฑ์ด้านความรู้ความสามารถ นโยบาย และผลงาน เกณฑ์ด้านพรรคการเมือง และเกณฑ์ด้านคุณลักษณะทางกายภาพของผู้สมัครรับเลือกตั้ง นอกจากนี้เยาวชนไทยยังให้ความสำคัญต่อเกณฑ์ด้านศักยภาพเชิงผู้นำ **มากกว่า** เกณฑ์ด้านความรู้ความสามารถ นโยบาย และผลงาน เกณฑ์ด้านพรรคการเมือง และเกณฑ์ด้านคุณลักษณะทางกายภาพของผู้สมัครรับเลือกตั้งด้วยเช่นกัน ยิ่งไปกว่านั้น เยาวชนไทยยังให้ความสำคัญต่อเกณฑ์ด้านความรู้ความสามารถ นโยบาย และผลงาน **มากกว่า** เกณฑ์ด้านพรรคการเมือง และเกณฑ์ด้านคุณลักษณะทางกายภาพของผู้สมัครรับเลือกตั้งอีกด้วย และเยาวชนไทยยังให้ความสำคัญต่อเกณฑ์ด้านพรรคการเมือง **มากกว่า** เกณฑ์ด้านคุณลักษณะทางกายภาพของผู้สมัครรับเลือกตั้งด้วยเช่นกัน

อย่างไรก็ดี เมื่อพิจารณาโดยละเอียด จะพบว่า เยาวชนไทยตัดสินใจลงคะแนนให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งโดยพิจารณาจากเกณฑ์ในด้านคุณธรรมจริยธรรมทางการเมืองในระดับสูง ทั้งนี้จากผลวิจัยจากเชิงปริมาณ เมื่อพิจารณาการจัดอันดับการให้ความสำคัญต่อคุณสมบัติของผู้สมัครรับเลือกตั้งทั้ง 38 ข้อ จะพบว่ากลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญต่อคุณสมบัติดังกล่าวคือ การไม่ซื้อสิทธิขายเสียง ทำงานอย่างโปร่งใสสามารถตรวจสอบได้ นอกจากนี้ยังต้องเสียสละ เห็นประโยชน์แก่ประชาชนและประเทศชาติเป็นสำคัญ ในขณะเดียวกัน ผลจากการสัมภาษณ์ก็สอดคล้องกันในประเด็นดังกล่าว โดยจากการสัมภาษณ์จะเห็นได้ชัดเจนว่า เยาวชนไทยให้ความสำคัญกับความซื่อสัตย์สุจริตเป็นสำคัญมากกว่าความรู้ความสามารถของผู้สมัคร บางคนได้ยกเรื่องจริงใกล้ตัวมาเป็นเหตุผลที่ให้ความสำคัญกับประเด็นดังกล่าวมากที่สุดอีกด้วย ยกตัวอย่างเช่น “..ถึงจะเก่งยังไง แต่ถ้าโกง ก็ไม่อยากเลือกอยู่ดี..” หรือ การที่พวกเขาได้รับเงินซื้อเสียงจากผู้สมัคร ส.ส. โดยตรงแล้วรับเงินไว้ แต่ไม่ลงคะแนนให้ เป็นต้น ผลวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับผู้ช่วยศาสตราจารย์สุขุม เฉลยทรัพย์(2551) ประธานสวนดุสิตโพล ที่ได้อธิบายไว้ว่า “...การตัดสินใจในการลงคะแนนให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งในภาวะการณปัจจุบันนั้น ประชาชนมักจะให้ความสำคัญในด้านจริยธรรมของนักการเมือง อันเนื่องมาจากกระแสสังคมการเมืองในช่วงที่ผ่านมา นั้น ปัญหาที่การเมืองไทยกำลังเผชิญ ล้วนเป็นประเด็นปัญหาด้านการทุจริตของนักการเมืองทั้งสิ้น...”

สถานการณ์ดังกล่าวสามารถอธิบายได้จากความสามารถในการจัดตั้งวาระข่าวสาร (Agenda setting) ของสื่อมวลชน ดังที่ McCombs and Shaw (1972) กล่าวว่า การที่สื่อมวลชนเอาใจใส่ต่อประเด็นปัญหาบางอย่าง และละเลยปัญหาอื่น ๆ ก็ย่อมมีผลต่อมติมหาชน ประชาชนมักจะมีความรู้เกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ ที่สื่อมวลชนนำเสนอ รวมทั้งรับเอาระดับความสำคัญตามที่สื่อมวลชนได้ให้แก่ประเด็นต่าง ๆ ด้วย กล่าวคือ การเสนอหรือไม่เสนอข่าวสารเรื่องใดเรื่องหนึ่งของสื่อมวลชนมีผลให้สาธารณชนมีความเห็นคล้ายคลึงตามว่าเรื่องนั้นเป็นเรื่องสำคัญหรือไม่สำคัญที่จะนำมาคิดพิจารณาถึง เช่น การที่สื่อมวลชนให้ความสนใจต่อปัญหาวิกฤตคอร์ปชั่นของนักการเมือง โดยเน้นเสนอข่าวหรือบทความในประเด็นปัญหานี้มากเป็นพิเศษ มีผลทำให้เยาวชนในเวลานั้นจดจำข่าวนี้ได้ และมีความรู้สึกรู้ว่าปัญหาเรื่องการทุจริตคอร์ปชั่นของนักการเมืองนั้นเป็นเรื่องที่สมควรแก่การนำมาพิจารณาหรือสนทนาพูดคุยกัน

นอกจากบทบาทในการจัดตั้งวาระข่าวสาร (Agenda setting) แล้ว สื่อมวลชนยังมีอิทธิพลในการชูประเด็น (Priming) ซึ่งส่งผลโดยตรงต่อการตัดสินใจในการเลือกตั้งอีกด้วย Severin and Tankard (2001) อธิบายถึง การชูประเด็น (Priming) ว่าเป็นกระบวนการซึ่ง



สื่อมวลชนมุ่งให้ความสนใจต่อประเด็นบางอย่างหรือบางเรื่อง แต่ละเลยหรือไม่สนใจด้านอื่น ๆ ซึ่ง  
 มีผลต่อการกำหนดเกณฑ์ประกอบการวินิจฉัยหรือประเมินให้กับสาธารณะ การที่สื่อมวลชนให้  
 ความสนใจในการนำเสนอประเด็นปัญหาใด มีอิทธิพลทำให้สาธารณะประเมินบุคคลหรือ  
 สถานการณ์ใด ๆ โดยใช้เกณฑ์จากประเด็นที่รับรู้ผ่านสื่อมวลชนขณะนั้น และมองข้ามประเด็นอื่น  
 ๆ ไป เช่น ในการเลือกตั้งทางการเมืองนั้น สื่อมวลชนอาจให้ความสำคัญชูประเด็นเกี่ยวกับ  
 นโยบายการแก้ไขปัญหาการคอร์รัปชันของนักการเมืองไทย ทำให้เยาวชนไทยผู้มีสิทธิเลือกตั้ง  
 พิจารณาตัดสินใจผู้สมัครโดยให้ความสำคัญต่อคุณธรรมจริยธรรมทางการเมือง มากกว่า  
 คุณสมบัติด้านอื่น เป็นต้น

อย่างไรก็ตาม เกณฑ์ในด้านศักยภาพเชิงผู้นำของผู้สมัครรับเลือกตั้งก็ได้รับการ  
 ประเมินจากเยาวชนในระดับที่ค่อนข้างสูงเช่นเดียวกัน เมื่อพิจารณาการจัดอันดับการให้  
 ความสำคัญต่อคุณสมบัติของผู้สมัครรับเลือกตั้งทั้ง 38 ข้อ จะพบว่าคุณสมบัติในด้านความเป็น  
 ผู้นำของนักการเมืองที่เยาวชนต้องการอยู่ในลำดับต้นๆ คือ มีความกล้าคิด กล้าทำ และกล้า  
 ตัดสินใจ เข้าถึงประชาชนอย่างใกล้ชิดและเป็นกันเอง รวมไปถึงมีปฏิภาณไหวพริบในการแก้ไข  
 ปัญหาเฉพาะหน้า เป็นต้น นอกจากนี้ ผลจากการวิจัยเชิงคุณภาพ ก็ยังย้ำให้เห็นว่าเยาวชนไทย  
 ค่อนข้างให้ความสำคัญต่อคุณสมบัติดังกล่าวของผู้สมัครรับเลือกตั้งด้วยเช่นเดียวกัน โดยผู้ให้  
 สัมภาษณ์ได้ให้เหตุผลว่าต้องการคนที่กล้าเปิดโปง กล้าตีแผ่การทำงานของรัฐบาล กลุ่มตัวอย่าง  
 บางคน ถึงกับยกตัวอย่างบุคคลที่มีบุคลิกลักษณะตรงตามคุณสมบัติของความเป็นผู้นำของเขาไว้  
 ว่า.. “..ชอบคนอย่าง ชูวิทย์ (กมลวิศิษฐ์)..” โดยได้ให้เหตุผลไว้ว่า แม้ว่าภาพลักษณ์ทางการเมือง  
 ของนายชูวิทย์จะค่อนข้างติดลบ เคยประกอบธุรกิจอาบอบนวด และสถานเริงรมณ์มาก่อน  
 แต่เนื่องจากบุคลิกที่กล้าชน ไม่เกรงกลัวอิทธิพลของเขา ทำให้ “ได้ใจ” พวกเขาไปอย่างเต็มที่

ศรีเรือน แก้วกังวาล(2522) นักจิตวิทยาพัฒนาการ ได้วิเคราะห์พฤติกรรมการณ์ตัดสินใจ  
 ทางการเมืองที่แสดงออกมาในลักษณะดังกล่าวในแง่พฤติกรรมศาสตร์ของวัยรุ่นไทยไว้ว่า วัยรุ่นมี  
 จิตประการหนึ่ง คือ ต้องการขวัญใจ (Hero) เพื่อเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติ วัยรุ่นมักจะ  
 แสวงหา “ขวัญใจ” หรือ “ไอดอล” ทางการเมืองในการเลือกตั้งแต่ละครั้ง ซึ่งโดยส่วนมากแล้ว  
 “ขวัญใจ” ทางการเมืองของวัยรุ่นมักจะหนีไม่พ้นผู้ที่มีบุคลิกลักษณะที่โดดเด่น เป็นคนรุ่นใหม่  
 กล้าพูด กล้าคิด กล้าตัดสินใจ มีมาดแห่งความเป็นผู้นำสูง ซึ่งคุณสมบัติดังกล่าว มีอยู่ในตัว  
 ของนายชูวิทย์อย่างเต็มที่

สอดคล้องกับ Riseman (อ้างแล้ว) ที่กล่าวว่าวัยรุ่นเป็นวัยที่ชอบวีรบุรุษ (hero - worship) คือ เชิดชู คนกล้าจริง ผู้เข้าแข่งขันทางการเมืองที่มีคุณลักษณะของความเป็นฮีโร่ (Hero) มักได้รับการเชิดชูและได้รับคะแนนเสียงจากกลุ่มวัยรุ่นเป็นอย่างมาก

อย่างไรก็ตาม เยาวชนไทยอีกจำนวนหนึ่ง ก็ยังคงให้ความสำคัญต่อเกณฑ์ในด้านความรู้ ความสามารถของผู้สมัครด้วยเช่นกันแต่ยังคงอยู่ในระดับที่ต่ำกว่าเกณฑ์ในด้านคุณธรรมจริยธรรม และเกณฑ์ในด้านศักยภาพเชิงผู้นำ ทั้งนี้เมื่อพิจารณาการจัดอันดับการให้ความสำคัญต่อคุณสมบัตของผู้สมัครรับเลือกตั้งทั้ง 38 ข้อ จากผลการวิจัยเชิงปริมาณจะพบว่าคุณสมบัติในด้านในด้านความรู้ความสามารถที่เยาวชนไทยต้องการคือ การที่ผู้สมัครมีแนวนโยบายที่ชัดเจน สามารถปฏิบัติตามได้จริง รวมไปถึง มีความสามารถในการบริหารจัดการ ซึ่งถือเป็นหน้าที่ที่สำคัญในการทำหน้าที่ฝ่ายบริหารของบ้านเมือง

ประเด็นที่น่าสนใจคือ จากผลวิจัยที่ชี้ให้เห็นว่าเยาวชนนั้นต้องการลงคะแนนให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งโดยพิจารณาเกณฑ์ในด้านจริยธรรมทางการเมืองและศักยภาพเชิงผู้นำเป็นหลักมากกว่าที่จะพิจารณาจากความรู้ความสามารถ นโยบาย หรือผลงานของผู้สมัครซึ่งสมควรที่จะเป็นเกณฑ์ที่น่าจะได้รับการประเมินความสำคัญในระดับสูงสำหรับการเลือกตั้งทางการเมืองในระดับต่าง ๆ ดังที่ Barnard (1968) กล่าวว่า คุณสมบัติในด้านความรู้ความสามารถของนักการเมืองถือเป็นคุณสมบัติที่สำคัญและจำเป็นต้องมีอยู่ในตัวผู้เข้าแข่งขันในระดับสูง เพราะเป็นคุณสมบัติพื้นฐานสำคัญของผู้ที่เข้ามาปฏิบัติหน้าที่บริหารงานบ้านเมืองแทนประชาชนอีกนับสิบล้านคน ฉะนั้น ความรู้ความสามารถที่โดดเด่นของผู้สมัครจึงเป็นเรื่องที่สำคัญเหนือกว่าสิ่งอื่นใด ดังนั้นการที่เยาวชนให้ความสำคัญต่อเกณฑ์ในด้านคุณธรรมจริยธรรม หรือบุคลิกลักษณะในด้านความเป็นผู้นำ อาจทำให้ได้นักการเมืองที่มีคุณธรรมจริยธรรม ความเป็นผู้นำ แต่ก็อาจต้องแลกกับการบริหารประเทศที่ยังคงขาดประสิทธิภาพอยู่

นอกจากนี้ จากการสัมภาษณ์ ได้พบประเด็นที่น่าสนใจต่อการให้ความสำคัญกับเกณฑ์ในด้านความรู้ความสามารถของเยาวชนไทย โดยจากการสัมภาษณ์ กลุ่มตัวอย่างบางคน ให้ความสำคัญต่อความรู้ความสามารถของผู้สมัคร โดยยอมที่จะให้ผู้สมัครละทิ้งคุณธรรมจริยธรรมทางการเมืองที่อาจส่งผลให้การบริหารงานบ้านเมืองเป็นไปอย่างล่าช้า ยกตัวอย่างเช่น “..ขอคนที่เก่ง บริหารเก่ง แม้จะโกงนิดหน่อย ก็ไม่เป็นไร เพราะนักการเมืองก็โกงกันทุกคนอยู่แล้ว..” ผลวิจัยดังกล่าว สะท้อนให้เห็นถึงการใช้กลยุทธ์ในการตัดสินใจผ่าน กฎแห่งการชดเชย (Compensatory rules) Klayman(1982) อธิบายว่า กฎแห่งการชดเชยนี้ คุณสมบัติที่ดีและไม่ดี

ในด้านต่าง ๆ ของตัวเลือกสามารถสร้างความสะดวก (trade off) หรือชดเชยซึ่งกันและกันได้ เช่น ในการเลือกบ้านเช่า ผู้ตัดสินใจอาจยอมจ่ายเงินสูง เพื่ออยู่ในทำเลที่สะดวกสบาย นั่นคือ คุณสมบัติเด่นสามารถชดเชยหรือทดแทนคุณสมบัติด้อยอื่น ๆ ได้ ดังนั้นผู้ตัดสินใจจะต้องสามารถจัดลำดับความสำคัญ (rating) ของคุณสมบัติต่าง ๆ ในกลุ่มตัวเลือกได้ ในกรณีนี้ เยาวชนจัดลำดับความสำคัญของคุณสมบัติในด้านความรู้ความสามารถของผู้สมัครซึ่งเป็น คุณสมบัติเด่น มากกว่าคุณสมบัติในด้านคุณธรรมจริยธรรมทางการเมือง ซึ่งหมายถึง เยาวชนส่วนหนึ่งต้องการผู้สมัครที่มีความรู้ความสามารถเข้ามาบริหารงานแม้ว่าจะมีการทุจริตอยู่บ้างก็ตาม

ยิ่งไปกว่านั้น จากการสัมภาษณ์ ยังพบประเด็นที่น่าสนใจอีกประเด็นหนึ่ง ผู้ให้สัมภาษณ์นั้นได้ให้ความสำคัญต่อความรู้ความสามารถ ประสบการณ์ในการทำงานของผู้สมัครรับเลือกตั้ง (ผู้วิจัยยกตัวอย่างนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ) แต่ในขณะเดียวกัน เมื่อให้ผู้ตอบระบุถึง ผลงาน หรือประสบการณ์ในการทำงานทางการเมืองของผู้สมัคร (นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ) นั้น กลับไม่ทราบอย่างแน่ชัดแต่อย่างใด ระบุได้แค่เพียงตำแหน่งหัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์ และผู้นำฝ่ายค้านมาก่อนเท่านั้น ซึ่งอาจเป็นการแสดงออกให้เห็นถึงการตัดสินใจเชิงรวบรัดแบบการ สร้างภาพตัวแทน (Representative Heuristic) ซึ่งหมายถึงการสร้างภาพตัวแทนเพราะชอบพรรคการเมืองหรือหัวหน้าพรรค (ดลภพ เหล่าวานิช, 2550:75) ซึ่งอาจส่งผลโดยตรงต่อประสิทธิภาพในการตัดสินใจก็เป็นได้ก็เป็นได้ แต่ข้อสังเกตที่น่าสนใจที่พบจากการสัมภาษณ์ ก็คือคุณลักษณะภายนอกอย่างเช่นรูปร่างหน้าตานั้นก็มีผลต่อการตัดสินใจเช่นเดียวกัน แม้จะไม่ใช่มูลเหตุหลักก็ตาม

### **เพศ อายุ ระดับสถานศึกษา ประสบการณ์ในการออกเสียงเลือกตั้งทางการเมือง และความรู้ทางการเมืองกับเกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้ง**

ผลวิจัยสรุปได้ว่าเยาวชนไทยเพศชายและเพศหญิงจะพิจารณาเกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งแตกต่างกัน นอกจากนี้ เยาวชนไทยที่มีระดับสถานศึกษาแตกต่างกันก็จะพิจารณาเกณฑ์ในการตัดสินใจแตกต่างกันไปด้วยเช่นกัน ผลวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับRush (1971) ที่ได้ข้อสรุปเกี่ยวกับแบบแผนทั่วไปในการตัดสินใจทางการเมืองของเยาวชนไว้ว่า การตัดสินใจทางการเมืองของเยาวชนนั้นจะแตกต่างกันไปตามคุณลักษณะของเยาวชนในด้านเพศ อายุ ระดับสติปัญญา(อาจสะท้อนให้เห็นจากระดับของสถานศึกษา) รวมไปถึง

ถึงระดับความรู้และประสบการณ์ตรงของเยาวชน โดยมีเพียง อายุ ประสบการณ์ในการออกเสียง เลือกลงและระดับความรู้ทางการเมืองที่ไม่ทำให้การพิจารณาเกณฑ์ในการตัดสินใจในการเลือกตั้ง ของเยาวชนไทยแตกต่างกัน

ความแตกต่างในด้านเพศนั้น พบว่า เยาวชนไทยเพศชาย จะพิจารณาเกณฑ์ ในด้านศักยภาพเชิงผู้นำของผู้สมัครมากกว่าเยาวชนไทยหญิง ผลวิจัยเชิงปริมาณพบความ แตกต่างที่ค่อนข้างชัดเจนสำหรับการให้ความสำคัญต่อคุณสมบัติในด้านความเป็นผู้นำของ ผู้สมัครรับเลือกตั้ง นอกจากนี้ ผลจากการสัมภาษณ์ยังชี้ให้เห็นถึงการให้ความสำคัญต่อเกณฑ์ ดังกล่าวของเพศชาย โดยพบว่า เยาวชนที่ให้ความสำคัญต่อเกณฑ์ในด้านความเป็นผู้นำของ ผู้สมัครรับเลือกตั้งจำนวน 3 คนนั้น เป็นเยาวชนเพศชายทั้งหมด ผลวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับ Riseman (อ้างแล้ว) ที่กล่าวว่าวัยรุ่นเป็นวัยที่ชอบวีรบุรุษ (hero - worship) คือ เชิดชู คนกล้า จริง ผู้เข้าแข่งขันทางการเมืองที่มีคุณลักษณะของความเป็นฮีโร่ (Hero) มักได้รับการเชิดชูและ ได้รับคะแนนเสียงจากกลุ่มวัยรุ่นเป็นอย่างมาก “โดยเฉพาะกลุ่มวัยรุ่นชาย” ส่วนเยาวชนไทยเพศ หญิงจะให้ความสำคัญกับเกณฑ์ในด้านคุณลักษณะทางการภาพ ความรู้ความสามารถ และ คุณธรรมจริยธรรมทางการเมืองของผู้สมัครมากกว่าเยาวชนไทยเพศชาย Piage (อ้างแล้ว) ได้ อธิบายว่า กระบวนการคิดการตัดสินใจในเชิงจิตวิทยาของเพศชายและหญิงจะแตกต่างกัน โดย ธรรมชาติแล้วผู้หญิงจะมีกระบวนการในการคิด การตัดสินใจ ที่ใช้ความคำนึงถึงความถูกต้อง เหมาะสมมากกว่าเพศชาย

ส่วนความแตกต่างในด้านระดับสถานศึกษาชั้นนั้น ผลวิจัยพบว่า กลุ่ม ตัวอย่างเยาวชนไทยที่มาจากมหาวิทยาลัยปิด มหาวิทยาลัยเปิด รวมไปถึงกลุ่มตัวอย่างเยาวชน ไทยจากมหาวิทยาลัยเอกชน จะให้ความสำคัญต่อเกณฑ์ในด้านความรู้ความสามารถและเกณฑ์ ในด้านศักยภาพเชิงผู้นำ มากกว่า กลุ่มตัวอย่างเยาวชนไทยที่มาจากมหาวิทยาลัยราชภัฏ นอกจากนี้ กลุ่มตัวอย่างเยาวชนไทยจากมหาวิทยาลัยปิด มหาวิทยาลัยเปิด มหาวิทยาลัย เอกชน รวมไปถึงกลุ่มตัวอย่างเยาวชนไทยจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ก็ได้ให้ ความสำคัญต่อเกณฑ์ในด้านคุณธรรม จริยธรรม ทางการเมืองมากกว่ากลุ่มตัวอย่างเยาวชนไทย ที่มาจากมหาวิทยาลัยราชภัฏด้วยเช่นเดียวกัน ยิ่งไปกว่านั้น ผลวิจัยยังชี้ให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่าง เยาวชนไทยจากมหาวิทยาลัยปิด ยังให้ความสำคัญต่อเกณฑ์ในด้านคุณธรรมจริยธรรมทาง การเมืองมากกว่ากลุ่มตัวอย่างเยาวชนไทยจากมหาวิทยาลัยเอกชนอีกด้วยเช่นกัน

ผลวิจัยดังกล่าว สอดคล้องกับ Piaget(ข้างแล้ว) ที่กล่าวถึงความสำคัญของการคิดการตัดสินใจในสถานการณ์ต่างๆของเยาวชนนั้น จะแตกต่างกันไปตามแต่ละบุคคล ซึ่งปัจจัยในด้านของระดับสติปัญญาของแต่ละบุคคล นับว่ามีผลสำคัญต่อการคิดการตัดสินใจดังกล่าวในระดับสูง

อย่างไรก็ตามเราไม่อาจแบ่งระดับความแตกต่างระหว่างระดับสติปัญญาจากระดับของสถานศึกษาได้อย่างชัดเจนนัก ว่าสถานศึกษาระดับใดแสดงออกถึงระดับสติปัญญา ระดับใด เราเพียงแต่กะเกณฑ์ได้อย่างคร่าวๆ จากระเบียบวิธีการเข้าศึกษา การสอบแข่งขัน หรือ จำนวนของความต้องการผู้ที่ต้องการเข้าศึกษาในแต่ละปีเป็นต้น (ศรีเรือน แก้วกังวาล, 2536)

ดังนั้น จากผลการวิจัยดังกล่าว ถ้าจะสรุปว่า กลุ่มตัวอย่างเยาวชนไทยที่มีระดับสถานศึกษาแตกต่างกันอันอาจแสดงให้เห็นถึงระดับสติปัญญาในระดับสูงต่ำแตกต่างกัน และกลุ่มเยาวชนที่มาจากมหาวิทยาลัยปิดซึ่งอาจมีระดับสติปัญญาที่สูงกว่าสถานศึกษาอื่นจะให้ความสำคัญต่อการพิจารณาเกณฑ์ในด้านที่แสดงออกถึงความรู้ความเข้าใจต่อการเมืองการเลือกตั้งอย่างเช่น เกณฑ์ในด้านความรู้ความสามารถ หรือ เกณฑ์ในด้านคุณธรรมจริยธรรมทางการเมือง เป็นหลัก ก็อาจสรุปได้ไม่ชัดเจนนัก

ยิ่งไปกว่านั้นในการแสดงความคิดเห็น หรือการคิดการตัดสินใจนั้น กลุ่มผู้มีต้นทุนสูงในสังคม มักจะมีกลไกในการป้องกันตนเอง (Ego Defense Mechanisms) ซึ่งหมายถึงกลไกในการลดความขัดแย้งภายในใจ เพื่อตอบสนองของความคิดและความคาดหวังของคนส่วนใหญ่ ไม่อยากให้คนในสังคมส่วนใหญ่มองว่าตนมีการแสดงความคิดเห็น หรือมีการตัดสินใจที่ผิดพลาด ไร้ประสิทธิภาพ (Denny, 1982) การวิจัยในเรื่องนี้อาจจะทำให้กลุ่มตัวอย่างจากสถานศึกษาที่มีชื่อเสียง ได้รับการยอมรับจากสังคมในระดับสูง ใช้ กลไกในการป้องกันตนเอง (Ego Defense Mechanisms) เพื่อลดความรู้สึกดังกล่าว โดยอาศัยการเลือกเกณฑ์ที่แสดงให้เห็นถึงความรู้ความเข้าใจในทางการเมืองอย่างเช่นเกณฑ์ด้านความรู้ความสามารถ หรือจริยธรรมทางการเมือง ทั้งๆที่ในความเป็นจริง กลุ่มตัวอย่างอาจพิจารณาที่คุณลักษณะภายนอกของผู้สมัครเป็นลำดับแรก ก็เป็นไปได้

## การแสวงหาข้อมูลข่าวสารเพื่อประกอบเกณฑ์ในการตัดสินใจ

ผลวิจัยสรุปได้ว่า เยาวชนไทยแสวงหาข้อมูลข่าวสารจากแหล่งต่างๆเพื่อประกอบเกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้ง **แตกต่างกัน** โดยพบว่า เยาวชนไทยแสวงหาข้อมูลข่าวสารเพื่อประกอบเกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งจากสื่อมวลชน , สื่อบุคคล , สื่อเฉพาะกิจ **มากกว่า** สื่ออินเทอร์เน็ต

อย่างไรก็ดี เมื่อพิจารณาโดยละเอียด จะพบว่า เยาวชนไทยแสวงหาข้อมูลเพื่อประกอบเกณฑ์ในการตัดสินใจจากแหล่งต่างๆอยู่ในระดับปานกลาง แต่เยาวชนไทยจะแสวงหาข้อมูลข่าวสารจากสื่อบุคคลมากที่สุด รองลงมาคือสื่อมวลชน และสื่อเฉพาะกิจตามลำดับ และเยาวชนไทยแสวงหาข้อมูลเพื่อประกอบเกณฑ์ในการตัดสินใจจากสื่ออินเทอร์เน็ตค่อนข้างน้อย ทั้งนี้จากผลวิจัยจากเชิงปริมาณ เมื่อพิจารณาการจัดอันดับการให้ความสำคัญต่อการแสวงหาข้อมูลข่าวสารเพื่อประกอบเกณฑ์ในการตัดสินใจทั้ง 36 ข้อ จะพบว่ากลุ่มตัวอย่างแสวงหาข้อมูลข่าวสารจากสื่อบุคคล และสื่อมวลชนในระดับที่ใกล้เคียงกันในลำดับแรก เช่น อาศัยคำบอกเล่าถึงความรู้ ความสามารถของผู้สมัคร จากบุคคลใกล้ชิด เช่น พ่อแม่ ครู อาจารย์ หรือ การพิจารณาข้อดีข้อเสียของนโยบายของพรรคการเมืองต่างๆผ่านสื่อมวลชน เป็นต้น นอกจากนี้ จากผลจากการสัมภาษณ์ ก็สอดคล้องกับผลวิจัยเชิงปริมาณเช่นเดียวกัน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ให้เหตุผลของการแสวงหาข้อมูลจากสื่อบุคคลว่า กลุ่มบุคคลใกล้ชิดนั้นมีความรู้และความรู้ทางการเมืองมากกว่าพวกเขา เช่น “พูดคุยกับคนในครอบครัว เพราะเขาจะรู้ดีกว่าเรา ประสบการณ์มากกว่าเรา” อีกส่วนหนึ่ง ได้ให้เหตุผลในเรื่องของความสะดวกใจ และความรู้สึกใกล้ชิด ในการที่จะแสวงหาข้อมูลจากบุคคลใกล้ชิดของพวกเขา เช่น “ถามจากคนในครอบครัว เพราะใกล้ชิด และสะดวกใจที่จะแลกเปลี่ยนกัน” เป็นต้น นอกจากนี้ กลุ่มตัวอย่างบางคนอาศัยการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารกับเพื่อนร่วมวัยของตนเองด้วยเช่นกัน ผลวิจัยดังกล่าว ชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของสื่อบุคคล Piaget (อ้างแล้ว) ได้อธิบายว่า ธรรมชาติของเด็กวัยรุ่นนั้น ข้อมูลข่าวสารที่ได้รับหรือพฤติกรรมที่แสดงออกของวัยรุ่นมักเกิดขึ้นจากการสังเกตและเลียนแบบ ซึ่งโดยปกติแล้ว บุคคลที่มีอิทธิพลต่อการเสาะแสวงหาข้อมูลดังกล่าว จะประกอบไปด้วยทั้งบุคคลภายในครอบครัวและบุคคลภายนอกครอบครัว และมักจะเป็นผู้ที่สูงวัยกว่าและเพื่อนร่วมวัย เช่น บิดา มารดา ญาติพี่น้อง ครู อาจารย์ และเพื่อนสนิท ข้อมูลข่าวสารการคิดการตัดสินใจในประเด็นปัญหาต่างๆ รวมไปถึงพฤติกรรมของเด็กรุ่นนี้ บุคคลดังกล่าวล้วนมีอิทธิพลต่อเด็กรุ่นนี้เป็นอย่างมาก

นอกจากนี้ Almond and Powell (ข้างแล้ว) ยังได้กล่าวว่าบุคคลใกล้ชิด เช่น ครอบครัว เป็นตัวการในการอบรมกล่อมเกล่าในการใช้ข้อมูลเพื่อดำเนินกิจกรรมที่มีอิทธิพลสูงของเยาวชน โดยมีความต่อเนื่องทั้งระยะยาวทั้งโดยตรงและทางอ้อม ประสบการณ์ของเด็กเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในครอบครัวรวมไปถึงเพื่อนร่วมวัยจะส่งผลต่อความรู้สึกมีความสามารถในการตัดสินใจในเรื่องต่างๆ โดยเฉพาะเรื่องการเมือง สามารถสร้างทักษะเกี่ยวกับการมีปฏิสัมพันธ์ทางการเมือง และนำไปสู่การมีส่วนร่วมทางการเมืองในอนาคตได้

อย่างไรก็ตาม เยาวชนไทยได้ให้ความสำคัญต่อการแสวงหาข้อมูลจากสื่อสารมวลชนด้วยเช่นกัน เมื่อพิจารณาการจัดอันดับการให้ความสำคัญต่อการแสวงหาข้อมูลข่าวสารเพื่อประกอบเกณฑ์ในการตัดสินใจทั้ง 36 ข้อ จะพบว่าเยาวชนจะอาศัยการพิจารณาข้อดีข้อเสียของนโยบายของพรรคการเมืองที่น่าเสนอผ่านทางสื่อมวลชน และพิจารณาประวัติการทำงานที่ผ่านมาของผู้สมัครว่ามีประเด็นข่าวการทุจริต คอรัปชั่น จากสื่อมวลชน ด้วยเช่นกัน นอกจากนี้ ผลจากการสัมภาษณ์ก็สอดคล้องกับผลวิจัยเชิงปริมาณเช่นเดียวกัน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ให้เหตุผลของการแสวงหาข้อมูลจากสื่อมวลชนในประเด็นของความทันต่อเหตุการณ์ และมองเห็นภาพลักษณ์ของผู้สมัครคนต่างๆ ได้ครบทุกด้าน เช่น “..รายการที่เชิญผู้สมัครมาดีเบต(โต้แย้ง)ทางโทรทัศน์ ทำให้เห็นความสามารถ และมองเห็นภาพรวมของผู้สมัครได้อย่างชัดเจน” ผลวิจัยดังกล่าว ชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของสื่อมวลชนที่มีกลุ่มเยาวชนเป็นอย่างยิ่ง สอดคล้องกับพรรคักดี (1933) ที่กล่าวว่าสื่อมวลชนอย่างโดยเฉพาะอย่างยิ่งโทรทัศน์มีบทบาทสำคัญต่อเด็กวัย 18-19 ปี ในทุกๆ เรื่อง ไม่เว้นแม้แต่เรื่องการเมือง เนื่องจากคุณลักษณะที่ได้เปรียบสื่ออื่นๆ ของโทรทัศน์ดังที่ทราบกันดีอยู่แล้วและเนื่องจากเด็กวัยนี้อยู่ในวัยที่คาบเกี่ยวระหว่างความเป็นเด็กและความเป็นผู้ใหญ่ การโฆษณาชวนเชื่อของบรรดานักการเมืองทั้งหลายจึงอาจสามารถโน้มน้าวจิตใจพวกเขาให้คล้อยตามได้

นอกจากนี้ผลจากการสัมภาษณ์ยังพบด้วยว่า เยาวชนไทยอีกจำนวนหนึ่ง แสวงหาข้อมูลข่าวสารจากทั้งสื่อมวลชนและสื่อบุคคลเพื่อประกอบเกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้ง โดยให้เหตุผลของความครบถ้วน และความหลากหลายของข้อมูลข่าวสาร เช่น “..อาศัยการดูจากโทรทัศน์ แล้วมาแลกเปลี่ยนพูดคุยกับคนในบ้าน..” หรือ “..ดูจากทั้งโทรทัศน์ อ่านข่าวจากหนังสือพิมพ์บ้าง บางเรื่องก็ทราบจากการพูดคุยแลกเปลี่ยนกับเพื่อนซึ่งบางครั้งทำให้ได้รับข้อมูลที่ลึกกว่า..” ผลวิจัยดังกล่าวชี้ให้เห็นถึงอิทธิพลจากทั้งสื่อบุคคลและสื่อมวลชนที่มีต่อเยาวชน Anderson (1991) อธิบายว่า โดยทั่วไปแล้ว บุคคลในครอบครัวของเด็กวัยรุ่น เช่น พ่อ แม่ ญาติ พี่น้อง รวมไปถึงบุคคลอื่นเช่น สถานบันการศึกษา ครู อาจารย์ รวมไปถึงเพื่อนร่วมวัย มักจะมีอิทธิพลต่อการคิดการตัดสินใจ การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร รวมไปถึงพฤติกรรมต่างๆ ที่เกิดขึ้น

ของเด็กวัยนี้ในระยะเริ่มต้น แต่เมื่อเวลาผ่านไปสื่อมวลชนจะเข้ามามีบทบาทดังกล่าวต่อเด็กวัยนี้มากกว่าบุคคลใกล้ชิด

นอกจากนี้ จากผลวิจัยพบว่า เยาวชนไทยแสวงหาข้อมูลจากสื่อเฉพาะกิจ เช่น ป้ายหาเสียง รถหาเสียง หรือแผ่นพับแนะนำตัว ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาให้ละเอียดลงไปในลำดับของการแสวงหาข้อมูลข่าวสาร จะพบว่ากลุ่มตัวอย่างศึกษาถึงรายละเอียด ข้อดี ข้อเสียของผู้สมัครรับเลือกตั้งผ่านเอกสารแนะนำตัวหรือป้ายหาเสียงของผู้สมัครในระดับที่ไม่ค่อยสูงนัก ผลวิจัยดังกล่าวอาจเป็นการชี้ให้เห็นถึงประสิทธิภาพในการนำเสนอข้อมูลข่าวสารของสื่อเฉพาะกิจต่างๆ ซึ่งไม่สามารถที่จะนำเสนอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับผู้สมัครหรือพรรคการเมืองได้มากเท่าที่ควร ยกตัวอย่างผลวิจัยจากการสัมภาษณ์ เช่น “..ปกติจะดูจากป้ายหาเสียง แต่ไม่รู้ว่าเป็นใคร เคยทำอะไรมา เพราะเห็นแต่หน้าตา ยกเว้นว่าเป็นคนที่มีชื่อเสียงมาก่อน..” เป็นต้น ในส่วนของการแสวงหาข้อมูลข่าวสารด้านการเมืองจากสื่ออินเทอร์เน็ตนั้น ผลวิจัยพบว่าเยาวชนไทยแสวงหาข้อมูลจากสื่ออินเทอร์เน็ตค่อนข้างน้อย อาจเป็นเพราะเยาวชนอาศัยสื่ออินเทอร์เน็ตเพื่อความบันเทิงเสียมากกว่า

### **เพศ อายุ ระดับสถานศึกษา ประสบการณ์ในการออกเสียงเลือกตั้งทางการเมือง และความรู้ทางการเมืองกับการแสวงหาข้อมูลข่าวสารจากแหล่งต่างๆ เพื่อประกอบเกณฑ์ในการตัดสินใจ**

ผลวิจัยสรุปได้ว่าเยาวชนไทยเพศชายและเพศหญิงจะพิจารณาเกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งแตกต่างกัน นอกจากนี้ เยาวชนไทยที่มีระดับสถานศึกษา(ซึ่งอาจสะท้อนให้เห็นถึงความแตกต่างของระดับสติปัญญา)ก็จะพิจารณาเกณฑ์ในการตัดสินใจแตกต่างกันไปด้วยเช่นกัน ซึ่งผลวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับSchramm (อ้างแล้ว) ที่ได้กล่าวถึงองค์ประกอบด้านต่างๆ ในการเลือกรับข่าวสารของผู้รับแตกต่างกันไป อันประกอบไปด้วย ประสบการณ์ ภูมิหลังที่แตกต่างกัน ระดับการศึกษา การประเมินผลประโยชน์จากสาร รวมไปถึงความสามารถในการรับสารด้วย โดยผลจากการวิจัยพบว่าประสบการณ์ในการออกเสียงเลือกตั้งและความรู้ทางการเมืองนั้นไม่ได้ทำให้การแสวงหาข้อมูลข่าวสารของเยาวชนไทยแตกต่างกัน



ความแตกต่างในด้านเพศนั้น พบว่า เยาวชนไทยเพศชายจะแสวงหาข้อมูลข่าวสารจากอินเทอร์เน็ตมากกว่าเพศหญิง ส่วนเยาวชนไทยเพศหญิงจะแสวงหาข้อมูลข่าวสารจากสื่อมวลชนมากกว่าเพศชาย

ผลวิจัยดังกล่าว อาจอธิบายได้โดยอาศัยทฤษฎีทางจิตวิทยา Piage(อ้างแล้ว)กล่าวว่า โดยปกติแล้ว วัยรุ่นเพศชายจะมีความต้องการในเชิงสังคมวัยรุ่นเพศหญิง ซึ่งสะท้อนให้เห็นจากกลุ่มสังคมเพื่อนของเพศชายมักจะเป็นกลุ่มที่มีขนาดใหญ่กว่าเพศหญิง โดยปกติแล้ว เพศชายมักจะชอบสังสรรค์และต้องการกลุ่มทางสังคมเพื่อเป็นที่พักพิงทางจิตใจ มักไม่ค่อยชอบการอยู่คนเดียว ซึ่งแตกต่างกับเพศหญิง ตามปกติ เพศหญิงมักจะชอบเก็บตัว สามารถใช้ชีวิตประจำวันได้โดยลำพัง หรือหากต้องการกลุ่มทางสังคม ก็จะเป็นกลุ่มทางสังคมที่ไม่ใหญ่นัก ฉะนั้น จากผลวิจัยที่พบว่าเพศชายแสวงหาข้อมูลข่าวสารจากอินเทอร์เน็ตมากกว่าเพศหญิง ก็อาจสรุปได้ว่าจากการที่อินเทอร์เน็ตได้เข้ามามีบทบาทสำคัญในการดำเนินชีวิตประจำวันในโลกยุคโลกาภิวัตน์ อินเทอร์เน็ตทำให้ผู้คนเกิดความคาดหวังในหลายๆด้าน ไม่ว่าจะเป็นการใช้อินเทอร์เน็ตเป็นเครื่องมือที่ทำให้การติดต่อสื่อสารง่ายขึ้น เป็นพื้นที่พบปะสังสรรค์ของผู้คนทั่วโลกที่เชื่อมต่อคอมพิวเตอร์เข้าหากันเพื่อรวมกลุ่ม เพื่อการเรียนรู้ แลกเปลี่ยนสืบค้นข้อมูลข่าวสารระหว่างกัน ตลอดจนการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในหลายๆเรื่อง(Rheingold, 2000) ไม่เว้นแม้แต่เรื่องการเมือง ฉะนั้น เยาวชนเพศชาย ซึ่งมีความต้องการทางสังคมในระดับสูงจึงอาจอาศัยการตอบสนองของความต้องการในการเข้ากลุ่มทางสังคมโดยผ่านอินเทอร์เน็ต ฉะนั้นจึงรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองผ่านอินเทอร์เน็ตไปในตัว (ทั้งนี้ ข้อมูลจากสำนักงานสถิติแห่งชาติ ยังพบว่า อัตราการส่วนระหว่างเข้าใช้บริการร้านอินเทอร์เน็ตคาเฟ่ระหว่างเพศชายกับเพศหญิงนั้น อยู่ระหว่าง 65 : 35 เฉยทีเดียว) ในขณะที่เยาวชนเพศหญิงนั้น มีความต้องการทางสังคมต่ำกว่า ฉะนั้น ความต้องการในการเข้ากลุ่มทางสังคมเพื่อตอบสนองความต้องการทางจิตใจจึงมีน้อยกว่า ดังนั้น จึงอาจแสวงหาข่าวสารจากสื่อมวลชนซึ่งสามารถติดตามข่าวสารได้ง่ายโดยมิได้หมกตัวอยู่หน้าคอมพิวเตอร์เหมือนอย่างเยาวชนเพศชาย

ความแตกต่างในด้านอายุนั้น พบว่า เยาวชนไทยที่มีอายุ 18 ปี จะแสวงหาข้อมูลข่าวสารเพื่อประกอบเกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งจากสื่อมวลชน และใช้อินเทอร์เน็ตมากกว่าเยาวชนไทยที่มีอายุ 21 ปี ผลวิจัยดังกล่าว อาจเป็นการสะท้อนให้เห็นถึงความแตกต่างกันในด้านของระดับอายุ ซึ่งทำให้พวกเขารับรู้ปัญหาที่เกิดจากสื่อมวลชนรวมถึงสื่ออินเทอร์เน็ตแตกต่างกัน โดยเฉพาะปัญหาทางด้านการเมือง ซึ่งจากงานวิจัยของสุขใจ ประเทืองสุขเลิศ (2549) ได้พบว่าคนไทยที่มีอายุน้อย จะตระหนักถึงปัญหาที่เกิดขึ้นจากสื่อต่างๆ

น้อยกว่าคนไทยที่มีอายุมากกว่า ฉะนั้น อาจจะสามารถสรุปได้ว่า ด้วยวัยที่แตกต่างกันนั้น กลุ่มตัวอย่างที่เยาวชนไทยที่มีอายุมากกว่าอาจมีความตระหนักถึงปัญหาจากสื่อได้ดีกว่าเยาวชนไทยที่มีอายุน้อยกว่าก็เป็นได้

สำหรับความแตกต่างระหว่างระดับสถานศึกษา(ซึ่งอาจสะท้อนให้เห็นถึงความแตกต่างของระดับสติปัญญา)ของเยาวชนไทยนั้น พบว่า กลุ่มตัวอย่างเยาวชนไทยจากมหาวิทยาลัยเอกชน และกลุ่มตัวอย่างเยาวชนไทยจากมหาวิทยาลัยราชภัฏ จะแสวงหาข้อมูลข่าวสารจากสื่ออินเทอร์เน็ตมากกว่ากลุ่มตัวอย่างเยาวชนไทยจากมหาวิทยาลัยปิตและมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ผลวิจัยดังกล่าว แม้ไม่อาจสรุปได้อย่างชัดเจน ว่ากลุ่มตัวอย่างสถานศึกษาใดมีระดับสติปัญญาสูงต่ำกว่ากัน และสูงต่ำกว่ากันมากน้อยเพียงใด แต่โดยธรรมชาติแล้ว เราสามารถสรุปได้ว่า ระดับสติปัญญาของแต่ละสถานศึกษาในแต่ละระดับนั้นย่อมมีความแตกต่างกัน ซึ่งผลสรุปดังกล่าว ผู้วิจัยจะชี้ให้เห็นว่า ความแตกต่างกันของระดับสติปัญญาดังกล่าวนั้น อาจเป็นการสะท้อนให้เห็นถึงระดับของการรู้เท่าทันสื่อของแต่ละระดับของสถานศึกษา ซึ่งจากงานวิจัยของสุขใจ ประเทืองสุขเลิศ (อ้างแล้ว) นั้น พบว่า ความแตกต่างกันในด้านระดับการศึกษาคนไทย ทำให้พวกเขารับรู้ปัญหาที่เกิดจากสื่อมวลชนแตกต่างกัน ทั้งนี้คนไทยรับรู้ปัญหาที่เกิดจากสื่อต่างๆในระดับที่ค่อนข้างมากจากสื่ออินเทอร์เน็ต ซึ่งปัญหาในเรื่องการเมืองในสื่ออินเทอร์เน็ตก็ถือเป็นปัญหาสำคัญที่คนไทยมองเห็นด้วยเช่นกัน ฉะนั้นจากผลการวิจัยครั้งนี้ การที่กลุ่มตัวอย่างจากเยาวชนไทยจากมหาวิทยาลัยเอกชน และกลุ่มตัวอย่างมหาวิทยาลัยราชภัฏแสวงหาข้อมูลข่าวสารจากสื่ออินเทอร์เน็ตมากกว่ากลุ่มตัวอย่างเยาวชนไทยจากมหาวิทยาลัยปิตและมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลนั้น อาจทำให้พอสรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างเยาวชนไทยจากมหาวิทยาลัยเอกชนและกลุ่มตัวอย่างมหาวิทยาลัยราชภัฏรับรู้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากสื่อต่างๆ โดยเฉพาะปัญหาจากสื่ออินเทอร์เน็ต(ในเรื่องผลประโยชน์ทางการเมือง)น้อยกว่ากลุ่มตัวอย่างจากมหาวิทยาลัยปิตและมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลก็เป็นได้

### การพิจารณายอมรับข้อมูลข่าวสารเพื่อการโน้มน้าวใจ

ผลจากการวิจัยพบว่า เยาวชนไทยมีการพิจารณายอมรับข้อมูลข่าวสารเพื่อการโน้มน้าวใจแตกต่างกัน โดยพบว่า เยาวชนไทยมีการพิจารณายอมรับข้อมูลข่าวสารโดยผ่านเส้นทางการ (Peripheral Route) ซึ่งหมายถึงการอาศัยเพียงนัยยะง่ายๆอย่างเช่นความน่าเชื่อถือ ความมีชื่อเสียงของแหล่งข้อมูลข่าวสาร มากกว่า เส้นทางการ (Central Route) ซึ่งหมายถึงการคิด

พิจารณาได้โดยตรง ความละเอียด ความถูกต้อง ข้อดี ข้อเสียของข้อมูลข่าวสารเพื่อการโน้มน้าวใจต่างๆ

อย่างไรก็ดี เมื่อพิจารณาโดยละเอียด จะพบว่า เยาวชนไทยส่วนใหญ่มีการพิจารณายอมรับข้อมูลข่าวสารเพื่อการโน้มน้าวใจต่างๆโดยผ่านเส้นทางรอง (Peripheral Route) ในระดับที่ค่อนข้างสูง ซึ่งหมายถึง เยาวชนไทยจะอาศัยนัยยะต่างๆเพื่อช่วยในการตัดสินใจทางการเมือง เช่น ความน่าเชื่อถือของแหล่งข่าว ความมีชื่อเสียงของแหล่งข่าว กระแสสังคมส่วนใหญ่ในขณะนั้น ฯลฯ ค่อนข้างมาก ส่วนการพิจารณายอมรับข้อมูลข่าวสารเพื่อการโน้มน้าวใจต่างๆโดยผ่านเส้นทางหลัก (Central Route) ซึ่งหมายถึง การใช้ความพยายามในคิดพิจารณาได้ตรงความละเอียด ความถูกต้อง ข้อดี ข้อเสีย หรือข้อเท็จจริงของข้อมูลข่าวสารต่างๆนั้น ก่อนตัดสินใจในท้ายที่สุดนั้น อยู่ในระดับปานกลาง

ทั้งนี้เมื่อพิจารณาให้ลึกลงไป จะพบสิ่งที่น่าตระหนกกับการพิจารณายอมรับข้อมูลข่าวสารเพื่อการโน้มน้าวใจต่างๆของเยาวชนไทย จากการพิจารณาลำดับการให้ความสำคัญต่อการพิจารณาข้อมูลข่าวสารต่างๆ พบว่า เยาวชนนั้น จะอาศัยเพียงความน่าเชื่อถือ หรือความมีชื่อเสียง หรือกระแสสังคมส่วนใหญ่ในขณะนั้น ช่วยในการตัดสินใจ โดยความคิดเห็นที่แสดงออกถึงการยอมรับข้อมูลข่าวสารเพื่อการโน้มน้าวใจผ่านเส้นทางรอง (Peripheral Route) นั้น อยู่ในลำดับที่หนึ่งถึงห้าเลยทีเดียว ยกตัวอย่างเช่น “หากเห็นว่าข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับผู้สมัครรับเลือกตั้งมาจากสื่อมวลชนที่มีความน่าเชื่อถือ ท่านสามารถตัดสินใจตามได้ทันที” หรือข้อจำกัดทางด้านเวลาในการคิดพิจารณา เช่น “หากไม่มีเวลาในการพิจารณานโยบายต่างๆ แต่ก็สามารถตัดสินใจได้ทันทีหากเป็นนโยบายของพรรคการเมืองที่ท่านชื่นชอบ” นอกจากนี้ เยาวชนไทยยังตัดสินใจโดยอาศัยเพียงแค่ “กระแสสังคมส่วนใหญ่ในขณะนั้น” ประเด็นที่น่าตระหนกในการยอมรับข้อมูลข่าวสารต่างๆของเยาวชนไทย จะเห็นได้จากการที่ความคิดเห็นที่แสดงออกถึงการยอมรับข้อมูลข่าวสารเพื่อการโน้มน้าวใจผ่านเส้นทางหลัก (Central Route) นั้นส่วนใหญ่จะอยู่ในอันดับท้ายๆเลยทีเดียว โดยสิ่งที่ชี้ให้เห็นว่าเยาวชนไทยส่วนใหญ่ นั้นยังคงมีการพิจารณายอมรับข้อมูลข่าวสารเพื่อการโน้มน้าวใจต่างๆ ผ่านเส้นทางรอง (Peripheral Route) นั้น แสดงให้เห็นถึงจากความคิดเห็นที่ได้คะแนนในลำดับสุดท้าย “ท่านได้อ่านร่างรัฐธรรมนูญปี 2550 เพื่อพิจารณาข้อดีข้อเสียก่อนตัดสินใจลงประชามติ รับ/ไม่รับ ร่างรัฐธรรมนูญฉบับดังกล่าว” ซึ่งเป็นความคิดเห็นที่แสดงออกถึงการพิจารณาข้อมูลผ่านเส้นทางหลัก (Central Route) โดยที่เยาวชนไทยส่วนใหญ่ นั้น เปิดอ่าน ศึกษาถึงข้อดีข้อเสียของรัฐธรรมนูญฉบับยอที่ทางราชการได้ส่งไปตามครัวเรือนทุกครัวเรือนในประเทศไทยน้อยมาก

ยิ่งไปกว่านั้น ผลวิจัยจากการสัมภาษณ์ยิ่งย้ำให้เห็นว่าเยาวชนไทยนั้น มีการพิจารณา ยอมรับข้อมูลข่าวสารเพื่อการโน้มน้าวใจต่างๆโดยอาศัยเพียงแค่นัยยะง่ายๆ อย่างเช่น ความมีชื่อเสียง ความน่าเชื่อถือ กระแสสังคม ฯลฯ ในการตัดสินใจในท้ายที่สุดจริงๆ โดยจากการ สัมภาษณ์นั้น ผู้วิจัยได้แบ่งข้อคำถามที่วัดการพิจารณาข้อมูลข่าวสารผ่านเส้นทางหลัก หรือเส้นทางรองให้กลุ่มตัวอย่างเยาวชนแสดงความคิดเห็นว่าเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย อย่างไร ในแต่ ละประเด็น และยังสัมภาษณ์ในประเด็นที่จะระลึกถึงการพิจารณาข้อมูลข่าวสารของผู้ให้ สัมภาษณ์ ซึ่งผลจากการสัมภาษณ์นั้นพบว่า สอดคล้องกับผลวิจัยเชิงปริมาณ โดยพบว่า กลุ่ม เยาวชนไทยส่วนใหญ่มีการยอมรับข้อมูลข่าวสารผ่านเส้นทางรอง (Peripheral Route) โดยพวกเขา มักจะอาศัยชื่อเสียง ความน่าเชื่อถือ หรือกระแสสังคมส่วนใหญ่ในขณะนั้นในการตัดสินใจดังที่ ได้กล่าวไป และไม่ค่อยจะมีโอกาสได้คิดพิจารณารายละเอียดข้อดีข้อเสียหรือข้อเท็จจริงในข้อมูล ข่าวสารต่างๆ ชักเท่าใดนัก ยกตัวอย่างเช่น “หากผู้เคราะห์เป็นนักวิชาการชื่อดัง ก็เชื่อ” หรือ “ไม่ได้ดูอะไรมาก ยิ่งข่าวการเมืองเป็นเรื่องซับซ้อน มีคนมาคิดแทนก็ดี” หรือ “ความคิดเห็นส่วนใหญ่ของสังคมเป็นความคิดเห็นที่ดี” เป็นต้น และผู้ให้สัมภาษณ์ยังได้ให้เหตุผลที่พวกเขาอาศัย เพียงความมีชื่อเสียงหรือความน่าเชื่อถือของแหล่งข้อมูลข่าวสารต่างๆนั้น เป็นเพราะว่าพวกเขา รู้สึกเรื่องการเมืองเป็นเรื่องที่ “ยาก” และ “ซับซ้อน” เกินไปสำหรับพวกเขา สิ่งที่ดึงดูดใจสำหรับ พวกเขา คือเรื่องบันเทิงเรีงใจที่สามารถเข้าใจได้ง่ายมากกว่า

สภาวะการณ์ดังกล่าว Bless, Friedler and Strack (อ้างแล้ว) อธิบายว่า ตามปกติแล้ว มนุษย์ไม่สามารถจะประมวลผลข้อมูลข่าวสารสารสนเทศที่มีอยู่อย่างมากมายได้หมดภายใต้เวลา และสถานการณ์เฉพาะหน้าได้อย่างสมบูรณ์ เราไม่สามารถรับรู้สิ่งเร้าหรือข้อมูลข่าวสารที่ แวดล้อมเราอยู่ทั้งหมดได้ แต่จะเลือกรับรู้เพียงบางส่วน ซึ่งเป็นธรรมชาติของมนุษย์ที่สามารถ ประมวลผลสารสนเทศได้เพียงเล็กน้อย ท่ามกลางความจำกัดต่าง ๆ ทั้งเรื่องเวลา ความรู้ และ ศักยภาพในการประมวลผลของมนุษย์ ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎี Cognitive load ที่ Sweller (2004) บอกว่าเมื่อมนุษย์มีการรับข้อมูลใหม่ๆ ระบบความจำในช่วงที่ทำงานอยู่หรือช่วงสั้น (working memory) จะมีการเก็บจำที่จำกัด จากข้อจำกัดทั้งหลายจึงนำไปสู่การใช้ความคิดเชิงรวบรัด ซึ่ง เป็นกลยุทธ์หนึ่งในการตัดสินใจหรือแก้ปัญหาอย่างรวดเร็ว โดยอาศัยการใช้ความคิดและข้อมูล ข่าวสารเพียงเล็กน้อยได้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของ Daniel Kahneman and Amos Tversky (1982) ที่ได้แย้งทฤษฎีการตัดสินใจในอุดมคติ (Normative Decision Theory) ว่ามนุษย์ ไม่ได้มีการตัดสินใจที่ซับซ้อนหรือประมวลผลสารสนเทศที่ต้องอาศัยสารสนเทศจำนวนมาก และ ผ่านกระบวนการกลั่นกรองด้วยเหตุผลในทุกๆ ครั้งเสมอไป แต่จะเลือกวิธีที่ง่ายที่สุดหรือช่องทาง

ลัดในการตัดสินใจเพื่อจัดการความสามารถในการประมวลผลสารสนเทศอย่างจำกัด (Limited Processing Capacity)

ทั้งนี้ ดลภพ เหล่าวานิช(2550) พบว่าการพิจารณายอมรับข้อมูลข่าวสารเพื่อการโน้มน้าวใจผ่านเส้นทางรอง (Peripheral Route) นั้น ก็เป็นหนึ่งในปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการใช้ความคิดเชิงรวบรัดด้วยเช่นเดียวกัน ฉะนั้น จากผลวิจัยที่พบว่าเยาวชนไทยส่วนใหญ่ยังคงพิจารณาข้อมูลข่าวสารเพื่อการโน้มน้าวใจต่างๆผ่านเส้นทางรอง (Peripheral Route) นั้น ยิ่งเป็นการย้ำให้เห็นถึงการตัดสินใจในการเลือกตั้งที่ขาดประสิทธิภาพของเยาวชนไทยนั่นเอง

**เพศ อายุ ระดับสถานศึกษา ประสบการณ์ในการออกเสียงเลือกตั้งทางการเมือง และความรู้ทางการเมืองกับการพิจารณายอมรับข้อมูลข่าวสารเพื่อการโน้มน้าวใจต่างๆ**

ผลวิจัยสรุปได้ว่าเยาวชนไทยที่มีระดับสถานศึกษาแตกต่างกันจะพิจารณายอมรับข้อมูลข่าวสารเพื่อการโน้มน้าวใจแตกต่างกัน นอกจากนี้ เยาวชนไทยที่มีประสบการณ์ในการเลือกตั้งทางการเมืองแตกต่างกันจะพิจารณายอมรับข้อมูลข่าวสารเพื่อการโน้มน้าวใจแตกต่างกัน เยาวชนไทยที่มีความรู้ทางการเมืองแตกต่างกันก็จะพิจารณายอมรับข้อมูลข่าวสารเพื่อการโน้มน้าวใจแตกต่างกันอีกด้วย โดยผลวิจัยนั้นสอดคล้องกับ Petty and Cacioppo (อ้างแล้ว) ที่กล่าวว่า ในกระบวนการการพิจารณายอมรับสารโน้มน้าวใจนั้น มีตัวแปรที่สามารถส่งผลกระทบต่อระดับการคิดพิจารณาข้อโต้แย้งในสาร อันจะนำไปสู่การใช้เส้นทางหลักหรือเส้นทางรองในการพิจารณาสาร ซึ่งประกอบไปด้วย ความรู้เดิม ความเกี่ยวข้อง หรือการรบกวนจากภายนอก โดยจากผลวิจัย มีเพียงความแตกต่างในด้านเพศ, อายุ (ที่ผู้วิจัยประยุกต์ศึกษาเพิ่มเติม) ของเยาวชนเท่านั้นที่ไม่ได้ทำให้การพิจารณายอมรับข้อมูลข่าวสารเพื่อการโน้มน้าวใจแตกต่างกัน

ความแตกต่างกันในด้านระดับสถานศึกษานั้น พบว่า กลุ่มตัวอย่างเยาวชนไทยจากมหาวิทยาลัยปิดมีการพิจารณายอมรับข้อมูลข่าวสารเพื่อการโน้มน้าวใจผ่านเส้นทางหลัก(Central Route) มากกว่ากลุ่มตัวอย่างเยาวชนไทยจากมหาวิทยาลัยราชภัฏ ในขณะที่เดียวกัน จากผลวิจัยยังพบด้วยว่า กลุ่มตัวอย่างเยาวชนไทยจากมหาวิทยาลัยราชภัฏ จะพิจารณายอมรับข้อมูลข่าวสารเพื่อการโน้มน้าวใจผ่านเส้นทางรอง (Peripheral Route) มากกว่า กลุ่มตัวอย่างเยาวชนไทยจากมหาวิทยาลัยเปิดและกลุ่มตัวอย่างเยาวชนไทยจากมหาวิทยาลัยเปิด ด้วยเช่นกัน ทั้งนี้

ผลจากการสัมภาษณ์ ก็ยังย้ำให้เห็นถึงความแตกต่างระหว่างระดับสถานศึกษากับการพิจารณา ยอมรับข้อมูลข่าวสารเพื่อการโน้มน้าวใจต่างๆ โดยจากผลการสัมภาษณ์นั้นจะพบว่า กลุ่มผู้ ที่เห็นด้วยกับความคิดเห็นที่แสดงถึงการพิจารณาข้อมูลข่าวสารเพื่อการโน้มน้าวใจผ่านเส้นทางหลัก (Central Route) ทั้งหมด ประกอบไปด้วยกลุ่มตัวอย่างจากมหาวิทยาลัยปิด และจาก มหาวิทยาลัยเปิดทั้งสิ้นเลยทีเดียว

ผลจากการวิจัยดังกล่าว อาจสรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างเยาวชนไทยจากมหาวิทยาลัยปิด และมหาวิทยาลัยเปิดนั้น มีระดับของความสามารถในการคิดพิจารณาข้อมูลข่าวสารเพื่อการ โน้มน้าวใจต่างๆ สูงกว่ากลุ่มตัวอย่างเยาวชนไทยจากมหาวิทยาลัยราชภัฏ ทั้งนี้เพราะ

Petty and Cacioppo (1986, อ้างแล้ว) กล่าวว่า บุคคลที่มีแรงจูงใจ (Motivation to process) และ/หรือความสามารถในการคิดพิจารณาสาร (Ability to process) จะมีความน่าจะเป็น ในการที่จะคิดพิจารณาสารสูง (High in likelihood to elaborate) ในการรับสารเพื่อการโน้มน้าวใจ บุคคลกลุ่มนี้จะใช้ความคิดในการวิเคราะห์ พิเคราะห์โต้แย้งต่างๆ ที่มีอยู่ในสาร และ นำมาเปรียบเทียบกับความรู้เดิม หรือเจตคติเดิมที่มีอยู่ก่อนที่จะตัดสินใจยอมรับ หรือไม่ยอมรับ สาร นั่นคือ การเปลี่ยนแปลงเจตคติ โดยผ่านทางเส้นทางหลัก (Central route) ซึ่งกลุ่มตัวอย่าง เยาวชนไทยที่พิจารณายอมรับข้อมูลข่าวสารผ่านเส้นทางหลัก คือ กลุ่มตัวอย่างเยาวชนไทยจาก มหาวิทยาลัยปิดและมหาวิทยาลัยเปิด

ตรงกันข้าม เมื่อบุคคลขาดแรงจูงใจ และ/หรือความสามารถที่จะคิด นั่นคือ บุคคลนั้นมีความน่าจะเป็นที่จะพิจารณาต่ำ (Low in likelihood to elaborate) ในการรับสารโน้มน้าวใจ จะไม่อาศัยการพิจารณาข้อโต้แย้งในสารเลย หากแต่จะอาศัยปัจจัยง่ายๆ หรือนัยยะต่างๆ (Simple cue) ที่มีในบริบทของการโน้มน้าวใจ เช่น ความน่าเชื่อถือของผู้ส่งสาร (Source credibility) ที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเจตคติ โดยปราศจากการพิจารณาไตร่ตรองข้อโต้แย้ง ข้อเท็จจริง หรือ เหตุผลต่างๆ ที่มีอยู่ในสารนั้นๆ แต่อย่างไรก็ดี กระบวนการยอมรับสารเพื่อการโน้มน้าวใจ ซึ่งเป็น ผลมาจากวิธีการดังกล่าวเรียกว่า ผู้รับสารใช้เส้นทางรอง (Peripheral route) ซึ่งกลุ่มตัวอย่าง เยาวชนไทยที่พิจารณายอมรับข้อมูลข่าวสารผ่านเส้นทางรอง คือ กลุ่มตัวอย่างเยาวชนไทยจาก มหาวิทยาลัยราชภัฏ

ยิ่งไปกว่านั้น ผู้วิจัยยังต้องการชี้ให้เห็นว่า จากการที่กลุ่มตัวอย่างเยาวชนไทยจาก มหาวิทยาลัยปิดและมหาวิทยาลัยเปิดมีความสามารถในการคิดพิจารณาสารสูงกว่ากลุ่ม ตัวอย่างเยาวชนจากมหาวิทยาลัยราชภัฏนั้น ทำให้อาจสรุปได้ว่า ความสามารถในการคิด

พิจารณาสารดังกล่าว อาจชี้ให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างเยาวชนไทยจากมหาวิทยาลัยปิดและมหาวิทยาลัยเปิดมีระดับของสติปัญญาสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างเยาวชนไทยจากมหาวิทยาลัยราชภัฏได้เช่นกัน

แต่อย่างไรก็ตาม อาจไม่สามารถสรุปได้ว่ากลุ่มตัวอย่างจากมหาวิทยาลัยปิด และมหาวิทยาลัยเปิดนั้น มีระดับการคิดพิจารณาสารในระดับสูงและอาศัยเส้นทางหลัก(Central Route)ในการคิดพิจารณาสารได้ เพราะการมีเพียงความสามารถที่จะคิดซึ่งอาจสะท้อนให้เห็นจากระดับสติปัญญาในระดับสูงเพียงอย่างเดียวนั้น ไม่อาจจะสรุปได้ว่าพวกเขาในการพิจารณาข้อมูลข่าวสารเพื่อการโน้มน้าวใจต่างๆโดยผ่านเส้นทางหลัก(Central Route) อยู่ตลอดเวลา เพราะ Petty and Cacioppo (1986, อ้างแล้ว) กล่าวว่า บุคคลที่มีแรงจูงใจ (Motivation to process) และ/หรือความสามารถในการคิดพิจารณาสาร (Ability to process) จะมีระดับการคิดพิจารณาสูง ซึ่งไม่แน่ว่ากลุ่มเยาวชนไทยจากมหาวิทยาลัยปิดและมหาวิทยาลัยเปิดจะมีแรงจูงใจในการคิดพิจารณาข้อมูลข่าวสารมากนักน้อยเพียงใด

ยิ่งไปกว่านั้น ดังที่กล่าวไว้ในการศึกษาเกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งว่า ในการแสดงความคิดเห็น หรือการคิดการตัดสินใจนั้น กลุ่มผู้มีต้นทุนสูงในสังคม มักจะมีกลไกในการป้องกันตนเอง (Ego Defense Mechanisms) ซึ่งหมายถึงกลไกในการลดความขัดแย้งภายในใจ เพื่อตอบสนองของความคิดและความคาดหวังของคนส่วนใหญ่ ไม่อยากให้คนในสังคมส่วนใหญ่มองว่าตนมีการแสดงความคิดเห็น หรือมีการตัดสินใจที่ผิดพลาด ไร้ประสิทธิภาพ (Denny, อ้างแล้ว) การวิจัยในเรื่องนี้อาจจะทำให้กลุ่มตัวอย่างจากสถานศึกษาที่มีชื่อเสียง ได้รับการยอมรับจากสังคมในระดับสูง ใช้กลไกในการป้องกันตนเอง (Ego Defense Mechanisms) เพื่อลดความรู้สึกดังกล่าว โดยอาศัยการแสดงความคิดเห็นโดยตั้งใจเลือกข้อที่เยาวชนประเมินว่าน่าจะเป็นการพิจารณาข้อมูลข่าวสารที่ดี(หรือการใช้เส้นทางหลัก Central Route) นั้นเอง

สำหรับความแตกต่างในด้านประสบการณ์ในการออกเสียงเลือกตั้งทางการเมืองนั้น จากผลวิจัยเชิงปริมาณพบว่า กลุ่มตัวอย่างเยาวชนไทยที่มีประสบการณ์ในการออกเสียงเลือกตั้งทางการเมืองสูง (6-7 ครั้ง) จะพิจารณายอมรับข้อมูลข่าวสารเพื่อการโน้มน้าวใจผ่านเส้นทางหลัก (Central Route) มากกว่า กลุ่มตัวอย่างเยาวชนไทยที่มีประสบการณ์ในการออกเสียงเลือกตั้งทางการเมืองต่ำ(1-2ครั้ง) ทั้งนี้ ผลการวิจัยดังกล่าว สามารถอธิบายได้จากคำอธิบายของ Petty and Cacioppo (อ้างแล้ว) ที่กล่าวว่า ในกระบวนการการพิจารณายอมรับสารโน้มน้าวใจนั้น มีตัวแปรที่สามารถส่งผลกระทบต่อระดับการคิดพิจารณาข้อโต้แย้งในสาร อันจะนำไปสู่การใช้เส้นทางหลัก

หรือเส้นทางรองในการพิจารณาสาร ผู้รับสารที่มีระดับของความเกี่ยวข้อง (Personal Relevance) กับเหตุการณ์นั้นๆสูง จะมีแรงจูงใจในการคิดพิจารณาข้อโต้แย้งสูงและมีแนวโน้มว่าจะเลือกใช้เส้นทางหลักมากกว่าเส้นทางรอง นอกจากนี้ ความรู้เดิมเกี่ยวกับเหตุการณ์ (Prior Knowledge) ความรู้เดิมเกี่ยวกับเหตุการณ์ เป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการพิจารณาสารในมน้ำใจ เนื่องจากผู้ที่มีความรู้เดิม จะมีเจตคติเดิมอยู่ และจะไม่ยอมรับสารที่ไม่ตรงกับเจตคติเดิมของตน ตรงกันข้าม หากรับสารที่ตรงกับเจตคติเดิมของตน ก็จะสนับสนุนสารนั้นๆทันทีโดยไม่ได้สนใจพิจารณาเลย ฉะนั้น ผู้ที่มีประสบการณ์ในการเลือกตั้งสูง ก็อาจสรุปได้ว่า มีความเกี่ยวข้องหรือมีความรู้เดิมเกี่ยวกับการเลือกตั้งในครั้งที่ผ่านมามากกว่าผู้ที่ประสบการณ์ในการเลือกตั้งน้อยนั่นเอง

ส่วนความแตกต่างในด้านความรู้ทางการเมืองนั้น พบว่า เยาวชนไทยที่มีความรู้ทางการเมืองสูงจะพิจารณายอมรับข้อมูลข่าวสารผ่านเส้นทางหลัก (Central Route) มากกว่าเยาวชนไทยที่มีความรู้ทางการเมืองปานกลางและต่ำ ในขณะที่เดียวกัน เยาวชนไทยที่มีความรู้ทางการเมืองต่ำจะพิจารณายอมรับข้อมูลข่าวสารผ่านเส้นทางรองมากกว่าเยาวชนไทยที่มีความรู้ทางการเมืองสูงด้วยเช่นกัน ผลจากการสัมภาษณ์ก็สอดคล้องกับผลวิจัยเชิงปริมาณ จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างพบว่า กลุ่มผู้มีความรู้ทางการเมืองสูง (ซึ่งสามารถอธิบายถึงความแตกต่างของรัฐธรรมนูญปี 2550 และปี 2540 สามารถอธิบายถึงความแตกต่างในระบบการเลือกตั้งแบบใหม่ และสามารถระบุมูลเหตุการชุมนุมของกลุ่มคนเสื้อแดง แกนนำ รวมทั้งผู้อยู่เบื้องหลังการชุมนุมนั้นได้โดยละเอียด) จะพิจารณายอมรับข้อมูลข่าวสารจากเส้นทางหลัก (Central Route) ทุกคน (กลุ่มผู้มีความรู้ทางการเมืองสูงมีจำนวน 2 คน) นอกจากนี้ จากการสัมภาษณ์ ก็จะพบว่า กลุ่มผู้มีความรู้ทางการเมืองต่ำนั้น จะพิจารณายอมรับข้อมูลข่าวสารผ่านเส้นทางรอง (Peripheral Route) เกือบทุกคนเลยทีเดียว ผลวิจัยดังกล่าว สามารถสรุปได้โดยอาศัยสามารถอธิบายได้จากคำอธิบายของ Petty and Cacioppo (อ้างแล้ว) ที่กล่าวว่า ในกระบวนการการพิจารณายอมรับสารในมน้ำใจนั้น มีตัวแปรที่สามารถส่งผลกระทบต่อระดับการคิดพิจารณาข้อโต้แย้งในสาร อันจะนำไปสู่การใช้เส้นทางหลักหรือเส้นทางรองในการพิจารณาสาร (เช่นเดียวกับที่ใช้อธิบายความแตกต่างของประสบการณ์ในการออกเสียงเลือกตั้งทางการเมือง) Petty and Cacioppo (อ้างแล้ว) กล่าวว่า ผู้รับสารที่มีระดับของความเกี่ยวข้อง (Personal Relevance) กับเหตุการณ์นั้นๆสูง จะมีแรงจูงใจในการคิดพิจารณาข้อโต้แย้งสูงและมีแนวโน้มว่าจะเลือกใช้เส้นทางหลักมากกว่าเส้นทางรอง นอกจากนี้ ความรู้เดิมเกี่ยวกับเหตุการณ์ (Prior Knowledge) ก็เป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการพิจารณาสารในมน้ำใจด้วยเช่นเดียวกัน ฉะนั้น ผู้ที่มีทางการเมืองสูง ก็จะสามารถพิจารณาข้อมูลข่าวสารทางการเมืองต่างๆได้ละเอียดรอบคอบ



กว่ากลุ่มผู้มีความรู้ทางการเมืองปานกลางและต่ำ ในทำนองเดียวกัน กลุ่มผู้มีความรู้ทางการเมืองต่ำ ก็จะต้องสนใจในทางการเมืองโดยอาศัยนัยยะง่าย ๆ เช่น ความมีชื่อเสียง ความน่าเชื่อถือของแหล่งข่าวสาร หรือกระแสสังคมในขณะนั้นเท่านั้นเอง

นอกจากนี้ ยังอาจสรุปได้ว่า กลุ่มผู้ที่มีความรู้ทางการเมืองสูงนั้น เป็นกลุ่มบุคคลที่มีแรงจูงใจในการคิด (Motivation to process) และความสามารถในการคิดพิจารณาสาร (Ability to process) สูง อันนำไปสู่การมีระดับการคิดพิจารณาสารสูง (High in likelihood to elaborate) ดังที่ Petty and Cacioppo กล่าวไว้ก็เป็นได้ ทั้งนี้เนื่องจากความรู้ทางการเมืองที่พวกเขามีแสดงให้เห็นว่าพวกเขาความสามารถในการคิด (Ability to process) และการมีความรู้ทางการเมืองสูงก็น่าจะเป็นการสะท้อนให้ว่าเยาวชนกลุ่มนี้มีแรงจูงใจ (Motivation to process) ที่จะคิดพิจารณาข้อมูลข่าวสารทางการเมืองสูงด้วยเช่นกัน ดังนั้น เยาวชนกลุ่มที่มีความรู้ทางการเมืองสูง จะใช้ความคิดในการวิเคราะห์ พิเคราะห์โต้แย้งต่างๆ ที่มีอยู่ในสาร และนำมาเปรียบเทียบกับความรู้เดิม หรือเจตคติเดิมที่มีอยู่ก่อนที่จะตัดสินใจยอมรับ หรือไม่ยอมรับสาร นั่นคือ การเปลี่ยนแปลงเจตคติ โดยผ่านทางเส้นทางหลัก (Central route) ซึ่งเป็นกระบวนการในการพิจารณายอมรับข้อมูลข่าวสารเพื่อการตัดสินใจอย่างมีประสิทธิภาพในท้ายที่สุดนั่นเอง

### ความพึงพอใจต่อแหล่งข้อมูลข่าวสารต่างๆ

ผลจากการวิจัยพบว่า เยาวชนไทยพึงพอใจต่อแหล่งข้อมูลข่าวสารต่างๆ **แตกต่างกัน** โดยพบว่า เยาวชนไทยรู้สึกพึงพอใจต่อแหล่งข้อมูลข่าวสารจากสื่อมวลชน มากกว่า สื่ออินเทอร์เน็ต และ สื่อเฉพาะกิจ นอกจากนี้ เยาวชนไทยยังรู้สึกพึงพอใจต่อแหล่งข้อมูลข่าวสารจากสื่อบุคคล มากกว่า สื่ออินเทอร์เน็ต และ สื่อเฉพาะกิจอีกด้วยเช่นกัน

อย่างไรก็ดี เมื่อพิจารณาโดยละเอียด จะพบว่าเยาวชนไทยนั้น มีความพึงพอใจต่อแหล่งข้อมูลข่าวสารต่างๆ ในระดับปานกลาง โดยรู้สึกพึงพอใจต่อสื่อมวลชนมากที่สุด รองลงมาคือสื่อบุคคล สื่ออินเทอร์เน็ต และสื่อเฉพาะกิจตามลำดับ นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาให้ละเอียดลงไป ในลำดับของความพึงพอใจต่อแหล่งข้อมูลข่าวสารต่างๆ ทั้ง 21 ข้อ นั้น จะพบว่า จะพบว่า เยาวชนไทยมีความพึงพอใจต่อสื่อบุคคล และสื่อมวลชนในระดับที่ใกล้เคียงกันในลำดับแรก แต่ในขณะเดียวกัน พวกเขาก็มองเห็นถึงปัญหาในการรายงานข่าวสารหรือการให้ข้อมูลเกี่ยวกับผู้สมัครจากสื่อมวลชนอยู่ด้วยเช่นเดียวกัน โดยมองว่า “บ่อยครั้งที่เยาวชนมักเลือกนำเสนอข้อมูล

ประวัติของผู้สมัครในด้านบวกหรือลบเพียงด้านใดด้านหนึ่ง ทำให้ได้รับข้อมูลไม่ครบถ้วน” ในส่วนของสื่ออินเทอร์เน็ตและสื่อเฉพาะกิจนั้น เยาวชนไม่ค่อยรู้สึกพึงพอใจมากนัก โดยให้เหตุผลในเรื่องข้อมูลที่มือคติ เป็นข้อมูลเชิงความคิดเห็น ไม่ใช่ข้อเท็จจริง นอกจากนี้ยังรู้สึกว่า ข้อมูลที่ผู้สมัครหรือพรรคการเมืองนำเสนอผ่านสื่อเฉพาะกิจต่าง ๆ นั้น ยังเป็นข้อมูลที่ไม่ละเอียดเพียงพอ

ผลจากการสัมภาษณ์ ก็สอดคล้องกับผลวิจัยเชิงปริมาณเช่นเดียวกัน โดยจากการสัมภาษณ์พบว่า กลุ่มตัวอย่างนั้นรู้สึกพึงพอใจต่อสื่อมวลชนค่อนข้างมาก โดยให้เหตุผลในเรื่องของความรวดเร็ว ทันต่อสถานการณ์ รวมทั้งทำให้ได้เห็นคุณสมบัติผู้สมัครในทุกมิติ แต่กลุ่มตัวอย่างส่วนหนึ่งก็ไม่ค่อยรู้สึกพึงพอใจต่อการรายงานข่าวสารช่วงเลือกตั้งของสื่อมวลชนนัก โดยตั้งข้อสงสัยถึงเรื่องความไม่เป็นกลาง ความมือคติในการรายงานข่าว รวมไปถึง สื่อมวลชนมีการแบ่งฝักแบ่งฝ่ายอย่างชัดเจน สำหรับความพึงพอใจต่อสื่อบุคคลนั้น เยาวชนไทยรู้สึกพึงพอใจในระดับปานกลาง โดยให้เหตุผลในด้านของความรู้สึกสบายใจการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างคนใกล้ชิดโดยเฉพาะบุคคลในครอบครัวรวมถึงเพื่อนร่วมวัยด้วย สำหรับกลุ่มที่ไม่ค่อยพึงพอใจต่อสื่อบุคคลนั้น ให้เหตุผลในเรื่องของข้อมูลที่ได้รับนั้น มักเป็นข้อมูลเชิงความคิดเห็น และเต็มไปด้วยอคติ นอกจากนี้ ในส่วนของสื่ออินเทอร์เน็ตและสื่อเฉพาะกิจนั้น เยาวชนไทยก็ไม่ค่อยรู้สึกพึงพอใจมากนัก ในส่วนของสื่ออินเทอร์เน็ต เยาวชนให้เหตุผลว่าข้อมูลส่วนใหญ่่นั้นเป็นข้อมูลเชิงความคิดเห็น มือคติ และไม่มีความเป็นกลาง ส่วนสื่อเฉพาะกิจนั้น เยาวชนได้ให้เหตุผลว่าข้อมูลที่ผู้สมัครนำเสนอ นั้น ยังขาดความละเอียด ไม่สมบูรณ์เพียงพอ ซึ่งอาจมีสาเหตุมาจากคุณลักษณะของสื่อเฉพาะกิจเองที่ไม่สามารถนำเสนอรายละเอียดได้มากเท่าไรด้วยเช่นกัน

จากผลการวิจัยดังกล่าว ประเด็นที่สำคัญคือ จากการที่เห็นว่าเยาวชนนั้นค่อนข้างรู้สึกพึงพอใจต่อสื่อมวลชนในระดับหนึ่งนั้น สิ่งที่ต้องคำนึงถึงก็คือ เยาวชนไทยนั้นมีความสามารถในรับรู้ปัญหาจากสื่อมวลชนมากน้อยเพียงใด เยาวชนจะสามารถแยกแยะข้อมูลที่เป็นความคิดเห็นหรือข้อเท็จจริงจากสื่อมวลชนได้มากน้อยเพียงใด โดยเฉพาะปัญหาในเรื่องของการเมืองที่เต็มไปด้วยโฆษณาชวนเชื่อและการแสวงหาผลประโยชน์ ทั้งนี้ ด้วยวัยของพวกเขาที่ยังคงอยู่ในช่วงวัยรุ่น อาจทำให้การคิดวิเคราะห์แยกแยะข้อมูลข่าวสารต่างๆ เพื่อนำไปใช้ในสถานการณ์ทางการเมืองนั้น อาจเป็นไปได้โดยไม่รอบคอบได้ ทั้งนี้จากผลวิจัยของ สุขใจ ประเทืองสุขเลิศ (อ้างแล้ว) พบว่า คนไทยที่อายุน้อยนั้น จะเห็นความสำคัญของปัญหาจากสื่อมวลชน รวมทั้งตระหนักถึงความสำคัญของการรู้เท่าทันสื่อน้อยกว่าคนไทยที่มีอายุมากกว่า ดังนั้น การที่เยาวชนไทยค่อนข้างรู้สึกพึงพอใจต่อข้อมูลข่าวสารที่ได้รับจากสื่อมวลชนดังกล่าว เปิดรับข้อมูลข่าวสาร โดยเฉพาะข้อมูลข่าวสารทางการเมือง ซึ่งมีความซับซ้อนสูงจากสื่อมวลชน โดยไม่ได้มองเห็นถึง

ปัญหาจากสื่อมวลชนหรือไม่ได้ตระหนักถึงความสำคัญของปัญหาจากสื่อมวลชนโดยเฉพาะเรื่อง การเมือง ก็อาจทำให้การตัดสินใจในทางการเมืองของพวกเขาเป็นไปโดยขาดประสิทธิภาพได้

### **เพศ ระดับสถานศึกษา ประสบการณ์ในการออกเสียงเลือกตั้งทางการเมือง และความรู้อันเนื่องมาจากการเมืองกับความพึงพอใจต่อแหล่งข้อมูลข่าวสารต่างๆ**

ผลวิจัยเยาวชนไทยที่มีระดับสถานศึกษาแตกต่างกัน จะมีความพึงพอใจต่อแหล่งข้อมูล ข่าวสารต่างๆแตกต่างกัน นอกจากนี้ เยาวชนไทยที่มีความรู้ทางการเมืองแตกต่างกันก็จะมี ความพึงพอใจต่อแหล่งข้อมูลข่าวสารต่างๆ แตกต่างกันอย่างเช่นกัน ผลวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับ Kippax and Murray (อ้างแล้ว) ที่กล่าวว่าในเรื่องของการรับรู้ในคุณประโยชน์ของสื่อ ปัจจัยด้าน ลักษณะทางประชากรของผู้รับสาร เช่น เพศ อายุ ระดับการศึกษา ระดับความรู้ อาชีพ จะเป็นตัว กำหนดการใช้สื่อและการรับรู้ในคุณประโยชน์ของสื่อ โดยจากผลการวิจัยนั้น ความแตกต่างใน ด้านเพศและประสบการณ์ในการออกเสียงเลือกตั้งทางการเมืองไม่ได้ทำให้ความพึงพอใจต่อ แหล่งข้อมูลข่าวสารของเยาวชนแตกต่างกันแต่อย่างใด

ความแตกต่างในด้านระดับสถานศึกษาของเยาวชนนั้น ผลจากการวิจัย พบว่ากลุ่ม ตัวอย่างเยาวชนไทยจากมหาวิทยาลัยราชภัฏรู้สึกพึงพอใจต่อแหล่งข้อมูลข่าวสารสื่อบุคคล มากกว่ากลุ่มตัวอย่างเยาวชนไทยจากมหาวิทยาลัยเปิดและกลุ่มตัวอย่างมหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ราชมนคร และกลุ่มตัวอย่างเยาวชนไทยจากมหาวิทยาลัยเอกชนนั้น ก็ยังรู้สึกถึงพอใจต่อสื่อ บุคคลมากกว่ากลุ่มตัวอย่างเยาวชนไทยจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมนครด้วยเช่นกัน นอกจากนี้ ผลการวิจัยยังพบด้วยว่า กลุ่มตัวอย่างเยาวชนไทยจากมหาวิทยาลัยราชภัฏนั้นรู้สึกพึง พอใจต่อสื่ออินเทอร์เน็ตมากกว่ากลุ่มตัวอย่างเยาวชนไทยจากมหาวิทยาลัยเปิด มหาวิทยาลัยเปิด และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมนคร ด้วยเช่นกัน

ผลจากการวิจัยดังกล่าว แม้ไม่อาจสรุปได้อย่างชัดเจนเช่นเดียวกับการแสวงหาข้อมูล ข่าวสาร ว่ากลุ่มตัวอย่างสถานศึกษาใดมีระดับสติปัญญาสูงต่ำกว่ากัน และสูงต่ำกว่ากันมากน้อย เพียงใด แต่โดยธรรมชาติแล้ว เราสามารถสรุปได้ว่า ระดับสติปัญญาของแต่ละสถานศึกษาใน แต่ละระดับนั้นย่อมมีความแตกต่างกัน ซึ่งผลสรุปดังกล่าว ผู้วิจัยจะชี้ให้เห็นว่า ความแตกต่าง กันของระดับสติปัญญาดังกล่าวนั้น อาจเป็นการสะท้อนให้เห็นถึงระดับของการรู้เท่าทันสื่อของแต่ละ ระดับของสถานศึกษาที่แตกต่างกัน จากงานวิจัยของสุขใจ ประเทืองสุขเลิศ (2549) นั้น พบว่า ความแตกต่างกันในด้านระดับการศึกษาคนไทย ทำให้พวกเขาได้รับรู้ปัญหาที่เกิดจาก

สื่อมวลชน (โดยเฉพาะสื่ออินเทอร์เน็ต) ได้รับความสำคัญของการรู้เท่าทันสื่อ ได้รับความสำคัญของทักษะการรู้เท่าทันสื่อ แตกต่างกัน ดังนั้น จากการที่กลุ่มตัวอย่างเยาวชนจากมหาวิทยาลัยราชภัฏมีความพึงพอใจที่มีต่อสื่ออินเทอร์เน็ตมากกว่ากลุ่มตัวอย่างเยาวชนจากมหาวิทยาลัยปิด มหาวิทยาลัยเปิด และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ก็อาจเป็นการสะท้อนให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างเยาวชนไทยจากมหาวิทยาลัยราชภัฏรับรู้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากสื่อต่างๆ หรือมีการรู้เท่าทันสื่อ น้อยกว่า กลุ่มตัวอย่างจากมหาวิทยาลัยปิด มหาวิทยาลัยเปิดและมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลนั่นเอง

ในส่วนของความรู้ทางการเมืองที่แตกต่างกันของเยาวชนนั้น ผลจากการวิจัยพบว่า กลุ่มเยาวชนที่มีความรู้ทางการเมืองสูง จะรู้สึกพึงพอใจต่อสื่อมวลชนน้อยกว่ากลุ่มผู้มีความรู้ทางการเมืองต่ำ จากผลดังกล่าว อาจอธิบายได้จากระดับของการรู้เท่าทันสื่อได้เช่นกัน Giraud (2005) กล่าวว่าผู้ที่มีระดับการศึกษาที่สูง และมีความรู้ในประเด็นที่ต้องการเข้าถึงจากสื่อสูง จะได้รับความสำคัญของการรู้เท่าทันสื่อสูงเช่นเดียวกัน ดังนั้น ผลจากการวิจัยนี้ อาจสามารถสรุปได้ว่า กลุ่มผู้มีความรู้ทางการเมืองสูงนั้น รู้สึกว่าการรายงานข่าวสารทางการเมืองในช่วงเลือกตั้งของสื่อมวลชนนั้นยังไม่ละเอียดครบถ้วนเพียงพอ ขาดความเป็นกลาง ทั้งนี้จะเห็นได้จากผลวิจัยจากการสัมภาษณ์ ซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้มีความรู้ทางการเมืองสูงให้เหตุผลว่า ข้อมูลข่าวสารจากสื่อมวลชนนั้นมักนำเสนอข้อมูลไม่ครบทุกด้าน ข้อมูลข่าวสารขาดความเป็นกลาง และสื่อมวลชนอย่างโทรทัศน์ยังแบ่งฝักแบ่งฝ่ายอย่างเห็นได้ชัด นอกจากนี้ จากผลการสัมภาษณ์ยังพบด้วยว่า กลุ่มผู้มีความรู้ทางการเมืองสูง ไม่ค่อยรู้สึกพึงพอใจต่อสื่อบุคคลด้วยเช่นเดียวกัน โดยให้เหตุผลว่าข้อมูลข่าวสารจากสื่อบุคคลนั้นเป็นเพียงความคิดเห็น ไม่ใช่ข้อเท็จจริง จึงส่งผลให้เกิดอคติในการตัดสินใจได้

### บทสรุปประเด็นสำคัญของการวิจัยครั้งนี้

1. เยาวชนไทยพิจารณาเกณฑ์ในการเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งในด้านคุณธรรมจริยธรรมทางการเมืองของผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นหลัก โดยเฉพาะคุณสมบัติในด้านการไม่ซื้อสิทธิขายเสียงและการปฏิบัติที่เป็นไปอย่างโปร่งใสตรวจสอบได้ของผู้สมัครรับเลือกตั้ง นอกจากนี้เยาวชนไทยยังพิจารณาผู้สมัครรับเลือกตั้งจากเกณฑ์ในด้านศักยภาพเชิงผู้นำด้วยเช่นกัน โดยให้เหตุผลว่าต้องการนักการเมืองที่กล้าคิด กล้าตัดสินใจ และกล้าที่จะเปิดโปงการทำงานของรัฐบาล

ประเด็นที่น่าสนใจคือ *เยาวยุคไทยให้ความสำคัญต่อเกณฑ์ในด้านความรู้ ความสามารถนโยบายและผลงานน้อยกว่าเกณฑ์ในด้านคุณธรรมจริยธรรมทางการเมืองและ ศักยภาพเชิงผู้นำ* อย่างไรก็ตามเยาวยุคไทยส่วนหนึ่งยังตัดสินใจเลือกผู้สมัครจากความรู้ ความสามารถ โดยยอมที่จะให้ผู้สมัครละทิ้งคุณธรรมจริยธรรมทางการเมืองบางประการที่อาจ ส่งผลให้การบริหารงานบ้านเมืองเป็นไปอย่างล่าช้า สะท้อนให้เห็นถึงการใช้กลยุทธ์ในการตัดสินใจ ผ่าน กฎแห่งการชดเชย (Compensatory rules) ของ Klayman(1982) ซึ่งหมายความว่า เยาวยุค ยินยอมให้นักการเมือง “โกง” บ้างก็ไม่ใช่ไร แต่ขอให้ “เก่ง” ไว้ก่อนเท่านั้นพอ ด้วยเช่นกัน

นอกจากนี้ยังพบประเด็นที่น่าสนใจอีกประเด็นหนึ่ง คือ เยาวยุคไทยยังคงมีการ ตัดสินใจในทางการเมืองโดยอาศัยความคิดเชิงรวบรัด (Heuristic) แบบการสร้างภาพตัวแทน (Representative Heuristic) ซึ่งหมายถึงการสร้างภาพตัวแทนเพราะชอบพรรคการเมืองหรือ หัวหน้าพรรค(ดลภพ เหล่าวานิช, 2550:75) แต่ไม่สามารถอธิบายคุณสมบัติต่างๆ ไม่ว่าจะด้าน ความรู้ ความสามารถ หรือประสบการณ์ของบรรดาหัวหน้าพรรคที่พวกเขาชื่นชอบได้ การ ตัดสินใจในลักษณะดังกล่าวอาจส่งผลโดยตรงต่อประสิทธิภาพในการตัดสินใจก็เป็นได้

2. เยาวยุคไทยแสวงหาข้อมูลข่าวสารเพื่อนำมากำหนดเกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกผู้สมัคร รับเลือกตั้งจากแหล่งข้อมูลต่างๆในระดับปานกลาง โดยแสวงหาข้อมูลจากสื่อบุคคลมากที่สุด รองลงมาคือสื่อมวลชน เหตุที่เยาวยุคไทยแสวงหาข้อมูลข่าวสารจากสื่อบุคคลมากกว่าสื่ออื่นๆนั้น เป็นเพราะ เยาวยุคไทยให้ความสำคัญต่อความใกล้ชิดกับผู้ปกครอง เชื่อว่าผู้ปกครองมีประสบการณ์ ที่มากกว่า รวมไปถึงกลุ่มตัวอย่างบางคนยังกล่าวถึงประโยชน์ที่ได้จากการแลกเปลี่ยนพูดคุยกับ เพื่อนฝูงหรือคนใกล้ชิด ซึ่งหลายครั้งทำให้พวกเขาได้รับข้อมูลที่สื่อมวลชนไม่ได้เลือกนำเสนอ อย่างไรก็ตาม สื่อมวลชนก็ยังถือเป็นแหล่งข้อมูลที่มีอิทธิพลต่อเยาวยุคไทยในแสวงหาข้อมูลข่าวสาร ในช่วงเลือกตั้งอยู่ไม่น้อย โดยให้เหตุผลถึงความสะดวกรวดเร็วและทันต่อเหตุการณ์ รวมทั้ง สื่อมวลชนทำให้เห็นผู้สมัครได้ครบทุกด้าน ไม่ว่าจะรูปร่างหน้าตา การพูดจา หรือบุคลิกลักษณะ ทั้งนี้ จากการวิจัยเชิงปริมาณและการสัมภาษณ์ จะเห็นได้ชัดเจนว่า เยาวยุคไทยให้ความสำคัญ ต่อการแสวงหาข้อมูลจากสื่อมวลชนและสื่อบุคคลในระดับที่เท่าๆกัน ส่วนแหล่งข้อมูลข่าวสาร อย่างสื่อเฉพาะกิจหรือสื่ออินเทอร์เน็ตนั้น เยาวยุคไทยมิได้ให้ความสำคัญมากนัก

3. เยาวยุคไทยยังคงมีการพิจารณาข้อมูลข่าวสารต่างๆเพื่อตัดสินใจในการเลือกตั้ง โดย อาศัยเพียงชื่อเสียงหรือความน่าเชื่อถือของแหล่งข่าวสาร มากกว่าที่จะคิดพิจารณาหาข้อเท็จจริง ในข่าวสารด้วยตนเองก่อนตัดสินใจในการตัดสินใจในการเลือกตั้งแต่ละครั้ง พวกเขา มักจะอาศัย ชื่อเสียง หรือความน่าเชื่อถือ หรือตัดสินใจอิงกับกระแสทางการเมืองของสังคมขณะนั้น ไม่ค่อย จะมีโอกาสได้คิดพิจารณารายละเอียดหรือข้อดีข้อเสียหรือข้อเท็จจริงของข้อมูลข่าวสารต่างๆที่ได้

รับมาซักเท่าไร โดยอ้างเหตุผลว่าข้อมูลข่าวสารทางการเมืองความซับซ้อนและทำความเข้าใจได้ยาก และหากข้อมูลข่าวสารต่างๆได้ผ่านการวิเคราะห์หิวพากษ์วิจารณ์จากนักวิชาการ หรือนักวิเคราะห์ทางการเมือง หรือสื่อมวลชนที่พวกเขาให้การยอมรับอยู่แล้ว รวมไปถึงกระแสสังคมส่วนใหญ่ในขณะนั้น พวกเขามักจะเชื่อและตัดสินใจตามได้ทันทีโดยมิต้องพิจารณาข้อมูลข่าวสารนั้นอีก

4. เยาวชนไทยพึงพอใจในแหล่งข้อมูลข่าวสารทั้ง สื่อมวลชน สื่อบุคคล สื่ออินเทอร์เน็ต และสื่อเฉพาะกิจ(เช่นป้ายหาเสียงต่างๆ) ในระดับปานกลาง โดยรู้สึกพึงพอใจต่อสื่อมวลชนมากที่สุด รองลงมาเป็นสื่อบุคคล สื่ออินเทอร์เน็ต และสื่อเฉพาะกิจ ตามลำดับ สำหรับสื่อมวลชนนั้น แม้เยาวชนจะรู้สึกค่อนข้างพอใจในข้อมูลที่ได้รับ แต่ก็ยังคงมองเห็นถึงปัญหาในความไม่ครบถ้วนของข้อมูลข่าวสารที่ได้รับจากสื่อมวลชนด้วยเช่นกัน โดยให้เหตุผลว่าสื่อมวลชนมักนำเสนอข้อมูลข่าวสารที่ไม่ครบถ้วน หรือเลือกนำเสนอเฉพาะด้านบวกหรือนำเสนอเฉพาะด้านใดด้านหนึ่งของผู้สมัครมากเกินไป ทำให้ข้อมูลที่พวกเขาได้รับขาดความละเอียดครบถ้วน นอกจากนี้ในส่วนของสื่อบุคคล พวกเขายังเห็นว่าข้อมูลที่ได้รับจากบุคคลใกล้ชิดนั้น เป็นข้อมูลเชิงความคิดเห็นมากกว่าข้อเท็จจริง ทำให้ในขาดความเป็นกลางและความน่าเชื่อถือ

เช่นเดียวกับสื่ออินเทอร์เน็ต ที่พวกเขาเห็นว่าข้อมูลที่อยู่ในสื่ออินเทอร์เน็ตนั้น เป็นข้อมูลที่เป็นความคิดเห็นของแต่ละบุคคล โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ข้อมูลตามเว็บไซต์การเมืองต่างๆ ขาดความน่าเชื่อถือและขาดความเป็นกลางเป็นอย่างมาก ในส่วนของความพึงพอใจต่อสื่อเฉพาะกิจต่างๆนั้น กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดรู้สึกว่สื่อเฉพาะกิจต่างๆเหล่านี้ ไม่ว่าจะเป็นป้ายหาเสียง หรือเอกสารแนะนำตัว ทำได้แค่เพียงนำเสนอรูปร่างหน้าตา ลักษณะทางกายภาพ คร่าวๆของผู้สมัครเท่านั้น ส่วนรายละเอียดอื่นๆเช่นความรู้ความสามารถ ผลงานที่ผ่านมา รวมไปถึงบุคลิกลักษณะของผู้สมัครนั้น ยังไม่สามารถเห็นได้จากสื่อเฉพาะกิจ

5. จะเยาวชนไทยเพศชายจะประเมินผู้สมัครรับเลือกตั้งโดยดูจากศักยภาพความเป็นผู้นำที่กล้าคิด กล้าตัดสินใจ กล้าเปิดเบิกรัฐบาล ของผู้สมัครมากกว่าเยาวชนหญิง ส่วนเยาวชนหญิงให้ความสำคัญกับคุณลักษณะด้านกายภาพรูปร่างหน้าตา และความรู้ความสามารถ รวมไปถึงคุณธรรมจริยธรรมทางการเมืองของผู้สมัครมากกว่า

นอกจากนี้เยาวชนเพศชายจะแสวงหาข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับผู้สมัครรับเลือกตั้งจากสื่ออินเทอร์เน็ตมากกว่าเยาวชนหญิง ส่วนเยาวชนหญิงนั้นจะแสวงหาข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับผู้สมัครรับเลือกตั้งจากสื่อสารมวลชนโดยเฉพาะโทรทัศน์มากกว่าเพศชาย

6. เยาวชนไทยที่มีอายุ 18 ปี จะแสวงหาข้อมูลข่าวสารเพื่อประกอบเกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งจากสื่อมวลชน และสื่ออินเทอร์เน็ตมากกว่าเยาวชนไทยที่มีอายุ 21 ปี นอกจากนี้ เยาวชนไทยที่มีอายุ 18 ปี ก็ยังรู้สึกพึงพอใจต่อแหล่งข้อมูลข่าวสารจากสื่ออินเทอร์เน็ตมากกว่าเยาวชนไทยที่มีอายุ 21 ปี อีกด้วยเช่นกัน

7. เยาวชนที่ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยปิด มหาวิทยาลัยเปิด และมหาวิทยาลัยเอกชน จะพิจารณาเกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งในด้านความรู้ความสามารถมากกว่าเยาวชนจากมหาวิทยาลัยราชภัฏ ส่วนเยาวชนที่มาจากมหาวิทยาลัยปิด มหาวิทยาลัยเปิด มหาวิทยาลัยเอกชน และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลจะพิจารณาเกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งในด้านคุณธรรมจริยธรรมมากกว่าเยาวชนในกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ

นอกจากนี้ เยาวชนที่มาจากมหาวิทยาลัยปิด ยังมีการคิดพิจารณาหาเหตุผลและข้อเท็จจริงต่างๆ ในข้อมูลข่าวสารที่พวกเขาได้รับก่อนตัดสินใจมากกว่าเยาวชนที่มาจากมหาวิทยาลัยราชภัฏ ในขณะที่เดียวกัน เยาวชนที่มาจากมหาวิทยาลัยราชภัฏจะอาศัยเพียงความมีชื่อเสียง ความน่าเชื่อถือของแหล่งข่าว หรือกระแสความคิดเห็นของคนส่วนใหญ่ในขณะนั้นในการเป็นข้อมูลเพื่อตัดสินใจมากกว่า

นอกจากนี้เยาวชนจากมหาวิทยาลัยราชภัฏยังรู้สึกพึงพอใจต่อแหล่งข้อมูลข่าวสารที่บุคคลมากกว่าเยาวชนจากมหาวิทยาลัยเปิดและมหาวิทยาลัยราชภัฏ ในขณะที่กลุ่มเยาวชนจากมหาวิทยาลัยเอกชนรู้สึกพึงพอใจต่อสื่อบุคคลมากกว่าเยาวชนจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ในขณะที่กลุ่มเยาวชนจากมหาวิทยาลัยราชภัฏยังรู้สึกพึงพอใจต่อสื่ออินเทอร์เน็ตมากกว่ากลุ่มเยาวชนจากมหาวิทยาลัยปิด มหาวิทยาลัยเปิด และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล นอกจากนี้เยาวชนจากมหาวิทยาลัยเอกชนและมหาวิทยาลัยราชภัฏรู้สึกพึงพอใจต่อสื่อเฉพาะกิจมากกว่าเยาวชนจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีกด้วย

8. เยาวชนที่มีประสบการณ์ในการออกเสียงเลือกตั้งทางการเมืองสูง(6-7 ครั้ง)จะคิดพิจารณาหาข้อเท็จจริง ความสมเหตุสมผลของข้อมูลข่าวสารที่ได้รับก่อนจะตัดสินใจ มากกว่าเยาวชนที่มีประสบการณ์ในการเลือกตั้งต่ำ(1-2 ครั้ง)อย่างเห็นได้ชัด โดยเยาวชนที่มีประสบการณ์ในการออกเสียงเลือกตั้งทางการเมืองน้อย จะอาศัยเพียงชื่อเสียง หรือความน่าเชื่อถือของแหล่งข้อมูลข่าวสาร รวมถึงกระแสสังคมส่วนใหญ่ในขณะนั้นช่วยในการตัดสินใจ

9. เยาวชนที่มีความรู้ทางการเมืองสูงจะการคิดพิจารณาหาเหตุผลและข้อเท็จจริงต่างๆ ในข่าวสารที่ได้รับก่อนตัดสินใจ มากกว่าเยาวชนที่มีความรู้ทางการเมืองต่ำและเยาวชนที่มีความรู้ทางการเมืองในระดับปานกลาง

นอกจากนี้ เยาวชนที่มีความรู้ทางการเมืองสูงยังรู้สึกพึงพอใจข่าวสารที่ได้รับจากสื่อมวลชนต่ำกว่าเยาวชนที่มีความรู้ทางการเมืองต่ำด้วยเช่นกัน โดยให้เหตุผลว่าการรายงานข่าวสารในช่วงเลือกตั้งของสื่อมวลชนนั้นขาดความละเอียดครบถ้วน สื่อมวลชนแบ่งออกเป็นฝักเป็นฝ่ายอย่างชัดเจน ทำให้การรายงานข้อมูลข่าวสารขาดความเป็นกลาง

### • บทสรุปสาเหตุที่การตัดสินใจในการเลือกตั้งทางการเมืองของเยาวชนไทยยังคงขาดประสิทธิภาพ

บทสรุปของสาเหตุที่ทำให้การตัดสินใจในการเลือกตั้งทางการเมืองของเยาวชนไทยยังคงขาดประสิทธิภาพมีดังต่อไปนี้

1. **ระดับความรู้ความเข้าใจในเรื่องการเมืองการปกครองรวมไปถึงเหตุการณ์ทั่วไปในบ้านเมืองของเยาวชนไทยนั้นมีอยู่ค่อนข้างน้อย** เยาวชนไทยไม่สามารถที่จะอธิบายในเหตุการณ์สำคัญๆทางการเมืองที่เกิดขึ้นได้ นอกจากจะไม่สามารถอธิบายได้แล้ว ยังไม่ทราบถึงผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้นแก่ตัวเขาและบ้านเมืองได้อีกด้วย ทั้งนี้ การที่เยาวชนไทยยังคงมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการเมืองการปกครองรวมทั้งเหตุการณ์ความเป็นไปในบ้านเมืองน้อยนั้น เป็นการสะท้อนให้เห็นถึงระดับความใส่ใจ ความสนใจ ในเรื่องการเมืองการปกครองรวมไปถึงความเป็นไปในสังคมที่ยังคงมีอยู่น้อยด้วยเช่นเดียวกัน พวกเขายังคงสนใจแต่เรื่องบันเทิง ดารา นักร้องนักแสดง การเที่ยวเล่น การเข้าสังคมกับเพื่อน ซึ่งในความเป็นจริงแล้วก็ถือเป็นเรื่องปกติของเด็กวัยนี้ เพียงแต่หากประเทศชาติต้องการที่จะฝากความหวัง ฝากอนาคตทางการเมืองไว้ให้อยู่ในกำมือของเด็กวัยนี้คงต้องเร่งรณรงค์เสริมสร้างแรงจูงใจให้เด็กวัยนี้รู้สึกว่าการเมืองเป็นเรื่องที่ใกล้ตัว มีความสนุกไม่แพ้เรื่องบันเทิงทั้งหลาย นอกจากนี้ยังต้องทำให้พวกเขาารู้สึกเกิดจิตสำนึกทางการเมือง รู้สึกว่าการเมืองเป็นเรื่องที่พวกเขาต้องรับผิดชอบและมีผลกระทบโดยตรงต่อการใช้ชีวิตของพวกเขาทั้งในปัจจุบันและอนาคตอย่างหนักหน่วงทีเดียว มิฉะนั้นความคาดหวังดังกล่าวอาจเป็นได้แค่เพียงความคิดในอุดมคติเท่านั้น



2. การคิดการตัดสินใจในการเลือกตั้งทางการเมืองของเยาวชนวัยนี้ยังคงเป็นไปโดยขาดความตระหนักถึงผลของการตัดสินใจที่จะเกิดขึ้นตามมา สังเกตได้จากการเลือกตั้งในหลายครั้งที่ผ่านมา ยกตัวอย่างเช่น การเลือกตั้งผู้ว่าราชการจังหวัดกรุงเทพมหานครเมื่อปี 2547 และ ปี 2551 ที่ผ่านมา ผู้สมัครที่มีภูมิหลังหรือประวัติการทำงานที่ค่อนข้างติดลบ กลับได้คะแนนไปจากเยาวชนค่อนข้างเยอะ ลักษณะการตัดสินใจดังกล่าวยังเป็นการสะท้อนให้เห็นถึงการขาดความตระหนักและความใส่ใจในผลของการตัดสินใจที่จะเกิดขึ้นตามมาของเด็กวัยนี้ดังที่ได้กล่าวไป นอกจากนี้ผู้สมัครหลายคนยังใช้กลวิธีการนำเสนอตนเองผ่านสื่อได้อย่างซ้ำซ้อนและเชี่ยวชาญทำให้สามารถโน้มน้าวใจเด็กวัยนี้ได้ ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงอิทธิพลจากสื่อมวลชน ความสามารถของสื่อมวลชน ในการชักจูง โน้มน้าวจิตใจ หรือโฆษณาชวนเชื่อ หรือความสามารถในการกำหนดเกณฑ์ในการตัดสินใจ(Priming) ให้แก่เยาวชน ทำให้เยาวชนประเมินบรรดาผู้สมัครตามที่พวกเขาเลือกนำเสนอผ่านสื่อมวลชนได้

3. การให้ความสำคัญกับคุณสมบัติในด้านต่างๆของผู้สมัคร มักเป็นไปตามกระแสสังคมในขณะนั้น เยาวชนมักจะตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งโดยการพิจารณาคุณสมบัติที่อิงกับกระแสส่วนใหญ่หรือเหตุการณ์ความเป็นไปในสังคมขณะนั้น ยกตัวอย่างเช่น จากผลการวิจัยครั้งนี้ที่พบว่า เยาวชนนั้นตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งโดยการพิจารณาจากคุณสมบัติด้านคุณธรรมจริยธรรมของบรรดาผู้สมัครรับเลือกตั้งนั้น สอดคล้องกับผู้ช่วยศาสตราจารย์สุชม เฉลยทรัพย์(อ้างแล้ว) ประธานสวนดุสิตโพล ที่ได้กล่าวว่า “...การตัดสินใจในการลงคะแนนให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งในภาวะการณปัจจุบันนั้น ประชาชนมักจะให้ความสำคัญในด้านจริยธรรมของนักการเมือง อันเนื่องมาจากกระแสสังคมการเมืองในช่วงที่ผ่านมา นั้น ปัญหาที่การเมืองไทยกำลังเผชิญ ล้วนเป็นประเด็นปัญหาด้านการทุจริตของนักการเมืองทั้งสิ้น...” หรือจากเหตุการณ์ในการเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครดังที่ได้กล่าวไป กระแสสังคมส่วนใหญ่อาจต้องการคนที่มีบุคลิกแปลกใหม่ ดูกล้าคิด กล้าทำ กล้าตัดสินใจ ซึ่งหาไม่ได้จากนักการเมืองรุ่นเก่า ก็ทำให้ได้รับคะแนนเสียงจากเยาวชนไปจำนวนมากเช่นเดียวกัน ซึ่งพฤติกรรมการตัดสินใจดังกล่าวนี้ ถึงขนาดทำให้การตัดสินใจโดยการพิจารณาในด้านความรู้ ความสามารถ นโยบาย และผลงานของผู้สมัครนั้นด้อยความสำคัญไปเลยทีเดียว ภาวะการณในลักษณะนี้อาจทำให้การคิดการตัดสินใจของเยาวชนนั้นเปลี่ยนแปลงและสั่นคลอนไปตามสภาวะทางสังคมในขณะนั้น ซึ่งทำให้การพิจารณาคุณสมบัติในด้านความรู้ความสามารถ ซึ่งสมควรจะเป็นเกณฑ์ที่เป็นคุณสมบัติสำคัญของผู้ที่เข้าไปทำหน้าที่ตัวแทนประชาชนเพื่อบริหารบ้านเมืองนั้น ถูกลดทอนความสำคัญลงไปมากที่สุด ซึ่ง ปรากฏการณ์ดังกล่าวจะเห็นได้ชัดเจนว่า สื่อมวลชนมีอิทธิพลไม่น้อยต่อการให้ความสำคัญต่อเกณฑ์ในการเลือกผู้สมัครการที่สื่อมวลชนให้ความสนใจต่อปัญหาวิกฤตคอร์รัปชัน

ของนักการเมือง โดยเน้นเสนอข่าวหรือบทความในประเด็นปัญหาด้านคุณธรรมจริยธรรมนี้มากเป็นพิเศษ(Agenda Setting) รวมไปถึงการชูประเด็นในเรื่องคุณธรรมจริยธรรมทางการเมืองของบรรดาผู้สมัครจากสื่อมวลชน(Priming) มีผลทำให้เยาวชนในเวลานั้นจดจำบรรดาประเด็นปัญหาต่างๆนี้ได้ และมีความรู้สึกว่ปัญหาเรื่องการทุจริตคอร์รัปชั่นของนักการเมืองนั้นเป็นเรื่องที่สมควรแก่การนำมาพิจารณามากกว่าคุณสมบัติด้านอื่นๆนั่นเอง

**4. ระดับการคิดพิจารณาข้อมูลข่าวสารของเยาวชนนั้น ยังคงมีอยู่ในระดับต่ำ** จากผลวิจัยเห็นได้ชัดเจนว่าเด็กวัยนี้ มักจะอาศัยเพียงความมีชื่อเสียง ความน่าเชื่อถือ ของแหล่งข้อมูลข่าวสารต่างๆที่พวกเขาได้รับข้อมูลมา โดยเฉพาะอย่างยิ่งบรรดานักวิเคราะห์ นักวิชาการ หรือบรรดาสื่อมวลชน หากพวกเขาเห็นว่าแหล่งข้อมูลข่าวสารมาจากนักวิชาการ นักวิเคราะห์ ที่พวกเขาหรือสังคมให้การยอมรับนับถือ เด็กวัยนี้แทบจะตัดสินใจตามได้ทันที โดยไม่ต้องเสียเวลาที่จะมาคิดทบทวนความถูกต้องสมเหตุสมผลของข้อมูลต่างๆเหล่านั้นอีกเลย เรียกได้ว่าพวกเขาสามารถฝากให้บรรดานักวิชาการต่างๆเหล่านั้นตัดสินใจแทนพวกเขาได้เลยทีเดียว

นอกจากนี้เด็กวัยนี้ยังคงอาศัยการคิดการตัดสินใจจากบุคคลรอบข้างของพวกเขาด้วยเช่นกัน พวกเขาสามารถที่จะตัดสินใจตามบุคคลใกล้ชิดอย่างเช่น ครู อาจารย์ หรือผู้ปกครอง หรือแม้กระทั่งเพื่อนร่วมวัยของพวกเขา หลายครั้งที่การตัดสินใจดังกล่าว เป็นไปในลักษณะของ "การตัดสินใจตาม" บุคคลใกล้ชิดเหล่านั้น โดยมีได้พิจารณาข้อมูลต่างๆด้วยตนเองก่อนเลย พวกเขาให้ความสำคัญต่อบุคคลใกล้ชิดอย่างเช่น ครู อาจารย์ หรือผู้ปกครอง ในระดับเดียวกันกับบรรดานักวิชาการ หรือนักวิเคราะห์ พวกเขาเชื่อมั่นว่าด้วยวัยและประสบการณ์ของบุคคลใกล้ชิดเหล่านี้ การตัดสินใจจึงน่าจะเป็นการตัดสินใจที่ดี และมีเหตุผล มีความถูกต้อง ฉะนั้นพวกเขาจึงสามารถที่จะตัดสินใจตามได้โดยไม่ต้องลังเลเลยด้วยซ้ำ

ยิ่งไปกว่านั้น กระแสความคิดเห็นของสังคมในขณะนั้นก็มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของเยาวชนเหล่านี้มากเช่นเดียวกัน พวกเขามักจะอาศัยกระแสของสังคมส่วนใหญ่ในขณะนั้นเป็นข้อมูลในการตัดสินใจตาม โดยคิดเอาเองว่าความคิดเห็นของคนส่วนใหญ่ นั้นย่อมเป็นความคิดเห็นที่ถูกต้องอยู่แล้ว ทั้งๆที่ในความเป็นจริง ความคิดเห็นของคนส่วนใหญ่ไม่จำเป็นจะต้องถูกต้องเสมอไป ซึ่งลักษณะการตัดสินใจโดยอาศัยเพียงชื่อเสียง ความน่าเชื่อถือของแหล่งข้อมูลต่างๆ บุคคลใกล้ชิด หรือการอาศัยเพียงกระแสของสังคมดังกล่าว ส่งผลโดยตรงต่อการลดทอนประสิทธิภาพในการตัดสินใจในการเลือกตั้งทางการเมืองของเด็กวัยนี้เป็นอย่างยิ่ง

## 5. มนุษย์มีข้อจำกัดในการประมวลผลข้อมูลข่าวสารสารสนเทศต่างๆ

ตามปกติแล้วมนุษย์ไม่สามารถจะประมวลผลข้อมูลข่าวสารสารสนเทศที่มีอยู่อย่างมากมายได้หมดภายใต้เวลาและสถานการณ์เฉพาะหน้าได้อย่างสมบูรณ์ เราไม่สามารถรับรู้สิ่งเร้าหรือข้อมูลข่าวสารที่แวดล้อมเราอยู่ทั้งหมดได้ แต่จะเลือกรับรู้เพียงบางส่วน ซึ่งเป็นธรรมชาติของมนุษย์ที่สามารถประมวลผลสารสนเทศได้เพียงเล็กน้อย ท่ามกลางความจำกัดต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องเวลา ความรู้ และศักยภาพในการประมวลผลของมนุษย์จึงนำไปสู่การใช้ความคิดเชิงรวบรัด ซึ่งเป็นกลยุทธ์หนึ่งในการตัดสินใจหรือแก้ปัญหาอย่างรวดเร็ว อันอาจส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการตัดสินใจในการเลือกตั้งได้ (Bless, Friedler and Strack (อ้างแล้ว)) นอกจากนี้ จากทฤษฎี Cognitive load ที่ Sweller (2004) บอกว่าเมื่อมนุษย์มีการรับข้อมูลใหม่ๆ ระบบความจำในช่วงที่ทำงานอยู่หรือช่วงสั้น (working memory) จะมีการเก็บจำที่จำกัด เมื่อบวกกับความซับซ้อนและเข้าใจยากของข้อมูลข่าวสารในเรื่องการเมืองนั้นเป็นทุนเดิมอยู่แล้ว และจากการที่พวกเขา ย่อมมีข้อจำกัดในการประมวลผลข้อมูลข่าวสารต่างๆ ก็ยิ่งส่งผลให้พวกเขาเลือกที่จะไม่ใส่ใจกับการแสวงหาข้อมูลข่าวสารทางการเมืองมากนัก และในการตัดสินใจ ก็จะใช้การตัดสินใจในเชิงรวบรัด (Heuristic) โดยปราศจากการคิดพิจารณาข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับผู้สมัครรับเลือกตั้งหรือพรรคการเมืองอย่างถ่วงถี่ จึงทำให้การตัดสินใจนั้นขาดประสิทธิภาพ

### • แนวทางในการแก้ไขเพื่อให้การตัดสินใจในการเลือกตั้งทางการเมืองของเยาวชนมี ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

แนวทางในการรณรงค์และแก้ไขเพื่อให้การตัดสินใจในการเลือกตั้งทางการเมืองของเยาวชนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นนั้น มีดังต่อไปนี้

#### 1. เริ่มต้นปลูกฝังให้เด็กไทยตระหนักถึงความสำคัญของการเลือกตั้งทางการเมือง ในระบอบประชาธิปไตยรวมไปถึงผลของการตัดสินใจในการเลือกตั้งทางการเมืองตั้งแต่วัยเด็ก

โดยเริ่มรณรงค์ตั้งแต่ในระดับโรงเรียน โดยอาศัยการปลูกฝังให้เด็กได้เรียนรู้ความสำคัญของการเลือกตั้งทางการเมืองผ่านการมีส่วนร่วมทางการเมืองตั้งแต่เยาว์วัย โดยอาศัยกิจกรรมต่างๆ ที่แสดงให้เห็นถึงปกครองในระบอบประชาธิปไตยตั้งแต่ในระดับเล็กไม่ว่าจะเป็น การเลือกตั้งหัวหน้าห้อง การเลือกตั้งหัวหน้าชมรม ไปจนถึงการเลือกตั้งประธานนักเรียน ซึ่งบุคลากรในโรงเรียนอันหมายถึง ครู อาจารย์ จะต้องรณรงค์ให้เด็กนักเรียนเรียนรู้และเข้าใจในหลักการ

ของการเลือกตั้งดังกล่าว และชี้ให้เด็กเห็นถึงความสำคัญของผลของการตัดสินใจในครั้งนั้นๆ ว่า อาจส่งผลต่อความเปลี่ยนแปลงในนโยบายของชั้นเรียน การบริหารงานของชมรม หรือการ ดำเนินกิจกรรมของโรงเรียนซึ่งมีผลกระทบโดยตรงต่อนักเรียนทุกคน ทั้งนี้เพื่อเป็นการฝึกฝนให้ เด็กวัยนี้รู้จักแสวงหาข้อมูลเพื่อตัดสินใจในการเลือกลงคะแนนให้ผู้สมัครอย่างรอบคอบ เพื่อให้ได้ ตัวแทนที่ดีมาบริหารชั้นเรียน ชมรม หรือโรงเรียนของตน และเกิดความตระหนักในผลของการ ตัดสินใจในการลงคะแนนเสียงในการเลือกตั้งที่จะตามมาในภายหลังตั้งแต่การเลือกตั้งในระดับ เล็ก ซึ่งจะสามารถถ่ายโยงความตระหนักถึงความสำคัญของการเลือกตั้งดังกล่าวมาสู่การเลือกตั้ง ทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยได้ในที่สุด

## 2. ภาครัฐควรเร่งรณรงค์ให้ความรู้ทางการเมืองแก่เยาวชน โดยใช้วิธีการที่ทำให้ เยาวชนรู้สึกว่าการเมืองไม่ใช่เรื่องที่ซับซ้อน และเคร่งเครียด

จากการวิจัยพบว่าเด็กวัยนี้รู้สึกว่าข้อมูลข่าวสารทางการเมืองนั้นเป็นเรื่องที่ซับซ้อน และเป็นเรื่องที่เคร่งเครียดสำหรับเขา ฉะนั้น เยาวชนจึงมักจะไม่ได้พิจารณาข้อมูลข่าวสารทาง การเมืองมากนัก ดังนั้น การรณรงค์เพื่อให้ความรู้ทางการเมืองแก่เยาวชนจากองค์กรของภาครัฐ จึงเป็นจำเป็นอย่างที่จะต้องทำให้เรื่องการเมืองเป็นเรื่องที่ไม่เคร่งเครียดสำหรับเด็กวัยนี้ กลับกัน จะต้องทำให้พวกเขาารู้สึกว่าเรื่องการเมืองนั้นเป็นเรื่องสนุก น่าติดตาม ไม่แพ้เรื่องบันเทิงของพวกเขา โดยอาจอาศัยการผลิตรายการทางโทรทัศน์ที่แสดงออกเป็นการ์ตูนที่ให้ความรู้ทางการเมือง หรือการ์ตูนล้อการเมือง ซึ่งจะทำให้เยาวชนรู้สึกว่าการเมืองก็เป็นเรื่องที่น่าสนใจ น่าติดตามได้ เช่นเดียวกัน ยกตัวอย่างรายการโทรทัศน์ที่ให้ความรู้ทางการเมืองที่ไม่เคร่งเครียดเช่น “รายการ สภาจ๊าก” เป็นต้น เมื่อเยาวชนเห็นว่าเรื่องการเมืองเป็นเรื่องที่ไม่เคร่งเครียดสำหรับเขาเกินไป การจะรณรงค์ให้เยาวชนติดตามข้อมูลข่าวสารทางการเมืองเพื่อให้พวกเขามีความรู้ทางการเมือง เพื่อช่วยในการตัดสินใจเลือกตั้งทางการเมืองที่มีประสิทธิภาพมากขึ้นก็จะเป็นเรื่องที่ไม่ยากจนเกินไป

## 3. องค์กรที่เกี่ยวข้องทางการเมืองควรรณรงค์เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับตัว ผู้สมัครรับเลือกตั้งให้ละเอียดครบทุกด้านทั้งด้านบวกและด้านลบของผู้สมัครรับเลือกตั้ง

ในช่วงของการเลือกตั้งนั้น บรรดาผู้สมัครและพรรคการเมือง มักจะเลือกนำเสนอตนเอง เฉพาะด้านบวก ซึ่งก็ถือเป็นเรื่องปกติ เพราะผู้สมัครและพรรคการเมืองย่อมต้องการโน้มน้าวใจ ให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งเลือกลงคะแนนให้แก่ตนเอง หากแต่เป็นหน้าที่ขององค์กรทางการเมืองต่างๆ สมควรที่จะต้องทำหน้าที่ในเชิงรุกมากกว่านี้ โดยในปัจจุบันจะเห็นได้ว่าข้อมูลข่าวสารในด้านลบ ของผู้สมัครและพรรคการเมืองในการเลือกตั้งแต่ละครั้งนั้น แทบจะไม่ปรากฏให้เห็น ฉะนั้น

เยาวชนจึงเหมือนถูกปิดหูปิดตา รับรู้แต่ด้านที่ดีของบรรดาผู้สมัคร ดังนั้น องค์การทางการเมืองควรจะเร่งดำเนินการรณรงค์เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับผู้สมัครทั้งในด้านบวกและด้านลบผ่านทางสื่อมวลชนให้มากกว่านี้

### 5. องค์การที่เกี่ยวข้องทางการเมืองควรเร่งรณรงค์เสริมสร้างแรงจูงใจและความสามารถให้เยาวชนรู้จักคิดพิจารณาข้อมูลข่าวสารก่อนตัดสินใจในการเลือกตั้งทางการเมืองมากกว่านี้

Petty and Cacioppo (อ้างแล้ว) กล่าวว่าคนที่บุคคลจะมีระดับการคิดพิจารณาข้อมูลข่าวสารต่างๆในระดับสูง ซึ่งจะอาศัยการพิจารณาข้อดีข้อเสีย เหตุผล ข้อโต้แย้ง ในข้อมูลข่าวสารก่อนตัดสินใจนั้น จะต้องมีแรงจูงใจและ/หรือความสามารถในการคิดพิจารณาสารในระดับสูงด้วย ฉะนั้น การจะเสริมสร้างให้เยาวชนรู้จักคิดพิจารณาสารจึงจะต้องเร่งรณรงค์ให้เยาวชนมีทั้งแรงจูงใจที่จะคิดพิจารณาข้อมูลข่าวสารต่างๆในช่วงเลือกตั้ง รวมไปถึงมีความรู้เกี่ยวกับการเลือกตั้งด้วยเช่นกัน ในส่วนของการสร้างแรงจูงใจแก่เยาวชนนั้น องค์การที่เกี่ยวข้องทางการเมืองต้องสนับสนุนให้พวกเขาเห็นถึงความสำคัญของการเลือกตั้งทางการเมือง โดยการเปิดพื้นที่ให้พวกเขาได้แสดงออกทางการเมือง อย่างเช่น การเปิดเวทีรับฟังความคิดเห็นในการแก้ปัญหาความขัดแย้งทางการเมืองจากเยาวชน ทั้งนี้เพื่อให้พวกเขาารู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของการเมือง และมีความสามารถในการที่จะบังคับทิศทางของการเมืองไทยได้ นอกจากนี้จะต้องเร่งรณรงค์ให้ความรู้ทางการเมืองแก่เยาวชนโดยทำให้เรื่องการเมืองไม่ใช่เรื่องที่เคร่งเครียดสำหรับพวกเขา โดยอาจอาศัยการ์ตูนทางการเมือง หรือการ์ตูนล้อการเมือง ที่ปรากฏผ่านรายการทางโทรทัศน์ดังที่ได้กล่าวไป เมื่อเยาวชนเกิดความรู้สึกว่าการเมืองเป็นเรื่องสำคัญ การเมืองเป็นเรื่องสนุก น่าติดตาม รวมถึงการที่พวกเขาารู้สึกว่าพวกเขาเป็นส่วนหนึ่งในความรับผิดชอบต่อทิศทางและอนาคตของการเมืองไทย ประกอบกับการมีความรู้ทางการเมืองที่สูงขึ้น น่าจะทำให้พวกเขาคิดพิจารณาข้อมูลข่าวสาร นโยบายต่างๆ เกี่ยวกับตัวผู้สมัคร หรือพรรคการเมือง อย่างละเอียดรอบคอบมากยิ่งขึ้นก่อนที่จะตัดสินใจลงคะแนนให้ผู้สมัครและพรรคการเมือง มิใช่อาศัยเพียงความมีชื่อเสียง หรือความน่าเชื่อถือ หรือกระแสการเมืองในขณะนั้นเพื่อตัดสินใจตาม เพื่อให้ได้นักการเมืองที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นนั่นเอง

## ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยครั้งต่อไป

1. คุณลักษณะทางด้านจิตวิทยาของเด็กวัยนี้เป็นประเด็นที่น่าศึกษาเพิ่มเติมเป็นอย่างยิ่ง คุณลักษณะทางจิตวิทยาดังกล่าวประกอบไปด้วย ปัจจัยทางด้านบุคลิกภาพ หรือสภาวะทางอารมณ์ ซึ่งอาจจะเป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความแตกต่างกันในการพิจารณาเกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้ง การแสวงหาข้อมูลข่าวสารเพื่อประกอบการพิจารณาเกณฑ์ในการตัดสินใจ การพิจารณายอมรับข้อมูลข่าวสารเพื่อการโน้มน้าวใจ รวมไปถึงความพึงพอใจต่อแหล่งข้อมูลข่าวสารต่างๆก็เป็นได้ อย่างไรก็ตาม งานวิจัยนี้ได้มุ่งศึกษาความแตกต่างในด้านเพศระดับสถานศึกษา ประสบการณ์ในการออกเสียงเลือกตั้งทางการเมือง รวมไปถึงความรู้ทางการเมืองของเยาวชนเท่านั้น ดังนั้น จึงน่าจะมีการศึกษาเพิ่มเติมในตัวแปรทางด้านคุณลักษณะทางจิตวิทยาดังกล่าวของเด็กวัยนี้สำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป

2. การศึกษาถึงการพิจารณาเกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้ง การแสวงหาข้อมูลข่าวสาร กระบวนการในการพิจารณายอมรับข้อมูลข่าวสาร ความพึงพอใจต่อแหล่งข้อมูลข่าวสารต่างๆ รวมทั้งคุณลักษณะทางประชากรและคุณลักษณะทางจิตวิทยาที่แตกต่างกันอันอาจส่งผลต่อการพิจารณาเกณฑ์ในการตัดสินใจ การแสวงหาข้อมูลข่าวสาร กระบวนการในการพิจารณายอมรับข้อมูลข่าวสาร และความพึงพอใจต่อแหล่งข้อมูลข่าวสาร ของคนไทยซึ่งอยู่ในวัยผู้ใหญ่ เป็นสิ่งที่ควรศึกษาต่อไปด้วยเช่นกัน เนื่องจากกลุ่มดังกล่าวถือว่าเป็นคนไทยส่วนใหญ่ที่มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้ง ซึ่งผลจากการตัดสินใจของพวกเขา จะส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพและทิศทางการเมืองของประเทศไทยโดยรวมทั้งหมด ฉะนั้นจึงสมควรที่จะศึกษาในประเด็นดังกล่าวต่อไปเป็นอย่างยิ่ง

## รายการอ้างอิง

### ภาษาไทย

กนก วงศ์ตระหง่าน. การเมืองในระบอบประชาธิปไตย. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527.

จริญญา เจริญสุขใส. การเปิดรับข่าวสารทางการเมือง วัฒนธรรมทางการเมืองกับการไปใช้สิทธิออกเสียงของเยาวชน ในกรุงเทพมหานคร ปี 2538. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.

จวงจันท์ หอมจันทนากุล. แรงจูงใจที่จะตัดสินใจอย่างถูกต้อง และเส้นทางการยอมรับข่าวสาร. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาวารสารสนเทศ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2541.

จารุวรรณ ปวรจารย์. ปัจจัยทางการสื่อสารที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกผู้นำทางการเมืองของประชาชนในภาวะวิกฤต. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543.

ชฎานิน เจริญมาก. การแสวงหาข่าวสารทางการเมือง จิตสำนึกประชาธิปไตยและการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้่านิตยสารแนวการเมืองเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2547.

ดลภพ เหล่าวานิช. ปัจจัยที่นำมาสู่การประมวลผลโดยใช้ความคิดเชิงรวบรัดในการตัดสินใจทางการเมือง. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาวารสารสนเทศ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2550.

ปัทมาธิ์ย์ ไชรัมย์. คุณลักษณะประชาธิปไตยในการสื่อสารผ่านเว็บไซต์. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาวารสารสนเทศ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2547.

ประไพพรรณ ภูมิวุฒิสาร. จิตวิทยาวัยรุ่น. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาจิตวิทยา คณะครุศาสตร์  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.

พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว. รายงานวิจัยเรื่องข่าวสารการเมืองของคนไทย. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์  
มหาวิทยาลัย, 2523.

วีระา ไชยสาร. การเมืองภาคประชาชน : พัฒนาการการมีส่วนร่วมในทางการเมือง ประชาธิปไตย  
แบบมีส่วนร่วมและพหุการเมือง. กรุงเทพมหานคร: สำนักเมฆขาว, 2545.

วิภาภรณ์ ปราโมช ณ อยุธยา. การศึกษาทัศนคติทางการเมือง ความรู้ ความเข้าใจ และความ  
สนใจในการเลือกตั้งของผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในเขต  
กรุงเทพมหานคร วันที่ 4 เมษายน 2519. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต บัณฑิต  
วิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520.

วิวัฒน์ อุดมการณ์. เยาวชนวัย 18 ปี กับสิทธิในการเลือกตั้ง, เนชั่นสุดสัปดาห์ (12 มกราคม  
2538): 7

ศรีเรื่อน แก้วกวาง. จิตวิทยาพัฒนาการชีวิตทุกช่วงวัย. เล่ม 2 วัยรุ่น – วัยสูงอายุ.  
กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2549.

สมบุรณ์ สุขสำราญ. “ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการเลือกตั้ง” ใน การเมืองและสังคม.  
กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520.

สมเกียรติ พงษ์ไพบูลย์. 20 ปี 6 ตุลา การศึกษาเพื่อมวลชน...สู่การศึกษาเพื่อจักรวรรดิใหม่,  
เนชั่นสุดสัปดาห์ (11 – 17 ต.ค.2539): 66 – 67.

สภาผู้แทนราษฎร. สรุปสาระสำคัญของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม  
พุทธศักราช 2538. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2535.

สุภูมิ นवलสกุล. การเมืองเรื่องข้าวน. กรุงเทพมหานคร: ปิติบุคเซนเตอร์, 2535



สุขุม เฉลยทรัพย์. เลือกลงผู้ว่าฯ วาระคนกรุง. กรุงเทพธุรกิจ (31 สิงหาคม 2547): 18

สุชา จันทน์เอม. จิตวิทยาวัยรุ่น. พระนคร: แพร์พิทยา, 2513.

สุขใจ ประเทืองสุขเลิศ. การรับรู้ของคนไทยเกี่ยวกับความสำคัญของการรู้เท่าทันสื่อในยุค  
โลกาภิวัตน์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาวารสารสนเทศ คณะนิเทศ  
ศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2549.

สุรพงษ์ โสธนะเสถียร. การสื่อสารกับการเมือง. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ประสิทธิ์ภัณฑ์ แอนด์  
พรินติ้ง, 2537.

เสรี วงษ์มณฑา. การสื่อสารกับกระบวนการกล่อมเกลางานการเมือง. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์  
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2512.

เสกสรรค์ ประเสริฐกุล. การเมืองภาคประชาชนในระบอบประชาธิปไตย. กรุงเทพมหานคร:  
สำนักพิมพ์อัมรินทร์, 2548.

หยุด แสงอุทัย. คำบรรยายหลักสูตรธรรมญูทั่วไปและกฎหมายเลือกตั้ง. พระนคร: โรงพิมพ์  
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2512.

เอกมล สายจันทร์. บทบาทปัญญาชนไทยต่อการพัฒนาการเมือง. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แพร์  
พิทยา, 2519.

## ภาษาอังกฤษ

Almond, Gabriel A. Comparative Politics. Boston: Little Brown, 1966.

Almond, Gabriel A., and Verba, Sidney. Education and Political Development. New  
Jersey: Princeton University, 1965.

- Baron Jonathan. Thinking and Deciding. Third edition. Cambridge: Cambridge University Press, 2000.
- Bickhard, Mark H. Cognition, Convention and Communication. New York: Praeger Publisher, 1980.
- Bone, A, and Austin Ranney. Political and Voters. New York: McGraw-Hill Company, 1976.
- Chaffee, Steven H., Mcleod Jack M., and Wackman Daniel B. "Family Communication Patterns and Adolescent Political Participation." In Socialization to Politics : A Reader. PP. 349 – 364. Edited by Jack Dennis. John Wiley: New York, 1973.
- Chartprasert Duangkamol. The Effect of the Information Processing Demand on the Use of Decision Strategies. Doctoral Dissertation. University of Wisconsin – Madison, 1991.
- Dahl, Robert A. Modern Political Analysis. Englewood Cliffs: Prentice Hall, 1963.
- De Fleur, Melvin L. Theories of Mass Communication. New York: David McKay Company, 1970.
- Erikson, E.H. Childhood and Society. New York: Norton, 1950.
- Gorin, Ian. Elections Since 1945 : A Worldwides Reference Compedium. New York: Longman, 1989.
- Kahneman, Solvic and Tversky. Judgment under uncertainty; Heuristics and biases. Cambridge: Cambridge University, 1982.

Lane, Robert E. Political Man. London: The Free Press, 1972.

McCombs, M.E. and Shaw D.L. Le Agenda Setting : Reading on Media, Public Opinion and Policy Making. Hilldsale, New Hersey: Lawrence Erlbaum Association, 1972.

Neimi, Richard G. and Weiberg, Herbert F. Controversies in Votting Behavior. Washington D.C. : A Division of Congressional Quarterly Inc, 1984.

Piaget, J. Development and learning. In LAVATTELLY, C. S. e STENDLER, F. Reading in child behavior and development. New York: Hartcourt Brace Janovich, 1972.

Pye, Lucian W. Communication and Political Development. Princeton: Princeton University Place, 1963.

Rosenberg, Morris. "Misanthropy and Political Ideology," in American Sociological Review, 21 (December, 1956): 102-110.

Rush, Michale. Introduction to Political Sociology. London: Western Printings Service Press, 1971.

Sternberg Robert L. Cognitive Psychology. Third edition. California: Thomson Wadsworth, 2003.

Tapper, Ted. Education and the Political Order, Changing Patterns of Class Control. London: Macmillan, 1978.

Wit, Daneil. Comparative Political Institutes. New York: Holt, 1963.

ภาคผนวก

## แบบสอบถาม

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นส่วนหนึ่งของการทำวิทยานิพนธ์ในระดับปริญญาโท คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เรื่อง แหล่งข้อมูลและเกณฑ์เพื่อประกอบการตัดสินใจในการเลือกตั้งทางการเมืองของเยาวชน โดยทุกคำตอบของท่านจะใช้เพื่อประโยชน์ต่อการวิจัยครั้งนี้เท่านั้น ขอขอบคุณสำหรับความร่วมมือในการกรอกแบบสอบถามนี้

โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่องว่างตรงตามความเป็นจริง

**ส่วนที่ 1** ข้อมูลทั่วไป

1. เพศ ( ) ชาย ( ) หญิง
2. อายุ ( ) 18 ปี ( ) 19 ปี  
( ) 20 ปี ( ) 21 ปี
3. สถานศึกษา (ที่จบหรือกำลังศึกษาอยู่)
- ( ) มหาวิทยาลัยปิดของรัฐบาล  
โปรดระบุชื่อสถานศึกษา.....
- ( ) มหาวิทยาลัยเปิดของรัฐบาล  
โปรดระบุชื่อสถานศึกษา.....
- ( ) มหาวิทยาลัยเอกชน  
โปรดระบุชื่อสถานศึกษา.....
- ( ) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล  
โปรดระบุชื่อสถานศึกษา.....
- ( ) มหาวิทยาลัยราชภัฏ  
โปรดระบุชื่อสถานศึกษา.....
- ( ) อื่นๆ  
โปรดระบุชื่อสถานศึกษา.....

## ส่วนที่ 2 ประสพการณ์ในการออกเสียงเลือกตั้งทางการเมือง

ท่านเคยมีประสบการณ์ในการไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งครั้งใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ( ) การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั่วไป วันที่ 2 เมษายน พ.ศ. 2549
- เป็นการเลือกตั้งหลังจากพรรคไทยรักไทยของ พ.ต.ท. ดร. ทักษิณ ชินวัตรประกาศยุบสภา โดยในครั้งนั้น พรรคฝ่ายค้านอันประกอบไปด้วย ประชาธิปัตย์,ชาติไทย,มหาชนกว่าบาตรการเลือกตั้ง โดยไม่ส่งผู้สมัครลงสนามเลือกตั้ง และภายหลังศาลรัฐธรรมนูญมีมติตัดสินให้การเลือกตั้ง ส.ส. ครั้งนี้เป็นโมฆะในที่สุด
- ( ) การเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา วันที่ 19 เมษายน พ.ศ. 2549
- การเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาหลังจากการเลือกตั้ง ส.ส. เมื่อวันที่ 2 เมษายน พ.ศ.2549
- ( ) การเลือกตั้งสมาชิกสภากรุงเทพมหานครและการเลือกตั้งสมาชิกสภาเขต วันที่ 23 กรกฎาคม พ.ศ. 2549
- ( ) การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั่วไป วันที่ 23 ธันวาคม พ.ศ. 2550
- เป็นการเลือกตั้งภายหลังเหตุการณ์การรัฐประหารเมื่อวันที่ 19 กันยายน พ.ศ. 2549 ภายใต้รัฐธรรมนูญของประเทศไทยฉบับที่ 18 ปี 2550 โดยพรรคพลังประชาชนที่ก่อตั้งขึ้นมาเพื่อเป็นตัวแทนพรรคไทยรักไทยซึ่งถูกยุบไปชนะการเลือกตั้ง จัดตั้งรัฐบาล โดยมีนายสมัคร สุนทรเวช ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี
- ( ) การเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา วันที่ 2 มีนาคม พ.ศ. 2551
- เป็นการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาครั้งแรกหลังจากเหตุการณ์การรัฐประหารเมื่อวันที่ 19 กันยายน พ.ศ. 2549 ภายใต้รัฐธรรมนูญของประเทศไทยฉบับที่ 18 ปี 2550
- ( ) การเลือกตั้งผู้ว่าราชการจังหวัดกรุงเทพมหานคร วันที่ 5 ตุลาคม พ.ศ. 2551
- นายอภิรักษ์ โกษะโยธิน ได้รับเลือกให้เป็นผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร แต่ภายหลังประกาศลาออกเพราะ ปปช. มีมติชี้มูลความผิดกรณีทุจริตโครงการจัดซื้อรถ-เรือดับเพลิง
- ( ) การเลือกตั้งผู้ว่าราชการจังหวัดกรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ 11 มกราคม พ.ศ. 2552
- เป็นการเลือกตั้งผู้ว่าราชการจังหวัดกรุงเทพมหานครภายหลังจากนายอภิรักษ์ โกษะโยธินประกาศลาออกจากตำแหน่งหลังได้รับการเลือกตั้งเมื่อวันที่ 5 ตุลาคม พ.ศ. 2551 โดย ในครั้งนี้ หม่อมราชวงศ์สุขุมพันธุ์ บริพัตร ได้รับเลือกให้เป็นผู้ว่าราชการจังหวัดกรุงเทพมหานคร

### ส่วนที่ 3 ความรู้ทางการเมือง

ขอให้ท่านเลือกคำตอบที่ท่านเห็นว่าถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

1. พรรคการเมืองใดที่ก่อตั้งขึ้นมาเพื่อเป็นตัวแทนของพรรคพลังประชาชนซึ่งถูกยุบไป
  - ก. พรรคเพื่อแผ่นดิน
  - ข. พรรคชาติไทยพัฒนา
  - ค. พรรคไทยรักไทย
  - ง. พรรคเพื่อไทย
  
2. ในรัฐธรรมนูญ ปี 2550 ได้ระบุถึงที่มาของสมาชิกวุฒิสภาไว้อย่างไร
  - ก. สมาชิกวุฒิสภามีจำนวน 180 คน ซึ่งมาจากการเลือกตั้ง 76 คน และจากการสรรหา 104 คน
  - ข. สมาชิกวุฒิสภามีจำนวน 150 คน ซึ่งมาจากการเลือกตั้ง 76 คน และจากการสรรหา 74 คน
  - ค. สมาชิกวุฒิสภามีจำนวน 150 คน ซึ่งมาจากการเลือกตั้งทั้งหมด
  - ง. สมาชิกวุฒิสภามีจำนวน 180 คน ซึ่งมาจากการสรรหาทั้งหมด
  
3. รัฐมนตรีท่านใดถูกตั้งข้อสงสัยถึงความไม่เหมาะสมกรณีการขึ้นปราศรัยบนเวทีพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ณ สนามบินสุวรรณภูมิ ปลายปี 2551
  - ก. นายชวรัตน์ ชาญวีรกูล
  - ข. นายไพฑูรย์ แก้วทอง
  - ค. นายกษิต ภิรมย์
  - ง. นายวิทยา แก้วภราดัย
  
4. องค์การอิสระใดทำหน้าที่ตรวจสอบการจัดซื้อที่ดินย่านรัชดาของคุณหญิงพจมาน ชินวัตรตั้งแต่นั้น
  - ก. ปปง. (คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน)
  - ข. ปปช. (คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ)
  - ค. คตส. (คณะกรรมการตรวจสอบการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อรัฐ)
  - ง. สตง. (สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน)
  
5. รัฐมนตรีท่านใดประกาศลาออกจากตำแหน่งจากกรณีอื้อฉาวแจกถุงยังชีพที่มีปลากะปองเน่าเมื่อวันที่ 3 เดือนกุมภาพันธ์ 2552 ที่ผ่านมา
  - ก. นายชุมพล ศิลปอาชา
  - ข. นายพีระพันธุ์ สาลีรัฐวิภาค
  - ค. นายวรรณรัตน์ ชาญนุกูล
  - ง. นายวิฑูรย์ นามบุตร

6. บุคคลใดดำรงตำแหน่ง **ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.)** ในปัจจุบัน
- |                             |                           |
|-----------------------------|---------------------------|
| ก. นายไพฑูริย์ วัฒนศิริธรรม | ข. นางธำริษา วัฒนเกษ      |
| ค. นายโฆษิต บั้นเปี่ยมรัษฎ์ | ง. คุณหญิงจากรุวรรณ เมษกา |
7. ในรัฐธรรมนูญ ปี 2550 ได้ระบุถึงที่มาของ**สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร**ไว้อย่างไร
- |   |
|---|
| ก. สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีจำนวน 480 คน ซึ่งมาจากการเลือกตั้งแบบแบ่งเขต 400 คน และแบบสัดส่วน 80 คน  |
| ข. สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีจำนวน 480 คน ซึ่งมาจากการเลือกตั้งแบบแบ่งเขตทั้งหมด  |
| ค. สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีจำนวน 500 คน ซึ่งมาจากการเลือกตั้งแบบแบ่งเขต 400 คน และมาจากเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อ (ปาร์ตี้ลิสต์) จำนวน 100 คน |
| ง. สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีจำนวน 500 คน ซึ่งมาจากการเลือกตั้งแบบแบ่งเขตทั้งหมด  |
8. แกนนำพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยผู้ใดที่ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสังกัดพรรคประชาธิปัตย์
- |                             |
|-----------------------------|
| ก. พลตรีจำลอง ศรีเมือง      |
| ข. นายสนธิ ลิ้มทองกุล       |
| ค. นายสมศักดิ์ โกศัยสุข     |
| ง. นายสมเกียรติ พงษ์ไพบูลย์ |
9. ปัจจุบันบุคคลใดดำรงตำแหน่งประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ปปช.)
- |                           |                         |
|---------------------------|-------------------------|
| ก. นาย กล้านรงค์ จันทิก   | ข. นายประสาท พงษ์ศิวกาย |
| ค. นายปานเทพ กล้านรงค์ราญ | ง. นายวิชัย วิวิตเสวี   |
10. รัฐธรรมนูญจำกัดการผูกขาดและการใช้อำนาจที่ไม่เป็นธรรมของรัฐบาล โดยให้นายกรัฐมนตรีดำรงตำแหน่งอยู่ได้ไม่เกินกี่ปี
- |          |          |
|----------|----------|
| ก. 4 ปี  | ข. 8 ปี  |
| ค. 12 ปี | ง. 16 ปี |
11. ข้อใดไม่ใช่คุณสมบัติของผู้มีสิทธิ**สมัครรับเลือกตั้ง**สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
- |   |
|---|
| ก. มีสัญชาติไทยโดยการเกิด   |
| ข. มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบห้าปีบริบูรณ์ในวันเลือกตั้ง  |
| ค. จบการศึกษาไม่ต่ำกว่าในระดับปริญญาตรี   |
| ง. เป็นสมาชิกพรรคการเมืองใดพรรคการเมืองหนึ่งแต่เพียงพรรคเดียวเป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่าเก้าสิบวันนับถึงวันเลือกตั้ง |



12. องค์การอิสระใดทำหน้าที่ประสานข้อมูลการตรวจสอบโครงการทุจริตนมโรงเรียนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้แก่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ปปช.)
- คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ปปง.)
  - คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตภาครัฐ (ปปท.)
  - คณะกรรมการตรวจสอบการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อรัฐ (คตส.)
  - สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.)
13. ข้อใดไม่ใช่คุณสมบัติของผู้มีสิทธิได้รับเงินจำนวน 2,000 บาทตามนโยบายของรัฐในเรื่องการสนับสนุนเบี้ยเลี้ยงชีพ
- เป็นผู้มีรายได้ที่แจ้งจ่ายประกันสังคมไม่เกิน 14,999 บาท
  - เป็นทหารกองเกิน
  - เป็นข้าราชการบำนาญ
  - เป็นลูกจ้างประจำตามงบประมาณ
14. จากคำวินิจฉัยของคณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญเมื่อวันที่ 2 ธันวาคม 2551 สั่งยุบพรรคการเมือง พร้อมตัดสิทธิทางการเมืองคณะกรรมการบริหารพรรคคนละ 5 ปี โดยประกอบไปด้วย 3 พรรคการเมือง ยกเว้นพรรคใด
- |                     |                    |
|---------------------|--------------------|
| ก. พรรคเพื่อแผ่นดิน | ข. พรรคพลังประชาชน |
| ค. พรรคประชาธิปัตย์ | ง. พรรคชาติไทย     |
15. ข้อใดไม่ถูกต้องเกี่ยวกับหลักการ กลไก และการบริหารงานของกฎบัตรอาเซียน
- ให้ที่ประชุมสุดยอดอาเซียนเป็นองค์สูงสุดในกำหนดนโยบายของอาเซียน โดยมีการประชุมสุดยอดปีละ 2 ครั้ง
  - ประธานอาเซียนดำรงตำแหน่งวาระ 2 ปี
  - ประเทศที่เป็นประธานอาเซียนจะรับตำแหน่งประธานของกลไกของอาเซียนทุกตำแหน่ง อาทิ ที่ประชุมสุดยอดอาเซียน มন্ত্রীประสานงานอาเซียนมนตรีประชาคมอาเซียนคนละต่าง ๆ ประธานผู้แทนถาวรประจำอาเซียน
  - การประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียนครั้งล่าสุดที่ประเทศไทย เป็นการประชุมครั้งแรกที่อาเซียนมีกฎบัตร

#### ส่วนที่ 4 เกณฑ์การตัดสินใจในการเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งทางการเมือง

ในการเลือกตั้งทางการเมืองแต่ละครั้ง ท่านตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งโดยพิจารณาจากเกณฑ์ดังต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด (กรุณาใส่เครื่องหมาย / ในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด)

เกณฑ์ที่ใช้ในการพิจารณา ผู้สมัครรับเลือกตั้ง	ระดับความคิดเห็น				
	น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด
1.) มีรูปร่างหน้าตาดี					
2.) แต่งกายดี ถูกต้องตามกาลเทศะ					
3.) อายุยังน้อย					
4.) มีสุขภาพสมบูรณ์แข็งแรง					
5.) จบการศึกษาระดับปริญญาตรีเป็นอย่างน้อย					
6.) จบการศึกษาจากต่างประเทศ					
7.) มีความสามารถในการพูดได้หลายภาษา					
8.) ปราศรัยเพื่อนำเสนอนโยบายได้อย่าง คล่องแคล่วชัดเจน					
9.) นำเสนอนโยบายใหม่ๆที่เป็นประโยชน์ต่อ ประชาชนแก่รัฐบาลอยู่ตลอดเวลา					
10.) เป็นผู้เชี่ยวชาญและมีตำแหน่งด้านวิชาการ					
11.) ชอบทำงานที่ท้าทายความสามารถ					
12.) มีตำแหน่งหน้าที่การงานที่มั่นคงก่อนลง สมัครรับเลือกตั้ง					
13.) มียศฐา บรรดาศักดิ์					
14.) เป็นคนมีชื่อเสียง เป็นที่รู้จักของประชาชน ทั่วไป					
15.) เคยมีประสบการณ์ทำงานด้านการเมือง					
16.) เคยได้รับการเลือกตั้งมาก่อนและมีผลงานที่ เห็นเป็นรูปธรรม					
17.) มีความสามารถในด้านการบริหารจัดการ					
18.) มีแนวนโยบายที่ชัดเจน สามารถปฏิบัติตาม ได้จริง					
19.) กล้าคิด กล้าทำ กล้าตัดสินใจ					
20.) มีความมั่นใจในศักยภาพของตนเองสูง					

เกณฑ์ที่ใช้ในการพิจารณา ผู้สมัครรับเลือกตั้ง	ระดับความคิดเห็น				
	น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด
21.) พุดจาตรงไปตรงมา					
22.) อภิปรายในการประชุมสภาฯได้อย่าง คล่องแคล่วและมั่นใจ					
23.) ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น					
24.) มีปฏิภาณไหวพริบในการแก้ไขปัญห เฉพาะหน้า					
25.) เข้าถึงประชาชนอย่างใกล้ชิดและเป็นกันเอง					
26.) มีความอดทนอดกลั้นสูง					
27.) มีบุคลิกกล้าชน บ้าบิ่น ไม่เกรงกลัวใคร					
28.) มีอารมณ์ขัน					
29.) เสียสละ เห็นประโยชน์แก่ประชาชน และ ประเทศชาติเป็นสำคัญ					
30.) ไม่เคยมีประวัติการถูกตรวจสอบการ ทุจริตคอร์ปชั่น					
31.) กล้าเปิดโปงการทุจริตในโครงการต่างๆ ของรัฐบาล					
32.) ทำงานอย่างโปร่งใสสามารถตรวจสอบได้					
33.) ไม่กล่าวหา ว่าร้าย โจมตีคู่แข่งชั้น ทางการเมืองโดยปราศจากหลักฐาน					
34.) ไม่ซื้อสิทธิขายเสียง					
35.) ผู้สมัครเป็นสมาชิกของพรรคการเมืองที่ ท่านชื่นชอบ					
36.) พรรคการเมืองของผู้สมัครเป็นพรรคฝ่าย ตรงกันข้ามของพรรคที่ท่านไม่ชอบ					
37.) คำนึงถึงนโยบายของพรรคการเมืองต้น สังกัดของผู้สมัครมากกว่านโยบายส่วนตัวของ ผู้สมัครเอง					
38.) พรรคการเมืองที่ผู้สมัครสังกัด ตั้งมายาวนาน จนเป็นสถาบันทางการเมือง					
39.) อื่นๆ..... .....					

**ส่วนที่ 5** ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมแสวงหาข้อมูลเพื่อนำมาพิจารณากำหนดเกณฑ์ในการตัดสินใจในการเลือกตั้งของเยาวชน

ในการเลือกตั้งทางการเมืองแต่ละครั้ง ท่านแสวงหาข้อมูลเพื่อนำมาพิจารณากำหนดเกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งโดยวิธีการดังต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด

วิธีการแสวงหาข้อมูล	ระดับความคิดเห็น				
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
1. ติดตามพิจารณาคุณลักษณะภายนอกเช่น รูปร่างหน้าตา บุคลิกภาพของผู้สมัครผ่านการปรากฏตัวทางโทรทัศน์					
2. อ่านบทวิเคราะห์หรือวิจารณ์คุณลักษณะของผู้สมัครรับเลือกตั้งผ่านคอลัมน์การเมืองทางหนังสือพิมพ์					
3. เดินทางไปดูการปราศรัยเพื่อพิจารณามูลลักษณะรูปร่างหน้าตาของผู้สมัครรับเลือกตั้ง					
4. สังเกตคุณลักษณะภายนอก รูปร่าง หน้าตา ผ่านทางสื่อเฉพาะกิจในการเลือกตั้งอย่างคร่าวๆ เช่น แผ่นป้ายหาเสียงตามถนน					
5. ศึกษาถึงประวัติการศึกษาของผู้สมัครรับเลือกตั้งผ่านเอกสารแนะนำตัวหรือป้ายหาเสียงซึ่งต้องจบปริญญาตรีเป็นอย่างน้อย					
6. ศึกษาถึงรายละเอียด ข้อดี ข้อด้อย ของนโยบายในการหาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้งผ่านเอกสารแนะนำตัวของผู้สมัคร					
7. ตรวจสอบประสิทธิภาพการทำงานในอดีตโดยการสังเกตความเปลี่ยนแปลง ความก้าวหน้า ในโครงการต่างๆในเขตพื้นที่ของตนเองเปรียบเทียบกับนโยบายปัจจุบันของผู้สมัครเลือกตั้งว่าสอดคล้องกันหรือไม่					
8. เดินทางไปดูการปราศรัยเพื่อดูความสามารถในการพูดหาเสียงชี้แจงถึงนโยบายได้อย่างคล่องแคล่วของผู้สมัครรับเลือกตั้ง					
9. ติดตามการถ่ายทอดสดการประชุมรัฐสภาทางโทรทัศน์เพื่อพิจารณาและจดจำถึงความสามารถในการอภิปรายโต้แย้งอย่างมีเหตุผล					

วิธีการแสวงหาข้อมูล	ระดับความคิดเห็น				
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
10. อาศัยการฟังคำบอกเล่าถึงความรู้ความสามารถของผู้สมัคร จากบุคคลใกล้ชิด เช่น พ่อแม่ ครู อาจารย์ แล้วนำมาพิจารณากำหนดเกณฑ์ในการพิจารณา					
11. พิจารณาจากเอกสารคุณสมบัติ ว่าผู้สมัครเคยได้รับการเลือกตั้งติดต่อกันมาหลายสมัย จึงน่าจะเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ ซึ่งทำให้ได้รับการเลือกตั้งมาโดยตลอด					
12. สังเกตจากการที่ผู้สมัครได้รับเชิญออกบรรยาย โทรทัศน์อยู่บ่อยๆ ซึ่งเป็นการสะท้อนให้เห็นถึงความมีชื่อเสียงของผู้สมัคร					
13. พิจารณาถึงลีลาการพูดจา ให้สัมภาษณ์ หรือแนะนำตัวอย่างตรงไปตรงมาของผู้สมัครผ่านสื่อมวลชนอย่างเช่นโทรทัศน์ หรือ วิทยุ					
14. พิจารณาถึงความกล้าในการแสดงความคิดเห็น วิชาการวิจารณ์ การทำงานของรัฐบาลของผู้สมัครรับเลือกตั้งผ่านสื่อมวลชน					
15. พิจารณาประวัติการทำงานจากเอกสารแนะนำตัวของผู้สมัคร ว่าผู้สมัครเคยดำรงตำแหน่งหัวหน้าฝ่ายบริหาร หรือผู้นำ ในหน่วยงานสำคัญมาก่อนในอดีต จึงน่าจะปฏิบัติหน้าที่ของ ส.ส. ซึ่งเป็นฝ่าย บริหารประเทศได้เป็นอย่างดี					
16. สอบถามประวัติการทำงานที่ผ่านมาในอดีตจากบุคคลใกล้ชิดอย่างเช่น พ่อแม่ หรืออาจารย์ ว่าผู้สมัคร การปฏิบัติงานได้สำเร็จตามนโยบายที่ได้หาเสียงไว้ก่อนเลือกตั้งหรือไม่					
17. พิจารณาถึงความกล้าในการตีแผ่ เปิดโปงโครงการทุจริตต่างๆของรัฐบาลผ่านสื่อมวลชน เช่น โทรทัศน์ หรือหนังสือพิมพ์					
18. พิจารณาจากการที่ผู้สมัครสังกัดอยู่ในพรรคการเมืองที่มีภาพลักษณ์ “ใสสะอาด” ตามที่สื่อมวลชนประเมิน					

วิธีการแสวงหาข้อมูล	ระดับความคิดเห็น				
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
19. อาศัยการบอกเล่าจากบุคคลใกล้ชิด เช่น พ่อแม่ ครู อาจารย์ ถึงความสุจริต ปอดดประวัติการคอร์ปชั่นของผู้สมัคร แล้วนำไปเปรียบเทียบกับข้อมูลที่ทำนสืบค้นมาจากแหล่งต่างๆ ว่าผู้สมัครมีประวัติที่ชาวสะอาดจริงหรือไม่					
20. เข้าเว็บไซต์ของพรรคการเมืองเพื่อศึกษาประวัติความเป็นมา หรือแนวนโยบายปฏิบัติของพรรคการเมืองที่ต้องการจะลงคะแนนให้					
21. พิจารณาถึงข้อดีข้อเสียของนโยบายของพรรคการเมืองที่น่าเสนอผ่านทางสื่อมวลชน					
22. เลือกลงคะแนนให้พรรคการเมืองตามคำแนะนำของบุคคลใกล้ชิด เช่น พ่อแม่ เครือญาติ เพื่อน ครู อาจารย์					
23. หาข้อมูลจากเว็บไซต์ที่ให้ข้อมูล ด้านประวัติ การศึกษา การทำงาน ของผู้สมัคร (อย่างเช่น เว็บไซต์ของคณะกรรมการการเลือกตั้ง <a href="http://www.ect.go.th">www.ect.go.th</a> เป็นต้น)					
24. แสวงหาข้อมูลเกี่ยวกับบุคลิกภาพ ประวัติการทำงาน นโยบายของผู้สมัคร หรือ พรรคการเมือง ผ่านอาจารย์ หรือนักวิชาการแล้วนำมาเปรียบเทียบข้อดีข้อเสียด้วยตนเองอีกครั้งหนึ่ง					
25. เข้าเว็บไซต์ที่เป็นชุมชนออนไลน์ซึ่งเป็นที่แลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางการเมืองของผู้ใช้ผ่านเว็บบอร์ด แล้วอาศัยข้อมูลและความคิดเห็นของผู้ใช้ส่วนใหญ่ของผู้ใช้ในการกำหนดเกณฑ์ในการตัดสินใจ(ยกตัวอย่างเช่น ห้องราชดำเนิน จาก <a href="http://www.pantip.com">www.pantip.com</a> หรือ <a href="http://www.manager.co.th">www.manager.co.th</a> เป็นต้น)					
26. สังเกตจากการที่ผู้สมัครหรือพรรคการเมืองได้รับการนำเสนอผ่านทางหน้าหนึ่งหรือคอลัมน์ทางการเมืองของหนังสือพิมพ์ชื่อดังในเชิงบวกอยู่เป็นประจำ อันเป็นการสะท้อนให้เห็นถึงความรู้ความสามารถและความมีชื่อเสียงของผู้สมัคร					

วิธีการแสวงหาข้อมูล	ระดับความคิดเห็น				
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
27. สืบเสาะจากการที่ผู้สมัครได้ขึ้นปกของนิตยสารทางการเมืองที่ได้รับความนิยมเป็นอย่างสูง อย่างเช่น มติชนรายสัปดาห์ หรือเนชั่นสุดสัปดาห์ เป็นต้น					
28. พิจารณาจากการเดินเข้าพบปะประชาชน หรือใช้วิธีการหาเสียงแบบเคาะประตูบ้าน ซึ่งเป็นการแสดงออกถึงความจริงใจและติดดิน พร้อมทั้งจะทำงานหนักเพื่อบ้านเมืองของผู้สมัคร					
29. พิจารณาจากผลงานในอดีต คุณสมบัติด้านการศึกษาหรือนโยบายจากเว็บไซต์ส่วนตัวของผู้สมัครรับเลือกตั้ง					
30. ติดตามรับชมรายการจับเข่าคุย , เนชั่นนิวส์ทอล์ค , หรือรายการทางโทรทัศน์ที่เชิญผู้เข้าแข่งขันในสนามเลือกตั้งเพื่อนำเสนอ แลกเปลี่ยน นโยบาย แล้วพิจารณาข้อดี ข้อเสีย แนวนโยบายที่ผู้สมัครนำเสนอดังกล่าว					
31. อาศัยข้อมูลจากการวิเคราะห์แนวนโยบายของผู้สมัครหรือพรรคการเมืองว่าจะสามารถปฏิบัติได้จริงหรือไม่ จากนักวิชาการที่มีชื่อเสียงเพื่อเป็นข้อมูลในการตัดสินใจ					
32. พิจารณาจากความน่าเชื่อถือ ความรู้ความสามารถ คุณสมบัติ ประวัติการทำงานของหัวหน้าพรรคผ่านเอกสารแนะนำตัวต่างๆ ซึ่งเป็นการสะท้อนให้เห็นว่าผู้สมัครที่เป็นสมาชิกพรรคเดียวกันกับหัวหน้าพรรคคนดังกล่าวจะมีความรู้ความสามารถเช่นเดียวกัน					
33. หาข้อมูลจากเว็บไซต์ที่ให้ข้อมูล การกระทำผิด หรือประวัติการทุจริต ของผู้สมัคร หรือพรรคการเมือง (อย่างเช่น เว็บไซต์ของ ปปช. <a href="http://www.nccc.thaigov.net">www.nccc.thaigov.net</a> เป็นต้น)					
34. ปรึกษาหรือสอบถามเพื่อนถึงความรู้ความสามารถของผู้สมัครหรือนโยบายของพรรคการเมืองต่างๆ					
35. พิจารณาความรู้ ความสามารถอำนาจของผู้สมัครหรือ พรรคการเมืองตามการตั้ง “ฉายา” ตามที่สื่อมวลชนตั้งให้ (เช่น มีดโกนอาบน้ำผึ้ง เจ้าพ่อวังน้ำเย็น มาร์ค ม.7 เป็นต้น)					

วิธีการแสวงหาข้อมูล	ระดับความคิดเห็น				
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
36. พิจารณาจากด้านคุณลักษณะทางกายภาพ เช่น รูปร่างหน้าตาของผู้สมัคร จากการศึกษาสื่อมวลชนเลือกนำเสนอหรือตั้งฉายาให้ผู้สมัคร (ตัวอย่างเช่น “หล่อใหญ่” “หล่อเล็ก” “ยี้ห้อย” หรือ “หน้าเหลี่ยม” เป็นต้น)					
37. อื่นๆ..... .....					

**ส่วนที่ 6** การพิจารณายอมรับข้อมูลข่าวสารเพื่อการโน้มน้าวใจ  
ท่านเห็นด้วยกับข้อความต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
1. ท่านพิจารณาข้อเท็จจริงในข้อมูลข่าวสารด้วยตนเอง ก่อนตัดสินใจทุกครั้งแม้ข้อมูลข่าวสารจะมีความซับซ้อนสูง					
2. ท่านไม่ลืมที่จะพิจารณาข้อเสียของผู้สมัครหรือพรรคการเมืองที่ท่านชื่นชอบก่อนตัดสินใจด้วย					
3. แม้ท่านจะไม่มีเวลาในการพิจารณานโยบายต่างๆ แต่ท่านก็สามารถตัดสินใจเลือกได้ทันทีหากนโยบายดังกล่าวเป็นของพรรคการเมืองที่ท่านชื่นชอบอยู่แล้ว					
4. หากท่านเห็นว่าข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับผู้สมัครรับเลือกตั้งมาจากสื่อมวลชนที่มีความน่าเชื่อถือ ท่านสามารถตัดสินใจตามได้ทันที					
5. ท่านคิดว่าหนึ่งคะแนนเสียงของท่านมีความหมาย ฉะนั้นการพิจารณาข้อมูลเพื่อตัดสินใจจึงต้องเป็นไปอย่างรอบคอบที่สุด					
6. ท่านไม่สนใจนโยบายของพรรคที่ท่านไม่ชอบ แม้นโยบายดังกล่าวจะเป็นนโยบายที่ดี					



ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
7. ข้อมูลข่าวสารจากองค์กรทางการเมือง อย่างเช่น คณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.)หรือ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ(ปปช.) เป็นข้อมูลที่กลั่นกรองมาเรียบร้อยแล้ว สามารถใช้เป็นข้อมูลในการตัดสินใจตามได้ทันที					
8. ท่านเลือกช่อง “งดออกเสียง” หากท่านคิดว่าไม่มีข้อมูลเกี่ยวผู้สมัครอย่างเพียงพอในการเลือกตั้งครั้งนั้น					
9. บ่อยครั้งที่ท่านตัดสินใจตามกระแสสังคมส่วนใหญ่ในขณะนั้น					
10. ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองที่มาจากบทวิเคราะห์จากนักวิชาการที่น่าเชื่อถือ ทำให้ท่านรู้สึกว่าเป็นการทวนเวลาสามารถอาศัยข้อมูลเหล่านั้นเพื่อตัดสินใจได้					
11. ท่านได้อ่านร่างรัฐธรรมนูญปี 2550 เพื่อพิจารณาข้อดีข้อเสียก่อนตัดสินใจลงประชามติ รับ/ไม่รับ ร่างรัฐธรรมนูญฉบับดังกล่าว					
12. แม้ท่านเห็นว่าโอกาสที่ผู้สมัครจะได้รับเลือกตั้งจะมีอยู่น้อย แต่ท่านก็ตัดสินใจลงคะแนนให้หากเห็นว่ามีนโยบายที่ดี					
13. ท่านมักเลือกลงคะแนนให้ผู้สมัครตามผู้ปกครองของท่าน					
14. ข้อเสียของพรรคการเมืองไม่มีผลต่อการตัดสินใจของท่าน เพราะท่านดูนโยบายว่าเหมาะสมสามารถปฏิบัติได้จริงหรือไม่มากกว่า					

**ส่วนที่ 7** ความคิดเห็นและความพึงพอใจที่มีต่อแหล่งข้อมูลต่างๆ

ท่านเห็นด้วยกับข้อความต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	ไม่เห็น ด้วย	เฉยๆ	เห็นด้วย	เห็นด้วย อย่างยิ่ง
1.) โทรทัศน์ นำเสนอข้อมูล ประวัติการศึกษา ประวัติการทำงานของผู้สมัครรับเลือกตั้งได้อย่างละเอียด ครบถ้วน สามารถนำไปใช้ในการกำหนดเกณฑ์ในการประเมินผู้สมัครได้					
2.) ข้อมูลเกี่ยวกับตัวผู้สมัครและพรรคการเมืองที่สื่อมวลชนนำเสนอเป็นข้อมูลที่น่าเชื่อถือ					
3.) ท่านสามารถหาข้อมูลเกี่ยวกับตัวผู้สมัครทางสื่อมวลชนได้อย่างสะดวกรวดเร็วและทันต่อเหตุการณ์					
4.) บ่อยครั้งที่สื่อมวลชนมักเลือกนำเสนอข้อมูลประวัติ ของผู้สมัครในด้านบวกหรือลบเพียงแค่ว่าด้านใดด้านหนึ่ง ทำให้ได้รับข้อมูลไม่ครบถ้วน					
5.) หนังสือพิมพ์มักเลือกนำเสนอประเด็นปัญหาบางประการที่คิดว่าควรได้รับการแก้ไขจากผู้สมัครมากเกินไป จนทำให้ความสำคัญของประเด็นปัญหาอื่นๆ ถูกมองข้ามไป					
6.) โดยรวมแล้วท่านรู้สึกพึงพอใจในข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับผู้สมัครที่สื่อมวลชนนำเสนอ					
7.) การสนทนาแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างบุคคลทำให้ท่านได้รับข้อมูลหรือมุมมองใหม่ๆช่วยในการตัดสินใจได้ดีขึ้น					
8.) ข้อมูล ภูมิหลัง ประวัติของผู้สมัครรับเลือกตั้งที่ได้จากนักวิชาการถือว่ามีความละเอียดถูกต้อง ครบถ้วนในระดับหนึ่ง					
9.) ข้อมูลจากนักวิเคราะห์ หรือผู้ทรงคุณวุฒิทางการเมืองเป็นข้อมูลที่เชื่อถือได้					
10.) ท่านสามารถหาข้อมูลเกี่ยวกับผู้สมัครจากบุคคลใกล้ชิด เช่น พ่อแม่ เพื่อน อาจารย์ ได้โดยสะดวกและรวดเร็ว					

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	ไม่เห็น ด้วย	เฉยๆ	เห็นด้วย	เห็นด้วย อย่างยิ่ง
11.) โดยรวมแล้ว ท่านรู้สึกพึงพอใจต่อข้อมูลข่าวสาร ภูมิหลัง ประวัติ เกี่ยวกับตัวผู้สมัครรับเลือกตั้งจากบุคคลใกล้ชิด เช่น พ่อแม่ เพื่อน หรืออาจารย์					
12.) อินเทอร์เน็ตทำให้ท่านสามารถสืบค้นข้อมูลในเชิงลึกเกี่ยวกับตัวผู้สมัครหรือพรรคการเมืองได้มากกว่า					
13.) ท่านรู้สึกพึงพอใจต่อข้อมูล ภูมิหลัง ประวัติ ของผู้สมัครและพรรคการเมืองในเว็บไซต์ขององค์กรทางการเมือง (เช่น เว็บไซต์ของ กกต. หรือ เว็บไซต์ของ ปปช. เป็นต้น)					
14.) ข้อมูลที่แลกเปลี่ยนกันของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตผ่านเว็บบอร์ดทางการเมืองเป็นข้อมูลที่มีความน่าเชื่อถือสามารถนำไปกำหนดเกณฑ์ในการตัดสินใจได้					
15.) การสืบค้นข้อมูลของผู้สมัครผ่านทางอินเทอร์เน็ตทำให้ท่านได้รับข้อมูลเกี่ยวกับผู้สมัครรับเลือกตั้งที่สะดวกและรวดเร็วและทันต่อเหตุการณ์					
16.) โดยรวมแล้วท่านรู้สึกพึงพอใจในข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งที่ท่านได้รับจากการสืบค้นในอินเทอร์เน็ต					
17.) แผ่นป้ายหาเสียงแนะนำตัว มักจะเน้นแค่โชว์รูปร่างหน้าตาของผู้สมัครโดยมิได้ให้ความสำคัญถึงประวัติ หรือนโยบาย ทำให้ได้รับข้อมูลไม่เพียงพอ					
18.) ท่านสามารถหาข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับผู้สมัครหรือพรรคการเมืองผ่านแผ่นป้ายหาเสียงที่ติดอยู่ตามถนน หรือป้ายรถเมล์ได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว					

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	ไม่เห็น ด้วย	เฉยๆ	เห็นด้วย	เห็นด้วย อย่างยิ่ง
19.) ป้ายหาเสียงหรือแผ่นพับแนะนำตัวได้ระบุถึงข้อมูล ประวัติการศึกษา ประวัติการทำงานของผู้สมัครอย่างละเอียด ครบถ้วน					
20.) ข้อมูลเกี่ยวกับผู้สมัครที่ท่านได้รับจากแผ่นป้ายหาเสียง แผ่นป้ายแนะนำตัวของผู้สมัครเป็นข้อมูลที่มีความน่าเชื่อถือ					
21.) โดยรวมแล้วท่านรู้สึกพึงพอใจต่อข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับผู้สมัครหรือพรรคการเมืองจากสื่อเฉพาะกิจ เช่น ป้ายหาเสียง เอกสารแนะนำตัวต่างๆ					
22.) อื่นๆ..... .....					

- ข้อเสนอแนะอื่นๆ

.....

.....

.....

- ขอขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างยิ่งที่กรุณาใช้เวลาในการตอบแบบสอบถาม -

## ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นาย เอกรัฐ ตะเคียนนุช เกิดเมื่อวันที่ 16 กันยายน พ.ศ. 2525 ที่จังหวัด กรุงเทพมหานคร จบการศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ในปี พ.ศ.2547 และเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสื่อสารสนเทศ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปี พ.ศ. 2548